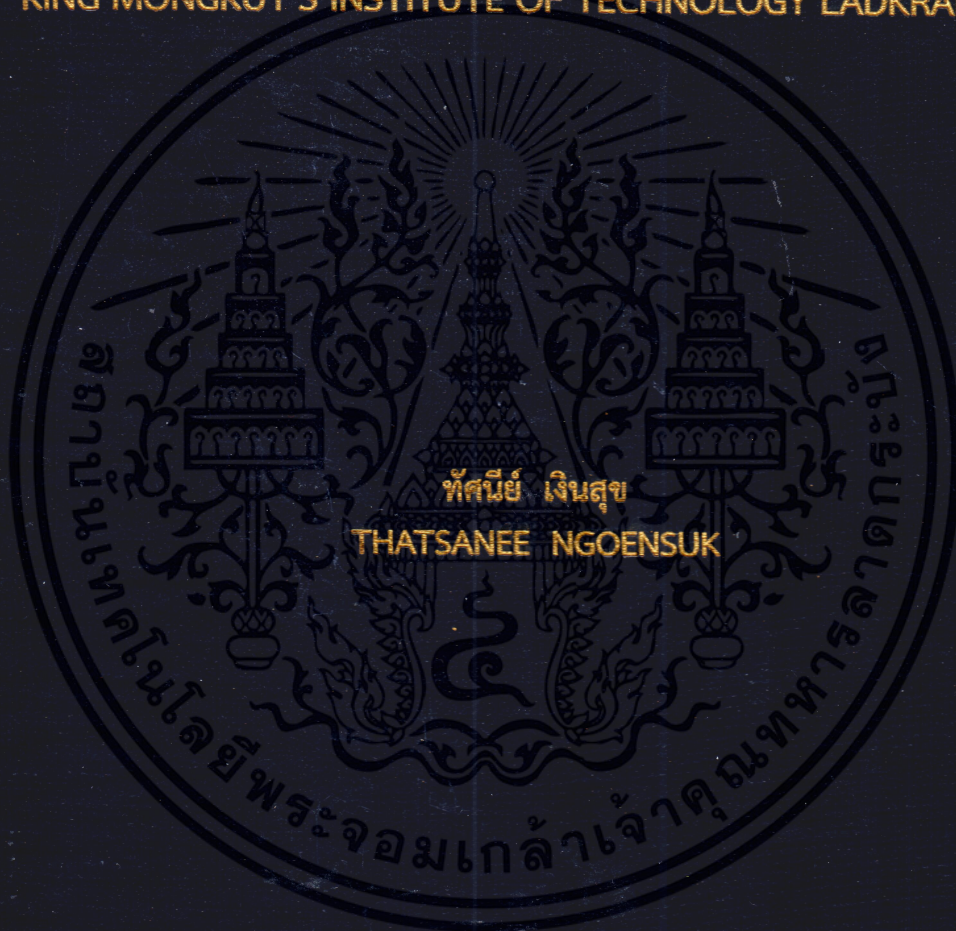

การพัฒนาระบบป้องกันพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล
ในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

PRIVACY VIOLATION BEHAVIORS SOCIAL MEDIA PREVENTION
SYSTEM FOR GRADUATE STUDENTS OF
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาครุศาสตรบัณฑิต (เทคโนโลยีการศึกษา)
คณะครุศาสตรบัณฑิตและเทคโนโลยี
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2562

KMITL-2019-ED-D-227-126

การพัฒนาระบบป้องกันพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล
ในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

PRIVACY VIOLATION BEHAVIORS SOCIAL MEDIA PREVENTION
SYSTEM FOR GRADUATE STUDENTS OF
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

ทัศนีย์ เงินสุข
THATSANEE NGOENSUK

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาครุศาสตรบัณฑิต (เทคโนโลยีการศึกษา)
คณะครุศาสตรบัณฑิตและเทคโนโลยี
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
พ.ศ. 2562

KMITL-2019-ED-D-227-126

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

PRIVACY VIOLATION BEHAVIORS SOCIAL MEDIA PREVENTION
SYSTEM FOR GRADUATE STUDENTS OF
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF
THE REQUIREMENTS FOR THE DEGREE OF DOCTOR OF
INDUSTRIAL EDUCATION (EDUCATIONAL TECHNOLOGY PROGRAM)
FACULTY OF INDUSTRIAL EDUCATION AND TECHNOLOGY
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

2019

KMITL-2019-ED-D-227-126

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

COPYRIGHT 2019

FACULTY OF INDUSTRIAL EDUCATION AND TECHNOLOGY

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การพัฒนาระบบป้องกันพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล
ในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

นักศึกษา

นางสาวทัศนีย์ เงินสุข

รหัสประจำตัว

56603011

ปริญญา

ครุศาสตรบัณฑิตศึกษาศาสตร์

สาขาวิชา

ครุศาสตรบัณฑิตศึกษาศาสตร์ (เทคโนโลยีการศึกษา)

พ.ศ.

2562

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ ดร.ฉันทนา วิริยเวชกุล

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เพื่อพัฒนาระบบป้องกันพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เพื่อสร้างหลักสูตรป้องกันพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์การฝึกอบรมของระบบป้องกันพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคม คือ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 400 คน กลุ่มตัวอย่างในการทดลองหลักสูตร คือ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จำนวน 30 คน และกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่ใช้ในการรับรองรูปแบบการพัฒนาระบบป้องกัน จำนวน 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ 1) แบบสอบถามพฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคม 2) แนวคิดระบบป้องกันพฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคม 3) หลักสูตรระบบป้องกันพฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคม 4) แบบประเมินหลักสูตรระบบป้องกันพฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคม 5) แบบประเมินผลสัมฤทธิ์การฝึกอบรมหลักสูตรระบบป้องกันพฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคม ผลการวิจัยพบว่า

1. ลักษณะประชากรด้านเพศ อายุ และคณะมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ โดยเพศชาย จะมีพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลมากกว่าเพศหญิง

2. ผลการวิเคราะห์แนวคิดระบบป้องกันพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จากผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วยองค์ประกอบ 4 เรื่อง ได้แก่ 1) อาชญากรรมคอมพิวเตอร์ในการใช้สื่อสังคม 2) การกลั่นแกล้งทางสื่อสังคม 3) สิทธิความเป็นส่วนตัวและข้อมูลส่วนบุคคล และ 4) ระบบป้องกันพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคม

3. หลักสูตรระบบป้องกันพฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง โดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.72$, S.D. = 0.50) และประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมระบบป้องกันพฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีค่าเท่ากับ 80.50/85.17 เป็นไปตามเกณฑ์ 80/80
4. ผลสัมฤทธิ์การฝึกอบรมโดยใช้ระบบป้องกันพฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มากกว่าร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 6.36$, $p = 2.98$)

Thesis Title	Privacy Violation Behaviors Social Media Prevention System for Graduate Students of King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang
Student	Miss Thatsanee Ngoensuk
Student ID.	56603011
Degree	Doctor of Industrial Education
Program	Industrial Education (Education Technology)
Year	2019
Thesis Advisor	Assoc. Prof. Dr. Chantana Viriyavejakul

ABSTRACT

The purposes of this research were to study behaviors of privacy violation in using social media among graduate students of King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang in order to develop prevention system, to develop training courses, and to estimate the effectiveness of the protection system for violation of personal rights in using social media for graduate students of King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang. The sample group used in the study of the problems was 400 graduate students of King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang, studying in the first semester of the academic year 2015. 30 people of the sample group took the training course of protection system for violations behavior in use of social media and a group of 10 experts were invited to certify the system development. The tools used in this research were 1) questionnaire on behavior in violation of personal rights in using social media 2) idea of protection system for personal rights violations in using social media 3) training course for protecting a breach of Individual rights in using social media 4) evaluation of the course framework for protecting personal rights violations in the use of social media 5) evaluating the result of the course training for protecting personal rights in the use of media social. The research found that;

1. Population characteristics in terms of gender, Age and Faculty are related to the behavior of personal rights violations in using social media online. Males have more violation behavior of personal rights than females.

2. The experts' analysis results of the concept of preventing the violation of personal rights in using social media of graduate students of King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang consists of 4 elements: 1) computer crime in using social media 2) bullying via social media 3) privacy and personal information rights and 4) protection system for violation of personal rights in using social media

3. The overall-picture of the course for preventing violation behavior of personal rights in using social media of graduate students King Mongkut's Institute of

Technology Ladkrabang is in very good level ($X = 4.72$, $S.D. = 0.50$) and the effectiveness of the training program for preventing the violation of personal rights in using social media of graduate students King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang is equal to $80.50 / 85.17$ which in accordance with the criteria at $80/80$.

4. The result of the training program for preventing the violation of personal rights in using social media of graduate students King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang is more than 80 percent which is statistically significant ($t = 6.36$, $p = 2.98$).

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ด้วยความอนุเคราะห์จาก รองศาสตราจารย์ ดร.ฉันทนา วิริยเวชกุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ศาสตราจารย์ ดร.ชัยยงค์ พรหมวงศ์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ ช่วยตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ที่มีคุณค่าอย่างยิ่งต่องานวิจัย มาโดยตลอด อันเป็นประโยชน์ต่อการจัดทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณา ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ขอขอบพระคุณคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ปณิตา วรรณพิรุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนิษฐ์ รัตนโอฬาร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทองศักดิ์ ไสโรจัสสตากุล และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมเกียรติ ตันตวิวงศ์วานิช ที่กรุณาให้คำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ในขั้นตอนสุดท้ายจนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความถูกต้องสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญและกลุ่มตัวอย่างทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูล และให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาระบบเนื้อหาและคุณภาพของเครื่องมือวิจัยของการวิจัยครั้งนี้ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ที่ให้ความร่วมมือการเก็บข้อมูลในการเป็นกลุ่มตัวอย่างให้ผู้วิจัยเป็นอย่างดี

คุณค่าประโยชน์อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่บิดา มารดา ตลอดจนครูอาจารย์ของผู้วิจัย และผู้มีพระคุณทุกท่านด้วยความเคารพยิ่ง หากมีข้อผิดพลาดประการใด ผู้วิจัยขออภัยมา ณ ที่นี้ด้วย

ทัศนีย์ เงินสุข

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	II
กิตติกรรมประกาศ.....	V
สารบัญ.....	VI
สารบัญตาราง.....	VIII
สารบัญภาพ.....	X
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	7
1.3 สมมติฐานการวิจัย.....	8
1.4 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	8
1.5 ขอบเขตของการวิจัย.....	11
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย.....	13
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	17
2.1 การศึกษาพฤติกรรมการใช้สื่อสังคม.....	17
2.2 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และการละเมิดสิทธิ.....	22
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับสิทธิส่วนบุคคล.....	28
2.4 แนวคิดเกี่ยวกับเทคโนโลยีสมัยใหม่กับสื่ออินเทอร์เน็ต.....	45
2.5 แนวคิดเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างบุคคล.....	50
2.6 ทฤษฎีการสื่อสารระหว่างบุคคล.....	51
2.7 ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีกับการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล.....	55
2.8 ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการฝึกอบรม.....	61
2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	69
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	73
3.1 ระยะเวลาที่ 1 เพื่อศึกษาพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง....	73
3.2 ระยะเวลาที่ 2 เพื่อพัฒนาระบบป้องกันพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้ สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้า คุณทหารลาดกระบัง.....	76
3.3 ระยะเวลาที่ 3 เพื่อสร้างหลักสูตรป้องกันพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อ สังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้า คุณทหารลาดกระบัง.....	78

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.4 ระยะที่ 4 เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์การฝึกอบรมของระบบป้องกันพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.....	81
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	85
4.1 ผลการศึกษาพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.....	85
4.2 ผลการพัฒนาระบบป้องกันพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	89
4.3 ผลการพัฒนาหลักสูตรจากระบบป้องกันพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	90
4.4 ผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตรฝึกอบรมระบบป้องกันพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.....	91
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	92
5.1 สรุปผลการวิจัย	92
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	93
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	95
บรรณานุกรม	96
ภาคผนวก	102
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	103
ภาคผนวก ข ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	132
ภาคผนวก ค ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	135
ภาคผนวก ง กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	141
ประวัติผู้เขียน	164

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 วัตถุประสงค์ผู้ส่งสาร และ ผู้รับสาร.....	52
3.1 แผนผังข้อสอบ (test blueprint) ของแบบประเมินผลการฝึกอบรมหลักสูตรระบบป้องกัน พฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.....	82
4.1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลเกี่ยวกับประชากรของนักศึกษา เรื่องเพศ (n = 400).....	85
4.2 จำนวนและร้อยละของข้อมูลเกี่ยวกับประชากรของนักศึกษา เรื่องอายุ (n = 400).....	86
4.3 จำนวนและร้อยละของข้อมูลเกี่ยวกับประชากรของนักศึกษา เรื่องคณะ (n = 400).....	86
4.4 จำนวนและร้อยละของพฤติกรรมการควบคุมตนเองในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ (n = 400).....	87
4.5 จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ กฎหมาย (n = 400).....	87
4.6 ผลการวิเคราะห์ผลการประเมินแนวคิดระบบป้องกันพฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลใน การใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง จากผู้เชี่ยวชาญ 10 คน.....	90
4.7 ผลการประเมินหลักสูตรระบบป้องกันพฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคม ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.....	90
4.8 แสดงผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมระบบป้องกันพฤติกรรมในการละเมิด สิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอม เกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.....	90
4.9 ผลการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์การฝึกอบรมระบบป้องกันพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลใน การใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง (n = 30).....	91

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	10
2.1 แบบจำลองกระบวนการสื่อสารบนอินเทอร์เน็ต	46
2.2 กระบวนการฝึกอบรม	66
2.3 แนวคิดในการพัฒนาบุคลากรในเชิงระบบ	68
2.4 แนวคิดในการพัฒนาบุคลากรในเชิงระบบ	69

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ความจาก ข้อ 1 ในปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (Universal Declaration of Human Rights: 1948) กล่าวว่า "มนุษย์ทั้งหลายเกิดมามีอิสระเสรี เท่าเทียมกันทั้งศักดิ์ศรีและสิทธิ ทุกคนได้รับการประสิทธิประสาทเหตุผลและมโนธรรม และควรปฏิบัติต่อกันอย่างฉันพี่น้อง" ความดำรงอยู่ ความถูกต้อง และเนื้อหาของสิทธิมนุษยชน เป็นหัวข้อที่เป็นที่โต้เถียงกันมาอย่างต่อเนื่อง ทั้งในทางปรัชญาและรัฐศาสตร์ ตามกฎหมายแล้ว สิทธิมนุษยชนได้ถูกบัญญัติเอาไว้ในกฎหมายและข้อตกลงระหว่างประเทศ และในกฎหมายภายในของหลายรัฐ อย่างไรก็ตาม สำหรับคนจำนวนมากแล้ว หลักการของสิทธิมนุษยชนนั้นเกินขอบเขตเลยไปกว่ากฎหมาย และก่อร่างขึ้นเป็นหลักศีลธรรมพื้นฐานสำหรับวางระเบียบภูมิศาสตร์การเมืองร่วมสมัย สำหรับคนกลุ่มนี้แล้ว สิทธิมนุษยชนคือความเสมอภาคในอุดมคติแต่ในสังคมปัจจุบันเรื่องนี้เป็นเรื่องที่ถูกเทคโนโลยีบั่นทอนไปโดยปริยาย

ในปัจจุบันผู้ใช้เทคโนโลยีมีจำนวนมาก อินเทอร์เน็ตมีการใช้มากขึ้น โดยเฉพาะ Social network ก็ใช้กันแพร่หลาย ในการติดต่อสื่อสารในรูปแบบต่างระหว่างบุคคล ไม่เว้นแบรนด์เอเจนซี การตลาดการโฆษณาต่างๆ ก็ยังใช้เทคโนโลยีด้าน Social Network ด้วย แต่ก็มีหลายเหตุการณ์ที่ใครหลายคนนั้นไม่อาจทราบได้ว่า สิ่งที่ทำแบบนี้แบบนี้ตามกระแสตามความคิดของตนเอง ก็อาจทำให้ตนเองทำผิด พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 “ความเป็นส่วนตัว” หรือ “Privacy” เป็นสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานของมนุษย์ ที่สังคมยุคใหม่เกือบทุกประเทศให้ความสำคัญ ดังจะเห็นได้จากการรับรองหลักการดังกล่าวไว้ในรัฐธรรมนูญ หรือแม้บางประเทศจะไม่ได้บัญญัติรับรองไว้โดยตรง ในรัฐธรรมนูญ แต่ก็ได้ตราทบัญญัติรับรองไว้ในกฎหมายเฉพาะ

ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีกับการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล แม้ว่า การเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลหรือการเก็บรวบรวม การใช้ จะเกิดขึ้นโดยผ่านระบบด้วยการจัดการด้วยมือของมนุษย์ (Manual) ซึ่งปัญหาการละเมิดสิทธิความเป็นส่วนตัวในข้อมูลส่วนบุคคลอาจไม่รุนแรงมากนัก เมื่อเทียบกับปัญหา ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ทั้งนี้ เนื่องด้วยพัฒนาการที่ก้าวหน้าของเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และเครือข่าย ประกอบกับราคาของชิ้นส่วนอุปกรณ์ที่ลดต่ำลง ซึ่งส่งผลให้มีการนำคอมพิวเตอร์มาใช้และให้บริการเพิ่มมากขึ้น การละเมิดสิทธิส่วนบุคคล คำว่าละเมิด ตามพจนานุกรมหมายถึง ล่วงเกินหรือฝ่าฝืนจารีตประเพณีหรือกฎหมายที่มีบัญญัติไว้ คือ การกระทำให้ผู้อื่นเสียหายโดยผู้กระทำไม่มีสิทธิที่จะกระทำเช่นนั้น

ละเมิดจัดอยู่ในกรณีการทำนิติกรรมกฎหมายโดยผลในทางกฎหมายเกิดขึ้นค้ำจนถึงบุคคลผู้กระทำว่าได้เจตนาให้ผลเกิด แต่การกระทำที่ขัดต่อกฎหมายนั้นกฎหมายบัญญัติโดยค้ำจนถึงตัวบุคคลได้รับความเสียหาย จากการกระทำแต่ไม่ค้ำจนถึงเจตนาของผู้กระทำ ความรับผิดชอบในกรณีละเมิดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มี 3 หมวดตั้งแต่มาตรา 420 - 452 แต่หมวดที่เกี่ยวข้องสำหรับนักสื่อสารมวลชนเฉพาะหมวด 1 ที่ว่าด้วยการรับผิดชอบเพื่อละเมิด หมวด 2 คำสินไหมทดแทนเมื่อละเมิด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การละเมิดสิทธิส่วนบุคคล เป็นการที่บุคคลใช้เสรีภาพของตนมากเกินไปหรือใช้สิทธิของตนเกินขอบเขต จนไปละเมิดสิทธิของผู้อื่น คือทำให้ผู้อื่นเกิดความเสียหาย เสียชื่อเสียง ได้รับความกระทบจากการกระทำนั้น ซึ่งไม่ว่าจะเป็นการกระทำโดยเจตนา จงใจ หรือประมาทเลินเล่อก็ตาม ทั้งนี้เนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 มาตรา 28 บัญญัติไว้ว่า “บุคคลย่อมอ้างศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์หรือใช้สิทธิและเสรีภาพของตนเท่าที่ไม่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น ไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่ขัดต่อศีลธรรมอันดีของประชาชน บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญนี้รับรองไว้ สามารถยกบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญเพื่อใช้สิทธิทางศาลหรือยกขึ้นมาเป็นข้อต่อสู้ในศาลได้” ดังนั้น หากมีการละเมิดเกิดขึ้นกับบุคคลใด กฎหมายได้คุ้มครองให้บุคคลผู้ได้รับความเสียหายอันเกิดจากการละเมิด สามารถเรียกร้องเพื่อชดเชยความเสียหายนั้นได้ โดยการให้บุคคลที่ทำการละเมิดได้รับโทษ ซึ่งมีโทษทั้งปรับและจำคุก มีทั้งโทษตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ.2535

การละเมิด หรือการประทุษร้ายที่ผิดกฎหมายต่อสิ่งใดๆ ของบุคคลที่กฎหมายคุ้มครองการละเมิดตามกฎหมายแพ่งฯ มาตรา 420 ความว่า “ผู้ใดจงใจหรือประมาทเลินเล่อ ทำต่อบุคคลอื่นโดยผิดกฎหมายให้เขาเสียหายถึงแก่ชีวิตก็ดี แก่ร่างกายก็ดี อนามัยก็ดี เสรีภาพก็ดี ทรัพย์สินหรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใดก็ดี ท่านว่าผู้นั้นละเมิด จำต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อการนั้น” แต่ก็ยังมีการกระทำที่คล้ายละเมิด ได้แก่การกระทำโดยสภาพไม่เป็นละเมิด เพราะผู้กระทำจะได้กระทำโดยจงใจหรือไม่ ไม่สำคัญ กฎหมายให้ผู้กระทำใช้ค่าสินไหมทดแทน เช่น มาตรา 433 (ซึ่งเป็นความเสียหายที่เกิดขึ้นเพราะสัตว์) ซึ่งแสดงว่าเพียงแต่การกระทำ แล้วเกิดความเสียหายเพราะสัตว์ ผู้เป็นเจ้าของหรือผู้รับเลี้ยงต้องรับผิดชอบ เว้นพิสูจน์ปิดความรับผิดชอบได้ตามที่กำหนด การใช้สิทธิที่ก่อให้เกิดความเสียหาย มาตรา 421 “การใช้สิทธิซึ่งมีแต่จะให้เกิดการเสียหายแก่บุคคลอื่นนั้น ท่านว่าเป็นการอันมิชอบด้วยกฎหมาย” ซึ่งความละเมิดที่จะเกิดขึ้นตามมาตราที่กล่าวข้างต้นได้นั้น ต้องมีการใช้สิทธิโดยไม่สุจริตจนเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่น จึงถือว่าเป็นการใช้สิทธิโดยมิชอบด้วยกฎหมาย เว้นแต่เป็นการกระทำที่ประสงค์ต่อผลอันเป็นธรรมดาแห่งสิทธิที่ผู้กระทำมีอยู่

มาตรา 423 “ผู้ใดกล่าว หรือไขข่าวแพร่หลาย ซึ่งข้อความอันฝ่าฝืนต่อความเป็นจริง เป็นที่เสียหายแก่ชื่อเสียงหรือเกียรติคุณของบุคคลอื่นก็ดี หรือเป็นที่เสียหายแก่ทางทำมาหาได้หรือทางเจริญของเขาโดยประการอื่นก็ดี ท่านว่าผู้นั้นจะต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่เขาเพื่อความเสียหายอย่างใด ๆ อันเกิดแต่การนั้น แม้ทั้งเมื่อคนมิได้รู้ว่าข้อความนั้นไม่จริงแต่หาจะควรรู้ได้” ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เรื่องการกล่าวหรือไขข่าวแพร่หลายอันฝ่าฝืนต่อความเป็นจริง (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์: สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา) กรณีที่ผู้ใดส่งข่าวสารอันจนมิได้รู้ว่าเป็นความไม่จริง หากว่าตนเองหรือผู้รับข่าวสารนั้นมีทางได้เสียโดยชอบในการนั้นด้วย ท่านว่าเพียงที่ส่งข่าวสารเช่นนั้น มีทางได้เสียโดยชอบในการนั้นด้วย ท่านว่าเพียงที่ส่งข่าวสารเช่นนั้นหาทำให้ผู้นั้นต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนไม่” มาตราที่ได้กล่าวมาข้างต้นนี้เป็นเรื่องที่บุคคลใดหรือสื่อมวลชน ได้ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ชื่อเสียงของบุคคลอื่นทำให้ผู้อื่นเสียหายด้วยคำพูด หรือข้อเขียนซึ่งแยกจาก มาตรา 420 ค่าสินไหมทดแทนเมื่อละเมิด ซึ่งศาลมีอำนาจในการวินิจฉัยสมควรแก่พฤติการณ์ตามมาตรา 438 (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์: สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา) “ค่าสินไหมทดแทนจะพึงใช้โดยสถานใดเพียงใดนั้น ให้ศาลวินิจฉัยตามควรแก่พฤติการณ์และความร้ายแรงแห่งละเมิด” อนึ่งค่าสินไหมทดแทนนั้นได้แก่ การคืนทรัพย์สินอันผู้เสียหายต้องเสียไปเพราะละเมิด หรือใช้ราคาทรัพย์สินนั้นรวมทั้งค่าเสียหาย อันจะพึงบังคับให้ใช้เพื่อความเสียหายอย่าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ใดๆ อันก่อขึ้นนั้นด้วย การละเมิดสิทธิส่วนบุคคลเป็นเรื่องใกล้ตัว การกระทำต่างๆที่เราใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ส่งผลต่อการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลได้หลายประการขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ

เครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Network) เป็นการให้บริการเชื่อมโยงระหว่างบุคคลบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ปัจจุบันการให้บริการนี้เกิดขึ้นอย่างแพร่หลายจะเห็นได้จากเว็บไซต์ที่กำลังได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก เช่น Facebook, Youtube, และ Instagram เป็นต้น ซึ่งแต่ละเครือข่ายก็มีลักษณะการให้บริการที่เฉพาะตัว และรองรับความต้องการการใช้งานของแต่ละคนที่แตกต่างกัน บางเครือข่ายเน้นการสร้างความสัมพันธ์ บางเครือข่ายเน้นการแลกเปลี่ยนวิดีโอ บางเครือข่ายเน้นการพูดคุยแลกเปลี่ยนทัศนคติ ทั้งนี้เครือข่ายสังคมออนไลน์ได้อำนวยความสะดวกให้กับผู้ใช้งานโดยสามารถสร้างข้อมูลส่วนตัว(Profile) ของตนเอง เพื่อใช้ประกอบ การแสดงตัวตนบนเครือข่ายของตน เช่น รูปภาพประจำตัว อีเมล ประวัติการศึกษา ประวัติการทำงาน เป็นต้น นอกจากนี้คุณสมบัติที่กล่าวมาแล้ว เครือข่ายสังคมออนไลน์ยังสามารถให้ผู้ใช้ที่อยู่ในเครือข่ายเดียวกัน แสดงความคิดเห็น(Comment) ในข้อมูลที่น่าเสนอผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ได้อีกด้วย ลักษณะดังกล่าวในการแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนประสบการณ์ ความสนใจในเรื่องต่างๆ ร่วมกัน หรือมีกิจกรรมร่วมกัน ก่อให้เกิดเป็นข้อมูลจำนวนมากที่ผู้ใช้งานสามารถสร้างเนื้อหาหรือความสนใจของแต่ละบุคคลร่วมกัน ทำให้การใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ในปัจจุบันไม่ถูกจำกัดเพียงแค่การใช้เพื่อวัตถุประสงค์ในเรื่องความสัมพันธ์ส่วนบุคคล แต่ยังมีการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อการพาณิชย์อีกด้วย

เครือข่ายสังคมออนไลน์ จะมีลักษณะที่เป็นสื่อให้ข้อมูลข่าวสารสามารถกระจายออกไปอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ซึ่งล้วนมีคุณประโยชน์มากมายในด้านการติดต่อสื่อสาร แต่ก็ยังเปรียบเสมือนดาบสองคม หากผู้ใช้นั้นขาดการรู้จักเคารพสิทธิของผู้อื่น ขาดคุณธรรม ขาดจริยธรรม ขาดสามัญสำนึก และขาดความระมัดระวังในการใช้แล้ว สังคมออนไลน์เหล่านี้ก็จะกลายเป็น "สังคมที่เกิดอันตราย" ที่จะเป็นด้านมืดของเสียข้อเครือข่ายสังคมออนไลน์ ของสังคมไทยได้ เครือข่ายสังคมออนไลน์ กล่าวถึงกลุ่มคนที่รวมกันเป็นสังคมและ มีการทำกิจกรรมร่วมกันบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ซึ่ง อยู่ในรูปแบบของเว็บไซต์ เช่น Facebook, Youtube, และ Instagram และมีการแพร่ขยายออกไปเรื่อยๆ โดยใช้รูปแบบของการติดต่อสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต มีการสร้างเครือข่ายชุมชนเสมือนบนเครือข่ายคอมพิวเตอร์ โดยการทำกิจกรรมต่างๆ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร มีการใช้ประโยชน์ ทางด้านธุรกิจ ด้านความบันเทิงของคนในสังคม ตลอดจนด้านการศึกษา ซึ่งปัจจุบันคนส่วนใหญ่จะใช้ชีวิตอยู่กับสังคมออนไลน์เพิ่มมากขึ้น โดยมีการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อบอกเล่า เรื่องราว ประสบการณ์ รูปภาพ วิดีโอ ที่ผู้ใช้จัดทำขึ้นเอง หรือพบเจอจากสื่อต่างๆ แล้วนำมาแบ่งปันให้ กับเพื่อนและผู้อื่นที่อยู่ในเครือข่ายของตนได้ทราบผ่านทางเว็บไซต์ของเครือข่ายสังคมออนไลน์

การสื่อสารนับว่าเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งของสิ่งมีชีวิตมาอย่างยาวนาน การสื่อสารเป็นกระบวนการที่ทำให้สังคมเจริญก้าวหน้าไปอย่างไม่หยุดยั้ง ดังนั้นมนุษย์เราจึงได้มีการพัฒนาลักษณะการในการสื่อสารออกมาในรูปแบบต่างๆอาทิ การสื่อสารด้วยภาพ การสื่อสารด้วยการใช้สัญญาณการสื่อสารระหว่างบุคคลเทคโนโลยีนี้มีบทบาทการพัฒนาการสื่อสารด้วยความก้าวหน้าของเทคโนโลยีใหม่มนุษย์เราไปสู่ยุคแห่งการติดต่อสื่อสารทั่วโลกซึ่งเทคโนโลยีสารสนเทศในปัจจุบันนั้น ได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันแทบทั้งสิ้น การสื่อสารในยุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งเป็นยุคที่เทคโนโลยีทางการสื่อสารได้ถูกนำมาใช้อย่างแพร่หลาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อินเทอร์เน็ตเข้ามามีบทบาทหนึ่งในสังคมไทยนั้นย่อมส่งผลกระทบต่อสังคม ผลกระทบทางบวก เช่น สามารถได้รับความรู้และข้อมูลข่าวสารมากยิ่งขึ้นสามารถติดต่อสื่อสารได้อย่างสะดวกและรวดเร็วผลกระทบทางลบเช่นเกิดภัยทางสังคมจากการที่ได้มีการสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต การได้รับข้อมูลหรือรูปภาพที่ไม่เหมาะสมนักเรียนนักศึกษาเครือข่ายสังคมออนไลน์เป็นระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่กำลังเป็นที่นิยมในหมู่นักเรียนนักศึกษาการใช้สื่อสังคมได้รับความนิยมแพร่หลายเนื่องจากการติดต่อสื่อสารที่ง่ายสื่อสังคมที่กำลังเป็นที่นิยมอย่างมาก ได้แก่ Facebook, Youtube, และ Instagram นักเรียนนักศึกษาใช้สื่อสังคมโดยเริ่มจากการติดต่อสื่อสารกับเพื่อนสนิทไปยังเพื่อนของเพื่อนจนไปถึงบุคคลอื่นๆ ที่ไม่เคยรู้จักมาก่อน นักเรียนนักศึกษามีการใช้สื่อสังคมในระหว่างเรียนหนังสือ จนเกิดผลเสียแก่บางคนที่มีพฤติกรรมบางคนมกมุ่นออนไลน์ทิ้งไว้ตลอด 24 ชั่วโมง จนบางครั้งส่งผลกระทบต่อการศึกษา เช่น ไม่ตั้งใจเรียนหนังสือลืมทำการบ้าน หรือพักผ่อนไม่เพียงพอจนทำให้ต้องไปหลับในห้องเรียนและยังเกิดช่องว่างระหว่างความสัมพันธ์ในครอบครัว ถ้านักเรียนนักศึกษาใช้สื่อสังคมในทางที่ถูกต้อง เช่น ใช้ในการเรียนการสอน ส่งงานทางสื่อสังคมบอกข่าวสารเกี่ยวกับการเรียนการสอน ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตัวนักเรียนนักศึกษาเอง สื่อสังคมเปรียบเสมือนดาบสองคมที่มีทั้งผลดีและผลเสียซึ่งขึ้นอยู่กับผู้ใช้บริการเอง ดังนั้นผู้ปกครองควรดูแลบุตรหลานอย่างใกล้ชิด คอยอบรมสั่งสอนและให้คำแนะนำกับบุตรหลาน ให้พักผ่อนให้เพียงพอไม่เล่นติดต่อนานเกินไปเสียสุขภาพอาจส่งผลถึงการเรียนได้ แนะนำให้รู้จักการแบ่งเวลาให้เหมาะสม และหากิจกรรมอื่น ๆ ทำร่วมกันบ้างในวันหยุดเพื่อไม่ให้เด็กรู้สึกโดดเดี่ยว อยู่คนเดียว จนหันมาหมกมุ่นอยู่กับโลกของสื่อสังคมเพียงอย่างเดียว สื่อสังคมได้รับความนิยมเพิ่มขึ้นก็จะมีผลให้เกิดพฤติกรรมที่ติดการใช้งานมากขึ้น พฤติกรรมการติดสื่อสังคมมักเป็นผู้ที่มีปัญหาด้านอารมณ์ เช่น เหงา เศร้า เครียด เบื่อหน่าย ซึ่งต้องการระบายความเครียด ผ่านทางสื่อสังคมและบางส่วนใช้ในการค้นคว้าหาข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาจึงเห็นถึงปัญหาที่เกิดขึ้นมีผลกระทบต่อการศึกษา ต่อการใช้ชีวิตประจำวัน จึงก่อเกิดความสนใจที่จะศึกษาทำการวิจัยถึงสาเหตุที่แท้จริง ข้อเสนอแนะ วิธีป้องกัน ตลอดจนมาตรการป้องกันตามกระบวนการกฎหมาย

ในด้านการศึกษา สถาบันการศึกษาทั้งภาครัฐ และเอกชนส่วนใหญ่ เริ่มใช้การประชาสัมพันธ์ และการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของตนเองผ่านทางสื่อสังคมเพื่อเป็นช่องทางเสริมที่สามารถเข้าถึงนักศึกษา และประชาชนทั่วไปได้อย่างรวดเร็วและทั่วถึง เพราะในปัจจุบันมีนักศึกษาและผู้สนใจ นิยมใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตเป็นช่องทางในการติดต่อสื่อสาร แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และติดตามความเคลื่อนไหวของสถาบันการศึกษาที่ตนสนใจ ดังจะเห็นได้จากเครือข่ายสังคมของสถาบันการศึกษาทั้งภาครัฐ และเอกชนที่ให้บริการบนอินเทอร์เน็ต

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังได้มีการใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการจัดการเรียนการสอน เนื่องจากโลกปัจจุบันเป็นโลกแห่งเทคโนโลยี การเรียนการสอนแบบบรรยายธรรมดาที่ปฏิบัติกันโดยทั่วไป ไม่สามารถสอนคนจำนวนมากๆได้ อาจารย์ผู้สอนจำต้องเรียนรู้เทคโนโลยี เพื่อนำมาใช้ประกอบการเรียนการสอน การใช้สื่อสังคมของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังในการติดต่อสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ และการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของสถาบันผ่านทางสื่อสังคม เพื่อเป็นช่องทางเสริมที่สามารถเข้าถึงนักศึกษา และประชาชนทั่วไปได้อย่างรวดเร็วและทั่วถึง ประโยชน์ของอินเทอร์เน็ต อินเทอร์เน็ตเป็นสื่อรูปแบบหนึ่งที่มีสื่อสื่อต่างๆ เช่น สื่อวิทยุ โทรทัศน์ โทรศัพท์ สิ่งพิมพ์ จดหมาย และสื่อประเภทอื่นๆ เข้าด้วยกัน คนทั่วไป

สามารถใช้ประโยชน์จากอินเทอร์เน็ตได้อย่างหลากหลาย ขึ้นอยู่กับการเลือกใช้ประโยชน์ สรุปได้ดังนี้ (เจนเนตร มณีนาค และคณะ. 2545: 2-8)

ด้านการศึกษา การนำเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตเข้ามาใช้ในระบบการศึกษาเป็นสิ่งที่เลี่ยงไม่ได้ เพราะการใช้อินเทอร์เน็ตทำให้เกิดสังคมร่วมแบบเสมือนของผู้ที่มีความสนใจร่วมกัน แม้จะอยู่ห่างไกลกัน ก็สามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันได้ การเติบโตของอุตสาหกรรมคอมพิวเตอร์และการแพร่หลายของอินเทอร์เน็ต ทำให้มหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาจำเป็นต้องมีเทคโนโลยีนี้พร้อมเพื่อรองรับความต้องการของนิสิต นักศึกษา อินเทอร์เน็ตเป็นแหล่งข้อมูลขนาดใหญ่ที่มีข้อมูลให้การศึกษามากมายครอบคลุมทุกสาขาวิชา มีเนื้อหาที่หลากหลายเผยแพร่อยู่ในอินเทอร์เน็ต เช่น ผลงานวิจัย การค้นคว้าข้อมูล การค้นพบแปลกใหม่ หรือแม้กระทั่งข้อมูลทั้งหมดจากห้องสมุดจริงๆ เนื้อหาโดยย่อของหนังสือแต่ละเล่ม ทำให้เกิดความสะดวกสบายในการค้นหาข้อมูลต่างๆ

ปัจจุบันมีเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารเรื่องต่างๆ เกิดขึ้นมากมาย และรูปแบบระบบห้องสมุดมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนไปเป็นห้องสมุดดิจิทัล ที่มีหนังสือเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ เก็บรวบรวมไว้ในระบบคอมพิวเตอร์ให้ศึกษาค้นคว้ากันแบบออนไลน์ ทั้งยังใช้อีเมลช่วยในการติดต่อสื่อสาร แลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้ใช้ได้อย่างรวดเร็ว มีการเรียนการสอนแบบออนไลน์ (e-Learning) ซึ่งผู้ใช้สามารถเรียนได้ตามความสามารถของตนเอง รองรับการเรียนการสอนแบบทางไกล

ระบบการศึกษาเกิดการเปลี่ยนแปลงด้านการควบคุมความรู้หรือข่าวสาร ส่งผลให้บทบาทความสำคัญของสถาบันการศึกษาลดลง ผลกระทบที่ชัดเจนคือรูปแบบการเรียนการสอน เพราะสื่ออินเทอร์เน็ตทำให้ความสำคัญเรื่องสถานที่และเวลาลดลง ผู้เรียนสามารถเข้าเรียนจากสถานที่ใด และเวลาใดก็ได้ที่มีอินเทอร์เน็ต และยังสามารถค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งข้อมูลอื่นๆ มาเปรียบเทียบกับบทบาทของผู้สอนจะถูกเปลี่ยนแปลงมาเป็นพี่เลี้ยงในการสอนแทน รูปแบบการเรียนการสอนจึงเปลี่ยนจากการบรรยายความรู้มาเป็นยุคการแก้ปัญหา และพื้นฐานการทำงานเป็นทีม โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

ด้านความบันเทิง ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตสามารถเข้าไปเพื่ออ่านวารสารบันเทิงต่างๆ ข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ทุกประเภท โดยมีเนื้อความและภาพประกอบเช่นเดียวกับการอ่านหนังสือปกติ แต่สิ่งที่ดึงดูดใจผู้ใช้ทุกเพศ ทุกวัย คือ สารความบันเทิงที่มีอยู่อย่างมากมายบนอินเทอร์เน็ต เช่น การรับฟังเพลงผ่านอินเทอร์เน็ต หรือดาวน์โหลดเพลง การชมภาพยนตร์ที่มีภาพเคลื่อนไหวพร้อมเสียง การเลือกชมโทรทัศน์ออนไลน์ การเล่นเกม การค้นหาข้อมูลเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจหรือสันทนาการต่างๆ รวมไปถึงการส่งข้อมูลภาพ และเสียงระหว่างกันและกันในทุกรูปแบบ ทั้งหมดนี้ก็เป็นสิ่งหนึ่งที่ทำให้ผู้ใช้ได้ทั้งความรู้ และความเพลิดเพลินเป็นอย่างมาก

ด้านธุรกิจ สามารถซื้อขายสินค้าผ่านอินเทอร์เน็ต ผู้ใช้สามารถเลือกดูสินค้าพร้อมคุณลักษณะผ่านทางหน้าจอคอมพิวเตอร์ สั่งซื้อสินค้า โดยการชำระเงินด้วยบัตรเครดิตหรือการโอนเงินผ่านทางธนาคาร ซึ่งสะดวกและรวดเร็วมาก สินค้าที่มีจำหน่ายมีความหลากหลาย ปัจจุบันมีเว็บไซต์ต่างๆ มากมายให้บริการซื้อขายสินค้าผ่านอินเทอร์เน็ต โดยผู้ใช้ที่ต้องการขายสินค้าจะต้องเป็นสมาชิกของเว็บไซต์นั้นๆ เช่น เว็บไซต์ eBay, Page Facebook เป็นเว็บไซต์ที่ขายสินค้าจากทั่วทุกมุมโลก มีสินค้าให้เลือกมากมาย นอกจากนี้บริษัทห้างร้านต่าง ๆ ก็หันมาขายสินค้าผ่านทางอินเทอร์เน็ต (Shopping Online) มากขึ้น เพราะขายสินค้าผ่านช่องทางนี้ช่วยให้ได้กลุ่มลูกค้าที่กว้างกว่าการขายแต่เพียงหน้าร้านเท่านั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ด้านข้อมูลข่าวสาร อินเทอร์เน็ตเป็นแหล่งข้อมูลข่าวสารที่มีขนาดใหญ่ มีสิ่งต่างๆ ให้ค้นคว้ามากมาย ผู้ใช้สามารถสร้างสรรค์ไอเดียใหม่ๆ เข้าสู่เครือข่ายของอินเทอร์เน็ตอาจเรียกได้ว่า การผันแปรไร้ขอบเขต ขึ้นอยู่กับแนวความคิดของแต่ละคน นอกจากนี้ยังมีการรับส่งข้อมูลแบบจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail), โปรแกรมแชท (Line) ซึ่งมีค่าใช้จ่ายที่ต่ำมาก เมื่อเทียบกับการส่งจดหมายหรือส่งข้อมูลวิธีอื่นๆ การรับส่งข้อมูลลักษณะนี้สามารถส่งข้อมูลในรูปแบบมัลติมีเดียที่ประกอบด้วยภาพ เสียง และเนื้อหาของข่าวสารได้อย่างดี

ด้านการบริการอื่น บริการบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมีด้วยกันอย่างหลากหลาย นอกเหนือจากประโยชน์ในด้านต่างๆ ที่กล่าวมาข้างต้น ผู้ใช้ยังสามารถที่จะเข้าไปใช้บริการได้อีกรูปแบบหนึ่งคือ การใช้บริการเพื่อนำของฟรีจากอินเทอร์เน็ตมาใช้ เช่นการเรียนภาษาต่างๆ ผ่านอินเทอร์เน็ต การเรียนการประดิษฐ์, การสาธิตเรื่องต่างๆ ผ่านอินเทอร์เน็ต การรับแจกของในรูปแบบต่างๆ การเป็นสมาชิกเพื่อรับข้อมูลข่าวสารที่มีประโยชน์ เป็นต้น

สำหรับประเทศไทยมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ มีประกาศใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 เมื่อวันที่ 18 มิถุนายน พ.ศ. 2550 ซึ่งเนื้อหาในพระราชบัญญัตินี้ ได้มีการกำหนดฐานความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ครอบคลุมการกระทำความผิดในลักษณะต่างๆ ที่กระทบต่อความลับ (Confidentiality) ความครบถ้วน (Integrity) และสภาพพร้อมใช้งาน (Availability) ของระบบคอมพิวเตอร์ และข้อมูลคอมพิวเตอร์ เช่น การเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์โดยมิชอบ การล่วงรู้มาตรการป้องกันการเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์โดยมิชอบ การเข้าถึงข้อมูลคอมพิวเตอร์โดยมิชอบ การดักจับข้อมูลคอมพิวเตอร์ การรบกวนระบบคอมพิวเตอร์หรือข้อมูลคอมพิวเตอร์ การรบกวนระบบคอมพิวเตอร์และข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่กระทบต่อความมั่นคงของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจ และการบริการสาธารณะ การเผยแพร่ชุดคำสั่งชั่วร้ายที่ใช้ในการกระทำความผิด การเผยแพร่เนื้อหาอันไม่เหมาะสมหรือเป็นเท็จ รวมทั้งข้อมูลคอมพิวเตอร์อันลามกทั้งหลาย และได้มีการบัญญัติเพิ่มเติมความผิดเกี่ยวกับ สแปมเมล (Spam Mail) ไว้อีกด้วย

อินเทอร์เน็ตนอกจากจะให้ประโยชน์นานับประการกับผู้ใช้งานแล้ว การใช้สื่อสังคมเพื่อการติดต่อสื่อสารในยุคปัจจุบัน ยังมีแง่มุมที่ก่อให้เกิดโทษต่อการใช้อินเทอร์เน็ต สามารถพบข่าวของการกระทำความผิดผ่านทางอินเทอร์เน็ตที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง เรียกได้ว่าเป็นอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ เช่น การเจาะระบบคอมพิวเตอร์ การปล่อยไวรัส การละเมิดสิทธิส่วนบุคคล การปลอมแปลงข้อมูลเพื่อผลประโยชน์ของตน เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ก่อเกิดจากตั้งใจหรือความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ของผู้ใช้งานเว็บไซต์สื่อสังคม ส่งผิดให้เกิดเป็นความผิดฐานละเมิดได้

เนื่องจากในยุคปัจจุบันมีความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่องและรวดเร็ว รวมทั้งมีการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลสู่สาธารณะมากยิ่งขึ้น ทำให้คนไทยมีโอกาที่จะละเมิดและถูกละเมิดสิทธิส่วนบุคคลบนอินเทอร์เน็ตมากขึ้น ซึ่งการกระทำความผิดโดยละเมิดสิทธิส่วนบุคคลมีหลากหลายรูปแบบ เช่น การนำข้อมูลส่วนบุคคลที่เผยแพร่ผ่านสื่อสังคมของบุคคลอื่น เช่น รูปภาพ ประวัติส่วนตัว ไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต การส่งข้อความหรือข้อมูลต่าง ๆ ไปรบกวนความเป็นส่วนตัวของผู้ใช้สื่อสังคม จะด้วยวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลหรือเพื่อการพาณิชย์ โดยผู้ใช้สื่อสังคมนั้น ไม่ยินยอมก็ถือเป็นการติดตามคุกคามผ่านทางสื่อสังคม เช่นกัน แม้กระทั่งการอัปโหลดวิดีโอคลิปชีวิตส่วนตัวของผู้อื่น รายการโทรทัศน์ที่บันทึกไว้ อันเป็นเหตุให้ผู้อื่นเสียหาย สิ่งเหล่านี้ถือเป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของผู้อื่นผ่านทางสื่อสังคม และจากสถิติคดีความที่เกี่ยวข้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กับการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของในสถานีดำรงในพื้นที่ของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง (สถานีดำรงนครบาลจรเข้บ่อย) พบว่า นักศึกษาสถาบันฯ มาเข้ารับการปรึกษาเกี่ยวกับการถูกกล่าวหาว่าร้ายทางอินเทอร์เน็ต การถูกหลอกโอนเงินจากการซื้อสินค้าออนไลน์ และการถูกหลอกด้วยกลยุทธ์ต่าง ๆ ทางออนไลน์ โดยการถูกละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมรูปแบบต่างๆ ทั้งนี้มีจำนวนร้อยละ 30 ที่เป็นคดีส่งฟ้องศาล ร้อยละ 20 คู่กรณีชดใช้เงินคืนค่าเสียหาย ยอมความและเลิกแล้วกันไป และร้อยละ 50 ขอโทษกันมีการทำความเข้าใจ ปรับความเข้าใจผิดกัน และยอมความเลิกแล้วต่อกัน

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมและการพัฒนาระบบป้องกันพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญที่ควรศึกษาเพื่อทำความเข้าใจและเป็นแนวทางในการป้องกันให้เท่าทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน และตลอดจนเป็นแนวทางในการประยุกต์ใช้งานสื่อสังคม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน แม้ปัจจุบันการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีในรูปแบบต่าง ๆ จะก่อให้เกิดผลดี มีประโยชน์ด้านการอำนวยความสะดวก แต่ในทางกลับกันหากนำข้อมูลไปใช้โดยมิชอบนั้นก็อาจจะก่อให้เกิดผลเสียหายได้เช่นเดียวกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อมูลส่วนบุคคล หากมีการนำไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของข้อมูลหรือนำไปใช้โดยทุจริตเพื่อให้บุคคลที่เป็นเจ้าของข้อมูลนั้นเสียหายก็จะเข้าข่ายการกระทำโดยละเมิดจะอ้างว่าไม่รู้กฎหมาย ไม่ได้ตั้งใจนั้นหาเป็นข้อแก้ตัวให้พ้นผิด ดังนั้นทุกคนต้องตระหนักถึงความสำคัญ และควรต้องทราบพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคม และการป้องกันพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมจากบุคคลรอบข้าง

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนาระบบป้องกันพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1.2.1 เพื่อศึกษาพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

1.2.2 เพื่อพัฒนาระบบป้องกันพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

1.2.3 เพื่อสร้างหลักสูตรป้องกันพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

1.2.4 เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์การฝึกอบรมของระบบป้องกันพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.3 สมมติฐานการวิจัย

1.3.1 เพื่อหาประสิทธิภาพระบบป้องกันพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ร้อยละ 80

1.3.2 ผลสัมฤทธิ์การฝึกอบรมโดยใช้ระบบป้องกันพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มากกว่าร้อยละ 80

1.4 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อการศึกษา การพัฒนาระบบป้องกันพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย สรุปเป็นแผนภาพดังภาพที่ 1.1 และมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.4.1 การละเมิดสิทธิส่วนบุคคล (จิรารัตน์ วรวัฒน์ธำรง. 2548 : 9-11) ได้แก่

1. สิทธิส่วนบุคคลภายนอก เช่น ชื่อ เครื่องหมายการค้า เป็นต้น
2. สิทธิส่วนบุคคลเกี่ยวกับเกียรติยศชื่อเสียง
3. สิทธิส่วนบุคคลเกี่ยวกับความลับ เช่น การดักฟังโทรศัพท์
4. สิทธิส่วนบุคคลภายใน เช่น ชีวิต ร่างกาย เป็นต้น

1.4.2 พฤติกรรมการใช้สื่อสังคม ได้แก่

1. เข้าถึงระบบหรือข้อมูลของผู้อื่นโดยไม่ชอบ (มาตรา 5-8)
2. แก้ไข ดัดแปลง หรือทำให้ข้อมูลผู้อื่นเสียหาย (มาตรา 9-10)
3. ส่งข้อมูลหรืออีเมลก่อนขออนุญาต หรือส่งอีเมล สแปม (มาตรา 11)
4. เข้าถึงระบบ หรือข้อมูลทางด้านความมั่นคงโดยมิชอบ (มาตรา 12)
5. จำหน่ายหรือเผยแพร่ชุดคำสั่งเพื่อนำไปใช้กระทำความผิด (มาตรา 13)
6. นำข้อมูลที่ผิดพ.ร.บ.เข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ (มาตรา 14)
7. ให้ความร่วมมือ ยินยอม รู้เห็นเป็นใจกับผู้ร่วมกระทำความผิด (มาตรา 15)
8. ตัดต่อ เติม หรือดัดแปลงภาพ (มาตรา 16)

1.4.3 กระบวนการฝึกอบรม (ธวัชชัย รัตตัญญู. 2538 : 30) มีขั้นตอนการอบรม ดังนี้

1. จุดประสงค์หลัก
2. จุดประสงค์ในการฝึกอบรม
3. กระบวนการฝึกอบรม
4. การประเมินผล

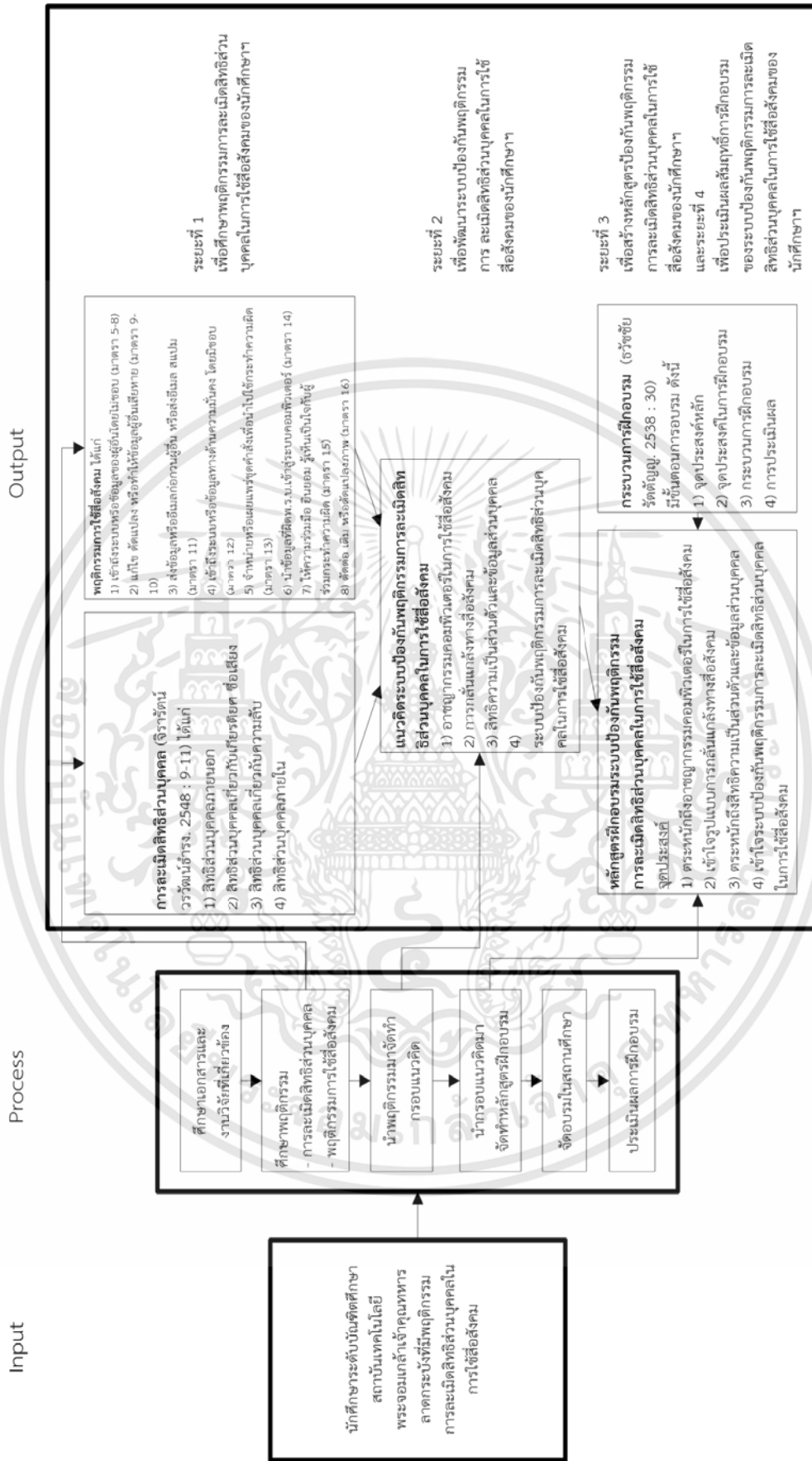
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.4.4 หลักสูตรฝึกอบรมระบบป้องกันพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคม มีหัวข้อได้แก่

1. อาชญากรรมคอมพิวเตอร์ในการใช้สื่อสังคม
2. การกลั่นแกล้งทางสื่อสังคม
3. สิทธิความเป็นส่วนตัวและข้อมูลส่วนบุคคล
4. ระบบป้องกันพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภา
พที่
1.1
กร
อบ
แนว
วคิ
ด
ใน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อการศึกษาการพัฒนาระบบป้องกันพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ผู้วิจัยได้นำเสนอขอบเขตของการวิจัยโดยแบ่งตามระยะ มีรายละเอียดดังนี้

ระยะที่ 1 เพื่อศึกษาพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

(1) ประชากร

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 8 คณะ 3 วิทยาลัย ประกอบด้วยคณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม คณะเทคโนโลยีการเกษตร คณะวิทยาศาสตร์ คณะอุตสาหกรรมเกษตร คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ วิทยาลัยนานาชาติ วิทยาลัยนาโนเทคโนโลยีพระจอมเกล้าลาดกระบัง วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการข้อมูล และคณะกรรมการและจัดการ จำนวน 3,957 คน (Office of the Registrar of King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang. 2015)

(2) กลุ่มตัวอย่าง

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 8 คณะ 3 วิทยาลัย ซึ่งได้มาโดยการใช้สูตรคำนวณของ Taro Yamane (1973) ที่ระดับความเชื่อมั่นในการเลือกตัวอย่าง 95 % ที่ระดับความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ จำนวน 400 คน

วิธีกำหนดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Sampling) โดยเรียงลำดับดังนี้ ขั้นที่ 1 ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Stratified Random Sampling) ขั้นที่ 2 ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) กับกลุ่มนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ที่ใช้สื่อสังคมออนไลน์ตามสัดส่วนที่กำหนดไว้

1.2 ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา คือ พฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคม

1.3 ระยะเวลาที่ทำการทดลอง

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558

ระยะที่ 2 เพื่อพัฒนาระบบป้องกันพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินกรอบแนวคิดของระบบป้องกันพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา โดยเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมาย สิทธิมนุษยชน จำนวน 10 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2 ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา คือ กรอบแนวคิดระบบป้องกันพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคม

2.3 ระยะเวลาที่ทำการทดลอง

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558

ระยะที่ 3 เพื่อสร้างหลักสูตรป้องกันพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินหลักสูตรฝึกอบรมระบบป้องกันพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ซึ่งมีความเชี่ยวชาญในด้านกฎหมายการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล และการจัดและพัฒนาหลักสูตร จำนวน 5 คน

3.2 ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น คือ หลักสูตรฝึกอบรมระบบป้องกันพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคม

ตัวแปรตาม ผลการประเมินหลักสูตรฝึกอบรมระบบป้องกันพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคม

3.3 ระยะเวลาที่ทำการทดลอง

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558

ระยะที่ 4 เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์การฝึกอบรมของระบบป้องกันพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 8 คณะ 3 วิทยาลัย ประกอบด้วยคณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม คณะเทคโนโลยีการเกษตร คณะวิทยาศาสตร์ คณะอุตสาหกรรมเกษตร คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ วิทยาลัยนานาชาติ วิทยาลัยนาโนเทคโนโลยีพระจอมเกล้าลาดกระบัง วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการข้อมูล และคณะกรรมการบริหารจัดการ จำนวน 3,957 คน (Office of the Registrar of King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang, 2015)

2. กลุ่มตัวอย่าง

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นรายวิชาที่เปิดให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาทุกคณะ ลงทะเบียนเรียน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 ได้มาโดยวิธีการเฉพาะเจาะจง

4.2 ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น คือ หลักสูตรฝึกอบรมระบบป้องกันพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตัวแปรตาม คือ ประสิทธิภาพหลักสูตรฝึกอบรมระบบป้องกันพฤติกรรมกระเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคม

4.3 ระยะเวลาที่ทำการทดลอง

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

1. **พฤติกรรม** หมายถึง การกระทำหรือการแสดงออก เพื่อตอบสนองความเข้าใจ ความรู้สึก และความคิดเห็น ที่มีต่อสถานการณ์ และข้อเสนอต่างๆ ในทางที่จะยอมรับหรือปฏิเสธ

2. **การใช้สื่อสังคม** หมายถึง กลุ่มคนที่รวมกันเป็นสังคมและ มีการทำกิจกรรมร่วมกันบน เครือข่ายอินเทอร์เน็ต ซึ่งอยู่ในรูปแบบของเว็บไซต์ Facebook, Youtube มีการแพร่ขยายออกไปเรื่อยๆ

3. **พฤติกรรมกระเมิดสิทธิส่วนบุคคล** หมายถึง พฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล ของผู้อื่น ทั้งที่ตั้งใจ และไม่ตั้งใจ ในขณะที่ใช้งานอินเทอร์เน็ตผ่านโปรแกรมสื่อสังคมออนไลน์ต่างๆ การใช้สิทธิเกินขอบเขตไปละเมิดสิทธิของผู้อื่น ทำให้ผู้อื่นเกิดความเสียหายและได้รับผลจากการกระทำนั้น ใช้ข้อความที่ไม่สมเหตุหรือกระทำการใด ๆ ให้ผู้อื่นเกิดความเสียหาย

4. **พฤติกรรมการใช้สื่อสังคม** หมายถึง พฤติกรรมในการแสดงออกบนเครือข่ายสังคม การแสดงความคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์ในสื่อสังคมต่าง ๆ

5. **พฤติกรรมกระเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคม** หมายถึง พฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของผู้อื่น ทั้งที่ตั้งใจและไม่ตั้งใจ ในขณะที่ใช้งานอินเทอร์เน็ตผ่านโปรแกรมสื่อสังคมออนไลน์ต่างๆ การใช้สิทธิเกินขอบเขตไปละเมิดสิทธิของผู้อื่น ทำให้ผู้อื่นเกิดความเสียหายและได้รับผลจากการกระทำนั้น ใช้ข้อความที่ไม่สมเหตุหรือกระทำการใด ๆ ให้ผู้อื่นเกิดความเสียหาย

6. **นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา** หมายถึง นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 7 คณะ 4 วิทยาลัย

7. **ระบบฝึกอบรม** หมายถึง วิธีการฝึกอบรมเพื่อให้ผู้เข้าฝึกอบรมเกิดการเรียนรู้ และเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมีกระบวนการสัมพันธ์กับเป้าหมาย โดยสร้างแรงจูงใจและสร้างการยอมรับต่อผู้เข้าอบรม และมีการติดตามผลการฝึกอบรมด้วยแบบประเมินผลสัมฤทธิ์การฝึกอบรม

8. **หลักสูตรฝึกอบรมระบบป้องกันพฤติกรรมกระเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคม** หมายถึง การฝึกอบรมโดยมีวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิเป็นผู้ถ่ายทอดเนื้อหา มีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้เข้าอบรมตระหนักถึงการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคม แบ่งเนื้อหาเป็น 4 เรื่อง ได้แก่ อาชญากรรมคอมพิวเตอร์ในการใช้สื่อสังคม การกลั่นแกล้งทางสื่อสังคม สิทธิความเป็นส่วนตัวและข้อมูลส่วนบุคคล และระบบป้องกันพฤติกรรมกระเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคม

8.1 **อาชญากรรมคอมพิวเตอร์ในการใช้สื่อสังคม** หมายถึง การกระทำผิดทางอาญาในระบบคอมพิวเตอร์ หรือการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อกระทำผิดทางอาญา เช่น ทำลาย เปลี่ยนแปลง หรือขโมยข้อมูลต่าง ๆ เป็นต้นระบบคอมพิวเตอร์ในที่นี้ หมายถึงรวมถึงระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ที่เชื่อมกับระบบดังกล่าวด้วยสำหรับอาชญากรรมในระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต

8.2 การกลั่นแกล้งทางสื่อสังคม หมายถึง การรังแกในรูปแบบใหม่ ตามยุคดิจิทัล โดยการกลั่นแกล้งจะไม่ใช้การลงไม้ลงมือแบบการรังแกทั่วไป แต่จะใช้เครื่องมือสื่อสารเป็นเครื่องมือหลักในการรังแกและกลั่นแกล้งกันทางสื่อสังคม

8.3 สิทธิความเป็นส่วนตัวและข้อมูลส่วนบุคคล หมายถึง สิทธิของบุคคลที่ประกอบไปด้วยสิทธิของบุคคลในครอบครัว เกียรติยศ ชื่อเสียง หรือความเป็นอยู่ส่วนตัว

8.4 ระบบป้องกันพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคม หมายถึง การพัฒนาองค์ความรู้ ให้มีความรู้คู่คุณธรรม ในการเคารพความเป็นส่วนตัวของบุคคล และตระหนักถึงความผิด จริยธรรมตลอดจนบทลงโทษ

9. ประสิทธิภาพหลักสูตรฝึกอบรมระบบป้องกันพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคม หมายถึง อัตราส่วนของคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละที่ได้จากการทำแบบทดสอบระหว่างบทเรียน ซึ่งเป็นประสิทธิภาพของกระบวนการกับคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลังเรียน ซึ่งเป็นประสิทธิภาพของผลลัพธ์เทียบกับเกณฑ์ E_1/E_2 ไม่ต่ำกว่า 80/80 โดยที่ ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) หมายถึง ค่าร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของผลการเรียนรู้ที่ได้จากการทำแบบทดสอบระหว่างบทเรียน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) หมายถึง ค่าร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของผลการเรียนรู้ที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลังเรียน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง การพัฒนาระบบป้องกันพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ครั้งนี้มีเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ดังนี้

- 2.1 การศึกษาพฤติกรรมการใช้สื่อสังคม
- 2.2 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และการละเมิดสิทธิ
- 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับสิทธิส่วนบุคคล
- 2.4 แนวคิดเกี่ยวกับเทคโนโลยีสมัยใหม่กับสื่ออินเทอร์เน็ต
- 2.5 แนวคิดเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างบุคคล
- 2.6 ทฤษฎีการสื่อสารระหว่างบุคคล
- 2.7 ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีกับการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล
- 2.8 ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการฝึกอบรม
- 2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 การศึกษาพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์

Social Network เป็นเว็บพื้นฐานในการบริการที่จะให้แต่ละบุคคลสามารถสร้างเครือข่ายอย่างเป็นระบบทั้งระดับเล็กหรือใหญ่ในสังคม มีการสร้างบัญชีรายชื่อผู้ติดต่อที่สามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือสิ่งที่สนใจเหมือนกันได้โดยผ่านการติดต่อกันเป็นเครือข่าย โดยเป็นการรู้จักกันต่อไปเป็นทอด ๆ คล้ายเครือข่ายใยแมงมุมที่โยงกันไปมาได้ (เศรษฐพงศ์ มะลิสุวรรณ. 2552.) และสิ่งสำคัญอีกสิ่งหนึ่งสำหรับ Social Network นั่นก็คือ เราสามารถพูดคุยนำเสนอ บอกเล่าเรื่องส่วนตัว และเรื่องราวการเรียน เรื่องราวที่เราสนใจ หรือแม้แต่การทำรายงานของเราและของกลุ่มเราได้ ดังนั้นเราจึงควรใช้ประโยชน์จากอินเทอร์เน็ตและเว็บสังคมออนไลน์ให้เกิดประโยชน์ แทนที่จะนำเสนอรูปภาพส่วนตัวหรือเรื่องราวที่ไม่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ หันมารวมกลุ่มกันสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ร่วมกันโดยผ่านเว็บไซต์สังคมออนไลน์ที่มีให้บริการหรืออยู่มากมายหลากหลายในอินเทอร์เน็ต

การสื่อสารผ่านระบบอินเทอร์เน็ต สามารถเข้าถึงบุคคลในปัจจุบันได้มากขึ้นมีการสำรวจโดยศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ(2557) ว่า ประเทศไทยมีผู้ใช้อินเทอร์เน็ต ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 จำนวน 33.8 ล้านคน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 42.2 ของประชากรในประเทศไทย จากความสามารถในการเข้าถึงระบบอินเทอร์เน็ตที่สูงขึ้น ทำให้มีการหันมาใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Network) ในการติดต่อสื่อสาร เครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ได้รับความนิยมเช่น Facebook, Youtube, Twitter และ Instagram เป็นต้น ซึ่งแต่ละเว็บไซต์จะมีจุดเด่น และรูปแบบของการนำเสนอ การติดต่อสื่อสารที่แตกต่างกันออกไป เพื่อตอบสนองความต้องการใช้งานที่หลากหลายของคนในปัจจุบัน

การใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ เพื่อการศึกษาความหมาย “เครือข่ายสังคมออนไลน์”

แนวคิดเรื่อง (Social Network) หรือ เครือข่ายสังคมออนไลน์ มักปรากฏให้เห็นในลักษณะของการนำมาใช้เพื่อดำเนินงานหรือกิจกรรมต่างๆ โดยมีตัวบุคคลหรือหน่วยงานต่างๆ ร่วมกันเป็นเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เครือข่าย เพื่อให้สามารถใช้ทรัพยากรร่วมกัน แลกเปลี่ยนแบ่งปันทรัพยากร ข้อมูลข่าวสาร ฯลฯ แต่ปัจจุบันคำว่า (Social Network) จะหมายถึงระบบเครือข่ายบนโลกออนไลน์ หรือการติดต่อสื่อสารถึงกันผ่านอินเทอร์เน็ตนั่นเอง Wikipedia(2009) ให้ความหมาย (Social Network) ว่าเป็นโครงสร้างสังคมที่ประกอบด้วยโหนด (Node) ต่างๆ เชื่อมต่อกัน ซึ่งแต่ละโหนดที่เชื่อมโยงกันก็อาจมีความสัมพันธ์กับโหนดอื่นๆ ด้วย โดยอาจมีระดับของความสัมพันธ์กัน มีความซับซ้อน มีเป้าหมาย

Social Network จึงหมายถึงการที่มนุษย์สามารถเชื่อมโยงถึงกัน ทำความรู้จักกัน สื่อสารถึงกันได้ ผ่านทางระบบอินเทอร์เน็ต ซึ่งหากเป็นเว็บไซต์ที่เรียกว่าเป็นเว็บ (Social Network) ก็คือเว็บไซต์ที่เชื่อมโยงผู้คนไว้ด้วยกันนั่นเอง โดยเว็บไซต์เหล่านี้จะมีพื้นที่ให้ผู้คนเข้ามารู้จักกัน มีการให้พื้นที่ บริการเครื่องมือต่างๆ เพื่ออำนวยความสะดวกในการสร้างเครือข่าย สร้างเนื้อหาตามความสนใจของผู้ใช้ ปัจจุบันมีเว็บไซต์ประเภท (Social Network) เกิดขึ้นจำนวนมาก ทั้งที่มีเป้าหมายเชิงพาณิชย์ และไม่แสวงหากำไร นอกจากจะใช้ในการติดต่อสื่อสารเพื่อความสนุก เพลิดเพลิน บันทึกลงแล้ว เป็นอีกช่องทางหนึ่งที่น่าสนใจเพื่อการศึกษาได้

เครือข่ายสังคมออนไลน์มีลักษณะของความเป็นสาธารณะโดยส่วนตัวคือ จะขึ้นอยู่กับที่ตั้งค่าการใช้งานของผู้ใช้แต่ละคน ดังนั้น จึงแตกต่างจากสื่อประเภทอื่น การมีจรรยาบรรณหรือการมีมาตรฐานความเหมาะสมในการใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ เพื่อนำไปสู่ความน่าเชื่อถือ โดยดูจากเนื้อหา และรูปแบบในการนำเสนอเพราะผลลัพธ์ของการเป็นสื่อทางสังคมนั้น ขึ้นอยู่กับผู้ใช้งาน ซึ่งผู้ใช้งานบางรายอาจมีเจตนาบิดเบือนความจริงเพื่อปลุกปั่น หรือหวังผลในการกระทำ ผลย่อมเกิดในทางลบ แต่หากผู้ใช้เคารพในสิทธิของผู้อื่นอย่างเสมอภาค มีความเป็นกลางในการนำเสนอความคิดเห็น ผลที่ได้ก็จะเป็นในทางบวก การใช้สิทธิเสรีภาพในสื่ออินเทอร์เน็ตมีหลักการใช้ไม่แตกต่างจากสื่อประเภทอื่น แต่หากการแสดงออกผ่านทางสื่ออินเทอร์เน็ตในบางกรณีอาจกลายเป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลซึ่งกันและกัน

2.1.1 กรณีศึกษา Facebook

เว็บไซต์ Facebook.com เป็นเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ให้บริการออนไลน์ทำให้ผู้ใช้สามารถแบ่งปันข้อมูลกับเพื่อนที่อยู่ในเครือข่ายสังคมเดียวกันได้อย่างรวดเร็ว และยังสามารถเข้าถึงข้อมูลเพิ่มภาพถ่าย ภาพยนตร์ที่ชอบและประวัติส่วนตัวทั่วไปได้อีกด้วย Facebook.com เป็นเครือข่ายสังคมที่มีตัวตนของผู้ใช้จริง ใช้ชื่อ E-mail ที่ใช้งานจริงและมีความต้องการที่จะทำความรู้จักบุคคลอื่นในเครือข่ายสังคมเดียวกัน

Facebook.com เปิดตัวในปี 2547 โดย Mark Zuckerberg นักศึกษามหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ดในขณะนั้น กับเพื่อนอีก 2 คน แต่เดิมเว็บไซต์นี้ถูกคิดค้น และสร้างเพื่อใช้เป็นเครือข่ายภายในรั้วมหาวิทยาลัยโดยให้นักศึกษาที่สนใจ สามารถเข้ามาอัปเดต และแบ่งปันข้อมูลส่วนตัว ต่อมาได้รับความนิยมมากขึ้น ทั้งจากภายในมหาวิทยาลัยจนกระจายไปสู่มหาวิทยาลัยชั้นนำอื่นๆ

ได้มีการรวบรวมสถิติผู้ใช้เว็บไซต์ Facebook.com พบว่า ในประเทศไทย Facebook เป็นโซเชียลมีเดียที่มียอดผู้ใช้งานสูงสุด โดยมี Active Users อยู่ที่ 30 ล้านคน (สมาคมโฆษณาดิจิทัล (ประเทศไทย). 2557)

งานวิจัยของ ธิภัทรา เฟ็งจันทร์(2554) มีการศึกษาถึงแรงจูงใจของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายต่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของ www.Facebook.com พบว่าแรงจูงใจส่วนใหญ่เป็นเรื่องการสนทนาออนไลน์โต้ตอบกันได้อย่างรวดเร็ว และมีโปรไฟล์นำเสนอข้อมูลส่วนตัว เช่นรูปภาพ วิดีโอ และยังพบปัญหาในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ อันดับแรกคือ สามารถปล่อยเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข่าวและทำให้เกิดการรวมตัวของกลุ่มในทางที่ดีและในทางที่ไม่ดีอย่างรวดเร็ว การโพสต์ข้อความหรือรูปภาพที่เราไม่พึงประสงค์ ซึ่งปัญหาเหล่านี้สามารถนำไปสู่การละเมิดสิทธิส่วนบุคคลบนอินเทอร์เน็ตได้

Facebook เป็นเครือข่ายสังคมออนไลน์ชนิดหนึ่ง โดยแต่แรกนั้นได้เปิดให้ใช้งานเฉพาะนักศึกษามหาวิทยาลัยฮาร์เวิร์ด ซึ่งต่อมาได้ขยายตัวออกไปสำหรับมหาวิทยาลัยทั่วสหรัฐอเมริกา ชื่อ Facebook นี้มาจากชื่อเรียก “เฟซบุ๊ก” ที่มีักจะเป็นหนังสือแจกสำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยในช่วงเริ่มเรียนปี แรก ซึ่งมีภาพและชื่อของเพื่อนที่เรียนด้วยกันเพื่อไว้ สำหรับจดจำชื่อ Facebook ยังเติบโตต่อไป จนถึงเดือนกันยายนปี พ.ศ. 2549 ก็ ได้เปิดในโรงเรียนใน ระดับมัธยมปลายเข้าร่วมใช้งานได้ และต่อมา Facebook ได้เพิ่มฟังก์ชันใหม่โดยสามารถให้สมาชิกนำรูปภาพมาแบ่งปันกันได้ ซึ่งฟังก์ชันนี้ได้รับความนิยมอย่างล้นหลาม และสุดท้ายในปี พ.ศ. 2550 Facebook ก็ได้เปิดให้ทุกคนที่มีอีเมล ได้เข้าใช้งาน ซึ่งเป็นยุคที่คนทั่วไปไม่ว่าเป็นใครก็สามารถเข้าไปใช้งาน Facebook ได้

ด้วยความที่ง่ายต่อการเข้าถึงจึงเป็นสาเหตุที่ทำให้ได้รับความนิยม และเป็นที่ยอมรับต่อคนทั่วไปรวมถึงผู้ใช้บริการของประเทศไทยด้วย

ส่วนประกอบของ Facebook จะประกอบด้วย 3 หลักๆ ที่สำคัญคือ

1. Main Menu หรือข้อมูลสำคัญใน Facebook เช่น ข้อมูลส่วนบุคคล หรือรายการเพื่อน เป็นต้น จะมีอยู่ด้วยกัน 3 ส่วน คือ หน้าแรก (Home) ข้อมูลส่วนตัว (Profile) และบัญชีผู้ใช้งาน ซึ่งเมื่อเรา Click ที่รูปหลังบัญชีผู้ใช้งาน

2. Application Menu หรือส่วนประกอบเสริมที่เพิ่มเติมจากการใช้งานใน Menu หลัก ประกอบด้วยส่วนที่สำคัญ ดังนี้ กระดานข้อความ (Wall) รูปภาพ (Photo) เพิ่มแท็บใหม่ (Add a new tab) ลิงค์ (Links) กิจกรรม (Events) บันทึก (Notes) วิดีโอ (Video) ค้นหาแท็บที่ใช้ได้ (Search available tabs)

3. Feature Menu เป็นส่วนที่ทำให้ผู้ใช้งานมีความสะดวกต่อการส่งข้อมูลต่างๆ การที่เกิดเป็นเครือข่ายสังคมออนไลน์มากขึ้นในปัจจุบันนี้ก็มิผลมาจากการพัฒนาของระบบเทคโนโลยีมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง เป็นสื่อกลางในการติดต่อสื่อสารหรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่าง ๆ เกิดเป็นการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลช่องทางใหม่ ซึ่งส่วนใหญ่จะเริ่มพัฒนามาตั้งแต่ยังไม่รู้จักกันมาก่อน จนพัฒนากลายเป็นเพื่อนกันในเวลาต่อมา ดังนั้นการใช้บริการของเครือข่ายทางสังคมออนไลน์นี้กลุ่มที่นับว่าเป็นผู้บริโภคอย่างเด่นชัดก็คือ กลุ่มผู้ใช้ที่เป็นวัยรุ่น

ลักษณะการใช้อินเทอร์เน็ตของวัยรุ่นปัจจุบันการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์เริ่มมีความรุนแรง ก่อให้เกิดรูปแบบการดำเนินชีวิตแบบใหม่ ที่มีแนวโน้มหลีกเลี่ยงความสัมพันธ์กับ คนในครอบครัว และจะให้ความสนใจกับบุคคลอื่นที่อยู่ในสังคมออนไลน์มากกว่า ซึ่งมีผลทำให้เกิดช่องว่างระหว่างคนในครอบครัว ความรักและความผูกพันลดน้อยลง แต่ ในขณะที่เดียวกันการที่มีการใช้บริการผ่านเว็บไซต์ต่างๆผ่านเครือข่ายทางสังคมออนไลน์ ช่วยตอบสนองความต้องการความเพลิดเพลินและความสนุกสนานจากเกมต่างๆ รวมถึงการแลกเปลี่ยนข้อมูล การสื่อสารกับกลุ่มคนรู้จัก การแสดงออกได้อย่างเสรีไร้ขีดจำกัด การแสดงฐานะตัวตนที่แท้จริง และยังช่วยส่งเสริมเพิ่มความรู้ทางการศึกษาด้วยการหาข้อมูล

แต่อย่างไรก็ตามทราบกันดีว่าระบบอินเทอร์เน็ตเปรียบเสมือนดาบสองคมที่มีทั้งผลดีและผลเสียต่อผู้ที่มาใช้บริการ และด้วยเหตุผลที่ไม่สามารถควบคุมเหตุการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นบนระบบอินเทอร์เน็ตได้นั้นจึงทำให้เกิดความเสี่ยงขึ้นต่อผู้ใช้บริการ ทั้งนี้ก็มีผลเนื่องมาจากการที่ผู้ใช้บริการมี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การใช้บริการมากเกินไปหรือจากอิทธิพลทางสังคมที่ทำให้ต้องเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของสังคมออนไลน์ มีการแสดงออกซึ่งตัวตนรวมถึงข้อมูลในเรื่องส่วนตัวอาจมีการถูกละเมิดความเป็นส่วนตัว การโจรกรรมข้อมูลหรือรูปภาพ การเปิดเผยข้อมูลที่ปราศจากการกลั่นกรองซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อสิ่งต่างๆหรือบุคคลที่อ้างอิงหรือมีส่วนเกี่ยวข้องได้รับความเสียหาย ดังนั้นในฐานะผู้บริโภคจึงต้องมีการแบ่งเรื่องราวที่เป็นจริงหรือเท็จออกได้ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งผู้ใช้บริการต่างทราบดีว่าการที่เข้าไปใช้ในเครือข่ายสังคมออนไลน์แล้วจะมีผลกระทบอย่างไร ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการที่ใช้บริการ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องข้อมูลส่วนตัว การแสดงออก การนำเสนอสินค้า ข้อมูลด้านการบริการ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่สามารถเลือกรับได้ โดยอาจจะได้ทั้งความเป็นจริงและข้อมูลที่เกินจริง จึงเป็นความเสี่ยงที่เกิดขึ้นต่อผู้ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์จะสามารถรับรู้ได้

การประยุกต์ใช้งาน Facebook เพื่อการเรียนรู้ การใช้เฟซบุ๊ก เป็นศูนย์แห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา

เฟซบุ๊กเป็นศูนย์แห่งการเรียนรู้ที่ยังคงเฟื่องฟูและได้รับความนิยมอย่างต่อเนื่องจึงส่งผลให้สถานศึกษาต่างๆ นำ เฟซบุ๊กไปประยุกต์ใช้เป็นศูนย์แห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์และแบ่งปันข้อมูลด้านวิชาการในการเรียนการสอนรวมถึงการส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันระหว่างครูผู้สอนกับครูผู้สอน ระหว่างครูผู้สอนกับผู้เรียน และผู้เรียนกับผู้เรียน

จากการค้น “เฟซบุ๊กเพื่อการศึกษา (Facebook for Education)” ในกูเกิลจะพบแหล่งข้อมูล 922 ล้านรายการ และจากการค้น “ศูนย์แห่งการเรียนรู้บนเฟซบุ๊ก (Learning Center on Facebook)” ในกูเกิลจะพบแหล่งข้อมูล 173 ล้านรายการ จะเห็นได้ว่าการนำเฟซบุ๊กไปประยุกต์ใช้เพื่อการศึกษาและเป็นศูนย์แห่งการเรียนรู้ในสาขาวิชาต่างๆ มากมาย ยิ่งกว่าไปนั้น เฟซบุ๊กได้เป็นสื่อสังคมยอดนิยมสำหรับครูผู้สอน ซึ่งเมื่อเมษายน 2554 “เพียร์สัน (Pearson)” ได้รายงานผลสำรวจการใช้สื่อสังคมของครูผู้สอนในระดับอุดมศึกษาประมาณ 2,000 แห่ง จากบล็อก “เอ็ดดูเดมิก (edudemic.com)” สรุปได้ว่า ครูผู้สอนร้อยละ 57 นิยมใช้เฟซบุ๊กในด้านส่วนตัวและครูผู้สอน ร้อยละ 30 ใช้เฟซบุ๊กในด้านวิชาชีพ

เว็บ “พีซีเทคแมกกาซีน (www.pctechmagazine.com)” ได้อ้างถึงเหตุผล 4 ประการที่ครูผู้สอนควรพิจารณาเลือกใช้เฟซบุ๊กเป็นศูนย์แห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา

1. การพัฒนาด้านภาษาซึ่งครูผู้สอนและผู้เรียนจำเป็นต้องใช้เฟซบุ๊กในการติดต่อสื่อสารและแสดงความคิดเห็นต่างๆ เกี่ยวกับวิชาที่เรียนบนเฟซบุ๊ก ทั้งนี้ การใช้ เฟซบุ๊กเป็นประจำในการเขียนและอ่านข้อความต่างๆ จะช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกการเขียน การสะกดคำ และการใช้ไวยากรณ์ที่ถูกต้อง
2. การสื่อสารระหว่างบุคคลซึ่งเป็นสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างครูผู้สอนกับครูผู้สอน ระหว่างครูผู้สอนกับผู้เรียน และผู้เรียนกับผู้เรียนในการติดต่อสื่อสารและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ร่วมกัน รวมถึงสนับสนุนให้ผู้เรียนกล้าที่จะแสดงความคิดเห็นต่างๆ มากยิ่งขึ้น
3. การทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มซึ่งเฟซบุ๊กเป็นอีกช่องทางหนึ่งที่เปิดโอกาสให้ ผู้เรียนผู้ใดผู้หนึ่งจะต้องรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายร่วมกับผู้เรียนผู้อื่นเป็นกลุ่ม ซึ่งเป็นการฝึกทักษะการเป็นผู้นำและการเป็นผู้ตาม
4. เพิ่มทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ซึ่งการใช้เฟซบุ๊กในการเรียนการสอนจะช่วยผู้เรียนมีความสนใจและมีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศใหม่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สิ่งที่ครูผู้สอนพึงปฏิบัติในการใช้เฟซบุ๊กเป็นศูนย์แห่งการเรียนรู้ร่วมกับผู้เรียนนั้น เมื่อ มิถุนายน 2554 เว็บไซต์ “ออลเฟซบุ๊ก (www.allfacebook.com)” ได้นำเสนอเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติที่ดีที่สุดไว้ 7 ประการเพื่อเป็นแนวทางให้ครูผู้สอนใช้เฟซบุ๊กได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ห้ามครูผู้สอนระบายอารมณ์และความรู้สึกต่าง ๆ ที่มีต่อผู้เรียนในเชิงลบผ่านเฟซบุ๊ก ควรกำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติในการใช้สื่อสังคมร่วมกันระหว่างครูผู้สอนและผู้เรียนให้ชัดเจน ในกรณีที่ยกเลิกการเรียนการสอนในห้องเรียนเพราะสภาพอากาศไม่เอื้ออำนวย ครูผู้สอนสามารถใช้เฟซบุ๊กเป็นศูนย์แห่งการเรียนรู้ร่วมกับผู้เรียนโดยการกำหนดหัวข้อเกี่ยวกับวิชาที่สอนเพื่อให้ผู้เรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น ไม่ควรใช้ข้อความที่รุนแรงในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผู้เรียนและสถานศึกษา หลีกเลี่ยงการแสดงข้อความที่ก่อให้เกิดข้อโต้แย้งที่รุนแรง ควรตั้งคำถามแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ ที่ผู้เรียนทุกคนสามารถเข้าไปอ่านได้ควรแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผู้เรียนในเชิงบวกเท่านั้น

เฟซบุ๊กมีซอฟต์แวร์ประยุกต์ใช้ หรือ แอปพลิเคชัน หรือ “แอปส์ (Apps = Applications)” เพื่อการศึกษามากมายที่จะช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่ครูผู้สอนในการเตรียมเนื้อหาการสอนและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ใหม่ๆ ตัวอย่างเช่น

“ไฟล์ส (Files)” สำหรับอัปโหลดแฟ้มข้อมูลให้กับผู้เรียน

“เมกอะควิซ (Make a Quiz)” สำหรับสร้างคำถามออนไลน์เพื่อทดสอบความรู้ของผู้เรียน

“คาเลนเดอร์ (Calendar)” สำหรับสร้างปฏิทินแจ้งเตือนกำหนดการต่างๆ

“คอร์ส (Course)” สำหรับจัดการเนื้อหาการเรียนการสอน

นอกจากนี้ ยังมีแอปส์ที่จะช่วยอำนวยความสะดวกในการเรียนและแบ่งปันเรื่องราวที่เป็นประโยชน์ในการเรียนรู้สำหรับผู้เรียน ตัวอย่างเช่น

“วีรีด (weRead)” สำหรับจัดการรายชื่อหนังสือให้ผู้สนใจร่วมแสดงความคิดเห็น

“คลาสโน้ตส์ (Class Notes)” สำหรับถ่ายภาพในขณะที่ครูผู้สอนเขียนเนื้อหาบนกระดานหรือคัดลอกเนื้อหาที่เรียน แล้วนำไปโพสต์เพื่อแบ่งปันผู้อื่น สำหรับผู้สนใจสามารถเข้าอินเทอร์เน็ตแล้วค้นหาข้อมูลแอปส์ของ เฟซบุ๊กเพื่อการศึกษาได้

ประสิทธิภาพในการเรียนรู้แบบไร้ขีดจำกัด ซึ่งครูผู้สอนและผู้เรียนสามารถเข้าถึงได้จากทุกที่ทุกเวลา ตลอดวันละ 24 ชั่วโมง สัปดาห์ละ 7 วัน ฉะนั้น ผู้บริหารการศึกษาจึงควรกำหนดแนวปฏิบัติในการใช้เฟซบุ๊กอย่างเหมาะสมเพื่อช่วยลดความเสี่ยงด้านการใช้เฟซบุ๊กไปในทางที่ผิดหรือด้านการก่อให้เกิดความเสื่อมเสียชื่อเสียงแก่สถานศึกษา ยิ่งกว่านั้น ผู้บริหารการศึกษาจำเป็นต้องพัฒนานโยบายการใช้เฟซบุ๊กที่มีอยู่เป็นระยะๆ เพื่อให้เข้ากับสถานการณ์และยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไปด้วย

ข้อดีของการใช้เฟซบุ๊กเพื่อการเรียนการสอน

1. สื่อสารถึงนักศึกษาได้อย่างรวดเร็วกว่าการใช้อีเมลล์หรืออีเลิร์นนิ่ง

2. ส่งเสริมการกระตุ้นให้นักศึกษาได้แบ่งปันความรู้ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นได้อย่างทั่วถึงและรวดเร็ว

3. นักศึกษามีความสะดวกในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

ข้อเสียของการใช้เฟซบุ๊กเพื่อการเรียนการสอน

1. อาจละเมิดสิทธิส่วนบุคคลได้

2. อาจารย์หรือนักศึกษาไม่เป็นส่วนตัวในการข้อความหรือรูปภาพต่างๆ

2.1.2 กรณีศึกษา Youtube

เว็บไซต์ Youtube.com เป็นเว็บไซต์แลกเปลี่ยนภาพ วิดีโอ โดยผู้ใช้งานสามารถอัปโหลดภาพ วิดีโอเข้าไปยังเว็บไซต์ เปิดภาพ วิดีโอที่มีอยู่ และแบ่งปันภาพ วิดีโอ ให้กับผู้อื่นได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ข้อมูลที่ถูกรวบรวมไว้ในเว็บไซต์ Youtube.com นี้มีลักษณะเป็นคลิปวิดีโอ เช่นภาพยนตร์สั้น ตัวอย่างภาพยนตร์ รายการจากโทรทัศน์ มิวสิกวิดีโอ เป็นต้น จากความหลากหลายของภาพ วิดีโอ ที่สามารถอัปโหลดได้อย่างเสรี อาจนำไปสู่การละเมิดสิทธิส่วนบุคคลบนอินเทอร์เน็ตของผู้ใช้บริการ อย่างรู้เท่าไม่ถึงการณ์

Youtube.com ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2548 โดยอดีตพนักงานบริษัท Paypal คือ Chad Hurlry, Steve Chen, และ Jawed Karim ต่อมาในปี พ.ศ.2549 บริษัท Google ได้ตัดสินใจเข้าซื้อ Youtube ในรูปแบบการแลกเปลี่ยนหุ้น โดย Youtube ยังคงดำเนินการ อย่างอิสระไม่ได้ถูกควบคุมโดย Google

ปัจจุบันการใช้งานวิดีโอเพื่อเล่นภาพ เสียง ภาพเคลื่อนไหว เป็นที่ชื่นชอบ และเป็น องค์ประกอบสำคัญที่ทำให้เว็บไซต์ Youtube.com ประสบความสำเร็จเป็นอย่างมาก ผู้ใช้งานทั่วไป สามารถเข้าถึงวิดีโอได้ทันทีโดยไม่ต้องทำการติดตั้งโปรแกรมให้ยุ่งยากเหมือนเว็บไซต์อื่นๆ ผู้ใช้บาง รายที่มีประสบการณ์ในการใช้อินเทอร์เน็ตน้อย หรือไม่ใส่ใจในกฎหมายอินเทอร์เน็ตที่มีอยู่ในประเทศ ไทยก็สามารถที่จะมีการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลบนอินเทอร์เน็ตได้ เช่น การอัปโหลดวิดีโอที่บันทึกจากรายการจากโทรทัศน์ การอัปโหลดพฤติกรรมของผู้อื่นด้วยความคึกคะนอง โดยที่บุคคลนั้นไม่ได้รับรู้ และยินยอม นอกจากนี้ การเปิดให้มีการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิดีโอ เป็นการเพิ่มช่องทางในการวิพากษ์วิจารณ์บุคคลต่างๆ เป็นเหตุให้ผู้อื่นเสียหายเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้อื่นได้

Youtube เป็นเว็บไซต์ที่ให้บริการแลกเปลี่ยนภาพวิดีโอระหว่างผู้ใช้ได้ฟรี โดยนำเทคโนโลยีของ Adobe Flash มาใช้ในการแสดงภาพวิดีโอ ซึ่งยูทูปมีนโยบายไม่ให้อัปโหลดคลิปที่มีภาพโป๊เปลือยและคลิปที่มีลิขสิทธิ์ นอกเสียจากเจ้าของลิขสิทธิ์ได้อัปโหลดเอง

เมื่อสมัครสมาชิกแล้วผู้ ใช้จะสามารถใส่ภาพวิดีโอเข้าไป แบ่งปันภาพวิดีโอให้คนอื่นดูด้วย แต่หากไม่ได้สมัครสมาชิกก็สามารถเข้าไปเปิดดูภาพวิดีโอที่ผู้ใช้คนอื่น ๆ ใส่ไว้ใน Youtube ได้ แม้จะ ก่อตั้งได้เพียงไม่นาน (Youtube ก่อตั้งขึ้นเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ. 2005) Youtube เติบโตอย่างรวดเร็วมาก เป็นที่รู้จักกันแพร่หลายและได้รับความนิยมทั่วโลก แต่ด้วยตัวยูทูปเองที่มีเนื้อหามากมาย เป็นแสนชิ้น ทั้งสื่อและเครื่องมือการเรียนรู้ที่ผู้ใช้สามารถใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนในห้องเรียนได้ แต่ในขณะที่เดียวกันก็มีสื่อประเภทที่สุ่มเสี่ยง และทำให้เด็กและเยาวชนไขว่เขวไปได้ ทั้งจากมิวสิกวิดีโอ การ์ตูน และไม่ได้ใช้เป็นช่องทางเพื่อการเรียนรู้สักทีเดียว จึงเป็นที่มาของการเปิดหน้าการศึกษาล่าสุดของยูทูปขึ้น ที่เรียกว่า “ยูทูปสำหรับโรงเรียน” หรือ (Youtube for Schools) เป็นช่องทางการเรียนรู้ที่จัดตั้งขึ้น โดยจะมีเนื้อแต่เรื่องการศึกษาแต่เพียงอย่างเดียว โดยได้ร่วมมือกับภาคีด้านการศึกษากว่า 600 แห่ง เช่น TED, Smithsonian เว็บไซต์ชื่อดังเรื่องที่ได้รับรวบรวมแหล่งเรียนรู้และนิทรรศการต่าง ๆ เอาไว้ Steve Spangler แหล่งผลิตเกมส์และของเล่นเพื่อการพัฒนาทักษะด้านวิทยาศาสตร์ หรือ Numberphile ที่สอนคณิตศาสตร์ออนไลน์ เป็นต้น นอกจากนี้เพื่อให้ง่ายต่อการค้นหา ยูทูปได้ทำงานร่วมกับครูในการจัดแบ่งเนื้อหากว่า 300 ชิ้น ออกเป็นรายวิชา และระดับชั้น โดยสื่อเหล่านี้ยูทูปเชื่อว่าจะช่วยเสริมการเรียนรู้ในห้องเรียนได้เป็นอย่างดี ทำให้ห้องเรียนสนุกสนานขึ้น และเด็ก ๆ ก็จะตั้งใจเรียนมากยิ่งขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

YouTube สำหรับโรงเรียนประโยชน์ของ YouTube สำหรับโรงเรียน(Youtube for Schools)

1. กว้างขวางครอบคลุม

YouTube สำหรับโรงเรียนเปิดโอกาสให้โรงเรียนต่าง ๆ เข้าถึงวิดีโอเพื่อการศึกษาฟรีนับแสนรายการจาก YouTube EDU วิดีโอเหล่านี้มาจากองค์กรที่มีชื่อเสียงต่างๆ เช่น Stanford, PBS และ TED รวมทั้งจากพันธมิตรที่กำลังได้รับความนิยมของ YouTube ซึ่งมียอดผู้ชมนับล้านๆ คน เช่น Khan Academy, Steve Spangler Science และ Numberphile

2. ปรับแก้ได้

สามารถกำหนดค่าเนื้อหาที่ดูได้ในโรงเรียนของคุณ โรงเรียนทั้งหมดจะได้รับสิทธิ์เข้าถึงเนื้อหา YouTube EDU ทั้งหมด แต่ครูและผู้ดูแลระบบอาจสร้างเพลย์ลิสต์วิดีโอที่ดูได้เฉพาะในเครือข่ายของโรงเรียนเท่านั้นได้เช่นกัน

3. เหมาะสมสำหรับโรงเรียน

ผู้บริหารโรงเรียนและครูสามารถลงชื่อเข้าใช้และดูวิดีโอใดๆ ก็ได้ แต่นักเรียนจะไม่สามารถลงชื่อเข้าใช้และจะดูได้เฉพาะวิดีโอ YouTube EDU และวิดีโอที่โรงเรียนได้เพิ่มเข้าไปเท่านั้น ความคิดเห็นและวิดีโอที่เกี่ยวข้องทั้งหมดจะถูกปิดใช้งานและการค้นหาจะจำกัดเฉพาะวิดีโอ YouTube EDU เท่านั้น

4. เป็นมิตรกับครู

YouTube.com/Teachers มีเพลย์ลิสต์วิดีโอแนะนำรายการที่ได้มาตรฐานการศึกษาทั่วไป และจัดระเบียบตามหัวเรื่องและระดับชั้น เพลย์ลิสต์เหล่านี้สร้างขึ้นโดยครูเพื่อเพื่อนครูด้วยกัน ดังนั้นคุณจึงมีเวลาในการสอนมากขึ้นและใช้เวลาค้นหาน้อยลง

2.1.3 เครือข่ายสังคมออนไลน์กับห้องเรียน

ซึ่งเป็นเครือข่ายที่ใช้เพื่อการศึกษา ด้วยข้อมูลจำนวนมากที่ถูกนำเสนอในเครือข่ายสังคมออนไลน์หากนำมาสู่การจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนย่อมก่อให้เกิดผลสำคัญในหลากหลายลักษณะเช่นกัน เช่น

1. การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสังคมในชั้นห้องเรียน เนื่องจากบรรยากาศของเครือข่ายสังคมออนไลน์เป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสารผ่านกายมิตีความสัมพันธ์ของคนในเครือข่าย ด้วยเหตุนี้เมื่อทั้งผู้สอนและผู้เรียนเข้าสู่การสร้างความสัมพันธ์ภายในระบบเครือข่ายสังคมออนไลน์ก็จะนำไปสู่การพัฒนาความสัมพันธ์ในสังคมจริงในทิศทางที่ใกล้ชิดกันยิ่งขึ้น ซึ่งเป็นผลให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพจริง นอกจากนี้ลักษณะการนำเสนอข้อมูล สถานภาพที่เป็นปัจจุบันทำให้ทั้งผู้สอนสามารถติดตามพฤติกรรมและประสานข้อมูลได้อย่างทันท่วงที

2. การกระตุ้นให้เกิดการศึกษาค้นคว้า การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่กว้างขวาง การตั้งประเด็นแลกเปลี่ยน ข้อสงสัยต่างๆ ผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ทำได้อย่างทันท่วงที และเป็นเครื่องมือสำหรับผู้สอนในการกระตุ้นผู้เรียนได้เป็นอย่างดี ในขณะที่เดียวกันผู้สอนสามารถนำเสนอเนื้อหาใหม่ๆ ได้อย่างต่อเนื่องและผู้เรียนสามารถติดตามได้อย่างต่อเนื่อง

3. การส่งเสริมการศึกษาตามความสนใจและความถนัด เครือข่ายสังคมออนไลน์โดยเฉพาะอย่างยิ่งในรูปแบบของเว็บบล็อกเป็นระบบที่ส่งเสริมการเผยแพร่ผลงานตามความถนัดและความสนใจของทั้งผู้สอนและผู้เรียน อีกทั้งยังส่งเสริมให้เกิดการแลกเปลี่ยนขยายผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. การส่งเสริมการบันทึกและการอ่าน การเผยแพร่ผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ส่วนใหญ่ผ่านรูปแบบของข้อความในหลายลักษณะ เช่น ข้อความสั้นในระบบ twitter ข้อความปานกลางของเว็บ Facebook หรือข้อความยาวๆ ของระบบเว็บบล็อก เป็นต้น

ในขณะที่เดียวกันเครือข่ายสังคมออนไลน์ก็มีข้อเสียที่อาจจะส่งผลกระทบต่อผู้ใช้ด้วยเช่นกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับผู้เรียนที่อาจจะมีความจำเป็นที่ผู้ปกครองจะต้องให้การดูแลอย่างใกล้ชิด เช่น

1. การใช้งานเพื่อความบันเทิง เกมมากกว่าการศึกษาค้นคว้า ทั้งนี้ระบบเครือข่ายสังคมออนไลน์ เช่นใน Facebook จะประกอบด้วยเกมต่างๆ มากมาย และส่วนใหญ่ต้องการใช้เวลาในการเล่นที่ต่อเนื่อง

2. ความจำเป็นของอุปกรณ์การสื่อสาร ซึ่งส่วนใหญ่มีราคาแพงและมีค่าใช้จ่ายที่ต่อเนื่อง และหากผู้สอนใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในการนำเสนอข้อมูลไปยังผู้เรียนเป็นหลักอาจจะก่อให้เกิดการไม่สามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลของผู้เรียนได้

3. การรับข้อมูลที่ไม่ถูกต้องและการขาดวิจารณญาณในการข้อมูล ทั้งนี้เมื่อผู้เรียนเข้าสู่การเรียนรู้ในเครือข่ายสังคมออนไลน์ แหล่งการรับข้อมูลจะไม่สามารถจำกัดไว้เพียงจากผู้สอนเท่านั้น ซึ่งจำเป็นที่ผู้สอนจะต้องเข้าถึงแนวทางการตรวจสอบข้อมูลให้กับผู้เรียน

4. การขาดวิจารณญาณในการนำเสนอข้อมูล เนื้อหาของผู้เรียน ด้วยความสะดวกรวดเร็วในการเผยแพร่ข้อมูลผ่านระบบเครือข่ายสังคมออนไลน์ จะพบว่า หลายครั้งทำให้หลายคนขาดความยั้งคิดในการเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสาร ภาพหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ และนำไปสู่ปัญหาอื่น ๆ ตามมา

แนวปฏิบัติเพื่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในชั้นเรียน

เมื่อเครือข่ายสังคมออนไลน์มีทั้งข้อดีและข้อด้อย แต่เป็นการยากที่ผู้สอนจะปฏิเสธการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ได้ ด้วยเหตุนี้ผู้สอนควรมีแนวปฏิบัติสำคัญเพื่อให้การใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์มีประสิทธิภาพและไม่ก่อให้เกิดผลที่ไม่พึงประสงค์ ดังนี้

1. ควรศึกษาธรรมชาติของระบบเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่จะนำมาใช้อย่างชัดเจน
2. ควรศึกษาความพร้อมของผู้เรียนในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์
3. เป็นต้นแบบที่ดีในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์
4. ติดตามพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของผู้เรียนอย่างใกล้ชิด
5. สร้างเครือข่ายผู้สอนและผู้ปกครองเพื่อประสิทธิภาพของการดูแลผู้เรียนในเครือข่ายสังคมออนไลน์

2.2 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และการละเมิดสิทธิ

เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทต่อการทำกิจกรรมหรือการทำธุรกรรมต่าง ๆ ของคนในปัจจุบันกันมากขึ้น เพราะเหตุนี้จึงมีการปรับปรุงและพัฒนากฎหมายที่เป็นกฎหมายในการใช้งานอินเทอร์เน็ตเพื่อรองรับการทำกิจกรรม และเพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาเทคโนโลยี แนวคิด ควรมีการเปิดสอนในรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายและบทลงโทษทางกฎหมายต่างๆ ซึ่งอาจเป็นสาเหตุให้เกิดความประมาท ใช้สิทธิเกินขอบเขต ล่วงล้ำความเป็นส่วนตัวของผู้อื่นได้โดยง่าย

2.2.1 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับที่ 18 ซึ่งจัดร่างโดยสภาร่างรัฐธรรมนูญ (สสร.) ในระหว่าง พ.ศ. 2549–2550 ภายหลังจาก รัฐประหารในประเทศโดยคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรง เป็นประมุข (คปค.) เมื่อวันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2549 ซึ่งต่อมาเปลี่ยนชื่อคณะเป็น คณะมนตรีความ มั่นคงแห่งชาติ (คมช.) เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม ปีเดียวกัน ร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ พระบาทสมเด็จพระ ปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรงลงพระปรมาภิไธยเมื่อวันที่ 24 สิงหาคม พ.ศ. 2550 ณ พระตำหนัก จิตรลดารโหฐาน กรุงเทพมหานคร มีชัย ฤชุพันธุ์ ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) เป็นผู้รับ สอนองพระบรมราชโองการ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม 124 ตอนที่ 47 ก หน้า 1 ในวันเดียวกันนั้น และมีผลใช้บังคับเป็นกฎหมายทันที แทนที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช 2549

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับนี้เป็นกฎหมายไทยฉบับแรกที่เมื่อร่างเสร็จและได้รับความเห็นชอบจากฝ่ายนิติบัญญัติแล้ว ได้เผยแพร่ให้ประชาชนทราบ และจัดให้มีการลงประชามติเพื่อ ขอความเห็นชอบ ณ วันที่ 19 สิงหาคม พ.ศ. 2550 ผลปรากฏว่าผู้มาลงประชามติร้อยละ 57.81 เห็นชอบ และร้อยละ 42.19 ไม่เห็นชอบ ประธาน สนช. จึงนำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายพระมหากษัตริย์ให้ ทรงลงพระปรมาภิไธย

รัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้รับการแก้ไขเพิ่มเติมสองครั้งในเดือนมีนาคม พ.ศ. 2554 ประเด็นที่แก้ไข คือ ระบบการเลือกตั้ง (แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 1 มาตรา 93-98) และหลักเกณฑ์ในการทำสนธิสัญญา (แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 มาตรา 190)

วันที่ 22 พฤษภาคม 2557 คณะรักษาความสงบแห่งชาติให้รัฐธรรมนูญนี้สิ้นสุดลง ยกเว้น หมวด 2 พระมหากษัตริย์ และสิ้นสุดลงทุกมาตราเมื่อมีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร ไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช 2557 โดยคณะรักษาความสงบแห่งชาติเป็นผู้ร่าง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช 2557 เป็นรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย ฉบับที่ 19 จัดร่างโดยคณะรักษาความสงบแห่งชาติ คณะผู้ยึดอำนาจการปกครอง หลังรัฐประหาร เมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2557 ซึ่งมีพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นหัวหน้า ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 131 ตอนที่ 55 ก ณ วันที่ 22 กรกฎาคม 2557 มี 48 มาตรา โดย หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติเป็นผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

รัฐธรรมนูญฉบับนี้มีอาจารย์กฎหมายจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นผู้ร่าง พระบาทสมเด็จพระ ปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชพระราชทานพระบรมราชานุญาตและลงพระปรมาภิไธยเมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2557 รัฐธรรมนูญมีผลใช้บังคับในวันเดียวกันและแทนที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร ไทย พุทธศักราช 2550

รัฐธรรมนูญชั่วคราวนี้เปิดทางให้สถาปนาสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อใช้อำนาจนิติบัญญัติ คณะรัฐมนตรีชั่วคราวเพื่อรับผิดชอบการบริหารราชการแผ่นดิน สถาปนาปฏิรูปแห่งชาติเพื่อดำเนินการ ปฏิรูปประเทศอย่างกว้างขวางและอนุมัติร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ และกรรมาธิการร่างรัฐธรรมนูญ เพื่อร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ ทว่า รัฐธรรมนูญไม่ได้ระบุกรอบเวลาที่แน่นอนสำหรับงานเหล่านี้

แม้รัฐธรรมนูญจะรับรองว่าประเทศไทยเป็นรัฐประชาธิปไตยและประชาชนเป็นองค์อธิปัตย์ แต่รัฐธรรมนูญนี้ก็นิรโทษกรรมสำหรับการกระทำทั้งสิ้นของทหารในอดีตและอนาคตเกี่ยวกับ

รัฐประหาร และให้ คสช. มีอำนาจสั่งห้ามซึ่งสามารถออกคำสั่งใด ๆ เพื่อการปฏิรูปหรือความมั่นคง และคำสั่งเหล่านั้นถือว่าชอบด้วยกฎหมาย

วันที่ 1 เมษายน 2558 ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี พูลเกล้าฯ ยกเลิกกฎอัยการศึก แล้ว โดยจะหันไปใช้มาตรา 44 ตามรัฐธรรมนูญนี้แทน

แม้ปัจจุบันจะเป็นคาบเกี่ยวการใช้กฎหมายตามรัฐธรรมนูญก็ตามแต่มีการคงบทบัญญัติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ดังนี้ มาตรา 1 และ 2 บัญญัติไว้ว่า ประเทศไทยเป็นรัฐเดี่ยวและปกครองแบบ "ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข" มาตรา 3 กำหนดว่า "อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนชาวไทย" มาตรา 4 รับรองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของชาวไทย มาตรา 5 ว่า เมื่อไม่มีบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้บังคับแก่กรณีใด ให้กระทำการนั้นหรือวินิจฉัยกรณีนั้นไปตามประเพณีการปกครองประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตราบที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้

ดังนั้น บทบัญญัติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ที่เกี่ยวข้องกับการงานวิจัยนี้ และในปี พ.ศ.2560 บทบัญญัติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ก็คงบทบัญญัติมาตรา 4 ไว้ดังเดิม

มาตรา 4 ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคลย่อมได้รับความคุ้มครอง

2.2.2 ประมวลกฎหมายอาญา

เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ กฎหมายลักษณะอาญา ร.ศ.127 ได้ประกาศใช้มานานแล้ว และได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมอยู่หลายแห่งกระจัดกระจายกันอยู่ จึงเป็นการสมควรที่จะได้ชำระสะสาง และนำเข้าสู่เป็นประมวลกฎหมายอาญาเสียในฉบับเดียวกัน อนึ่ง ปรากฏว่าหลักการบางอย่างและวิธีการลงโทษบางอย่างควรจะได้ปรับปรุงให้สมกับกาลสมัยและแนวโน้มของนานาประเทศ ในสมัยปัจจุบันหลักเดิมบางประการจึงล้าสมัย สมควรจะได้ปรับปรุงเสียให้สอดคล้องกับหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

มีบทบัญญัติ มาตราที่เกี่ยวข้องกับการงานวิจัย ดังนี้

มาตรา 1 ในประมวลกฎหมายนี้

1. “โดยทุจริต” หมายความว่า เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น

2. “เอกสาร” หมายความว่า กระดาษหรือวัตถุอื่นใดซึ่งได้ทำให้ปรากฏความหมายด้วยตัวอักษร ตัวเลข ผัง หรือแผนแบบอย่างอื่น จะเป็นโดยวิธีพิมพ์ ถ่ายภาพ หรือวิธีอื่นอันเป็นหลักฐานแห่งความหมายนั้น

3. “เอกสารราชการ” หมายความว่า เอกสารซึ่งเจ้าพนักงานได้ทำขึ้นหรือรับรองในหน้าที่ และให้หมายความรวมถึงสำเนาเอกสารนั้น ๆ ที่เจ้าพนักงานได้รับรองในหน้าที่ด้วย

9. “เอกสารสิทธิ” หมายความว่า เอกสารที่เป็นหลักฐานแห่งการก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวน หรือระงับซึ่งสิทธิ

10. “ลายมือชื่อ” หมายความว่า ความรวมถึงลายพิมพ์นิ้วมือและเครื่องหมายซึ่งบุคคลลงไว้แทนลายมือชื่อของตน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มาตรา 2 บุคคลจักต้องรับโทษในทางอาญาต่อเมื่อได้กระทำการอันกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำนั้นบัญญัติเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้ และโทษที่จะลงแต่ผู้กระทำความผิดนั้น ต้องเป็นโทษที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย

มาตรา 18 ถ้าตามบทบัญญัติของกฎหมายที่บัญญัติในภายหลัง การกระทำเช่นนั้นไม่มีความผิดต่อไป ให้ผู้ที่ได้กระทำการนั้นพ้นจากการเป็นผู้กระทำความผิดและถ้าได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษแล้ว ก็ให้ถือว่าผู้นั้นไม่เคยต้องคำพิพากษาว่าได้กระทำความผิดนั้น ถ้ารับโทษอยู่ก็ให้การลงโทษนั้นสิ้นสุดลง

โทษสำหรับลงแก่ผู้กระทำความผิดมีดังนี้

1. ประหารชีวิต
2. จำคุก
3. กักขัง
4. ปรับ
5. ริบทรัพย์สิน

โทษประหารชีวิตและโทษจำคุกตลอดชีวิตมิให้นำมาใช้บังคับแก่ผู้ซึ่งกระทำความผิดในขณะที่มียุติต่ำกว่าสิบแปดปี

ในกรณีผู้ซึ่งกระทำความผิดในขณะที่มียุติต่ำกว่าสิบแปดปีได้กระทำความผิดที่มีระวางโทษประหารชีวิตหรือจำคุกตลอดชีวิต ให้ถือว่าระวางโทษดังกล่าวได้เปลี่ยนเป็นระวางโทษจำคุกห้าสิบปี

มาตรา 59 บุคคลจะต้อง “รับผิด” ในทางอาญา ก็ต่อเมื่อได้กระทำโดยเจตนา เว้นแต่จะได้กระทำโดยประมาท ในกรณีที่กฎหมายบัญญัติให้ต้องรับผิดเมื่อได้กระทำโดยประมาท หรือเว้นแต่ในกรณีที่กฎหมายบัญญัติไว้โดยแจ้งชัดให้ต้องรับผิด แม้ได้กระทำโดยไม่มีเจตนา

กระทำโดยเจตนา ได้แก่ กระทำโดยรู้สำนึกในการที่กระทำ และในขณะเดียวกัน ผู้กระทำย่อมประสงค์ต่อผล หรือย่อมเล็งเห็นผลของการกระทำนั้น

ถ้าผู้กระทำมิได้รู้ข้อเท็จจริง อันเป็นองค์ประกอบของความผิด จะถือว่าผู้กระทำประสงค์ต่อผล หรือย่อมเล็งเห็นผลของการกระทำนั้นมิได้

กระทำโดยประมาท ได้แก่ กระทำความผิดมิใช่โดยเจตนา แต่กระทำโดยปราศจากความระมัดระวังซึ่งบุคคลในภาวะเช่นนั้น จักต้องมีตามวิสัยและพฤติการณ์ และผู้กระทำอาจใช้ความระมัดระวังเช่นว่านั้นได้ แต่หาได้ใช้ให้เพียงพอไม่

การกระทำ ให้หมายความรวมถึงการให้เกิดผลอันหนึ่งอันใดขึ้น โดยงดเว้นการที่จักต้องกระทำเพื่อป้องกันผลนั้นด้วย

มาตรา 64 บุคคลจะแก้ตัวว่าไม่รู้กฎหมาย เพื่อให้พ้นจากความรับผิดในทางอาญาไม่ได้ แต่ศาลเห็นว่า ตามสภาพและพฤติการณ์ ผู้กระทำความผิดอาจจะไม่รู้ว่ากฎหมายบัญญัติว่าการกระทำนั้นเป็นความผิด ศาลอาจอนุญาตให้แสดงพยานหลักฐานต่อศาล และถ้าศาลเชื่อว่า ผู้กระทำไม่รู้ว่ากฎหมายบัญญัติไว้เช่นนั้น ศาลจะลงโทษน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นเพียงใดก็ได้

มาตรา 80 ผู้ใดลงมือกระทำความผิดแต่กระทำไปไม่ตลอด หรือกระทำไปตลอดแล้วแต่การกระทำนั้นไม่บรรลุผล ผู้นั้นพยายามกระทำความผิด

ผู้ใดพยายามกระทำความผิด ผู้นั้นต้องระวางโทษสองในสามส่วน ของโทษที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มาตรา 84 ผู้ใด “ก่อ” ให้ผู้อื่นกระทำความผิด ไม่ว่าจะด้วยการใช้ บังคับ ชูเชิญ จ้าง วาน หรือ ยุยงส่งเสริม หรือด้วยวิธีอื่นใด ผู้นั้นเป็น “ผู้ใช้” ให้กระทำความผิด

ถ้าผู้ถูกใช้ได้กระทำความผิดนั้น ผู้ใช้ต้องรับโทษเสมือนเป็นตัวการ ถ้าความผิดมิได้กระทำลง ไม่ว่าจะเพราะผู้ถูกใช้ไม่ยอมกระทำ ยังมิได้กระทำ หรือเหตุอื่นใด ผู้ใช้ต้องระวางโทษเพียงหนึ่งในสามของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น

มาตรา 85 ผู้ใด “โฆษณาหรือประกาศ” แก่บุคคลทั่วไปให้กระทำความผิดนั้น และความผิดนั้นมิกำหนดโทษไม่ต่ำกว่าหกเดือน ผู้นั้นต้องระวางโทษกึ่งหนึ่งของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น

ถ้าได้มีการกระทำความผิด เพราะเหตุที่ได้มีการโฆษณาหรือประกาศตามความในวรรคแรก ผู้โฆษณาหรือประกาศต้องรับโทษเสมือนเป็นตัวการ

มาตรา 287 ผู้ใด

1. เพื่อความประสงค์แห่งการค้าหรือโดยการค้า เพื่อการแจกจ่าย หรือเพื่อการแสดงอวดแก่ประชาชน ทำ ผลิต มีไว้ นำเข้าหรือยังให้นำเข้าในราชอาณาจักร ส่งออก หรือยังให้ส่งออกไปนอกราชอาณาจักร พาไปหรือยังให้พาไป หรือทำให้แพร่หลายโดยประการใด ๆ ซึ่งเอกสาร ภาพเขียน ภาพพิมพ์ ภาพระบายสี สิ่งพิมพ์ รูปภาพ ภาพโฆษณา เครื่องหมาย รูปถ่าย ภาพยนตร์แถบบันทึกเสียง แถบบันทึกภาพ หรือสิ่งอื่นใดอันลามก

2. ประกอบการค้าหรือมีส่วนหรือเข้าเกี่ยวข้องในการค้าเกี่ยวกับวัตถุหรือสิ่งของลามกดังกล่าวแล้ว แจกจ่ายหรือแสดงอวดแก่ประชาชน หรือให้เช่าวัตถุหรือสิ่งของเช่นนั้น

3. เพื่อจะช่วยให้แพร่หลายหรือการค้าวัตถุหรือสิ่งของลามกดังกล่าวแล้วโฆษณาหรือโฆษณาโดยประการใด ๆ ว่ามีบุคคลกระทำการอันเป็นความผิดตามมาตรา นี้ หรือโฆษณาหรือโฆษณาว่าวัตถุหรือสิ่งลามกดังกล่าวแล้วจะหาได้จากบุคคลใดหรือโดยวิธีใด

หมายเหตุ

1. คำว่า “การทำให้แพร่หลาย” หมายถึง การทำให้แพร่ออกไปสู่สาธารณะ ทำให้บุคคลอื่นสามารถเข้าถึงข้อมูล เป็นที่รับรู้ทราบกันทั่วไปได้ ถึงแม้การแพร่หลายนั้นจะเป็นการเผยแพร่กันแคภายในกลุ่มปิด เช่น การนำภาพลามกไว้ในเว็บไซต์ที่เปิดรับเฉพาะสมาชิกเท่านั้น ถือว่าเป็นการแพร่หลายเช่นกัน

2. คำว่า “ลามก” ยังเป็นคำที่มีการถกเถียงกันอยู่ในวงกว้าง โดยยังไม่สามารถระบุได้ชัดเจนเนื่องจากทัศนคติและอัตวิสัยของบุคคลนั้นแตกต่างกัน โดยมีหลายปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดทัศนคติของผู้มอง เช่น อายุ เพศ ประสบการณ์ หรือบรรทัดฐานของสังคม ตามจารีตประเพณีในสังคมหนึ่ง ในช่วงเวลาหนึ่ง อย่างไรก็ตาม มีคำพิพากษาฎีกาได้วางบรรทัดฐานไว้ว่าสิ่งใดอาจถือได้ว่ามีลักษณะอันลามก ฎีกาที่ 978-2492 ฎ.675 สิ่งอันลามก คือ นำอวัยวะในทางเพศต่อตา นำอวัยวะตัดสี ตรงกันข้ามกับสิ่งที่ศิลปะอันแสดงถึงความงามและมีมือของศิลปิน ศิลปะหรือลามกพิจารณาตามความรู้สึกของวิญญูชนผู้มีใจเคร่งต่อจารีตประเพณีโดยไม่ยอมเปลี่ยนแปลงไปตามสมัยของโลก รูปหญิงเปลือยกาย เห็นเด่นชัดเฉพาะถัน ส่วนโยนิถูกระบายให้ลบลึบเห็นเพียงฐานแสดงสุขภาพอนามัยของการอาบแดด สอนวิธีเขียนส่วนสัดส่วนความงามของร่างกาย ไม่น่าเกลียด

มาตรา 322 ผู้ใดเปิดผนึกหรือเอาจดหมาย โทรเลข หรือเอกสารใด ๆ ซึ่งเปิดผนึกของผู้อื่นไป เพื่อลวงรู้ข้อความก็ดี เพื่อนำข้อความในจดหมาย โทรเลข หรือเอกสารเช่นว่านั้นออกเปิดเผย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอญญาให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิติ ถ้าการกระทำนั้นน่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน หกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 323 ผู้ใดล่วงรู้หรือได้มาซึ่งความลับของผู้อื่น โดยเหตุที่เป็นเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ โดยเหตุที่ประกอบอาชีพเป็นแพทย์ เกษีขกร คนจำหน่ายยา นางผดุงครรภ์ ผู้พยาบาล นักบวช หมอความ ทนายความ หรือผู้สอบบัญชีหรือโดยเหตุที่เป็นผู้ช่วยในการประกอบอาชีพนั้น แล้วเปิดเผย ความลับนั้นในประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่ง

มาตรา 324 ผู้ใดโดยเหตุที่ตนมีตำแหน่งหน้าที่ วิชาชีพ หรืออาชีพอันเป็นที่ไว้วางใจ ล่วงรู้ หรือได้มาซึ่งความลับของผู้อื่นเกี่ยวกับอุตสาหกรรมการค้า หรือการนิมิตในวิทยาศาสตร์ เปิดเผย หรือใช้ความลับนั้น เพื่อประโยชน์ตนเองหรือผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่ เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 325 ความผิดในหมวดนี้เป็นความผิดอันยอมความได้

ความผิดฐานหมิ่นประมาท

มาตรา 326 ผู้ใดใส่ความผู้อื่นต่อบุคคลที่สาม โดยประการที่น่าจะทำให้ผู้อื่นนั้นเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น หรือถูกเกลียดชัง ผู้นั้นกระทำความผิดฐานหมิ่นประมาท ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 327 ผู้ใดใส่ความผู้ตายต่อบุคคลที่สาม และการใส่ความนั้นน่าจะเป็นเหตุให้บิดา มารดา คู่สมรส หรือบุตรของผู้ตายเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่นหรือถูกเกลียดชัง ผู้นั้นกระทำความผิดฐาน หมิ่นประมาท ต้องระวางโทษดังบัญญัติไว้ในมาตรา ๓๒๖ นั้น

มาตรา 328 ถ้าความผิดฐานหมิ่นประมาทได้กระทำให้โดยการโฆษณาด้วยเอกสาร ภาพวาด ภาพระบายสี ภาพยนตร์ ภาพหรือตัวอักษรที่ทำให้ปรากฏไม่ว่าด้วยวิธีใด ๆ แผ่นเสียง หรือสิ่ง บันทึกเสียง บันทึกภาพ หรือบันทึกอักษร กระทำให้โดยการกระจายเสียง หรือการกระจายภาพ หรือ โดยกระทำการป่าวประกาศด้วยวิธีอื่น ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี และปรับไม่เกินสอง แสนบาท

มาตรา 329 ผู้ใดแสดงความคิดเห็นหรือข้อความใดโดยสุจริต

- (1) เพื่อความชอบธรรม ป้องกันตนหรือป้องกันส่วนได้เสียเกี่ยวกับตนตามคลองธรรม
- (2) ในฐานะเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติการตามหน้าที่
- (3) ตีชมด้วยความเป็นธรรม ซึ่งบุคคลหรือสิ่งใดอันเป็นวิสัยของประชาชนย่อมกระทำ หรือ
- (4) ในการแจ้งข่าวด้วยความเป็นธรรมเรื่องการดำเนินการอันเปิดเผยในศาลหรือในการ ประชุม ผู้นั้นไม่มีความผิดฐานหมิ่นประมาท

มาตรา 330 ในกรณีหมิ่นประมาท ถ้าผู้ถูกหาว่ากระทำความผิด พิสูจน์ได้ว่าข้อที่หาว่าเป็น หมิ่นประมาทนั้นเป็นความจริง ผู้นั้นไม่ต้องรับโทษ

แต่ห้ามไม่ให้พิสูจน์ ถ้าข้อที่หาว่าเป็นหมิ่นประมาทนั้นเป็นการใส่ความในเรื่องส่วนตัว และการพิสูจน์จะไม่เป็นประโยชน์แก่ประชาชน

มาตรา 331 คู่ความ หรือทนายความของคู่ความ ซึ่งแสดงความคิดเห็น หรือข้อความใน กระบวนพิจารณาคดีในศาล เพื่อประโยชน์แก่คดีของตน ไม่มีความผิดฐานหมิ่นประมาท

มาตรา 332 ในคดีหมิ่นประมาทซึ่งมีคำพิพากษาว่าจำเลยมีความผิด ศาลอาจสั่ง

1. ให้ยึด และทำลายวัตถุหรือส่วนของวัตถุที่มีข้อความหมิ่นประมาท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ให้โฆษณาคำพิพากษาทั้งหมด หรือแต่บางส่วนในหนังสือพิมพ์หนึ่งฉบับหรือหลายฉบับ ครั้งเดียวหรือหลายครั้ง โดยให้จำเลยเป็นผู้ชำระค่าโฆษณา

มาตรา 333 ความผิดในหมวดนี้เป็นความผิดอันยอมความได้

ถ้าผู้เสียหายในความผิดฐานหมิ่นประมาทตายเสียก่อนร้องทุกข์ ให้บิดา มารดา คู่สมรส หรือ บุตรของผู้เสียหายร้องทุกข์ได้ และให้ถือว่าเป็นผู้เสียหาย

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับสิทธิส่วนบุคคล

แนวคิดเรื่องสิทธิส่วนบุคคล เกิดขึ้นอย่างชัดเจนประมาณปี ค.ศ. 1980 โดย Samuel D. Warren และ Louis D. Brandeis นักกฎหมายชาวสหรัฐอเมริกา จากบทความเรื่อง “The right to Privacy” ซึ่งบทความนี้มีชื่อเสียงและมีอิทธิพลต่อการพัฒนาการทางกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคลของสหรัฐอเมริกา บทความดังกล่าวให้ความหมายของสิทธิส่วนบุคคลว่า หมายถึง “สิทธิที่จะอยู่โดยลำพัง” (Right to be let alone) โดยขอบเขตของสิทธิส่วนบุคคลแบ่งแยกออกเป็นสองกรณีคือ (Voss, 2022 : 229)

1. ทางนามธรรม เกี่ยวกับการที่บุคคลมีเสรีภาพในการแสดงอารมณ์และความรู้สึก เสรีภาพในทางความคิด

2. ทางรูปธรรม หรือทางกายภาพ เกี่ยวกับการอยู่โดยลำพัง ปราศจากการรบกวน คือ เป็นสถานะที่บุคคลจะรอดพ้นจากการสังเกต การรู้เห็น การสืบความลับ และปราศจากการแทรกแซงทางสังคม

ความหมายของสิทธิส่วนบุคคล

การศึกษาความหมายของ “สิทธิส่วนบุคคล” นั้นกระทำได้ยาก เพราะเป็นสิทธิที่มีคุณค่ามาก จึงไม่สามารถให้คำจำกัดความหรือคำนิยามใด ๆ ได้ ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ จึงต้องอาศัยการค้นหาคำจากแนวคำพิพากษาของศาลที่ได้ให้ความคุ้มครองสิทธิประเภทนี้ไว้ ซึ่งสิทธิส่วนบุคคลได้แก่ (จิรารัตน์ วรวัฒน์ธีรารัง. 2548: 9-11)

1. สิทธิส่วนบุคคลภายนอก เช่น ชื่อ เครื่องหมายการค้า เป็นต้น
2. สิทธิส่วนบุคคลเกี่ยวกับเกียรติยศชื่อเสียง
3. สิทธิส่วนบุคคลเกี่ยวกับความลับ เช่น การดักฟังโทรศัพท์
4. สิทธิส่วนบุคคลภายใน เช่น ชีวิต ร่างกาย เป็นต้น

คำว่า “สิทธิส่วนบุคคล” มีผู้ให้ความหมายไว้ว่า เป็นสิทธิที่จะเป็นอิสระในความเป็นอยู่ส่วนตัวโดยปราศจากการสอดส่องจากผู้อื่น

สิทธิส่วนบุคคล อาจหมายถึง สิทธิของบุคคลที่พึงต้องได้รับการพิทักษ์ปกป้องจากการรบกวน รุกล้ำต่อร่างกายของบุคคลนั้น หรือต่อเคหสถานครอบครัว ความสัมพันธ์ และการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่น ต่อทรัพย์สิน หรือต่อเคหสถานครอบครัว

สิทธิส่วนบุคคล หมายถึง ความปรารถนาของแต่ละบุคคลในการที่จะอยู่อย่างสันโดษ หรืออยู่ในแวดวงผู้มีความสนิทสนมคุ้นเคย หรืออยู่ในสภาพที่ไม่มีผู้ใดรู้จักหรือปราศจากการรบกวนอย่างใด ๆ จึงสอดคล้องกับสิทธิประจำตัว อันประกอบด้วยเสรีภาพในร่างกาย การดำรงชีวิต การมีความเป็นส่วนตัว ซึ่งได้รับความคุ้มครองจากกฎหมาย มิให้ผู้อื่นมาล่วงเกินความเป็นส่วนตัว คือ สถานะที่บุคคล

จะรอดพ้นจากการสังเกต การรู้เห็น การสืบความลับ การรบกวนต่าง ๆ และมีความสันโดษไม่ติดสัมพันธ์กับสังคม (Flasherty.1984: 14)

แนวคิดเกี่ยวกับสิทธิส่วนบุคคลในเชิงขอบเขต

สิทธิส่วนบุคคล เมื่อพิจารณาในเชิงขอบเขตนั้น สามารถแบ่งแยกระหว่างสิทธิส่วนบุคคลในความเป็นส่วนตัวออกจากส่วนที่เป็นสาธารณะ ซึ่งแนวคิดนี้เกิดขึ้นนานก่อนที่จะมีการบัญญัติเป็นลายลักษณ์อักษร แนวคิดพื้นฐานของการพิจารณาสหสิทธิในความเป็นส่วนตัวจากขอบเขตมาจากความเชื่อทางธรรมชาติของมนุษย์ที่ต้องการอยู่ร่วมกันเป็นสังคม แต่การอยู่ร่วมกันในสังคม แต่ละคนย่อมมีขอบเขต หรือพื้นที่ที่แยกต่างหากจากสังคมอย่างเคร่งครัด ซึ่งอาจเรียกได้ว่า วิถีชีวิตตามธรรมชาติของมนุษย์ แบ่งได้เป็นสองส่วนคือ (คณาธิป ทองรวิวงศ์. 2553: 24-32)

1. ส่วนที่เป็นชีวิตสาธารณะ (Public Life) คือ การดำเนินชีวิตที่ต้องมีความสัมพันธ์กับผู้อื่นหรือต่อสาธารณะ ทั้งนี้ เนื่องมาจากความจริงในสังคมที่ว่า บุคคลย่อมไม่อาจอยู่อย่างโดดเดี่ยว เนื่องจากในการดำเนินชีวิตย่อมไม่อาจหลีกเลี่ยงการติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลอื่นในสังคมได้

2. ส่วนที่เป็นชีวิตส่วนตัว (Private Life) คือ การดำเนินชีวิตด้วยตนเอง เป็นชีวิตส่วนที่แยกออกจากสังคมหรือจากผู้อื่น เรียกว่า ชีวิตส่วนตัว

แนวคิดส่วนมากยอมรับว่า การแบ่งแยกระหว่างขอบเขตส่วนตัวกับขอบเขตสาธารณะ เป็นเรื่องที่ไม่สามารถแบ่งแยกได้อย่างชัดเจน

ลักษณะของขอบเขตความเป็นส่วนตัว 3 ลักษณะ คือ (Flasherty. 1984: 14)

1. ความเป็นส่วนตัวที่จะอยู่อย่างสันโดษ (Solitude) โดยมุ่งเน้นในเชิงกายภาพ กล่าวคือ การจำกัดการเข้าถึงโดยบุคคลอื่น

2. ความเป็นส่วนตัวในเชิงความลับ (Secrecy) ขอบเขตของความเป็นส่วนตัวจะมุ่งเน้นการจำกัดความเข้ามาล่วงรู้ถึงข้อมูลหรือข้อเท็จจริงเฉพาะตัวบุคคล

3. ความเป็นส่วนตัวในเชิงการมีอิสระเหนือกิจกรรมต่าง ๆ ของตน (Autonomy) คือ บุคคลมีความสามารถในการคิดและตัดสินใจเกี่ยวกับกิจกรรมต่าง ๆ ของตนว่าจะกระทำหรือไม่กระทำการใดอันเป็นเรื่องส่วนตัวของบุคคลนั้น

หลักกฎหมายเยอรมันอธิบายการแบ่งแยกขอบเขต “ส่วนตัว” กับ “สาธารณะ” โดยอาศัยหลักเกณฑ์ดังนี้ (Birkinshaw. 2010: 273)

1. เรื่องที่ไม่มีความเกี่ยวข้องหรือไม่ได้มีผลกระทบต่อสังคม เช่น เรื่องราวของบุคคลที่ไม่มีผลกระทบต่อบุคคลอื่น หรือไม่มีผลต่อสาธารณะ ได้แก่ เรื่องเกี่ยวกับเนื้อตัวร่างกายของบุคคล

2. กิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งที่เป็นเรื่องเฉพาะตัวของบุคคล คือ สิทธิที่จะถอนตัวออกจากสังคม พฤติกรรมเฉพาะตัวของบุคคล หรือกิจกรรมทางสังคม และวัฒนธรรม เช่น การดำเนินชีวิตของสมาชิกในครอบครัว การประกอบอาชีพ การติดต่อสื่อสาร การมีความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น อาทิตามความสัมพันธ์กับเพื่อนบ้าน เพื่อนร่วมงาน เป็นต้น

3. การติดต่อสื่อสาร หรือการสนทนาในเรื่องที่มีลักษณะเป็นเรื่องเฉพาะตัวของบุคคล เช่น การติดต่อสื่อสารทางจดหมาย การสนทนาทางโทรศัพท์ โทรเลข หรือทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ โดยเฉพาะข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับบุคคลที่อาจถูกให้คำนิยามอยู่ในขอบเขตความเป็นส่วนตัว ซึ่งสมควรได้รับการเก็บไว้กับตัวเอง เช่น การเขียนจดหมายตอบโต้ หรือเอกสารส่วนตัว หรือเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับร่างกาย จิตใจ เรื่องครอบครัว บ้าน หรือความสัมพันธ์อื่น ๆ

สัมพันธ รัตนประดิษฐกุล (2549) ได้ศึกษาเกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมายในการเยียวยาผู้เสียหายทางแพ่งจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลโดยสื่อมวลชน พบว่าผู้เสียหายที่ถูกละเมิดสิทธิส่วนบุคคลมีจำนวนมากขึ้น เพราะสื่อมวลชนต้องการขายข่าวให้ประชาชน จนบางครั้งการนำเสนอข่าวดังกล่าวเป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล เมื่อเกิดกรณีพิพาท สื่อมวลชนก็จะประนีประนอมกับผู้เสียหายได้ จนทำให้สื่อมวลชนมิได้สำนึกในการกระทำ เมื่อพิจารณาตามบทบัญญัติเรื่องการละเมิดนี้ควรมุ่งใช้กฎหมายที่มีอยู่ให้เป็นประโยชน์ เพื่อคุ้มครองผู้เสียหายอย่างมีประสิทธิภาพ

จากงานวิจัยดังกล่าวพบว่าสื่อมวลชนใช้สิทธิส่วนบุคคลเกินขอบเขต โดยมีได้คำนึงถึงสิทธิส่วนบุคคลของผู้เสียหายจนทำให้เกิดกรณีพิพาทขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ส่วนงานวิจัยของ พัฒน์รพี เล้าตระกูล (2549) ที่ศึกษาเกี่ยวกับเรื่อง วัฒนธรรมไทยกับการรับรู้หลักการและพฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของประชาชน พบว่า วัฒนธรรมไทยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของประชาชน ได้แก่ การไม่ยึดมั่นในกฎเกณฑ์และวัฒนธรรมสิทธิร่วมกัน ประชาชนรับรู้ถึงพฤติกรรมละเมิดสิทธิส่วนบุคคล แต่ในทางปฏิบัติประชาชนก็ยังปฏิบัติอยู่ ประชาชนที่มีความแตกต่างเรื่องเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ และอาชีพไม่มีผลต่อการรับรู้เรื่องการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล แต่ในส่วนพฤติกรรมความแตกต่างด้านอายุ ระดับการศึกษา รายได้ และอาชีพมีผลต่อพฤติกรรมละเมิดสิทธิส่วนบุคคล มีเพียงความแตกต่างทางเพศเท่านั้นที่ไม่มีผลต่อพฤติกรรมละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของประชาชน

ในงานวิจัยนี้แสดงถึงการรับรู้พฤติกรรมละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของประชาชนที่มีการรับรู้ถึงพฤติกรรม แต่ในทางปฏิบัติก็ยังปฏิบัติอยู่ ซึ่งอาจส่งผลให้เกิดการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในทางรูปธรรมหรือกายภาพได้

2.3.1 ความเป็นส่วนตัว (Privacy)

ในบรรดาสิทธิที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชนทั้งหมด “ความเป็นส่วนตัว” นับเป็น “สิทธิ” ลักษณะหนึ่งที่ยากที่สุดในการบัญญัติความหมาย เพราะต้องพิจารณาเนื้อหา สภาพสังคม วัฒนธรรม และพฤติกรรมแวดล้อมประกอบด้วย ในบางประเทศแนวคิดของ “ความเป็นส่วนตัว” ได้รวมถึงการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งเป็นการตีความคำว่า “ความเป็นส่วนตัว” ในด้านการจัดการข้อมูลส่วนบุคคล อย่างไรก็ตาม คำว่า “ความเป็นส่วนตัว” เป็นคำที่มีความหมายกว้างและครอบคลุมถึงสิทธิต่างๆ หลายประการ อาทิ

1. ความเป็นส่วนตัวเกี่ยวกับข้อมูล (Information Privacy) เป็นการให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลโดยการวางหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเก็บรวบรวมและการบริหารจัดการข้อมูลส่วนบุคคล
2. ความเป็นส่วนตัวในชีวิตร่างกาย (Bodily Privacy) เป็นการให้ความคุ้มครองในชีวิตร่างกายของบุคคลในทางกายภาพที่จะไม่ถูกดำเนินการใดๆ อันละเมิดความเป็นส่วนตัว อาทิ การทดลองทางพันธุกรรม การทดลองยา เป็นต้น
3. ความเป็นส่วนตัวในการติดต่อสื่อสาร (Communication Privacy) เป็นการให้ความคุ้มครองในความปลอดภัย และความเป็นส่วนตัวในการติดต่อสื่อสารทางจดหมาย โทรศัพท์ ไปรษณีย์ อิเล็กทรอนิกส์ หรือวิธีการติดต่อสื่อสารอื่นใด ที่ผู้อื่นจะล่วงรู้มิได้
4. ความเป็นส่วนตัวในเคหสถาน (Territorial Privacy) เป็นการกำหนดขอบเขตหรือข้อจำกัดที่บุคคลอื่นจะบุกรุกเข้าไปในสถานที่ส่วนตัวมิได้ ทั้งนี้ รวมทั้งการติดกล้องวิดีโอ และการตรวจสอบรหัสประจำตัวบุคคล (ID checks)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อย่างไรก็ตาม แม้ว่า “ความเป็นส่วนตัว” จะมีหลายประการ แต่ความเป็นส่วนตัวที่นานาประเทศต่างให้ความสำคัญอย่างมากอันเนื่องมาจากพัฒนาการทาง เทคโนโลยีสารสนเทศที่ก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว คือ “ความเป็นส่วนตัวในข้อมูลส่วนบุคคล” ทั้งนี้ เพราะพัฒนาการล้ำยุคของคอมพิวเตอร์ส่งผลให้การติดต่อสื่อสารและการเผยแพร่ข้อมูลต่าง ๆ สามารถเคลื่อนย้ายและเชื่อมโยงกันได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่อีกต่อไป ทำให้การประมวลผล จัดเก็บ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลสามารถทำได้โดยง่าย สะดวก และรวดเร็ว ในทางกลับกันจึงอาจมีการนำประโยชน์ของเทคโนโลยีเหล่านี้ไปใช้โดยละเมิดต่อบุคคลอื่น

2.3.2 รูปแบบของการให้ความคุ้มครองความเป็นส่วนตัว

จากผลกระทบต่างๆ ที่เกิดขึ้น ทำให้หลายประเทศทั่วโลกเกิดแนวความคิดในการให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลอย่างจริงจัง เพื่อรองรับกระแสการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ซึ่งการให้ความคุ้มครองนั้นอาจมีรูปแบบแตกต่างกันไปในแต่ละประเทศโดยอาจใช้วิธีการออกกฎหมายหรือวิธีการอื่น ๆ เพื่อป้องกันมิให้เกิดการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลหรือนำข้อมูลส่วนบุคคล ไปใช้ในทางมิชอบ โดยมีวิธีการที่สำคัญพอสังเขป ดังนี้

2.3.2.1 บัญญัติเป็นกฎหมายทั่วไป

หลายประเทศส่วนใหญ่มีการบัญญัติกฎหมายโดยเป็นกฎหมายที่วางหลักการทั่วไป ครอบคลุมการเก็บรวบรวม การใช้ และการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลทั้งของหน่วยงานภาครัฐและเอกชน และมีหน่วยงานกลางดูแลให้มีการปฏิบัติตามกฎหมาย ซึ่งรวมทั้งการที่ ภาคธุรกิจอุตสาหกรรมอาจกำหนดหลักเกณฑ์ในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลขึ้นเพื่อใช้บังคับกันเอง และมีหน่วยงานกลางทำหน้าที่ ดูแลให้มีการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว วิธีการในรูปแบบนี้เป็นวิธีการที่ประเทศส่วนใหญ่นำไปใช้

2.3.2.2 บัญญัติเป็นกฎหมายคุ้มครองแต่ละเรื่องไว้โดยเฉพาะ

วิธีการนี้เป็นวิธีการที่บางประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกา ดำเนินอยู่ กล่าวคือ การหลีกเลี่ยงการบัญญัติกฎหมายที่เป็นการวางหลักการทั่วไป แต่มีกฎหมายคุ้มครองแต่ละเรื่องไว้เป็นการเฉพาะ เช่น การเก็บบันทึกข้อมูลการเช่า-ยืมวิดีโอ หรือข้อมูลทางการเงิน ซึ่งการบังคับใช้กฎหมายในรูปแบบนี้ต้องอาศัยกลไกหลายประการร่วมกัน นอกจากนี้อุปสรรคที่สำคัญสำหรับการบัญญัติกฎหมายในรูปแบบนี้ คือต้องมีการบัญญัติกฎหมายใหม่เพื่อรองรับให้ทันกับเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาซึ่งเป็นเรื่องยาก และไม่มีหน่วยงานที่ดูแลชัดเจน

2.3.2.3 การกำกับดูแลตนเอง

ในทางทฤษฎีนั้น การให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลอาจทำได้โดยกลไกการกำกับดูแลตนเอง (self-regulation) กล่าวคือ การที่ผู้ประกอบการภาคธุรกิจกำหนดประมวลจริยธรรมของตนเองขึ้น และดูแลให้มีการปฏิบัติตามกันเองไม่มีหน่วยงานกลางกำกับดูแล ซึ่งการดำเนินการในรูปแบบนี้ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญ คือ ประมวลจริยธรรมให้ความคุ้มครองเพียงพอหรือไม่ และการนำไปใช้มีประสิทธิผลเพียงพอหรือไม่

2.3.3 การละเมิดสิทธิส่วนบุคคล

คำว่า ละเมิด ตามพจนานุกรมหมายถึง ล่วงเกินหรือฝ่าฝืนจารีตประเพณีหรือกฎหมายที่มีบัญญัติไว้ คือ การกระทำที่ผู้อื่นเสียหายโดยผู้กระทำไม่มีสิทธิที่จะกระทำเช่นนั้น ละเมิดจัดอยู่ในกรณีการทำนิติกรรมกฎหมายโดยผลในทางกฎหมายเกิดขึ้นคำนึงถึงบุคคลผู้กระทำว่าได้เจตนาให้ผล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เกิด แต่การกระทำที่ขัดต่อกฎหมายนั้นกฎหมายบัญญัติโดยคำนึงถึงตัวบุคคลได้รับความเสียหายจากการกระทำแต่ไม่คำนึงเจตนาของผู้กระทำ

ความรับผิดในกรณีละเมิดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มี 3 หมวดตั้งแต่มาตรา 420 - 452 แต่หมวดที่เกี่ยวข้องสำหรับนักสื่อสารมวลชนเฉพาะหมวด 1 ที่ว่าด้วยการรับผิดเมื่อละเมิด หมวด 2 ค่าสินไหมทดแทนเมื่อละเมิด

การละเมิดสิทธิส่วนบุคคล หมายถึงการที่บุคคลใช้เสรีภาพของตนมากเกินไปหรือใช้สิทธิของตนเกินขอบเขต จนไปละเมิดสิทธิของผู้อื่น คือทำให้ผู้อื่นเกิดความเสียหาย เสียชื่อเสียง ได้รับความทุกข์ทรมานจากการกระทำนั้น ซึ่งไม่ว่าจะเป็นการกระทำโดยเจตนา จงใจ หรือประมาทเลินเล่อก็ตาม ทั้งนี้เนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 มาตรา 28 บัญญัติไว้ว่า “บุคคลย่อมอ้างศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์หรือใช้สิทธิและเสรีภาพของตนเท่าที่ไม่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น ไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่ขัดต่อศีลธรรมอันดีของประชาชน บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญนี้รับรองไว้ สามารถยกบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญเพื่อใช้สิทธิทางศาลหรือยกขึ้นมาเป็นข้อต่อสู้ในศาลได้” ดังนั้น หากมีการละเมิดเกิดขึ้นกับบุคคลใด กฎหมายได้คุ้มครองให้บุคคลผู้ได้รับความเสียหายอันเกิดจากการละเมิด สามารถเรียกร้องเพื่อชดเชยความเสียหายนั้นได้ โดยการให้บุคคลที่ทำการละเมิดได้รับโทษ ซึ่งมีโทษทั้งปรับและจำคุก มีทั้งโทษตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ.2535

การละเมิด คือ การประทุษร้ายที่ผิดกฎหมายต่อสิ่งใดๆ ของบุคคลที่กฎหมายคุ้มครองการละเมิดตามกฎหมายแพ่งฯ มาตรา 420 ความว่า “ผู้ใดจงใจหรือประมาทเลินเล่อ ทำต่อบุคคลอื่นโดยผิดกฎหมายให้เขาเสียหายถึงแก่ชีวิตก็ดี แก่ร่างกายก็ดี อนามัยก็ดี เสรีภาพก็ดี ทรัพย์สินหรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใดก็ดี ท่านว่าผู้นั้นละเมิด จำต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อการนั้น”

แต่ก็ยังมีกรกระทำที่คล้ายละเมิด ได้แก่การกระทำโดยสภาพไม่เป็นละเมิด เพราะผู้กระทำจะได้กระทำโดยจงใจ หรือไม่ ไม่สำคัญ กฎหมายให้ผู้กระทำใช้ค่าสินไหมทดแทน เช่น มาตรา 433 (ซึ่งเป็นความเสียหายที่เกิดขึ้นเพราะสัตว์) ซึ่งแสดงว่าเพียงแต่การกระทำ แล้วเกิดความเสียหายเพราะสัตว์ ผู้เป็นเจ้าของหรือผู้รับเลี้ยงต้องรับผิดชอบ เว้นพิสูจน์ปิดความรับผิดชอบได้ตามที่กำหนด

การใช้สิทธิที่ก่อให้เกิดความเสียหาย มาตรา 421 “การใช้สิทธิซึ่งมีแต่จะให้เกิดการเสียหายแก่บุคคลอื่นนั้น ท่านว่าเป็นการอันมิชอบด้วยกฎหมาย” ซึ่งความละเมิดที่จะเกิดขึ้นตามมาตราที่กล่าวข้างต้นได้นั้น ต้องมีการใช้สิทธิโดยไม่สุจริตจนเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่น จึงถือว่า เป็นการใช้สิทธิโดยมิชอบด้วยกฎหมาย เว้นแต่เป็นการกระทำที่ประสงค์ต่อผลอันเป็นธรรมดาแห่งสิทธิที่ผู้กระทำมีอยู่

การกล่าวหรือไขข่าวแพร่หลายอันฝ่าฝืนต่อความจริง มาตรา 423 “ผู้ใดกล่าว หรือไขข่าวแพร่หลาย ซึ่งข้อความอันฝ่าฝืนต่อความเป็นจริง เป็นที่เสียหายแก่ชื่อเสียง หรือเกียรติคุณของบุคคลอื่นก็ดี หรือเป็นที่เสียหายแก่ทางทำมาหาได้ หรือทางเจริญของเขาโดยประการอื่นก็ดี ท่านว่าผู้นั้นจะต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่เขาเพื่อความเสียหายอย่างใด ๆ อันเกิดแต่การนั้น แม้ทั้งเมื่อคนมิได้รู้ว่าข้อความนั้นไม่จริงแต่หาจะควรรู้ได้

ผู้ใดส่งข่าวสารอันจนมิได้รู้ว่า เป็นความไม่จริง หากว่าตนเองหรือผู้รับข่าวสารนั้นมีทางได้เสียโดยชอบในการนั้นด้วย ท่านว่าเพียงที่ส่งข่าวสารเช่นนั้น มีทางได้เสียโดยชอบในการนั้นด้วย ท่านว่าเพียงที่ส่งข่าวสารเช่นนั้นหาทำให้ผู้นั้นต้องรับผิดใช้ค่าสินไหมทดแทนไม่ “

มาตราที่ได้กล่าวมาข้างต้นนี้เป็นเรื่องที่คุณคดีหรือสื่อมวลชน ได้ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ชื่อเสียงของคุณคดีอื่นทำให้ผู้อื่นเสียหายด้วยคำพูด หรือข้อเขียนซึ่งแยกจาก มาตรา 420

คำสินไหมทดแทนเมื่อละเมิด ซึ่งศาลมีอำนาจในการวินิจฉัยสมควรแก่พฤติการณ์ มาตรา 438 “คำสินไหมทดแทนจะพึงใช้โดยสถานใดเพียงใดนั้น ให้ศาลวินิจฉัยตามควรแก่พฤติการณ์และความร้ายแรงแห่งละเมิด” อนึ่งคำสินไหมทดแทนนั้นได้แก่ การคืนทรัพย์สินอันผู้เสียหายต้องเสียไปเพราะละเมิด หรือใช้ราคาทรัพย์สินนั้นรวมทั้งค่าเสียหาย อันจะพึงบังคับให้ใช้เพื่อความเสียหายอย่างใดๆ อันก่อนขึ้นนั้นด้วยเช่น คำพิพากษาฎีกาที่ 64/2501 หน้า 60 จำเลยใช้นามเมืองทองเป็นชื่อบริษัทเลียนชื่อที่โจทก์ใช้มานาน ทำให้โจทก์เสียหายเป็นละเมิด ศาลให้ถอนชื่อและให้ค่าเสียหายตามความร้ายแรงแห่งละเมิด ขอนำสนใจคือ ถ้าเป็นการละเมิดเหตุให้เศร้าโศกเสียใจและผิดหวังจะเรียกค่าสินไหมทดแทนไม่ได้

ความผิดที่เข้าข่ายความผิดตามพ.ร.บ.ว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550

1. การเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์ของผู้อื่นโดยมิชอบ
2. การเปิดเผยข้อมูลมาตรการป้องกันหรือการเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์ที่ผู้อื่นจัดทำขึ้นเป็นการเฉพาะ
3. การเข้าถึงข้อมูลคอมพิวเตอร์โดยไม่ชอบ
4. การดักจับข้อมูลคอมพิวเตอร์ของผู้อื่น
5. การทำให้เสียหาย ทำลาย แก้ไข เปลี่ยนแปลง เพิ่มเติมข้อมูลคอมพิวเตอร์โดยไม่ชอบ
6. การกระทำเพื่อให้การทำงานของระบบคอมพิวเตอร์ของผู้อื่นไม่สามารถทำงานได้ตามปกติ
7. การส่งข้อมูลคอมพิวเตอร์รบกวนการใช้ระบบคอมพิวเตอร์ของผู้อื่นโดยปกติสุข
8. การจำหน่ายชุดคำสั่งที่จัดทำขึ้นเพื่อนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิด
9. การใช้ระบบคอมพิวเตอร์ทำความผิดอื่นผู้ให้บริการจงใจสนับสนุนหรือยินยอมให้มีการกระทำความผิด
10. การตกแต่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่เป็นภาพของบุคคล

ผู้ใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต ในฐานะบุคคลธรรมดาไม่ควรกระทำในสิ่งต่อไปนี้เพราะอาจจะทำให้ “เกิดการกระทำความผิด” ตามพ.ร.บ.ว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 (1) ไม่ควรบอก password แก่ผู้อื่น (2) อย่าให้ผู้อื่นยืมใช้เครื่องคอมพิวเตอร์หรือโทรศัพท์เคลื่อนที่เพื่อเข้าใช้งานอินเทอร์เน็ต (3) อย่าติดตั้งระบบเครือข่ายไร้สายในบ้านหรือที่ทำงานโดยไม่ใช้มาตรการการตรวจสอบผู้ใช้งานและการเข้ารหัสลับ (4) อย่าเข้าสู่ระบบด้วย user ID และ password ที่ไม่ใช่ของตนเอง (5) อย่านำ user ID และ password ของผู้อื่นไปใช้งานหรือเผยแพร่ (6) อย่าส่งต่อซึ่งภาพหรือข้อความหรือภาพเคลื่อนไหวที่ผิดกฎหมาย (7) อย่า กด "remember me" หรือ "remember password" ที่เครื่องคอมพิวเตอร์สาธารณะและอย่า log-in เพื่อทำธุรกรรมทางการเงินที่เครื่องสาธารณะ (8) อย่าใช้ WiFi (Wireless LAN) ที่เปิดให้ใช้ฟรีโดยปราศจากการเข้ารหัสลับข้อมูล

จึงพิจารณาเหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 คือ เนื่องจากในปัจจุบันระบบคอมพิวเตอร์ได้เป็นส่วนสำคัญของการประกอบกิจการและการดำรงชีวิตของมนุษย์ หากมีผู้กระทำความผิดด้วยประการใด ๆ ให้ระบบคอมพิวเตอร์ไม่สามารถทำงานตามคำสั่งที่กำหนดไว้หรือทำให้การทำงานผิดพลาดไปจากคำสั่งที่กำหนดไว้ หรือใช้วิธีการใด ๆ เข้าล่วงรู้ข้อมูล แก้ไข หรือทำลายข้อมูลของคุณคดีอื่นในระบบคอมพิวเตอร์โดยมิชอบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หรือใช้ระบบคอมพิวเตอร์เพื่อเผยแพร่ข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จหรือมีลักษณะอันลามกอนาจาร ย่อมก่อให้เกิดความเสียหาย กระทบกระเทือนต่อเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของรัฐ รวมทั้ง ความสงบสุขและศีลธรรมอันดีของประชาชน สมควรกำหนดมาตรการเพื่อป้องกันและปราบปรามการ กระทำดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550

ความเสี่ยงต่อการละเมิดกฎหมายลิขสิทธิ์

กฎหมายลิขสิทธิ์มีบทลงโทษที่รุนแรงทั้งทางแพ่งและทางอาญา นอกจากบทลงโทษทางด้าน กฎหมาย ด้วยการปรับ และการจำคุกแล้ว ผลที่ติดตามมา คือ ความเสียหายต่อชื่อเสียงขององค์กร ความยอมรับของลูกค้าและสาธารณชน รวมทั้งชื่อเสียง ในด้านลบของผู้บริหารอีกด้วย การใช้ ซอฟต์แวร์ผิดกฎหมาย จึงถือว่าเป็นความเสี่ยงที่ไม่คุ้มค่า

ลิขสิทธิ์คืออะไร

ลิขสิทธิ์เป็นทรัพย์สินทางปัญญาอย่างหนึ่ง ที่กฎหมายให้ความคุ้มครอง โดยให้เจ้าของลิขสิทธิ์ ถือสิทธิแต่เพียงผู้เดียว ที่จกระทำการใด ๆ เกี่ยวกับงานสร้างสรรค์ที่ตนได้กระทำขึ้นงานอันมีลิขสิทธิ์ งานสร้างสรรค์ที่จะได้รับความคุ้มครองตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ต้องเป็นงานในสาขา วรรณกรรม นาฏกรรม ศิลปกรรม ดนตรีกรรม โสตทัศนวัสดุ ภาพยนตร์ สิ่งบันทึกเสียง งานแพร่เสียงแพร่ภาพ รวมถึงงานอื่น ๆ ในแผนกวรรณคดี วิทยาศาสตร์ หรือแผนกศิลปะ งานเหล่านี้ถือเป็นผลงาน ที่เกิด จากการใช้สติปัญญา ความรู้ความสามารถ และความวิริยะอุตสาหะ ในการสร้างสรรค์งานให้เกิดขึ้น ซึ่งถือเป็นทรัพย์สินทางปัญญาประเภทหนึ่งที่มีคุณค่าทางเศรษฐกิจ

การได้มาซึ่งลิขสิทธิ์

สิทธิในลิขสิทธิ์เกิดขึ้นทันที นับแต่ผู้สร้างสรรค์ได้สร้างสรรค์ผลงานออกมาโดยไม่ต้องจดทะเบียน หรือผ่านพิธีการใด ๆ

การคุ้มครองลิขสิทธิ์

ผู้เป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ มีสิทธิแต่เพียงผู้เดียว ในการใช้ประโยชน์จากผลงานสร้างสรรค์ของตน ในการทำซ้ำ ดัดแปลง หรือเผยแพร่ต่อสาธารณชน รวมทั้งสิทธิในการให้เช่า โดยทั่วไปอายุการ คุ้มครองสิทธิจะมีผลเกิดขึ้นทันทีที่มีการสร้างสรรค์ผลงาน โดยความคุ้มครองนี้มีตลอดอายุของผู้ สร้างสรรค์ และคุ้มครองต่อไปอีก 50 ปีนับแต่ผู้สร้างสรรค์เสียชีวิต

ประโยชน์ต่อผู้บริโภค

การคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิในผลงานลิขสิทธิ์ มีผลให้เกิดแรงจูงใจแก่ผู้สร้างสรรค์ ผลงานที่ จะสร้างสรรค์ผลงานที่มีประโยชน์ มีคุณค่าทางวรรณกรรมและศิลปกรรมออกสู่ตลาด ส่งผลให้ ผู้บริโภคได้รับความรู้ ความบันเทิง และได้ใช้ผลงานที่มีคุณภาพ

พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์

กฎหมายลิขสิทธิ์มีวัตถุประสงค์ให้ความคุ้มครองป้องกันผลประโยชน์ทั้งทางเศรษฐกิจและ ทางศีลธรรม ซึ่งบุคคลพึงได้รับจากผลงานสร้างสรรค์อันเกิดจากความนึกคิดและสติปัญญาของตน นอกจากนี้ยังมีมุ่งที่จะสนับสนุนส่งเสริมให้เกิดการสร้างสรรคผลงาน กล่าวคือ เมื่อผู้สร้างสรรค์ได้รับ ผลตอบแทนจากหยาดเหงื่อแรงกายและสติปัญญาของตน ได้รับผลประโยชน์ตอบแทนจากการลงทุน ก็ย่อมจะเกิดกำลังใจที่จะคิดค้นสร้างสรรค์และเผยแพร่ผลงานให้แพร่หลายออกไปมากยิ่งขึ้น อันจะ เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศชาติ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี การกระตุ้นให้เกิด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การพัฒนาสติปัญญาของคนในชาติ เป็นปัจจัยสำคัญที่สุดที่จะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไปในอนาคต

ประเทศไทยได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 เพื่อใช้บังคับแทนพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2521 โดยมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 21 มีนาคม 2538 พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ ให้ความคุ้มครองต่อโปรแกรมคอมพิวเตอร์ โดยจัดเป็นผลงานทางวรรณกรรมประเภทหนึ่ง และงานที่ได้จัดทำขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และเป็นงานที่ได้รับความคุ้มครองลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัตินี้ จะได้รับความคุ้มครองลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัตินี้

แม้ว่าประเทศไทยจะมีกฎหมายคุ้มครองลิขสิทธิ์มาเป็นระยะเวลาอันยาวนานแล้ว แต่ความเข้าใจของประชาชนโดยทั่วไปในเรื่องลิขสิทธิ์ยังไม่ชัดเจน ความตระหนักรู้ถึงความสำคัญของการคุ้มครองลิขสิทธิ์ และทัศนคติที่ถูกต้องเกี่ยวกับการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาเป็นปัจจัยสำคัญ ที่จะนำไปสู่การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา ที่ยั่งยืนกว่าการปราบปรามการละเมิดลิขสิทธิ์ซึ่งเป็นการแก้ปัญหาที่ปลายเหตุ

พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 ได้ให้ความหมายของคำว่า "ลิขสิทธิ์" ว่า หมายถึง สิทธิแต่เพียงผู้เดียวที่จะทำการใดๆตามพระราชบัญญัตินี้" เกี่ยวกับงานที่ผู้สร้างสรรค์ได้ทำขึ้น นั่นก็หมายความว่า เจ้าของลิขสิทธิ์เพียงผู้เดียวเท่านั้นที่มีสิทธิจะทำการใดๆก็ได้ กับงานอันมีลิขสิทธิ์ของตนเอง

การละเมิดลิขสิทธิ์

การละเมิดลิขสิทธิ์โดยตรง : คือ การทำซ้ำ ดัดแปลง เผยแพร่โปรแกรมคอมพิวเตอร์แก่สาธารณชน รวมทั้งการนำต้นฉบับหรือสำเนางานดังกล่าวออกให้เช่า โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์

การละเมิดลิขสิทธิ์โดยอ้อม : คือ การกระทำการการค้า หรือการกระทำที่มีส่วนสนับสนุนให้เกิดการละเมิดลิขสิทธิ์ดังกล่าวข้างต้นโดยผู้กระทำรู้อยู่แล้ว ว่างานใดได้ทำขึ้นโดยละเมิดลิขสิทธิ์ของผู้อื่น แต่ก็ยังกระทำเพื่อหากำไรจากงานนั้น ได้แก่ การขาย มีไว้เพื่อขาย ให้เช่า เสนอให้เช่า ให้เช่าซื้อ เสนอให้เช่าซื้อ เผยแพร่ต่อสาธารณชน แจกจ่ายในลักษณะที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อเจ้าของลิขสิทธิ์และนำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักร

บทกำหนดโทษ

กรณีการละเมิดลิขสิทธิ์โดยตรง : มีโทษปรับตั้งแต่ 20,000 บาท ถึง 200,000 บาท หากเป็นการกระทำเพื่อการค้า มีโทษจำคุกตั้งแต่ 6 เดือน ถึง 4 ปี หรือปรับตั้งแต่ 100,000 บาท ถึง 800,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

กรณีการละเมิดลิขสิทธิ์โดยอ้อม : มีโทษปรับตั้งแต่ 10,000 บาท ถึง 100,000 บาท หากเป็นการกระทำเพื่อการค้า มีโทษจำคุกตั้งแต่ 3 เดือน ถึง 2 ปี หรือปรับตั้งแต่ 50,000 บาท ถึง 400,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

หมายเหตุ ผู้ใดกระทำความผิดต้องระวางโทษตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ฉบับนี้ เมื่อพ้นโทษแล้วยังไม่ครบกำหนดห้าปีกระทำความผิดต่อพระราชบัญญัตินี้ อีก จะต้องระวางโทษเป็นสองเท่าของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น, กรณีที่นิติบุคคลกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ถือว่ากรรมการหรือผู้จัดการทุกคนของนิติบุคคลนั้นเป็นผู้ร่วมกระทำความผิดกับนิติบุคคลนั้น เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่ามิได้รู้เห็นหรือยินยอมด้วย เรื่องค่าปรับที่ได้มีการชำระตามคำพิพากษานั้น ครึ่งหนึ่งจะตก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป็นของเจ้าของลิขสิทธิ์อย่างไรก็ตามการได้รับค่าปรับดังกล่าวไม่กระทบต่อสิทธิของเจ้าของลิขสิทธิ์ ที่จะฟ้องเรียกค่าเสียหายในทางแพ่งสำหรับส่วนที่เกินจำนวนเงินค่าปรับที่เจ้าของลิขสิทธิ์ได้รับไว้แล้วนั้น

ทรัพย์สินทางปัญญาในความหมายอย่างกว้าง หมายถึงการสร้างสรรคทางปัญญาของมนุษย์ ซึ่งแสดงออก ในรูปแบบใดก็ตามทรัพย์สินทางปัญญานี้ อาจเป็นสิ่งที่จับต้องไม่ได้ เช่น โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ดังเช่น ระบบ จองที่พักออนไลน์หรือทฤษฎี ลิขสิทธิ์ นาฏกรรม ศิลปกรรม วรรณกรรม หรือ ความคิด แนวคิด การออกแบบลวดลาย กรรมวิธีและอื่นๆ ทรัพย์สินทางปัญญายังอาจปรากฏในรูปแบบที่จับต้องได้ เช่นการประดิษฐ์ สินค้าหรือสื่อรูปแบบอื่นที่จับต้องได้ นอกจากนี้ ทรัพย์สินทางปัญญายังอาจรวมถึงความรู้ การค้นพบ หรือการสร้างสรรคอีกด้วย เช่น สไตล์การแต่งผม (Hairstyles) จะเห็นได้ว่า ความหมายอย่างกว้างของทรัพย์สินทางปัญญานี้เน้น ที่ผลผลิตของสติปัญญาและความชำนาญของมนุษย์ โดยไม่ได้คำนึงถึงชนิดของการสร้างสรรค หรือวิธีการสร้างสรรค หรือวิธีการในการแสดงออกแต่อย่างใด

ทรัพย์สินทางปัญญาในความหมายอย่างแคบนั้น ถูกนิยามขึ้นเพื่อสนองตอบนโยบายทรัพย์สินทางปัญญาจะถูกจำแนก เป็นประเภทต่าง ๆ ตามผลผลิตทางปัญญา ภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ นโยบายของรัฐ ประโยชน์ในทางสังคม และเศรษฐกิจ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี เช่น ลิขสิทธิ์ทางด้านซอฟต์แวร์ ยกตัวอย่างเช่นการใช้งาน Antivirus ที่เป็นของปลอม ทำให้ผู้ผลิตซอฟต์แวร์เกิดความเสียหาย การดาวน์โหลดโปรแกรมฟรี จึงเป็นการหลีกเลี่ยงปัญหาที่จะตามมาในภายหลังในเรื่องปัญหาการละเมิดลิขสิทธิ์ ทรัพย์สินทางปัญญาแต่ละประเภทมีบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กำหนดรับรอง และให้ความคุ้มครองที่แตกต่างกัน นโยบายของรัฐเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา และการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาแต่ละประเภท บัญญัติไว้ภายใต้กฎหมายไม่ว่าจะเป็นกฎหมายที่บัญญัติไว้เป็นลายลักษณ์อักษรหรือกฎหมายจารีตประเพณี ตามแต่ระบบ กฎหมายของประเทศนั้น ๆ จะเห็นได้ว่าความหมายอย่างแคบของทรัพย์สินทางปัญญานี้กำจัดอยู่ที่การสร้างสรรคของมนุษย์ที่กฎหมายรับรองไว้เท่านั้น

ทรัพย์สินทางปัญญาจะเป็นทรัพย์สินที่จับต้องไม่ได้เสมอ ซึ่งถือเป็นสิทธิในทรัพย์สินนั่นเอง สิทธิในทางทรัพย์สินนี้ ถูกจัดว่าเป็นทรัพย์สินหรือสิทธิในทรัพย์สินเนื่องจากผลทางปัญญาเป็นผลโดยตรงมาจากกำลังที่ทุ่มเททั้งหมดซึ่งสามารถ ประเมินค่าในทางเศรษฐกิจได้ ไม่ว่ากำลังนั้นจะเป็นการลงทุนทางการเงิน แรงงาน เวลา CNA class online (nursingexperts.com) ฯลฯ

ทรัพย์สินทางปัญญาเป็นสิทธิทั้งหลายซึ่งให้แก่บุคคลที่มีคุณสมบัติเฉพาะตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ อธิบายอย่างง่าย ๆ ได้ว่า ทรัพย์สินทางปัญญานั้นเป็นสิทธิต่าง ๆ แต่เพียงผู้เดียวที่ผู้สร้างสรรคจะกระทำการบางอย่างเกี่ยวกับงานสร้างสรรคของตน ในทางทฤษฎี ทรัพย์สินทางปัญญาเป็นสิทธิ ในการป้องกันมิให้ผู้อื่นมากระทำการใด ๆ อันเป็นสิทธิของผู้สร้างสรรคแก่นงานสร้างสรรค รวมตลอดถึงสิทธิในการบังคับสิทธิตามกฎหมาย (ที่มา www.tilalegal.com) แก่ผู้ละเมิดสิทธิของผู้สร้างสรรคด้วยแนวความคิดนี้มีความสำคัญมากเพราะจะต้องใช้ในการให้คำตอบว่าผู้ทรงสิทธิกระทำอย่างไรบ้างต่องานสร้างสรรคทางปัญญาของตน หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง การที่ผู้ทรงสิทธิมีสิทธิกระทำ การอย่างไรบ้างต่อบุคคลซึ่งละเมิดสิทธิของตนเป็นสิ่งสำคัญมาก มิฉะนั้นระบบของทรัพย์สินทางปัญญาก็จะประสบความล้มเหลว

นอกจากสิทธิแต่เพียงผู้เดียวของผู้สร้างสรรคแล้ว ระบบกฎหมายอาจให้สิทธิคนอื่น ๆ ในทางทรัพย์สินทางปัญญาอีกด้วย ในบางประเทศกฎหมายอาจบัญญัติให้สิทธิในการได้รับค่าตอบแทนและธรรมสิทธิ สิทธิประเภทแรก คือ สิทธิของผู้ทรงสิทธิในการได้รับค่าตอบแทนในการใช้ทรัพย์สินทาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัญญาที่นอกเหนือจากสิทธิแต่เพียงผู้เดียวในการห้ามใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต สิทธินี้ได้รับการยอมรับเป็นส่วนหนึ่งของสิทธินักแสดง ส่วนสิทธิประเภทหลังนั้น ผู้สร้างสรรค์งานอันมีลิขสิทธิ์ธรรมสิทธิในการขอให้ชื่อของตนเองปรากฏในงานที่มีการโฆษณาหรือในการห้ามมิให้มีการดัดแปลงหรือเปลี่ยนแปลงงานอันเป็นการเสียหายแก่เกียรติคุณของผู้สร้างสรรค์

แม้ว่าทรัพย์สินทางปัญญาจะมีอยู่เมื่อผลผลิตทางปัญญาได้สร้างสรรค์ขึ้น แต่มีข้อสังเกตว่า สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญานั้นแยกต่างหากจากกรรมสิทธิ์ในสื่อแห่งผลผลิตทางทรัพย์สินทางปัญญา ลิขสิทธิ์ในหนังสือจะไม่ใช่เป็นสิ่งเดียวกันกับความเป็นเจ้าของหนังสือซึ่งจับต้องได้ สิทธิบัตรในเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์แยกต่างหากจากความเป็นเจ้าของเครื่องมือ เจ้าของหนังสือหรือเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ มีกรรมสิทธิ์ในการใช้หรือจัดการทรัพย์สินนั้นตามความประสงค์ แต่ไม่สามารถทำการใด ๆ ซึ่งละเมิดต่อสิทธิแต่เพียงผู้เดียวของผู้ทรงลิขสิทธิ์ หรือผู้ทรงสิทธิบัตร เจ้าของหนังสือไม่สามารถทำซ้ำหนังสือโดยปราศจากความยินยอมของเจ้าของลิขสิทธิ์ เนื่องจากสิทธิในการทำซ้ำเป็นสิทธิแต่เพียงผู้เดียวของผู้ทรงสิทธิ ผู้ซื้อเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ไม่สามารถผลิตเครื่องมือที่มีสิทธิบัตรได้ เพราะสิทธิในการผลิต กรรมวิธี หรือสินค้าที่ได้รับสิทธิบัตรเป็นสิทธิแต่เพียงผู้เดียวของผู้ทรงสิทธิบัตร หลักเกณฑ์ในการแยกต่างหากจากกันนี้ใช้กับทรัพย์สินทางปัญญาทุกประเภท

กฎเกณฑ์นี้ยังใช้กับกรณีที่ต้องจับต้องได้ของทรัพย์สินทางปัญญา เช่น หนังสือ สิ่งบันทึกเสียง เครื่องมือที่ได้รับสิทธิบัตร สินค้าที่มีเครื่องหมายการค้าอยู่ในความครอบครองของบุคคลเป็นระยะเวลาอันยาวนาน ระบบกฎหมายอาจทำให้บุคคลได้มาซึ่งสิทธิทรัพย์สินหรือสิทธิทรัพย์สิน โดยการครอบครองปรปักษ์ซึ่งคือการครอบครองทรัพย์สินอย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลาตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย เนื่องจากสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาแยกต่างหากจากสิทธิในการแสดงออก การครอบครองสื่อซึ่งอาจจะทำให้ได้มาซึ่งอาจจะทำให้ได้มาซึ่งทรัพย์สินนั้น ไม่ทำให้ผู้ครอบครองได้มาซึ่งในทรัพย์สินทางปัญญา

แนวคิดของทรัพย์สินทางปัญญาทรัพย์สินทางปัญญาในความหมายอย่างกว้าง หมายถึง “การสร้างสรรค์ทางปัญญาของมนุษย์ซึ่งแสดงออกในรูปแบบใดก็ตาม” ทรัพย์สินทางปัญญานี้ อาจเป็นสิ่งที่จับต้องไม่ได้ เช่น ความคิด แนวคิด กรรมวิธี หรือทฤษฎี ทรัพย์สินทางปัญญายังอาจปรากฏในรูปแบบที่จับต้องได้ เช่น การประดิษฐ์ สินค้า หรือสื่อรูปแบบอื่นที่จับต้องได้ นอกจากนี้ “ทรัพย์สินทางปัญญายังอาจรวมถึงความรู้ การค้นพบ หรือการสร้างสรรค์” อีกด้วย จะเห็นได้ว่า ความหมายอย่างกว้างของทรัพย์สินทางปัญญานี้เน้นที่ผลผลิตของสติปัญญาและความชำนาญของมนุษย์ โดยไม่ได้คำนึงถึงชนิดของการสร้างสรรค์หรือวิธีการสร้างสรรค์หรือวิธีการในการแสดงออกแต่อย่างใด

ทรัพย์สินทางปัญญาในความหมายอย่างแคบนั้นถูกนิยามขึ้นเพื่อสนองตอบนโยบายทรัพย์สินทางปัญญาจะถูกจำแนกเป็นประเภทต่าง ๆ ตามผลผลิตทางปัญญา ภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ นโยบายของรัฐ ประโยชน์ในทางสังคมและเศรษฐกิจ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ฯลฯ ทรัพย์สินทางปัญญาแต่ละประเภทมีบทบัญญัติแห่งกฎหมายกำหนดรับรอง และให้ความคุ้มครองที่แตกต่างกัน นโยบายของรัฐเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญาและการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาแต่ละประเภท บัญญัติไว้ภายใต้กฎหมายไม่ว่าจะเป็นกฎหมายที่บัญญัติไว้เป็นลายลักษณ์อักษรหรือกฎหมายจารีตประเพณี ตามแต่ระบบกฎหมายของประเทศนั้น ๆ จะเห็นได้ว่าความหมายอย่างแคบของทรัพย์สินทางปัญญานี้จำกัดอยู่ที่การสร้างสรรค์ของมนุษย์ที่กฎหมายรับรองไว้เท่านั้น

ทรัพย์สินทางปัญญาจะเป็นทรัพย์สินที่จับต้องไม่ได้เสมอ ซึ่งถือเป็นสิทธิในทรัพย์สินนั่นเอง สิทธิในทางทรัพย์สินนี้ถูกจัดว่าเป็นทรัพย์สินหรือสิทธิในทรัพย์สิน เนื่องจากผลทางปัญญาเป็นผล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โดยตรงมาจากกำลังที่ทุ่มเททั้งหมดซึ่งสามารถประเมินค่าในทางเศรษฐกิจได้ ไม่ว่ากำลังนั้นจะเป็นการลงทุนทางการเงิน แรงงาน เวลา ฯลฯ

ทรัพย์สินทางปัญญาเป็นสิทธิทั้งหลายซึ่งให้แก่บุคคลที่มีคุณสมบัติเฉพาะตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ อธิบายอย่างง่าย ๆ ได้ว่า ทรัพย์สินทางปัญญานั้นเป็นสิทธิต่าง ๆ แต่เพียงผู้เดียวที่ผู้สร้างสรรค์จะกระทำการบางอย่างเกี่ยวกับงานสร้างสรรค์ของตน ในทางทฤษฎี ทรัพย์สินทางปัญญาเป็นสิทธิ ในการป้องกันมิให้ผู้อื่นมากระทำการใด ๆ อันเป็นสิทธิของผู้สร้างสรรค์แก่นงานสร้างสรรค์ รวมตลอดถึงสิทธิในการบังคับสิทธิตามกฎหมายแก่ผู้ละเมิดสิทธิของผู้สร้างสรรค์ด้วยแนวความคิดนี้มีความสำคัญมากเพราะจะต้องใช้ในการให้คำตอบว่าผู้ทรงสิทธิกระทำการอย่างไรบ้างต่องานสร้างสรรค์ทางปัญญาของตน หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง การที่ผู้ทรงสิทธิมีสิทธิกระทำการอย่างไรบ้างต่อบุคคลซึ่งละเมิดสิทธิของตนเป็นสิ่งสำคัญมาก มิฉะนั้นระบบของทรัพย์สินทางปัญญา ก็จะประสบความล้มเหลว

นอกจากสิทธิแต่เพียงผู้เดียวของผู้สร้างสรรค์แล้ว ระบบกฎหมายอาจให้สิทธิคนอื่น ๆ ในทางทรัพย์สินทางปัญญาอีกด้วย ในบางประเทศกฎหมายอาจบัญญัติให้สิทธิในการได้รับค่าตอบแทนและธรรมสิทธิ สิทธิประเภทแรก คือ สิทธิของผู้ทรงสิทธิในการได้รับค่าตอบแทนในการใช้ทรัพย์สินทางปัญญาที่นอกเหนือจากสิทธิแต่เพียงผู้เดียวในการห้ามใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต สิทธินี้ได้รับการยอมรับเป็นส่วนหนึ่งของสิทธินักแสดง ส่วนสิทธิประเภทหลังนั้น ผู้สร้างสรรค์งานอันมีลิขสิทธิ์ธรรมสิทธิในการขอให้ชื่อของตนเองปรากฏในงานที่มีการโฆษณาหรือในการห้ามมิให้มีการดัดแปลง หรือเปลี่ยนแปลงงานอันเป็นการเสียหายแก่เกียรติคุณของผู้สร้างสรรค์

แม้ว่าทรัพย์สินทางปัญญาจะมีอยู่เมื่อผลผลิตทางปัญญาได้สร้างสรรค์ขึ้น แต่มีข้อสังเกตว่า สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญานั้นแตกต่างหากจากกรรมสิทธิ์ในสื่อแห่งผลผลิตทางทรัพย์สินทางปัญญา ลิขสิทธิ์ในหนังสือจะไม่ใช่เป็นสิ่งที่เดียวกันกับความเป็นเจ้าของหนังสือซึ่งจำเป็นต้องได้สิทธิบัตรในเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์แตกต่างหากจากความเป็นเจ้าของเครื่องมือ เจ้าของหนังสือหรือเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ มีกรรมสิทธิ์ในการใช้หรือจัดการทรัพย์สินนั้นตามความประสงค์ แต่ไม่สามารถทำการใด ๆ ซึ่งละเมิดต่อสิทธิแต่เพียงผู้เดียวของผู้ทรงลิขสิทธิ์ หรือผู้ทรงสิทธิบัตร เจ้าของหนังสือไม่สามารถทำซ้ำหนังสือโดยปราศจากความยินยอมของเจ้าของลิขสิทธิ์ เนื่องจากสิทธิในการทำซ้ำเป็นสิทธิแต่เพียงผู้เดียวของผู้ทรงสิทธิ ผู้ซื้อเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ไม่สามารถผลิตเครื่องมือที่มีสิทธิบัตรได้ เพราะสิทธิในการผลิต กรรมวิธี หรือสินค้าที่ได้รับสิทธิบัตรเป็นสิทธิแต่เพียงผู้เดียวของผู้ทรงสิทธิบัตร หลักเกณฑ์ในการแยกต่างหากจากกันนี้ใช้กับทรัพย์สินทางปัญญาทุกประเภท

กฎเกณฑ์นี้ยังใช้กับกรณีที่ต้องได้ของทรัพย์สินทางปัญญา เช่น หนังสือ สิ่งบันทึกเสียง เครื่องมือที่ได้รับสิทธิบัตร สินค้าที่มีเครื่องหมายการค้าอยู่ในความครอบครองของบุคคลเป็นระยะเวลาอันยาวนาน ระบบกฎหมายอาจทำให้บุคคลได้มาซึ่งสังหาริมทรัพย์หรืออสังหาริมทรัพย์ โดยการครอบครองปรปักษ์ซึ่งคือการครอบครองทรัพย์สินอย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลาตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย เนื่องจากสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาแยกต่างหากจากสิทธิในสื่อการแสดงออกการครอบครองสื่อซึ่งอาจจะทำให้ได้มาซึ่งอาจจะทำให้ได้มาซึ่งทรัพย์สินนั้น ไม่ทำให้ผู้ครอบครองได้มาซึ่งในทรัพย์สินทางปัญญา

เหตุผลในการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา ระบบของทรัพย์สินทางปัญญาให้ความคุ้มครองที่กว้างขวาง ผู้ทรงสิทธิสามารถใช้การเยียวยาความเสียหายได้ในทางแพ่ง หรือใช้กระบวนการทางอาญา หรือมาตรการทางบริหารที่บัญญัติไว้ในกฎหมายที่เกี่ยวข้องกันได้ ในกระบวนการทางแพ่งนั้นผู้ทรงสิทธิสามารถเรียกร้องให้มีการเยียวยาทางการเงิน เช่น ค่าเสียหาย หรือเรียกให้ผู้ละเมิด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กระทำการ หรือละเว้นการกระทำ อาทิ ให้หยุดแจกจ่ายสินค้าที่ละเมิด การดำเนินคดีทางอาญาเป็นการที่โจทก์เรียกร้องให้ลงโทษทางอาญาแก่จำเลย เช่น จำคุก หรือปรับ ในบางระบบกฎหมายอาจบัญญัติให้มีมาตรการทางบริหารเพื่อป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นได้ หรือเพื่อแก้ไขขั้นตอนที่ผิดพลาดได้ เช่น การเพิกถอนการจดทะเบียน เป็นต้น

การคุ้มครองตามกฎหมายเกิดจากแนวความคิดในเรื่องความยุติธรรมตามธรรมชาติและผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจของบุคคล เป็นที่ยอมรับกันว่าผู้สร้างสรรค์งานเป็นผู้มีสิทธิโดยชอบที่จะได้ประโยชน์จากความอุตสาหกรรมของตน ในทางกลับกันผู้ซึ่งเก็บเกี่ยวจากสิ่งซึ่งไม่ใช่ผลอันเกิดจากแรงงานของตนจะต้องรับผิดชอบต่อผู้ทรงสิทธิ การมิใช้โดยผู้ละเมิดถือว่าเป็นการสูญเสียทางเศรษฐกิจแก่ผู้ทรงสิทธิ เนื่องจากผู้ทรงสิทธิไม่ได้รับค่าตอบแทนซึ่งเขาควรจะได้รับจากการใช้โดยมิได้รับอนุญาต ภายใต้หลักความเสียหายธรรม ระบบการคุ้มครองถูกบัญญัติขึ้นเพื่อให้ผู้ละเมิดที่มีได้รับอนุญาตต้องจ่ายค่าทดแทนแก่ผู้ทรงสิทธิในการละเมิด ตามแนวคิดนี้วัตถุประสงค์ดั้งเดิมของการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญามุ่งสนับสนุนการสร้างสรรค์และให้ความยุติธรรมแก่บุคคลผู้สมควร ในเวลานั้นการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาเป็นเพียงประเด็นภายในประเทศ ผลกระทบที่ใช้นำมาพิจารณาและมาตรการเยียวยาความเสียหายโดยส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับประโยชน์ของบุคคลทั้งนี้ ไม่ได้คำนึงถึงประเด็นในระดับชาติหรือสากลแต่อย่างใด

ในยุคสมัยต่อมา เห็นว่ามีความเกี่ยวพันกันระหว่างการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาและประโยชน์ของชาติ ประเด็นของทรัพย์สินทางปัญญานำมาเกี่ยวกับประโยชน์ทางเศรษฐกิจของประเทศคู่ค้า เนื่องจากทรัพย์สินทางปัญญาเป็นองค์ประกอบที่จำเป็นของสินค้าและบริการนั้น การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาที่ไม่เพียงพออาจเพิ่มขอบการแข่งขันนอกกฎหมายและการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรมกับสินค้าคู่แข่ง เพราะไม่ได้รวมค่าวิจัยและพัฒนาสินค้าและบริการนั้น สถานการณ์นี้จึงถูกอ้างว่าเป็นสาเหตุแห่งการบิดเบือนทางการค้า ประเทศซึ่งเผชิญหน้าหรือกำลังเผชิญหน้ากับผลกระทบทางเศรษฐกิจจึงร้องขอประเทศคู่ค้าของตนในการให้ความคุ้มครองแก่ทรัพย์สินทางปัญญาอย่างมีประสิทธิภาพและเพียงพอ มิฉะนั้นจะมีมาตรการตอบโต้ทางการค้าตอบแทน มาตรการกระทำโดยฝ่ายเดียวและตามความสมัครใจ แต่ก็ได้ผลในบางกรณีเนื่องจากยังไม่มีกฎเกณฑ์ระหว่างประเทศซึ่งครอบคลุมถึงเรื่องนี้โดยตรง ประเทศผู้ส่งออกต้องซึ่งน้ำหนักระหว่างประโยชน์ในการส่งออกของตนกับผลกระทบทางสังคมและเศรษฐกิจในการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา เพื่อที่จะตัดสินใจวางนโยบายว่าจะพัฒนาระบบทรัพย์สินทางปัญญาของประเทศหรือไม่

ความสำเร็จในการก่อตั้งองค์การการค้าโลก (WTO) เป็นพัฒนาการล่าสุดของกฎเกณฑ์ระหว่างประเทศในการให้ความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา การเจรจาแกตต์ (GATT) รอบอุรุกวัยได้มีการบรรจุระเบียบวาระเรื่องการค้าที่เกี่ยวข้องกับสิทธิทรัพย์สินทางปัญญา ประเด็นนี้ถูกเสนอโดยกลุ่มประเทศอุตสาหกรรมซึ่งมีประโยชน์ในทางเศรษฐกิจมากในการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา กลุ่มประเทศเหล่านี้ตระหนักว่ากฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในความตกลงระหว่างประเทศที่มีอยู่ยังไม่เพียงพอ เนื่องจากไม่มีมาตรการบังคับในกรณีที่ประเทศสมาชิกไม่สามารถปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ได้ หากประเด็นในเรื่องการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาเกี่ยวข้องกับประเด็นในเรื่องการค้าระหว่างประเทศโดยการนำเอากระบวนการระงับข้อพิพาทมาใช้ในการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในระดับโลกก็จะเป็นจริง เนื่องจากเศรษฐกิจของแต่ละประเทศต่างก็ขึ้นอยู่กับ การส่งออกสินค้าและบริการ การทำลายกฎเกณฑ์ระหว่างประเทศใหม่นี้อาจนำมาซึ่งผลกระทบร้ายแรงต่อเศรษฐกิจการส่งออกของประเทศ กลไกใหม่ซึ่งผูกการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาเข้ากับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การค้าระหว่างประเทศ คือ ความตกลงว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวกับการค้า หรือ TRIPs ซึ่งมีผลบังคับใช้ในวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2538 (ค.ศ. 1995) ในส่วนอารัมภบทของ TRIPs สะท้อนให้เห็นความเกี่ยวพันนี้ว่า "ปรารถนาที่จะลดการบิดเบือนและอุปสรรคที่มีต่อการค้าระหว่างประเทศและคำนึงถึงความจำเป็นที่จะส่งเสริมให้มีการคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาอย่างมีประสิทธิภาพและเพียงพอ และเพื่อให้มั่นใจว่ามาตรการและขั้นตอนการบังคับสิทธิทางทรัพย์สินทางปัญญาจะไม่เป็นอุปสรรคต่อการค้าโดยชอบ..."

ดังนั้น เหตุในการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาจึงมีการพัฒนาขึ้น การคุ้มครองซึ่งเดิมเห็นว่าเป็นการสนับสนุนการสร้างสรรคทางปัญญา และตระหนักถึงความเป็นธรรมชาติของบุคคลในเวลาต่อมาการคุ้มครองถูกปรับขยายขึ้นโดยผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจของชาติ เพื่อให้หลุดรอดจากการกระทำโดยฝ่ายเดียวที่กำหนดโดยประเทศคู่ค้า ในที่สุดการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาก็ถูกยกขึ้นไปสู่ระดับระหว่างประเทศโดยสมบูรณ์เมื่อประเด็นนี้เกี่ยวข้องกับการค้าระหว่างประเทศ วัตถุประสงค์ของการคุ้มครองในขั้นนี้ไม่ใช่มีเพียงเพื่อกระตุ้นให้มีการสร้างสรรค์ทางปัญญาและปกป้องผลประโยชน์ของบุคคลอีกต่อไป แต่ยังเพื่อทำให้เศรษฐกิจของชาติมั่นคงขึ้นซึ่งการนี้ผู้ที่ถูกกระทบไม่ใช่เป็นเพียงบุคคลธรรมดาเท่านั้น แต่คือประเทศชาติโดยรวมนั่นเอง

ขอบเขตและเขตอำนาจแห่งการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาโดยหลักการแล้วการคุ้มครองคือการให้สิทธิแต่เพียงผู้เดียวแก่ผู้ทรงสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาได้แก่ลิขสิทธิ์ เครื่องหมายการค้า สิทธิบัตร ฯลฯ สิทธิแต่เพียงผู้เดียวเป็นสิทธิในทางนิเสธที่จะทำให้ผู้อื่นจากการกระทำซึ่งเป็นสิทธิแต่เพียงผู้เดียวที่กฎหมายบัญญัติให้แก่ผู้ทรงสิทธิผู้ซึ่งละเมิดสิทธิแต่เพียงผู้เดียวจะได้รับการลงโทษทางแพ่งหรือทางอาญาตามแต่ที่กำหนดไว้ในกฎหมาย กฎหมายของบางประเทศมีการให้สิทธิพิเศษอย่างอื่นนอกเหนือจากสิทธิแต่เพียงผู้เดียวอีกด้วย มีการยอมรับแนวความคิดเรื่องสิทธิข้างเคียงซึ่งเป็นสิทธิที่เกี่ยวข้องกับลิขสิทธิ์ซึ่งผู้ทรงสิทธิไม่มีสิทธิแต่เพียงผู้เดียว แต่มีสิทธิอย่างอื่นที่ด้อยกว่า เช่น สิทธิในการได้รับค่าตอบแทนเพื่อปกป้องประโยชน์ในทางเศรษฐกิจของตน อย่างไรก็ตาม สิทธิข้างเคียงอาจครอบคลุมทั้งสิทธิแต่เพียงผู้เดียวและสิทธิในการได้รับค่าตอบแทน ตัวอย่างเช่น พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ของไทยบัญญัติว่า นอกจากสิทธิแต่เพียงผู้เดียวแล้วนักแสดงยังมีสิทธิได้รับค่าตอบแทนจากผู้นำสิ่งบันเทิงเสียงซึ่งได้นำออกเผยแพร่เพื่อวัตถุประสงค์ทางการค้าแล้วหรือนำเอาสำเนาของงานนั้นไปเผยแพร่ต่อสาธารณชนโดยตรง

ระบบลิขสิทธิ์โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มประเทศที่ใช้ระบบการประมวลกฎหมายมีบทบัญญัติให้สิ่งที่เรียกว่า ธรรมสิทธิ หรือสิทธิของผู้สร้างสรรค์โดยเฉพาะเจาะจง สิทธิประเภทนี้ไม่ใช่ลิขสิทธิ์ เพราะสิทธินี้ให้แกผู้สร้างสรรค์ แม้ว่าผู้สร้างสรรค์นั้นจะไม่ใช่เจ้าของลิขสิทธิ์ก็ตามภายใต้หลักธรรมสิทธิ ผู้สร้างสรรค์มีสิทธิขอให้ระบุว่าตนเป็นผู้สร้างสรรค์ เมื่อผู้อื่นโฆษณาของของตน หรือมีสิทธิขอให้ยุติการตัดแปลงหรือเปลี่ยนแปลงงานหากการนั้นจะทำให้เกียรติคุณของผู้สร้างสรรค์ต้องเสียหาย กฎหมายภายในของประเทศที่มีระบบของกฎหมายที่ต่างกันอาจมีความแตกต่างกันในการให้สิทธิเหล่านี้ภายใต้ระบบทรัพย์สินทางปัญญาของตน ตัวอย่างเช่น ประเทศที่ใช้กฎหมายจารีตประเพณีจะไม่นับบัญญัติธรรมสิทธิไว้ภายใต้ขอบเขตของกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา แต่จะอยู่ภายใต้ขอบเขตของกฎหมายอื่น ในทางกลับกันประเทศที่ใช้ระบบประมวลกฎหมาย จะให้ความคุ้มครองแก่ผู้สร้างสรรค์อย่างธรรมสิทธิในขอบเขตของกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา

การให้ความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาเริ่มต้นจากงานภายในประเทศเท่านั้น การจะได้มาซึ่งความคุ้มครองจะต้องมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับประเทศนั้นโดยเจาะจง เช่น สัญชาติ ถิ่นที่อยู่และ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สถานที่สร้างสรรค์ หรืองานโฆษณา ในยุคก่อนเข้าใจกันว่าผู้สร้างสรรค์ที่ได้รับความคุ้มครองโดยส่วน
ใหญ่แล้วต้องมีสัญชาติของประเทศนั้น การให้ความคุ้มครองโดยจำกัดนี้เป็นสิ่งที่ไม่เพียงพอสำหรับ
กลุ่มประเทศซึ่งเป็นผู้ผลิตผลงาน ดังนั้น จึงมีความพยายามที่จะให้ได้มาซึ่งการคุ้มครองโดยสะดวกขึ้น
กลไกหลัก คือการทำความตกลงทวิภาคี และพหุภาคีที่เกี่ยวกับการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา
ภายในภูมิภาคขึ้น เพื่อให้มั่นใจว่าการสร้างสรรค์ทรัพย์สินทางปัญญาของประเทศหนึ่งจะได้รับการ
คุ้มครองในประเทศข้างเคียงอื่นๆ ด้วยอย่างมีประสิทธิภาพ วิธีนี้สามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ด้วยดี และได้
มีการนำไปใช้ในระดับสากลที่สุด

กลุ่มประเทศในภาคพื้นต่าง ๆ ได้ทำความตกลงระหว่างประเทศขึ้น เพื่อคุ้มครองทรัพย์สิน
ทางปัญญาโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อขยายความคุ้มครองให้กว้างขวางยิ่งขึ้น อนุสัญญากรุงปารีสเพื่อ
คุ้มครองทรัพย์สินทางอุตสาหกรรม (ค.ศ. 1883) เป็นความตกลงระหว่างประเทศฉบับแรกที่เปิดยุค
ใหม่ของการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาระหว่างประเทศ ต่อมาความตกลงระหว่างประเทศอื่น ๆ
ที่มีวัตถุประสงค์เดียวกันตามมาเป็นลำดับ รวมทั้งอนุสัญญาเบิร์นเพื่อคุ้มครองงานวรรณกรรมและ
ศิลปกรรม (ค.ศ. 1886) อนุสัญญาโรมเพื่อคุ้มครองนักแสดง ผู้ผลิตสื่อบันทึกเสียง และองค์กรแพร่
เสียงแพร่ภาพ (ค.ศ. 1961) สนธิสัญญาความร่วมมือด้านสิทธิบัตร (ค.ศ.1970) อนุสัญญาอชิงตันว่า
ด้วยทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวกับวงจรรวม (ค.ศ. 1989) ความร่วมมือระหว่างประเทศที่เกี่ยวกับการ
ค้า หรือ Trade - Related Aspects of Intellectual Property Rights, Including Trade in
Counterfeit Goods (TRIPs) ซึ่งทำขึ้นในปี ค.ศ. 1995 สนธิสัญญาลิขสิทธิ์ WIPO (ค.ศ. 1990) และ
สนธิสัญญาเกี่ยวกับการแสดงและสิ่งบันทึกเสียง WIPO (ค.ศ.1996) ตลอดจนความตกลงอื่นๆ ที่กำลัง
อยู่ในขั้นตอนการยกร่าง

วิวัฒนาการของการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา

ในระยะเวลาที่หนึ่งร้อยปีมานี้ ได้มีการพัฒนาการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาอย่าง
ต่อเนื่อง ในหลายแง่มุม ระบบการคุ้มครองนั้นได้มีการขยายความคุ้มครองไปยังสิ่งที่ได้รับการคุ้มครอง
ในแต่ละสาขามากขึ้น มีทั้งการขยายแขนงของทรัพย์สินทางปัญญาเองและขยายขอบเขตของการ
คุ้มครอง พันธกรณีระหว่างประเทศเพื่อคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาถูกกำหนดขึ้นภายใต้ความตกลง
ระหว่างประเทศที่สำคัญฉบับหนึ่ง คือ TRIPs การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาถูกนำมาเข้ามามีเกี่ยวพัน
กับกฎเกณฑ์ของการค้าระหว่างประเทศเพื่อเป็นหลักประกันการคุ้มครองอย่างมีประสิทธิภาพ

กฎหมายลิขสิทธิ์ดูเหมือนจะเป็นตัวอย่างที่ดีในการแสดงให้เห็นว่ามีการรวมสิ่งที่ได้รับการ
คุ้มครองใหม่ ๆ เพิ่มเติมจากงานดั้งเดิมเมื่อเทคโนโลยีพัฒนาไปอย่างต่อเนื่อง งานที่เกี่ยวข้องกับ
เทคโนโลยีได้รับการยอมรับเพิ่มเติมจากงานลิขสิทธิ์แบบดั้งเดิมซึ่งครอบคลุมเฉพาะงานพื้นฐาน
ประเภทวรรณกรรมและศิลปกรรม กฎหมายลิขสิทธิ์ทั้งในระดับระหว่างประเทศและระดับ
ภายในประเทศยอมรับงานซึ่งไม่เพียงแต่เกิดจากปัญหาและความชำนาญของมนุษย์ แต่ยังรวมถึงงาน
ที่เกิดจากการใช้เทคโนโลยีอีกด้วย ความตกลงระหว่างประเทศหลายฉบับ เช่น อนุสัญญาเบิร์นเพื่อ
คุ้มครองงานวรรณกรรมและศิลปกรรม ค.ศ. 1883 ซึ่งแก้ไขปรับปรุงหลายครั้ง จนกระทั่งปี ค.ศ.
1971 ความตกลง TRIPs สนธิสัญญา WIPO ปี ค.ศ. 1996 เป็นตัวอย่างที่แสดงให้เห็นการยอมรับงาน
ใหม่และทันสมัย เช่น งานภาพถ่าย งานภาพยนตร์ งานซอฟต์แวร์ และล่าสุดโปรแกรม
คอมพิวเตอร์ตลอดจนฐานข้อมูล ถือเป็นสิ่งที่ได้รับการคุ้มครองภายใต้ลิขสิทธิ์ จึงมีความจำเป็นไปได้
ว่าสิ่งที่ได้รับการคุ้มครองใหม่ ๆ ตะเข้าสู่ระบบลิขสิทธิ์ในอนาคตตามความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เทคโนโลยีมีบทบาทสำคัญในการเพิ่มสาขาของทรัพย์สินทางปัญญา ในสมัยแรกของทรัพย์สินทางปัญญาได้มีการยอมรับเพียง 2 แขนง คือ ลิขสิทธิ์ และทรัพย์สินอุตสาหกรรม เช่น สิทธิบัตร เครื่องหมายการค้า และการออกแบบ แขนงแรกปรากฏให้เห็นในอนุสัญญาเบิร์นเพื่อคุ้มครองวรรณกรรมและศิลปกรรมตั้งแต่ปี ค.ศ. 1886 ขณะที่แขนงที่สองปรากฏอยู่ภายใต้อนุสัญญาปารีสเพื่อคุ้มครองทรัพย์สินทางอุตสาหกรรมตั้งแต่ปี ค.ศ. 1883 หลังจากนั้นแขนงอื่น ๆ ของทรัพย์สินทางปัญญาก็เกิดตามมาภายใต้ความตกลงระหว่างประเทศอีกหลายฉบับ อนุสัญญาโรมเพื่อคุ้มครองนักแสดง ผู้ผลิตสิ่งบันทึกเสียง และองค์กรแพร่เสียงแพร่ภาพ ปี ค.ศ. 1961 บัญญัติให้ความคุ้มครองแก่สิทธิข้างเคียง อนุสัญญาออสเตรียซึ่งต้นที่เกี่ยวกับวงจรจัดทำขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 1989 เพื่อให้ความคุ้มครองในระดับระหว่างประเทศแก่การออกแบบผังภูมิวงจรรวมซึ่ง มีค่ามหาศาลในทางเศรษฐกิจกับสินค้าและบริการในยุคข้อมูลข่าวสาร ในปี ค.ศ. 1995 ความตกลง TRIPs ได้ให้ความกระจ่างแก่ปัญหาหาที่มีมาอยู่ช้านานเรื่องการมีลิขสิทธิ์ของโปรแกรมคอมพิวเตอร์และฐานข้อมูลองค์กรทรัพย์สินทางปัญญาโลก (WIPO) ได้วางกฎเกณฑ์ในการให้ความคุ้มครองแก่โปรแกรมคอมพิวเตอร์และงานที่เกี่ยวข้องในปี ค.ศ. 1996 แนวทางการพัฒนานี้จะดำเนินต่อไป หากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเรียกร้องให้มีการคุ้มครองทางกฎหมายแก่ผลผลิตทางปัญญาชนิดใหม่จากมุมมองของมนุษย์

วิวัฒนาการของระบบทรัพย์สินทางปัญญาเป็นพยานที่แสดงให้เห็นถึงการขยายขอบเขตแห่งความคุ้มครอง ในแขนงของลิขสิทธิ์ สิทธิแต่เพียงผู้เดียวในการให้เข้าถูกบัญญัติขึ้นภายใต้ความตกลง TIRPs ขณะที่อนุสัญญาเบิร์นไม่ได้บัญญัติถึงประเด็นดังกล่าวไว้แต่อย่างใด นอกจากสิทธิแต่เพียงผู้เดียวในการทำซ้ำ ดัดแปลง และเผยแพร่ต่อสาธารณชน ความตกลง TIRPs ยังบัญญัติให้สิทธิแต่เพียงผู้เดียวในการให้เข้าโปรแกรมคอมพิวเตอร์ งานภาพยนตร์ และสิ่งบันทึกเสียงอีกด้วย กลุ่มสมาชิกขององค์การการค้าโลกซึ่งยอมรับผูกพันตามความตกลง TIRPs จึงมีพันธกรณีในการตรากฎหมายภายในของตนให้สอดคล้องกับความตกลง TIRPs เกี่ยวกับความคุ้มครองชนิดใหม่นี้ในแขนงของสิทธิบัตร ความตกลง TIRPs ระบุเรื่องสิทธิแต่เพียงผู้เดียวไว้อย่างชัดเจน ขณะที่อนุสัญญาปารีสเพื่อคุ้มครองทรัพย์สินทางอุตสาหกรรมปล่อยให้การกำหนดเงื่อนไขดังกล่าวเป็นเรื่องกฎหมายภายในประเทศคู่สัญญา

พัฒนาการอีกอย่างหนึ่งของระบบการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา คือ การรวมกฎเกณฑ์ระหว่างประเทศทั้งหลายไว้ในความตกลงฉบับเดียวกัน แนวทางนี้ได้มีการกล่าวถึงในการเจรจา GATT รอบอูรุกวัยซึ่งปรากฏผลในความตกลง TIRPs กลยุทธ์ของความตกลง TIRPs คือ ความตกลงนี้จะผูกพันประเทศสมาชิกของ WTO ให้ต้องยึดถือตามความตกลงระหว่างประเทศสำคัญที่มีอยู่จำนวนหนึ่งซึ่งความตกลง TIRPs ได้อ้างตัวเป็นฐานแห่งการคุ้มครอง นอกจากนี้ความตกลง TIRPs เองยังสร้างกฎเกณฑ์ใหม่ขึ้นอีกด้วย ในเรื่องบรรดาความตกลงระหว่างประเทศที่มีอยู่แล้วนั้นความตกลง TIRPs มิได้แทนที่ความตกลงดังกล่าว แต่ทำหน้าที่เป็นส่วนเพิ่มเติมความตกลงนั้นเพื่อสร้างความแข็งแกร่งให้แก่การคุ้มครองในระดับระหว่างประเทศ กลุ่มประเทศสมาชิกของ WTO ซึ่งมีได้เป็นภาคีในความตกลงดังกล่าวจึงต้องผูกพันตามความตกลงเหล่านั้นโดยทางเทคนิค โดยผ่านพันธกรณีที่กำหนดไว้ตามความตกลง TIRPs นั้นเอง

นอกจากนี้วิวัฒนาการที่เด่นชัดของการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญายังเกี่ยวกับการพึ่งพาซึ่งกันและกันในประเด็นเรื่องการค้าระหว่างประเทศและทรัพย์สินทางปัญญา การเจรจา GATT รอบอูรุกวัยวางสถานะไว้ว่า การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาเกี่ยวพันกันกับการค้าระหว่างประเทศเนื่องจากขาดความคุ้มครองที่มีประสิทธิภาพเพียงพอจะนำมาซึ่งการบิดเบือนทางการค้าความเกี่ยวข้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขององค์ประกอบทั้งสองได้รับรองในความตกลง TIRPs ภายใต้กระบวนการระงับข้อพิพาทและการใช้ความตกลง GATT 1994 และถือว่าการบังคับทางการค้าเป็นสิ่งชอบด้วยกฎหมายที่จะปฏิบัติได้ หากประเทศสมาชิกของ WTO ไม่ปฏิบัติตามพันธกรณีในการให้ความคุ้มครองเชื่อกันว่ากลไกนี้จะทำให้การคุ้มครองมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นกว่าวิธีการอย่างเดิมภายใต้บรรดาความตกลงระหว่างประเทศที่มีอยู่ซึ่งมีสภาพบังคับที่อ่อนแอ

การเข้าเป็นภาคีในความตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวกับการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา

ประเทศไทยเป็นภาคีในอนุสัญญาก่อตั้งองค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก (WIPO) ตั้งแต่วันที่ 25 ธันวาคม พ.ศ. 2532 (ค.ศ. 1989) อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยเข้าเป็นภาคีในความตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวกับการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาเพียง 2 ฉบับ แม้ว่าประเทศไทยจะมีกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาที่มีแขนงสาขาที่กว้างขวางก็ตาม

ประเทศไทยเข้าร่วมในประชาคมระหว่างประเทศในทางทรัพย์สินทางปัญญาครั้งแรกใน พ.ศ. 2474 (ค.ศ. 1931) เมื่อประเทศไทยเข้าเป็นภาคีในอนุสัญญาเบิร์นเพื่อคุ้มครองงานวรรณกรรมและศิลปกรรม ซึ่งแก้ไขและปรับปรุงที่กรุงเบอร์ลิน ในปี ค.ศ. 1908 เพื่ออนุวัติการตามพันธกรณีจึงได้มีการตราพระราชบัญญัติคุ้มครองวรรณกรรมและศิลปกรรม พ.ศ. 2474 ขึ้นในปีเดียวกันพันธกรณีของประเทศไทยที่มีอยู่ตามอนุสัญญาเบิร์นได้เปลี่ยนแปลงครั้งแรกใน พ.ศ. 2523 (ค.ศ. 1980) เมื่อประเทศไทยได้เข้าผู้พันตามพิธีสารกรุงปารีส ค.ศ. 1971 ในบทบัญญัติด้านการบริหารเมื่อวันที่ 29 ธันวาคม พ.ศ. 2523 พันธกรณีของประเทศไทยตามอนุสัญญาเบิร์นได้มีการเปลี่ยนแปลงครั้งที่ 2 ในปี พ.ศ. 2538 (ค.ศ. 1995) เมื่อประเทศไทยได้ทำคำประกาศต่อองค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลกว่าจะขยายผลของความผูกพันไปยังบทบัญญัติด้านสารบัญญัติ (มาตรา 1 ถึง 21) ของพิธีสารกรุงปารีส ค.ศ. 1971 การเข้าผูกพันมีผลสมบูรณ์เมื่อวันที่ 2 มิถุนายน พ.ศ. 2538 (ค.ศ. 1995) ทำให้ประเทศไทยต้องผูกพันเต็มที่ตามพิธีสารกรุงปารีส ค.ศ. 1971 ทั้งบทบัญญัติด้านสารบัญญัติ (มาตรา 1 ถึง 21) และบทบัญญัติด้านการบริหาร (มาตรา 22 ถึง 38)

นอกเหนือจากอนุสัญญาเบิร์นซึ่งเป็นความตกลงระหว่างประเทศหลักเกี่ยวกับการคุ้มครองลิขสิทธิ์ระหว่างประเทศมีข้อน่าสังเกตว่าประเทศไทยไม่เคยเข้าเป็นภาคีในความตกลงระหว่างประเทศใด แม้ว่าประเทศไทยจะตรากฎหมายเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญาหลายฉบับก็ตาม แม้ว่าประเทศไทยจะไม่ต้องผูกพันตามความตกลงระหว่างประเทศใด ๆ ที่เกี่ยวกับการให้ความคุ้มครองแก่สิ่งที่ได้รับการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา นอกจากความผูกพันตามอนุสัญญาเบิร์น ประเทศไทยเองก็ยังคงยอมรับหลักสากลและบทบัญญัติในความตกลงระหว่างประเทศบางฉบับ อนุสัญญาปารีสเพื่อคุ้มครองทรัพย์สินทางอุตสาหกรรมมีอิทธิพลอย่างมากในการร่างกฎหมายคุ้มครองสิทธิบัตรและเครื่องหมายการค้าของไทย กฎหมายเครื่องหมายการค้าปัจจุบันยอมรับการจำแนกสินค้าและบริการตามบทบัญญัติของความตกลงนี้เรื่องการจำแนกระหว่างประเทศซึ่งสินค้าและบริการระหว่างประเทศเพื่อวัตถุประสงค์ในการจดทะเบียนเครื่องหมาย นอกจากอนุสัญญาเบิร์นแล้วยังมีความตกลง TIRPs ซึ่งประเทศไทยและประเทศส่วนใหญ่ในประชาคมโลกยอมรับและต้องบังคับตามพันธกรณี โดยการปรับปรุงและตรากฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาของตน

เนื่องจากการอนุวัติการความตกลง TIRPs มีผลให้ต้องยอมรับความตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาบางฉบับซึ่งอ้างถึงในความตกลง TIRPs ประเทศไทยเห็นว่าไม่มีความจำเป็นที่จะต้องเข้าเป็นภาคีในความตกลงระหว่างประเทศเฉพาะเรื่องเหล่านั้นถึงกระนั้นประเทศไทยก็ยังสนใจในการเข้าร่วมสนธิสัญญาความร่วมมือทางด้านสิทธิบัตร (PCT)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คณะกรรมการสภาผู้แทนราษฎรเพื่อทบทวนพระราชบัญญัติสิทธิบัตรมีความเห็นว่าการเข้าเป็นภาคีจะเป็นประโยชน์กับผู้ประดิษฐ์ไทยในเรื่องของการจดทะเบียนระหว่างประเทศ เนื่องจากการยื่นคำขอสามารถทำได้ในประเทศไทย และผู้ยื่นคำขอสามารถระบุประเทศซึ่งตนประสงค์จะได้รับความคุ้มครองได้หลายประเทศ ยิ่งไปกว่านั้น การสืบค้นระหว่างประเทศจะมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นภายใต้ระบบดังกล่าว และผู้ยื่นคำขอสามารถประหยัดค่าใช้จ่ายมากกว่าการแยกยื่นคำขอกับสำนักงานสิทธิบัตรหลาย ๆ แห่ง ดังนั้น คณะกรรมการสภาผู้แทนราษฎรจึงสรุปว่ารัฐบาลไทยควรดำเนินการเพื่อเข้าร่วมในสนธิสัญญาความร่วมมือด้านสิทธิบัตรโดยเร็ว

มีบทเคราะห์ที่แสดงถึงประโยชน์ของการเข้าเป็นภาคีใน PCT จะเป็นคุณแก่ประเทศและผู้ประดิษฐ์ไทย คาดกันว่ารัฐบาลไทยจะมีท่าทีเดียวกันกับฝ่ายนิติบัญญัติและประเทศไทยจะเข้าเป็นภาคี PCT ในอีกไม่ช้านี้

ในเรื่องเครื่องหมายการค้า คาดกันว่าประเทศไทยจะเข้าร่วมในความตกลงระหว่างประเทศ พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2542 บัญญัติว่า ในกรณีที่ประเทศไทยเป็นภาคีอนุสัญญาหรือความตกลงระหว่างประเทศว่าด้วยการคุ้มครองเครื่องหมายการค้า หากคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าเป็นไปตามบทบัญญัติของอนุสัญญาหรือความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวจะถือว่าคำขอนั้นเป็นคำขอภายใต้พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า เข้าใจได้ว่าบทบัญญัตินี้เป็นการเตรียมการในการเข้าเป็นภาคีของความตกลงมาดริดเกี่ยวกับการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าระหว่างประเทศและพิธีสารตามความตกลงนั้น เนื่องจากบทบัญญัติดังกล่าวสอดคล้องกันกับหลักการของความตกลงมาดริดในเรื่องการยื่นคำขอระหว่างประเทศที่ว่า การจดทะเบียนประเทศสามารถทำได้หากเครื่องหมายนั้นเป็นเครื่องหมายที่สามารถทำได้หากเครื่องหมายนั้นเป็นเครื่องหมายที่สามารถจดทะเบียนได้ภายในประเทศของผู้ยื่นคำขอ หรือเป็นเครื่องหมายที่สามารถจดทะเบียนได้ภายในประเทศหรือภายในภูมิภาคภายใต้พิธีสารมาดริด

ประเภทของทรัพย์สินทางปัญญา ตั้งแต่ความตกลง TIRPs ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางจากประชาคมโลก ประเภทของทรัพย์สินทางปัญญาก็ต้องหลากหลายไปตามความตกลง TIRPs ส่วนที่ 2 ของความตกลง TIRPs ซึ่งมีชื่อว่า "มาตรฐานเกี่ยวกับการมี ขอบเขต และการใช้สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา" จำแนกทรัพย์สินทางปัญญาออกเป็นประเภทต่าง ๆ ดังนี้

1. ลิขสิทธิ์ และสิทธิเกี่ยวเนื่อง
2. เครื่องหมายการค้า
3. สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์
4. การออกแบบอุตสาหกรรม
5. สิทธิบัตร
6. การออกแบบผังภูมิ (ภูมิสถาปัตยกรรม)
7. การคุ้มครองข้อสนเทศที่ไม่เปิดเผย

ปัจจุบันประเทศไทยได้ตรากฎหมายเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญาขึ้นจำนวนหนึ่งซึ่งจะได้ขยายความรายละเอียดในบทต่อ ๆ ไป นอกเหนือจากความตกลง TIRPs ประเทศไทยเป็นภาคีเพียงอนุสัญญาเบิร์นเพื่อคุ้มครองงานวรรณกรรมและศิลปกรรม ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2474 (ค.ศ. 1931) ขณะนี้ประเทศไทยภาคยานุวัติอนุสัญญาเบิร์นฉบับแก้ไขปรับปรุงที่กรุงปารีส ปี ค.ศ. 1971 แต่ประเทศไทยยังไม่ได้เข้าเป็นภาคีในอนุสัญญากรุงปารีสว่าด้วยการคุ้มครองทรัพย์สินทางอุตสาหกรรม เช่นเดียวกับที่ยังไม่ได้เข้าเป็นภาคีในความตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญาฉบับใด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อีกเลย ถึงกระนั้นกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาปัจจุบันของไทยก็ได้รับรองมาตรฐานระหว่างประเทศอย่างมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ เพื่อคุณภาพในประโยชน์แห่งชาติและความร่วมมือระหว่างประเทศ พระราชบัญญัติสิทธิบัตรเครื่องหมายการค้าเป็นสิ่งยืนยันแนวทางนี้ เพราะที่มีการร่างกฎหมายเหล่านี้ ก็ยอมรับกฎเกณฑ์นี้ใช้กันอย่างกว้างขวางโดยสมัครใจ

ในฐานะที่ประเทศไทยเป็นประเทศสมาชิกของ WTO และเป็นประเทศกำลังพัฒนา การตรากฎหมายใหม่ตลอดจนการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายที่มีอยู่ในปัจจุบันให้สอดคล้องเป็นไปตามความตกลง TIRPs จะต้องทำให้เสร็จสิ้นภายในวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2543 (ค.ศ. 2000) ขณะที่เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2543 (ค.ศ. 2000) กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาซึ่งแก้ไขปรับปรุงและตราขึ้นเพื่อเป็นไปตามความตกลง TIRPs มีดังนี้

1. พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 (ค.ศ. 1994)
2. พระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. 2522 (ค.ศ. 1979) และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) ในปี พ.ศ. 2535 (ค.ศ. 1992) และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542 (ค.ศ. 1999)
3. พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534 (ค.ศ. 1991) และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) ในปี พ.ศ. 2543 (ค.ศ. 2000)
4. พระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 (ค.ศ. 1999)
5. พระราชบัญญัติคุ้มครองแบบผังภูมิของวงจรรวม พ.ศ. 2543 (ค.ศ. 2000)

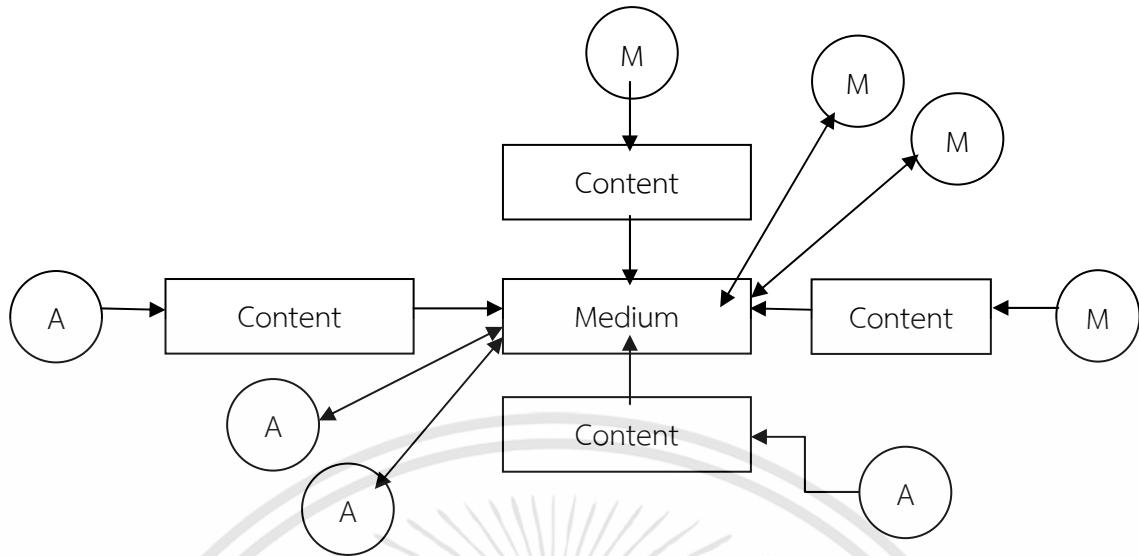
นอกเหนือจากกฎหมายดังกล่าวข้างต้นแล้ว ยังมีร่างกฎหมายอีก 2 ฉบับ ซึ่งอยู่ในขั้นตอนกระบวนการทางนิติบัญญัติ คือ กฎหมายเกี่ยวกับสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ และกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองความลับทางการค้า (ที่มา: กรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์)

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับเทคโนโลยีสมัยใหม่กับสื่ออินเทอร์เน็ต

อินเทอร์เน็ตเป็นอีกช่องทางหนึ่งที่มนุษย์สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้อย่างรวดเร็วด้วยตนเอง เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตเติบโตควบคู่ไปกับเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ทำให้มนุษย์ต้องเกี่ยวพันกับเครือข่ายคอมพิวเตอร์มากขึ้น อินเทอร์เน็ตเป็นระบบการสื่อสารที่เติบโตเร็วที่สุด และยังเป็นแหล่งข้อมูลข่าวสารที่ใหญ่ที่สุด ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตสามารถค้นหาข้อมูลข่าวสารและเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้ทั่วโลก และนอกจากนี้ ข้อมูลข่าวสารทางอินเทอร์เน็ตมีลักษณะเป็นการสื่อสารแบบการแสวงหาข้อมูลตามความสนใจของผู้ใช้ (Information pull) ซึ่งต่างจากสื่อมวลชนประเภทอื่นที่เป็นการผลักดันข้อมูลสู่ประชาชน (Information push) เนื่องจากอินเทอร์เน็ตเป็นสื่อที่ถูกควบคุมโดยผู้ใช้งาน การแสวงหาข้อมูลผู้ใช้สามารถควบคุมข่าวสารที่ต้องการเปิดรับและเลือกปฏิบัติข่าวสารที่ตนไม่สนใจ เมื่อผู้รับสารมีความสนใจต่อข้อมูลข่าวสารก็จะมีปฏิสัมพันธ์ (Interact) เพื่อติดต่อขอข้อมูลเพิ่มเติม และแสดงความคิดเห็นได้ในทันที (สุธี พลพงษ์ และคณะ. 2550: 222-224)

อินเทอร์เน็ตเป็นเทคโนโลยีที่ให้ความรู้ไม่สิ้นสุด และเป็นสื่อที่รวดเร็วไร้ตัวตน แต่สิ่งที่มีประโยชน์อย่างมหาศาล ก็มีภัยหรือผลที่ไม่พึงประสงค์แอบแฝง เนื่องจากอินเทอร์เน็ตเป็นสื่อที่ไม่สามารถควบคุมได้ อาจเป็นช่องทางให้ผู้ไม่ประสงค์ดีดำเนินการอันเกิดผลกระทบทางลบได้ จากลักษณะการสื่อสารที่ครอบคลุมหลายรูปแบบหลายบทบาท จึงไม่สามารถใช้การจำลองกระบวนการสื่อสารแบบดั้งเดิมได้ และสามารถประยุกต์กระบวนการสื่อสารบนอินเทอร์เน็ตได้ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.1 แบบจำลองกระบวนการสื่อสารบนอินเทอร์เน็ต

ที่มา : สุธี พลพงษ์ และคณะ. 2550: 224

จากแบบจำลองกระบวนการสื่อสารบนอินเทอร์เน็ต จะเห็นได้ว่า สื่อถูกสร้างโดยสื่อมวลชน (M) หรืออาจถูกสร้างโดยผู้รับสาร (A) ก็ได้ ผู้รับสารค้นหาข้อมูลที่สนใจและส่งข้อมูลข่าวสารหรือเนื้อหา (Content) เข้าไปยังส่วนกลาง (Medium) ผู้ที่สนใจคนอื่นก็สามารถเข้าไปแสดงความคิดเห็นได้ ดังนั้น ผู้ใช้จึงเป็นได้ทั้ง M และ A ในเวลาเดียวกัน

ผลของเทคโนโลยีทางด้านอินเทอร์เน็ต

ทั่วโลกต่างตระหนักว่าอินเทอร์เน็ตเป็นเทคโนโลยีที่มีประโยชน์ และในขณะเดียวกันก็มีภัยเป็นอย่างมาก ภัยเหล่านี้อาจเกิดจากสิ่งที่เกี่ยวข้องกับอินเทอร์เน็ต แต่ที่ร้ายแรงที่สุดคือผู้ใช้บางรายพยายามหลีกเลี่ยงสิ่งคมออกไปเรื่อย ๆ ใช้อินเทอร์เน็ตในปริมาณที่มาก ซึ่งสิ่งเหล่านี้อาจส่งผลเสียต่อผู้ใช้และบุคคลรอบข้างในระดับที่ไม่สามารถควบคุมได้ พฤติกรรมการใช้ในระดับนี้เรียกว่า การเสพติดอินเทอร์เน็ต (Internet Addiction) ผู้ที่เสพติดอย่างหนักอาจมีอาการแยกตัวจากสังคมและมีโลกส่วนตัวมากขึ้น (สุธี พลพงษ์ และคณะ. 2550: 226-227)

แนวโน้มที่สื่ออินเทอร์เน็ตจะมีเสรีภาพและขอบเขตกว้างขวางไปทั่วโลก บทบาทของการดูแลควบคุมการใช้ประโยชน์จากสื่ออินเทอร์เน็ต โดยอำนาจการปกครองของรัฐใดรัฐหนึ่งลดน้อยลง เพราะสื่ออินเทอร์เน็ตสามารถเข้าถึงผู้ชมได้เร็ว ครอบคลุมทุกพื้นที่ และยังสามารถค้นหาสิ่งที่ต้องการได้ตลอดเวลา อย่างไรก็ตาม สื่ออินเทอร์เน็ตก็ต้องอยู่ภายใต้อิทธิพลของระบบเศรษฐกิจของโลก ภาคธุรกิจจึงมีบทบาทต่อสื่อมวลชนบนอินเทอร์เน็ตทั้งทางตรงและทางอ้อมแทนที่ภาครัฐ ผ่านกลไกของการโฆษณาที่เป็นแหล่งรายได้ของสื่อมวลชนทุกแขนง

ประเทศไทยยังไม่มีหลักเกณฑ์ที่จะควบคุมการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตที่เป็นรูปธรรมชัดเจน การสร้างข้อมูลข่าวสารบนสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อบริการข้อมูลข่าวสารในปัจจุบัน ยังไม่จำเป็นต้องมีการขออนุญาตและไม่มีการกวดขันที่ชัดเจน

ปัญหาของเทคโนโลยีสมัยใหม่กับสื่ออินเทอร์เน็ต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลของเทคโนโลยีทางด้านอินเทอร์เน็ตเป็นสาเหตุหลักในการสร้างการเปลี่ยนแปลงให้เกิดกับสังคม นอกจากนี้ยังส่งผลต่อตัวบุคคลในด้านความรู้สึก การรับรู้ (สุธี พลพงษ์ และคณะ. 2550: 227-234) อาจกล่าวถึงผลกระทบพื้นฐานได้ดังนี้

1. อินเทอร์เน็ตกับสังคม อินเทอร์เน็ตอาจเป็นสื่อกลางในการก่อให้เกิดปัญหาครอบครัว เช่น การเล่นเกม การดูภาพลามกอนาจาร สิ่งเหล่านี้เป็นเหตุทำให้ผู้ใช้ปลีกตัวจากครอบครัว และมีค่านิยมทางวัตถุ ความฟุ้งเฟ้อที่นำไปสู่การแสวงหาทรัพย์อย่างผิด ๆ และอาจถูกล่อลวงไปในทางที่ไม่ดี

2. อินเทอร์เน็ตกับคุณภาพ เนื่องจากอินเทอร์เน็ตเป็นระบบเปิดที่ทุกคนสามารถเข้าถึงได้ง่าย มีต้นทุนการผลิตที่ต่ำ ใครก็สามารถเป็นผู้สร้างข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ของตนด้วยทุนเพียงเล็กน้อย ซึ่งคุณภาพของเนื้อหาจึงมีคุณภาพต่ำตามไปด้วย เนื้อหาสาระที่น่าสนใจบางส่วนบนอินเทอร์เน็ตส่วนใหญ่มักเป็นการผลิตขึ้นโดยองค์กรสาธารณะและกึ่งสาธารณะ เช่น มหาวิทยาลัย ห้องสมุด และพิพิธภัณฑ์ เป็นต้น ในขณะที่เดียวกันโฮมเพจ (Homepage) มากมายถูกทิ้งร้างไม่มีการปรับปรุง ส่งผลให้เกิดข้อมูลที่ไม่ถูกต้องและล้าหลังเพิ่มมากขึ้นบนอินเทอร์เน็ต

3. อินเทอร์เน็ตกับสื่ออนาจาร ในยุคดิจิทัลความสามารถของเทคโนโลยีและผลผลิตของอุตสาหกรรมความรู้และความบันเทิงของมนุษย์ สร้างความขัดแย้งระหว่างการช่วยยกระดับภูมิปัญญากับการทำให้คนหมกมุ่นและมีจิตใจตกต่ำลง ผู้ใช้ร้อยละ 70 เข้าไปดูสื่ออนาจารและเกิดขึ้นในช่วงเวลาทำงาน

4. อินเทอร์เน็ตกับวัฒนธรรม ลักษณะการสื่อสารของสังคมสมัยใหม่ มีการแพร่ขยายอย่างรวดเร็ว ทำให้การสื่อสารเป็นไปโดยพันธิตจำกัดของสถานที่และเวลา ทำให้ผู้รับข้อมูลข่าวสารได้รับรู้วัฒนธรรมที่หลากหลายผ่านเข้ามาทางสื่ออินเทอร์เน็ตได้โดยง่าย ด้วยเหตุนี้การสื่อสารแบบเผชิญหน้าจึงถูกลดบทบาทลง

5. อินเทอร์เน็ตกับการประชาสัมพันธ์ ข้อมูลข่าวสารบนอินเทอร์เน็ตประกอบไปด้วยข้อมูลข่าวสารเพื่อการโฆษณา ประชาสัมพันธ์ และข่าวสารอื่น ๆ ที่ผ่านการคัดเลือกในกระบวนการผลิตสื่อที่มีหลายขั้นตอน มีต้นทุนในการผลิตที่ต่ำ แต่ทางการตลาดนั้น ข้อมูลข่าวสารที่สามารถดึงดูดผู้ชมให้เข้าชมได้มากที่สุด กลับมีต้นทุนการผลิตที่สูงและทำโดยผู้เชี่ยวชาญเท่านั้น แม้ว่าการสร้างและออกแบบสื่อสำหรับอินเทอร์เน็ตยังทำให้ผู้ผลิตขาดทุน แต่บริษัทผู้ผลิตก็เต็มใจรับสภาพการขาดทุนเพื่อรอผลกำไรในอนาคต

6. อินเทอร์เน็ตกับบริษัทสื่อดั้งเดิม การสร้างสื่อบนอินเทอร์เน็ต บริษัทสื่อดั้งเดิมย่อมมีข้อได้เปรียบกว่าผู้ผลิตสื่ออีกหลายรายที่ให้บริการบนอินเทอร์เน็ต เพราะบริษัทสื่อดั้งเดิมมีรายการสำเร็จรูปพร้อมใช้งานบนอินเทอร์เน็ตโดยแทบไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายเพิ่ม เมื่อเทียบกับคนอื่นที่ต้องลงมือสร้างและออกแบบสื่อขึ้นมาใหม่ และบริษัทสื่อดั้งเดิมสามารถใช้สื่อที่มีเพื่อช่วยประชาสัมพันธ์สื่อที่ใช้บนอินเทอร์เน็ตได้ตลอดเวลา

7. อินเทอร์เน็ตกับการสร้างระเบียบและกฎเกณฑ์ใหม่ สารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตมีมากมายให้ศึกษา ทำให้เกิดการรับรู้สิ่งที่ไม่เหมาะสมกับสังคม วัฒนธรรมและวิถีชีวิตของคนแต่ละสังคม เช่น ภาพลามกอนาจาร สื่อที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ การค้าสิ่งผิดกฎหมาย การก่ออาชญากรรม การละเมิดสิทธิส่วนบุคคล สิ่งเหล่านี้จำเป็นต้องมีมาตรการควบคุมที่เหมาะสม ผู้ผลิตสื่อบนอินเทอร์เน็ตต้องศึกษากฎหมาย กฎระเบียบที่มีผลบังคับใช้เพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

8. อินเทอร์เน็ตกับการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการดำเนินชีวิต จากการศึกษาพบว่า 1 ใน 3 ของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตใช้เวลารับชมโทรทัศน์น้อยลง ซึ่งการผสมผสานสื่อนำไปสู่การดำเนินชีวิตรูปแบบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ใหม่ เช่น ลักษณะการทำงานแบบใหม่ การสร้างความสัมพันธ์ในสังคมใหม่ การสร้างสรรค์วัฒนธรรมใหม่ขึ้นมาบนอินเทอร์เน็ต รูปแบบการดำเนินชีวิตแบบใหม่ที่ทำให้มนุษย์มีทางเลือกเพิ่มมากขึ้น แต่ในทางกลับกันก็เป็นสาเหตุให้ความสัมพันธ์ทางสังคมของมนุษย์ลดลง โดยการจัดการของสื่ออินเทอร์เน็ตที่ไม่มีพื้นฐานสัญชาตญาณความเป็นมนุษย์มาแทนที่

9. อินเทอร์เน็ตกับการรวมกันของธุรกิจอุตสาหกรรม การพัฒนาเทคโนโลยี การสื่อสารทำให้ช่องทางการสื่อสารที่มีลักษณะแตกต่างกัน เช่น โทรศัพท์ และโทรทัศน์ สามารถใช้เครือข่ายดิจิทัลระบบเดียวกันได้ จึงเกิดการสร้างพันธมิตรข้ามเขตอุตสาหกรรม องค์กรสถาบันธุรกิจขนาดใหญ่ และสถาบันรัฐบาลกำลังสร้างอำนาจทางธุรกิจร่วมกันเพื่อความได้เปรียบทางธุรกิจ

10. อินเทอร์เน็ตกับเปลี่ยนแปลงประเด็นทางสังคม การผสมผสานศักยภาพของสื่อก่อให้เกิดประเด็นทางสังคมมากมาย ไม่ว่าจะเป็นความเท่าเทียมกันของผู้มีทักษะความรู้ ความเป็นส่วนตัวในโลกคอมพิวเตอร์ ประเด็นสุขภาพของผู้ใช้ และประเด็นช่องว่างของคนรวยและคนจนในการเข้าถึงเทคโนโลยีทางการสื่อสาร จนเกิดเป็นการใช้อำนาจในการควบคุมสื่อใหม่ เพื่อหวังความร่ำรวย และเพื่อการทำลายคู่แข่ง เกิดการไหลของข้อมูลจากต่างประเทศเข้ามามากมาย ความสมดุลทางการค้าของเทคโนโลยีการสื่อสาร และการให้บริการด้านการสื่อสารที่กลายเป็นสาเหตุความขัดแย้งระหว่างประเทศ

การสื่อสารนับว่าเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งของสิ่งมีชีวิตมาอย่างยาวนาน และมากไปกว่านั้น การสื่อสารได้กลายเป็นกระบวนการในการรับรู้ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดเห็นที่แตกต่าง และทัศนคติเพื่อที่ให้ผู้อื่นได้รับทราบตามวัตถุประสงค์ อาจกล่าวได้ว่า การสื่อสารเป็นกระบวนการที่ทำให้สังคมเจริญก้าวหน้าไปอย่างไม่หยุดยั้ง ดังนั้นมนุษย์เราจึงได้มีการพัฒนาหลักการในการสื่อสารออกมาในรูปแบบต่างๆ อาทิ การสื่อสารด้วยภาพ การสื่อสารด้วยการใช้สัญญาณ การสื่อสารระหว่างบุคคล เป็นต้น เทคโนโลยีนับว่ามีบทบาทที่สำคัญยิ่งต่อการพัฒนาการสื่อสาร ด้วยความก้าวหน้าของเทคโนโลยีใหม่ๆ ได้นำมนุษย์เราไปสู่ ยุคแห่งการติดต่อสื่อสารทั่วโลกซึ่งเทคโนโลยีสารสนเทศในปัจจุบันนี้ ได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันแทบทั้งสิ้น การสื่อสารในยุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งเป็นยุคที่เทคโนโลยีทางการสื่อสารได้ถูกนำมาใช้อย่างแพร่หลาย มีจุดเริ่มต้นที่สำคัญมาจากการพัฒนาระบบอินเทอร์เน็ตซึ่งให้การสื่อสารระหว่างบุคคลหน่วยงานและองค์กรต่างๆ ในโลกถูกเชื่อมโยงผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ตอาจกล่าวได้ว่าอินเทอร์เน็ตเป็นนวัตกรรมการสื่อสารที่เติบโตและได้รับความนิยมอย่างรวดเร็วมากในปัจจุบัน อินเทอร์เน็ตเป็นเครือข่ายคอมพิวเตอร์ขนาดใหญ่ ที่มีการเชื่อมต่อระหว่างเครือข่ายหลาย ๆ เครือข่ายทั่วโลก ผู้ใช้เครือข่ายนี้สามารถสื่อสารถึงกันได้หลาย ๆ ทาง จากผลการวิจัยเรื่องพฤติกรรมการเสพติดอินเทอร์เน็ตและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเสพติดอินเทอร์เน็ตของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย (ธนิกันต์ มาชะศิริานนท์. 2545)

ลักษณะการใช้อินเทอร์เน็ตของวัยรุ่นปัจจุบันการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์เริ่มมีความรุนแรง ก่อให้เกิดรูปแบบการดำเนินชีวิตแบบใหม่ ที่มีแนวโน้มหลีกเลี่ยงความสัมพันธ์กับคนในครอบครัว และจะให้ความสนใจกับบุคคลอื่นที่อยู่ในสังคมออนไลน์มากกว่า ซึ่งมีผลทำให้เกิดช่องว่างระหว่างคนในครอบครัว ความรักและความผูกพันลดน้อยลง แต่ในขณะเดียวกันการที่มีการใช้บริการผ่านเว็บไซต์ต่างๆผ่านเครือข่ายทางสังคมออนไลน์ ช่วยตอบสนองความต้องการความเพลิดเพลินและความสนุกสนานจากเกมนั้น ๆ รวมถึงการแลกเปลี่ยนข้อมูล การสื่อสารกับกลุ่มคนรู้จัก การแสดงออกได้อย่างเสรีไร้ขีดจำกัด การแสดงฐานะตัวตนที่แท้จริง และยังช่วยส่งเสริมเพิ่มความรู้ทางการศึกษาด้วยการหาข้อมูล แต่อย่างไรก็ตามทราบกันดีว่าระบบอินเทอร์เน็ตเปรียบเสมือนดาบสองคมที่มีทั้ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลดีและผลเสียต่อผู้ที่มาใช้บริการ และด้วยเหตุผลที่ไม่สามารถควบคุมเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นบนระบบอินเทอร์เน็ตได้นั้นจึงทำให้เกิดความเสี่ยงขึ้นต่อผู้ให้บริการ ทั้งนี้ก็มีผลเนื่องมาจากการที่ผู้ให้บริการมีการใช้บริการมากจนเกินไปหรือจากอิทธิพลทางสังคมที่ทำให้ต้องเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของสังคมออนไลน์ มีการแสดงออกซึ่งตัวตนรวมถึงข้อมูลในเรื่องส่วนตัวอาจมีการถูกละเมิดความเป็นส่วนตัว การโจรกรรมข้อมูลหรือรูปภาพ การเปิดเผยข้อมูลที่ปราศจากการกลั่นกรองซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อสิ่งต่าง ๆ หรือบุคคลที่อ้างถึงหรือมีส่วนเกี่ยวข้องได้รับความเสียหาย ดังนั้นในฐานะผู้บริโภคจึงต้องมีการแบ่งเรื่องราวที่เป็นจริงหรือเท็จออกได้ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งผู้ให้บริการต่างทราบดีว่าการที่เข้าไปใช้ในเครือข่ายสังคมออนไลน์แล้วย่อมมีผลกระทบอย่างไร ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการที่ใช้บริการ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องข้อมูลส่วนตัว การแสดงออก การนำเสนอสินค้า ข้อมูลด้านการบริการ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่สามารถเลือกรับได้ โดยอาจจะได้ทั้งความเป็นจริงและข้อมูลที่เป็นเท็จ จึงเป็นความเสี่ยงที่เกิดขึ้นต่อผู้ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์จะสามารถรับรู้ได้

สังคมไทยกำลังจะเกิดความเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ เนื่องจากการก้าวเข้าสู่ ยุคเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้รับการคาดการณ์อย่างกว้างขวางจากแวดวงวิชาการและสื่อมวลชน จากนี้ไปจะไม่ใช้เรื่องแปลกประหลาดที่เราสามารถทำให้การรับข้อมูลข่าวสารต่างๆ เป็นเรื่องง่ายและสะดวกสบายมากขึ้นด้วยเทคโนโลยีการสื่อสารไร้สาย ในปัจจุบันนี้สังคมไทยได้มีการประยุกต์ใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตกับการสื่อสารอยู่หลายรูปแบบ เช่น ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) การสนทนา (Chat) การอ่านหรือแสดงความคิดเห็นในเว็บบอร์ด การติดตามข่าวสาร การเรียนรู้ออนไลน์ (e-Learning) เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ในการที่อินเทอร์เน็ตเข้ามามีบทบาทหนึ่งในสังคมไทยย่อมส่งผลกระทบต่อสังคมผลกระทบทางบวก เช่น สามารถได้รับความรู้และข้อมูลข่าวสารมากยิ่งขึ้น สามารถติดต่อสื่อสารได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว เป็นต้น ผลกระทบทางลบ เช่น เกิดภัยทางสังคมจากการที่ได้มีการสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต การได้รับข้อมูลหรือรูปภาพที่ไม่เหมาะสมสำหรับเยาวชน การละเมิดสิทธิส่วนบุคคล เป็นต้น อาจกล่าวได้ว่าอินเทอร์เน็ตเป็นนวัตกรรมการสื่อสารที่เติบโตและได้รับความนิยมอย่างรวดเร็วมากในปัจจุบัน เนื่องด้วยความสามารถในการเผยแพร่ ข้อมูลข่าวสารในลักษณะสื่อประสม คือ สามารถสื่อความหมายทั้งในรูปแบบของข้อความ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหวและเสียง ไปในเวลาเดียวกันการพัฒนาทุนมนุษย์ที่มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมีประสิทธิภาพ รวมถึงพัฒนาบุคลากรไอซีทีที่มีความรู้ความสามารถระดับสากล โดยจัดการศึกษาที่ใช้ไอซีทีเป็นเครือข่ายสังคม (social media) ในรูปแบบของ open content เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ร่วมกันโดยใช้ไอซีทีเป็นเครื่องมือสนับสนุน (ปณิตา วรรณพิรุณ และ ปรัชญนันท์ นิลสุข. 2556)

Social Network เป็นเว็บพื้นฐานในการบริการที่จะให้แต่ละบุคคลสามารถสร้างเครือข่ายอย่างเป็นระบบทั้งระดับเล็กหรือใหญ่ในสังคม มีการสร้างบัญชีรายชื่อผู้ติดต่อที่สามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือสิ่งที่สนใจเหมือนกันได้โดยผ่านการติดต่อกันเป็นเครือข่าย โดยเป็นการรู้จักกันต่อไปเป็นทอดๆ คล้ายเครือข่ายใยแมงมุมที่โยงกันไปมาได้ และสิ่งสำคัญอีกสิ่งหนึ่งสำหรับ Social Network นั่นก็คือ เราสามารถพูดคุย นำเสนอ บอกเล่าเรื่องส่วนตัว และเรื่องราวการเรียน เรื่องราวที่เราสนใจ หรือแม้แต่การทำรายงานของเราและของกลุ่มเราได้ ดังนั้นเราจึงควรใช้ประโยชน์จากอินเทอร์เน็ตและเว็บสังคมออนไลน์ให้เกิดประโยชน์ แทนที่จะนำเสนอรูปภาพส่วนตัวหรือเรื่องราวที่ไม่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ หันมารวมกลุ่มกันสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ร่วมกันโดยผ่านเว็บไซต์สังคมออนไลน์ที่มีให้บริการหรืออยู่มากมายหลากหลายในอินเทอร์เน็ต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.5 แนวคิดเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างบุคคล

ความแตกต่างระหว่างบุคคลทางกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ทำให้บุคคลมีเอกลักษณ์ของตน ตลอดจนการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์แวดล้อมได้อย่างเหมาะสม และอาจหมายถึงลักษณะเฉพาะของบุคคลในเรื่องการรับรู้ การแปลความหมาย และการสื่อสาร ระดับความสามารถทางสัมฤทธิ์ผลของบุคคลในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ด้วย (อารี พันธมณี. 2546: 31)

ความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักจิตวิทยาและนักการศึกษา พบว่าความแตกต่างระหว่างบุคคลสามารถจำแนกออกได้หลายด้าน ดังนี้

ความแตกต่างทางด้านร่างกาย หมายถึง ความแตกต่างของลักษณะทางร่างกายที่เห็นได้ชัด ได้แก่ ลักษณะความสูง-เตี้ย รูปร่างบอบบาง-หนา ตลอดจนลักษณะของปาก จมูก หู ตา และอวัยวะต่าง ๆ ของร่างกาย ซึ่งแต่ละคนจะมีลักษณะแตกต่างกัน

ความแตกต่างทางด้านอารมณ์ หมายถึง ความรู้สึกอย่างหนึ่งที่แสดงออกมาเมื่อร่างกายถูกกระตุ้นจากสิ่งเร้าทั้งภายในและภายนอก และอารมณ์นี้จะมีลักษณะที่เป็นด้านบวกและด้านลบ ซึ่งส่งเสริมให้ชีวิตมีความสุขหรืออาจเป็นสิ่งบั่นทอนทำลายชีวิตได้เช่นกัน นักจิตวิทยาแบ่งอารมณ์ที่มีอิทธิพลต่อมนุษย์ออกเป็น 3 ประเภท คือ อารมณ์กลัว อารมณ์โกรธ และอารมณ์รัก

ความแตกต่างทางด้านสังคม พฤติกรรมของแต่ละคนแตกต่างกัน เช่น ลักษณะการพูด การแต่งกาย ท่าทาง กิริยามารยาท การปรับตัว ทั้งนี้ แต่ละคนมาจากสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกัน หรือมาจากครอบครัวที่แตกต่างกัน วิธีการอบรมเลี้ยงดูที่แตกต่างกัน อาชีพของบิดามารดาที่แตกต่างกัน ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมที่แตกต่างกัน ซึ่งการแสดงออกต่อกัน ก็มีลักษณะท่าทางบุคลิกภาพที่แตกต่างกัน

ความแตกต่างด้านเพศ หมายถึง ความแตกต่างระหว่างเพศชายและเพศหญิง วัฒนธรรมก็มีส่วนสำคัญในการกำหนดบทบาทของหญิงและชายให้แตกต่างกัน เช่น บางวัฒนธรรมถือว่าชายเป็นช้างเท้าหน้า และหญิงเป็นช้างเท้าหลัง หรือบางวัฒนธรรมเชื่อว่าผู้ชายมีโอกาสก้าวหน้าในหน้าที่การงานมากกว่าผู้หญิง เพราะบางตำแหน่งไม่เปิดโอกาสให้ผู้หญิงทำงานในระดับสูง แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างเพศ โดยมีเรื่องของวัฒนธรรมเข้ามาเกี่ยวข้อง

ความแตกต่างทางด้านอายุ หมายถึง ความแตกต่างของอายุหรือวัยของคน ทำให้เกิดความแตกต่างทางด้านประสบการณ์ ความรับผิดชอบ ความสนใจ ความรอบรู้ ความสามารถในการแก้ปัญหา ความคิด บุคลิกภาพ และวุฒิภาวะด้านต่าง ๆ

ความแตกต่างทางด้านสติปัญญา หมายถึง ความสามารถทางด้านระดับไอคิวหรือเกณฑ์ภาคเชาว์ของบุคคลแตกต่างกัน แต่ละคนย่อมมีความสามารถแตกต่างกันในเรื่องการคิด การกระทำ ความจำ การแก้ปัญหา ความรวดเร็วในการรับรู้ การตอบโต้สถานการณ์ และการปฏิบัติตนต่อสภาพแวดล้อม ซึ่งเป็นผลจากระดับสติปัญญาของบุคคล ทำให้เกิดความแตกต่างด้านการเรียนรู้และความสามารถของบุคคล

องค์ประกอบที่ส่งผลให้บุคคลแตกต่างกัน

องค์ประกอบสำคัญที่ทำให้บุคคลแตกต่างกัน ได้แก่

พันธุกรรม คือ ลักษณะต่าง ๆ ที่ถ่ายทอดจากบรรพบุรุษมาสู่ลูกหลาน โดยผ่านทางยีน พันธุกรรมเกี่ยวข้องกับการถ่ายทอดที่ซับซ้อน

สิ่งแวดล้อม คือ ผลรวมของการกระตุ้นต่าง ๆ ที่บุคคลได้รับตั้งแต่เริ่มการมีชีวิตจนกระทั่งตาย และมีอิทธิพลทำให้บุคคลแตกต่างกัน (อารี พันธมณี. 2546: 41)

2.6 ทฤษฎีการสื่อสารระหว่างบุคคล

การสื่อสารเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญต่อมนุษย์ในด้านการดำเนินชีวิต สังคม เศรษฐกิจ และการศึกษา อาจกล่าวได้ว่าการสื่อสารเป็นฟันเฟืองของเครื่องจักรแห่งสังคมที่ทำให้สังคมดำเนินไปอย่างไม่หยุดนิ่ง การสื่อสารเป็นเครื่องมือ (Instrument) และวิธีการ (Means) ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งต่อบุคคล ต่อองค์กร และต่อสังคม (กิติมา สุรสนธิ. 2548: 1)

2.6.1 ความหมายของการสื่อสาร

การสื่อสารมีความหมายที่ค่อนข้างกว้าง และมีผู้ให้คำนิยามความหมายของการสื่อสารในหลายสาขาวิชาตามความสนใจของนักวิชาการแต่ละคนที่ทำให้ความสำคัญและพิจารณาการสื่อสารไว้แตกต่างกันไปดังนี้ (ประมะ สตะเวทิน. 2526: 11-13)

เอ็ดเวิร์ด ชาร์พีร์ กล่าวว่า “การสื่อสาร คือ การตีความหมายโดยสัญลักษณ์ต่อท่าทางที่แสดงเป็นสัญลักษณ์โดยไม่รู้ตัว ต่อความคิด และต่อพฤติกรรมของบุคคล”

วอร์เรน ดับเบิลยู วีเวอร์ ให้ความหมายการสื่อสารว่า “การสื่อสารเป็นคำที่มีความหมายกว้าง และครอบคลุมถึงกระบวนการทุกอย่างที่จิตใจของคน ๆ หนึ่ง อาจมีผลต่อจิตใจของคนอื่น คนหนึ่ง การสื่อสารจึงไม่ได้หมายความว่าเพียงการเขียนและการพูดเท่านั้น หากยังรวมถึงดนตรี ภาพการแสดงบัลเล่ต์ และพฤติกรรมทุกพฤติกรรมของมนุษย์อีกด้วย”

เจอร์เกน รอยซ์ และเกรอริ เบทิสัน ให้ความเห็นเกี่ยวกับการสื่อสารว่า “การสื่อสารไม่ได้หมายความว่าถึงการถ่ายทอดด้วยภาษาพูดและภาษาเขียนที่ชัดเจน และแสดงเจตนาชัดเจนเท่านั้น แต่ยังหมายรวมถึงกระบวนการทั้งหลายที่คนมีอิทธิพลต่อกันด้วยคำนิยามที่ยึดหลักที่ว่า การกระทำและเหตุการณ์ทั้งหลายมีลักษณะเป็นการสื่อสาร หากมีผู้เข้าใจการกระทำและเหตุการณ์เหล่านั้นหมายความว่า ความเข้าใจที่เกิดขึ้นแก่คน ๆ หนึ่งนั้นได้เปลี่ยนแปลงข่าวสารที่คน ๆ นั้นมีอยู่และมีอิทธิพลต่อบุคคลผู้นั้น”

จอร์จ เอมีลเลอร์ ให้ความเห็นเกี่ยวกับการสื่อสารว่า “การสื่อสาร หมายถึง การถ่ายทอดข่าวสารจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง”

ชาร์ลส์ อี ออสกูด ให้ความหมายของการสื่อสารว่า “ในความหมายโดยทั่วไปแล้ว การสื่อสารเกิดขึ้นเมื่อฝ่ายหนึ่ง คือ ผู้ส่งสาร มีอิทธิพลต่ออีกฝ่ายหนึ่ง คือ ผู้รับสาร โดยใช้สัญลักษณ์ต่าง ๆ ซึ่งถูกส่งผ่านสื่อที่เชื่อมระหว่างทั้งสองฝ่าย”

นิยามการสื่อสารดังกล่าวเป็นการเน้นถึงความเข้าใจการสื่อสาร อาจต้องใช้พื้นฐานความรู้ความเข้าใจของศาสตร์และสาขาวิชาอื่น ๆ มาประกอบ เพื่อให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับการสื่อสารเพิ่มมากขึ้น ซึ่งแต่ละนิยามล้วนแต่สามารถนำมาอธิบายกระบวนการสื่อสารได้ทั้งสิ้น

ทฤษฎีการสื่อสารระหว่างบุคคลในเรื่องการรับรู้และการสื่อสาร ในการพัฒนาการรับรู้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการสื่อสารของมนุษย์ บุคคลต้องตรวจสอบการเรียนรู้ และหาข้อมูลเพิ่มเติมอย่างถูกต้อง ต้องเปลี่ยนแปลงการรับรู้ตลอดเวลา คนส่วนใหญ่รับรู้สิ่งรอบตัวด้วยข้อมูลเก่า และไม่สมบูรณ์

ซึ่งต้องตรวจสอบการรับรู้เพื่อความชัดเจน และถูกต้องของข้อสรุปเกี่ยวกับการรับรู้ (สุรัตน์ ตรีสุกุล. 2550: 198-199)

แนวคิดเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างบุคคลในด้านเพศที่มีส่วนสำคัญในการกำหนดบทบาทของเพศหญิงและเพศชายให้แตกต่างกัน(อารี พันธุ์มณี. 2546: 31) นักศึกษาเพศชายอาจมีพฤติกรรมในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ที่โตโตน กล้าได้กล้าเสีย ในขณะที่เพศหญิงยังยับยั้งชั่งใจได้

ทฤษฎีการสื่อสารระหว่างบุคคลในเรื่อง วัตถุประสงค์ของการสื่อสารที่ต้องการเปลี่ยนแปลงด้านพฤติกรรมหรือการกระทำของบุคคล ตั้งแต่การลอกเลียนแบบการลงมือทำตามแบบ การกระทำอย่างต่อเนื่องรวมถึงการทำอย่างเป็นธรรมชาติ(กิตติมา.สุรสนธิ. 2548: 27)

2.6.2 วัตถุประสงค์ของการสื่อสาร

การสื่อสารเป็นกิจกรรมที่มีความตั้งใจหรือมุ่งก่อให้เกิดผลในลักษณะใดลักษณะหนึ่งในตัวผู้ส่งสารและผู้รับสาร โดยทั่วไปการสื่อสารเป็นการกระทำที่พยายามก่อให้เกิดความร่วมมือกันและความคล้ายคลึงกันของทั้งสองฝ่าย อาจเป็นการพยายามที่จะมีอิทธิพลเหนือหรือเอาชนะจิตใจหรือชักจูงโน้มน้าวใจบุคคลอีกฝ่ายหนึ่งที่กำลังสื่อสารด้วย วัตถุประสงค์ของการสื่อสาร โดยพิจารณาประเด็นของจุดมุ่งหมายในการสื่อสารของผู้ส่งสารหรือผู้รับสารได้ดังนี้

การพิจารณาวัตถุประสงค์โดยทั่วไปของการสื่อสาร สามารถพิจารณาจากความตั้งใจในการสื่อสารของผู้ส่งสารและผู้รับสารขณะนั้น อาจแบ่งประเภทของวัตถุประสงค์ของการสื่อสารได้ดังนี้

ตารางที่ 2.1 วัตถุประสงค์ผู้ส่งสาร และ ผู้รับสาร

วัตถุประสงค์ของผู้ส่งสาร	วัตถุประสงค์ของผู้รับสาร
1. เพื่อแจ้งให้ทราบ (To inform or to tell)	1. เพื่อทราบ (To know or to understand)
2. เพื่อให้การศึกษา (To teach or to educate)	2. เพื่อเรียนรู้ (To learn)
3. เพื่อชักจูง (To propose or to persuade)	3. เพื่อตัดสินใจ (To decide)
4. เพื่อสร้างความพอใจ หรือให้ความบันเทิง (To please or to entertain)	4. เพื่อสนุกสนาน (To enjoy)

การพิจารณาวัตถุประสงค์การสื่อสารในลักษณะการนำไปใช้ เป็นการแบ่งประเภทของวัตถุประสงค์การสื่อสาร โดยพิจารณาความต้องการหรือผลตอบแทนที่จะได้รับ สามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. การสื่อสารแบบต้องการให้เกิดผลในทันทีทันใด (Consummatory Purpose) คือ ผู้รับสารต้องการให้การสื่อสารในครั้งนั้นสนองตอบความต้องการ หรือความรู้สึกในทันทีภายหลังจากเสร็จสิ้นการสื่อสาร ซึ่งการสื่อสารลักษณะนี้มักสร้างความพอใจให้ผู้รับสารในทันทีทันใด (immediate reward) และสารในการสื่อสารลักษณะนี้มักเป็นสารที่ง่ายต่อการตีความและทำความเข้าใจ เป็นสารที่กระทบต่ออารมณ์ความรู้สึกของผู้รับสารโดยตรง

2. การสื่อสารแบบที่นำไปใช้เป็นเครื่องมือ (Instrumental Purpose) เป็นการสื่อสารที่ผู้ส่งสารหรือผู้รับสารไม่ได้มุ่งหวังผลจากการสื่อสารโดยทันที แต่ต้องการนำหรือใช้ผลการสื่อสารที่จะเกิดขึ้นในอนาคต เป็นการสร้างความพอใจแก่ผู้ส่งสารและผู้รับสารอย่างช้า (Delayed Reward) ดังนั้น สารจึงมักประกอบด้วยข้อมูลเชิงลึกหรือข้อมูลเชิงวิเคราะห์วิจารณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การพิจารณาวัตถุประสงค์ของการสื่อสารในลักษณะเพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นหรือด้านการพัฒนา ในการพัฒนาด้านปัจเจกบุคคล การพัฒนาองค์กร หน่วยงานทางสังคมหรือประเทศจำเป็นต้องใช้การสื่อสารเป็นเครื่องมือหรือวิธีการในการพัฒนา เพราะการพัฒนา หมายถึงการเปลี่ยนแปลงไปสู่สิ่งใหม่ที่ดีขึ้น (Change for Better) วัตถุประสงค์ในการสื่อสารเพื่อการเปลี่ยนแปลงขององค์กรพัฒนาและนักพัฒนาการมีด้วยกัน 3 เรื่อง คือ (กิติมา สุรสุนธิ. 2548: 28)

1. วัตถุประสงค์ที่ต้องการจะเปลี่ยนแปลงในเรื่องความรู้ (Knowledge Change) เป็นวัตถุประสงค์การสื่อสารที่ต้องการเปลี่ยนแปลงผู้รับสารในด้านความรู้ความเข้าใจและการจำ

2. วัตถุประสงค์ที่ต้องการเปลี่ยนแปลงในเรื่องทัศนคติ (Attitude Change) เป็นความพยายาม หรือความต้องการในการที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านความคิด ความรู้สึก การเปลี่ยนแปลงทัศนคติของคุณคนเป็นสิ่งที่ยากที่จะเปลี่ยนแปลงได้ค่อนข้างยาก โดยเฉพาะทัศนคติที่บุคคลมีต่อสิ่งใดหรือเรื่องใดเรื่องหนึ่งมาเป็นระยะเวลาอันยาวนาน แต่ก็มีทัศนคติบางอย่างที่มีลักษณะผิวเผินและอาจเปลี่ยนแปลงได้ง่าย

3. วัตถุประสงค์ที่ต้องการเปลี่ยนแปลงในเรื่องพฤติกรรม (Performance Change) เป็นความต้องการในการเปลี่ยนแปลงด้านการกระทำของคุณคนอันเป็นสิ่งที่ผู้อื่นสามารถสังเกตเห็นได้ อาจเรียกได้ว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงด้านพฤติกรรม หรือการกระทำของคุณคน ซึ่งมีหลายขั้นตอน ตั้งแต่การลอกเลียนแบบ การลงมือทำตามแบบ การกระทำได้อย่างถูกต้อง การกระทำอย่างต่อเนื่องรวมทั้งการทำได้อย่างเป็นธรรมชาติ

2.6.3 องค์ประกอบของการสื่อสาร

จากนิยามการสื่อสารสามารถสรุปได้ว่า กระบวนการสื่อสารประกอบด้วยส่วนสำคัญ 4 ส่วน คือ ผู้ส่งสาร (Sender) สาร (Message) ช่องทางการสื่อสารหรือสื่อ (Channel or Media) และผู้รับสาร (Receiver) ซึ่งสามารถอธิบายได้ดังต่อไปนี้ (กิติมา สุรสุนธิ. 2548: 8)

ผู้ส่งสาร (Sender) หมายถึง บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีความคิดมีความต้องการ มีความตั้งใจที่จะส่งข้อมูลข่าวสาร อารมณ์ ความรู้สึก ความคิดเห็น ทัศนคติ ความเชื่อ และอื่น ๆ ไปยังผู้รับสาร เพื่อก่อให้เกิดผลอย่างใดอย่างหนึ่งต่อผู้รับสาร จะเห็นว่าผู้ส่งสารเป็นองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบอื่น ๆ ในแง่ของการเป็นผู้เลือกข้อมูลข่าวสาร การถ่ายทอด การเลือกวิธีการ และช่องทางในการส่งสาร รวมไปถึงการเลือกและกำหนดผู้รับข้อมูลข่าวสารด้วย

สาร (Message) เป็นองค์ประกอบสำคัญในกระบวนการสื่อสาร มีความหมายหรือหมายความถึงสารอยู่หลายคำ เช่น ข่าว (News) ข้อมูล (Information) ความคิดเห็น (Opinion) และอื่น ๆ ซึ่งถ้ารวมลักษณะของสารแล้ว อาจกล่าวได้ว่า สาร หมายถึงเรื่องราวที่มีความหมายและถูกแสดงออกมา โดยอาศัยภาษาหรือสัญลักษณ์ใด ๆ ก็ตามที่สามารถทำให้เกิดการรับรู้ร่วมกันระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร

ช่องทางการสื่อสารหรือสื่อ (Channel or Media) อาจหมายถึง พาหนะที่นำหรือพาข่าวสารจากผู้ส่งสารไปยังผู้รับสาร ดังนั้น ช่องทางการสื่อสารอาจหมายถึง ประสาทสัมผัสทั้ง 5 ของมนุษย์ที่ใช้รับรู้ความหมายของสิ่งต่าง ๆ ได้แก่ การมองเห็น การได้ยิน การดมกลิ่น การสัมผัส และการลิ้มรส เป็นต้น นอกจากนี้ยังรวมถึงคลื่นแสง คลื่นเสียง และอากาศที่อยู่รอบตัวด้วย

ผู้รับสาร (Receiver) เป็นบุคคลที่มีความสำคัญในการสื่อสาร ซึ่งการสื่อสารจะมีความหมายและประสบผลสำเร็จหรือไม่ ขึ้นอยู่กับผู้รับสารจะเลือกรับสาร เลือกที่จะตีความ และทำความเข้าใจต่อสารที่ได้รับอย่างไร แม้การสื่อสารจะเริ่มจากผู้ส่งสาร แต่บุคคลที่จะแสดงว่าการสื่อสารประสบเอกสารถือเป็นเอกสารที่ส่งมอบไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความสำเร็จหรือไม่ คือผู้รับสาร ดังนั้น ในการสื่อสารทุกครั้ง สิ่งที่ผู้ส่งสารต้องให้ความสำคัญและต้องคำนึงถึงอย่างมากคือ ผู้รับสาร

2.6.4 การวิเคราะห์สื่อ

ข้อควรคำนึงในการวิเคราะห์สื่อ มีหลักการพื้นฐานบางประการที่ผู้วิเคราะห์จำเป็นต้องคำนึงถึงในการศึกษาสื่อคือ (กาญจนา แก้วเทพ. 2547: 20-22)

1. ต้องรู้จักธรรมชาติและเอกลักษณ์ของสื่อแต่ละชนิดอย่างถ่องแท้ ในเรื่องธรรมชาติและเอกลักษณ์ของสื่อแต่ละชนิด หมายถึง ตั้งแต่การรู้จักตัวแก่นแท้ของความเป็นสื่อแต่ละชนิด เพียงธรรมชาติพื้นฐานเท่านั้นก็สร้างความแตกต่างอย่างมหาศาล ไม่ว่าจะเป็นกระบวนการผลิต ศักยภาพในการสื่อความหมาย อิทธิพลในการสร้างผลกระทบ นอกจากนี้ การรู้จักเอกลักษณ์และธรรมชาติของสื่ออาจขยายวงกว้างออกไปถึงการรู้จักธรรมชาติทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของสื่อแต่ละชนิด

2. ต้องรู้จักหน่วยของการวิเคราะห์ว่าอยู่ตรงไหนและอยู่ในระดับใด การวิเคราะห์ สื่อสามารถวิเคราะห์ได้หลายระดับ เช่น การวิเคราะห์ที่หน่วยของผู้ผลิต การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยผู้ผลิตกับผลงานสื่อที่ออกมา การวิเคราะห์ที่ตัวผลผลิตของสื่อเป็นการเฉพาะ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวผลผลิตสื่อกับการรับรู้ของผู้รับสาร และการวิเคราะห์รายละเอียดของผู้รับสารโดยตรง

ทฤษฎีสังคมวิทยาการวิเคราะห์เชิงสังคมวิทยา หมายถึง การศึกษาที่มุ่งพิจารณาแบบแผนความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่อาจมีจุดร่วมหรือจุดต่าง อันเนื่องมาจากคุณลักษณะทางสังคมของบุคคลนั้น เช่น เพศ วัย การศึกษา สถานภาพ เป็นต้น เกณฑ์ทางสังคมวิทยาที่สามารถนำมาใช้วิเคราะห์งานของสื่อมวลชนจะจำแนกหมวดหมู่ออกเป็น 3 ประเภท คือ 1) เกณฑ์ในการแบ่งประเภทกลุ่มคน 2) เกณฑ์ที่เน้นการทำหน้าที่ 3) เกณฑ์ที่เกี่ยวกับการเบี่ยงเบนทางสังคม

ทฤษฎีสัญญาวิทยา สัญญา หมายถึง สิ่งที่ถูกสร้างขึ้นมาเพื่อให้ความหมายแทนของจริง ตัวจริงในตัวเอง และในบริบทหนึ่ง ๆ สิ่งที่น่ามาใช้เป็นสัญญา อาจเป็นรูปภาพ และสัญญาที่รู้จักกันมากคือ ภาษา ทฤษฎีสัญญาวิทยาจะมีเอกลักษณ์อยู่ที่ความสนใจเรื่องการสร้างสรรค และการแปรเปลี่ยนความหมายที่ดำรงอยู่ในสัญญาต่าง ๆ เช่น กรณีของสื่อมวลชนสามารถประยุกต์แนวคิดด้านสัญญาวิทยามาตั้งคำถามนำการศึกษาได้ว่า ในวิทยุโทรทัศน์ มีสัญญาอะไรประกอบอยู่บ้าง และสัญญานเหล่านั้นทำงานได้อย่างไร (กาญจนา แก้วเทพ. 2547: 105)

การวิเคราะห์สื่อที่นั้นไม่จำเป็นต้องผูกขาดการนำแนวคิดหรือทฤษฎีที่มีอยู่มาใช้เพียงวิธีเดียว แต่สามารถนำแนวคิดและทฤษฎีมาปรับใช้ได้อย่างหลากหลายให้เข้ากับยุคสมัยและความเกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่ต้องการวิเคราะห์

2.6.5 การรับรู้และการสื่อสาร

การรับรู้เป็นพื้นฐานสำคัญในการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ หากกล่าวถึงการรับรู้จึงจำเป็นต้องกล่าวถึงเรื่องของการสื่อสาร การรับรู้ช่วยให้มนุษย์เข้าใจวิธีการสื่อสารของบุคคลอื่น และช่วยให้มนุษย์สามารถเลือกวิธีการสื่อสารที่เหมาะสมกับบุคคลต่าง ๆ ได้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องระหว่างคู่สื่อสาร ดังนั้น การรับรู้และการสื่อสารต่างส่งผลซึ่งกันและกัน (สุรัตน์ ตรีสุกุล. 2550: 198-199)

การพัฒนาการรับรู้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการสื่อสารของมนุษย์ ดังนั้น การพัฒนาการรับรู้จึงเป็นสิ่งสำคัญ สามารถกล่าวโดยสรุปได้ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. การตรวจสอบการเรียนรู้ว่าถูกต้องชัดเจนหรือไม่ หากพบว่าการรับรู้ผิดพลาด ควรยอมรับความผิดพลาดนั้น

2. หาข้อมูลเพิ่มเติมในการตรวจสอบความถูกต้อง การรับรู้ข้อมูลเพียงหนึ่งหรือสองข้อมูล อาจไม่เพียงพอต่อการเกิดความรู้สึกประทับใจต่อวัตถุหรือบุคคลรอบตัว และอาจเกิดการรับรู้ที่ผิดพลาด จึงควรค้นหาข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อประกอบการตัดสินใจเพิ่มความชัดเจนและความถูกต้องแม่นยำในการรับรู้

3. การรับรู้บุคคลอื่นต้องเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา คนส่วนใหญ่ยังคงรับรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัวด้วยข้อมูลเก่า ๆ และไม่สมบูรณ์ และยังคงคิดว่าการเรียนรู้ที่ผิวดำกว่าการเรียนรู้ที่เปลี่ยนแปลงการเรียนรู้

4. ตรวจสอบการเรียนรู้เพื่อความชัดเจนและถูกต้องของข้อสรุปเกี่ยวกับการรับรู้ สามารถตรวจสอบโดยการสังเกตพฤติกรรมของบุคคลเป้าหมาย ไตร่ตรองว่าพฤติกรรมนั้นมีความหมาย เช่นไร และจัดบันทึกการแปลความหมายของพฤติกรรมเพื่อตรวจสอบการเรียนรู้ว่าถูกต้องหรือไม่

การพัฒนาการเรียนรู้ดังกล่าวเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อที่จะได้รับความเข้าใจที่ชัดเจนและถูกต้องในการสื่อสารของตนเอง เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับบุคคลอื่น และเพื่อการสรุปเกี่ยวกับเหตุการณ์หรือบุคคลที่กำลังศึกษา

2.7 ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีกับการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล

แม้ว่า การเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลหรือการเก็บรวบรวม การใช้ จะเกิดขึ้นโดยผ่านระบบด้วยการจัดการด้วยมือของมนุษย์ (manual) ซึ่งปัญหาการละเมิดสิทธิความเป็นส่วนตัวในข้อมูลส่วนบุคคลอาจไม่รุนแรงมากนัก เมื่อเทียบกับปัญหา ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ทั้งนี้ เนื่องด้วยพัฒนาการที่ก้าวหน้าของเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และเครือข่าย ประกอบกับราคาของชิ้นส่วนอุปกรณ์ที่ลดต่ำลง ซึ่งส่งผลให้มีการนำคอมพิวเตอร์มาใช้และให้บริการเพิ่มมากขึ้น

เหตุผลและปัจจัยสำคัญที่ทำให้ข้อมูลต่างๆ ถูกทำให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัล (digital format) มากขึ้น มีดังต่อไปนี้

1. การสร้าง ส่ง หรือเก็บข้อมูลสามารถทำได้ง่ายและสะดวกกว่าการทำให้อยู่ในรูปแบบปกติ
2. การเก็บข้อมูลในรูปแบบของอิเล็กทรอนิกส์ทำให้เกิดการลดต้นทุนทางธุรกิจในการสร้าง ส่ง หรือเก็บข้อมูล โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อเกิดการพัฒนาการของเทคโนโลยีเครือข่ายคอมพิวเตอร์ เช่น อินเทอร์เน็ต หรือไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์
3. เมื่อสังคมก้าวเข้าสู่ยุคสังคมสารสนเทศทำให้ข้อมูลที่อยู่ในรูปของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์มีมูลค่าในตัวเอง สามารถซื้อขายได้หรือทำธุรกรรมใดๆ ได้
4. คุณสมบัติของระบบคอมพิวเตอร์และเครือข่ายที่เอื้ออำนวยให้เกิดการใช้มากขึ้น เช่น ความสามารถในการสำรองข้อมูล (back-up) ของบางโปรแกรม เพื่อป้องกันกรณีข้อมูลสูญหายหรือถูกทำลายด้วยภัยพิบัติต่างๆ ดังที่กล่าวมาทำให้เกิดการนำคอมพิวเตอร์มาใช้งานมากขึ้น ดังกรณีตัวอย่างต่อไปนี้

ก. การเก็บและประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล

แต่เดิมการเก็บข้อมูลมักเป็นระบบที่มีบุคคลซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้พิมพ์ข้อมูลที่จัดเก็บและรวบรวมจากกระดาษป้อนเข้าสู่เครื่องคอมพิวเตอร์ ซึ่งต้องใช้เวลาพอสมควรในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าว แต่ในปัจจุบันเมื่อมีการคิดค้นระบบจัดเก็บข้อมูลในระบบออนไลน์ (Online) โดยการตั้ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โปรแกรมอัตโนมัติ จึงทำให้การจัดเก็บข้อมูลสามารถทำได้ในปริมาณมาก เนื่องจากผู้ใช้บริการสามารถกรอกแบบฟอร์มข้อมูลได้ด้วยตนเองผ่านระบบออนไลน์นั่นเอง

โดยทั่วไป การเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลมักจัดทำขึ้นเพื่อประโยชน์ในการใช้ในกิจกรรมของนิติบุคคล หรือการให้บริการของรัฐ ตัวอย่างเช่น ผู้ให้บริการทางด้านโทรคมนาคม ต้องเก็บข้อมูลที่ต้องเชื่อมโยงไปยังตัวของบุคคล เช่น ชื่อ ที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์ หรือข้อมูลอื่นๆ ที่จำเป็น เพื่อประโยชน์ในการเรียกเก็บเงินหรือให้บริการด้านโทรศัพท์หรือบริการด้านอื่นๆ ได้ โดยหน่วยงานหรือบริษัทเหล่านี้จะมีลักษณะการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เรียกว่า “customer identifiable” ซึ่งก็คือ ข้อมูลที่เชื่อมโยงไปถึงตัวบุคคล ซึ่งในทางปฏิบัติผู้ที่ใช้บริการมักเข้าใจว่า ข้อมูลของตนจะไม่ถูกนำไปเผยแพร่หรือนำไปใช้เพื่อวัตถุประสงค์อื่น เช่น ชื่อนามสกุล ที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์ รวมถึงข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมทางด้านออนไลน์ของตน เช่น การสั่งซื้อสินค้า การโอนเงิน หรือการขอใช้อีเมลฟรีขอใช้โทรศัพท์ฟรี ซึ่งในทางความเป็นจริงแล้ว ข้อมูลส่วนบุคคลเหล่านี้ล้วนแต่เป็นข้อมูลที่เชื่อมโยงมายังตัวบุคคลได้ และถูกล่วงละเมิดอยู่เป็นจำนวนมาก โดยที่เจ้าของข้อมูลอาจไม่ทราบเลยก็ได้

นอกจากนี้ กลไกการทำงานของเครื่องคอมพิวเตอร์โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้งานผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต จะมีกลไกการทำงาน บางประการที่อาจกระทบต่อข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ใช้ เช่น

1. มาตรฐานของการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ เครือข่าย หรืออินเทอร์เน็ตนั้น จะต้องใช้ User ID และ Password ในการขอใช้บริการจากผู้ให้บริการ และกว่าจะได้ User ID กับ Password ผู้ใช้บริการจะต้องให้รายละเอียดว่าตนคือใคร พักอยู่ที่ไหนและหลังจากนั้น ก็ใช้ User ID กับ Password ในการทำกิจกรรมต่างๆ เช่น บริษัทแห่งหนึ่งที่ให้บริการซื้อขายหุ้นออนไลน์แก่สมาชิกเวลาซื้อขายหุ้นออนไลน์ ผู้เป็นสมาชิกของบริษัทซื้อขายหุ้นออนไลน์นั้นต้องมีเงินมี port folio ไว้กับบริษัทและอาจจะฝากเงินนับล้านบาท ณ จุดที่ซื้อขายผ่านคอมพิวเตอร์ จากสภาพบุคคลซึ่งบ่งบอกความเป็นตัวผู้ใช้บริการจะเหลือเพียงแค่ User ID กับ Password และหากเข้าไปในระบบก็สามารถสั่งซื้อหุ้นและโอนเงินได้ ถ้าหากว่าพนักงานของบริษัทซื้อขายหุ้นทางออนไลน์แอบอ่าน User ID กับ Password และเอาไปให้บุคคลอื่นใช้งานหรือหาประโยชน์ได้ เพราะฉะนั้นบริษัทที่ให้บริการซื้อขายหุ้นออนไลน์ จึงต้องมีระบบการรักษาความปลอดภัยที่ค่อนข้างดีในการรักษาข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้า และต้องกำหนดข้อห้ามไม่ให้พนักงานของบริษัทเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับข้อมูลที่เป็น User ID กับ Password เพราะหากมีข้อผิดพลาดเกิดขึ้นทำให้ข้อมูลในระบบรั่วไหลออกไป ก็จะก่อให้เกิดความเสียหายเป็นมูลค่ามหาศาล

2. ทุกครั้งที่มีการส่งข้อมูลผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต จะมีการประทับตราหมายเลขเครื่องของผู้ส่ง (IP number) ซึ่งเป็นเลขประจำเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ลงทะเบียน IP number แต่ละเครื่องไม่สามารถกำหนดขึ้นเองได้ แต่จะเชื่อมโยงกับผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต ถ้าหากว่าเราเป็นผู้ใช้บริการโดยหมุนหมายเลขโทรศัพท์เข้าไปที่เครื่องคอมพิวเตอร์ของ ISP ก็จะกำหนด IP number ให้กับเครื่องของเรา ฉะนั้น ทุกครั้งที่หมุนหมายเลขเข้าไป IP number ก็จะเปลี่ยนไป แต่ ISP ซึ่งเป็นผู้กระจาย IP number เข้าไป ในระบบอินเทอร์เน็ตจะต้องมี log file อีกชนิดหนึ่งซึ่งเป็นการเชื่อมโยงว่าขณะนี้หมายเลขโทรศัพท์อะไรที่หมุนเข้าไปใน ISP และ log in ด้วย User ID อะไร โดยสามารถเชื่อมต่อมาถึงตัวบุคคลได้ แต่เป็นการเชื่อมโยงผ่าน ISP

3. Server ทุกเครื่องจะมีระบบเก็บ log file เพื่องานด้านสถิติและรักษาความปลอดภัย ในกรณีที่เกิดปัญหา log file นี้จะเป็นสิ่งที่มีประโยชน์ในการติดตาม hacker เพราะเมื่อเกิดความเสียหาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขึ้น สิ่งแรกที่ ISP จะต้องทำก็คือ ผู้เสียหายนั้นมี ID อะไรและเสียหายอย่างไร และอาจค้นที่ log file ว่า ID นั้นถูกใช้อย่างผิดสังเกตเมื่อใดบ้าง หลังจากนั้นจึงนำ log file ไปวิเคราะห์ว่าเกิดอะไรขึ้น แต่ถ้าพิจารณาในทางกลับกัน log file นั้น ก็จะบันทึกพฤติกรรมของผู้ใช้บริการทุกคนที่เป็นสมาชิก และหากนำ log file ไปใช้ในทางที่ผิด ก็อาจเกิดปัญหาเรื่องการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลได้

ข. ตัวอย่างการใช้ และการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลของต่างประเทศ

ตัวอย่างที่ 1 กรณีของประเทศสหรัฐอเมริกา ในการให้บริการส่วนใหญ่ซึ่งต้องมีการกรอกข้อมูลมักจะมีกติกากฎของผู้ขอข้อมูลประกาศเกี่ยวกับ วัตถุประสงค์ในการเก็บและใช้ข้อมูลเอาไว้ด้วย เช่น การให้บริการโทรศัพท์ ซึ่งจะมีการแจ้งผู้ขอใช้บริการว่า บริษัทจะทำหรือไม่ทำอะไรกับข้อมูล และจะมีการนำข้อมูลของผู้ขอใช้บริการกรอกไปใช้เพื่อวัตถุประสงค์ทางการออกใบแจ้งหนี้ การให้บริการอื่นหรือการเปลี่ยนแปลงการใช้บริการ รวมทั้งเพื่อใช้ในกรณีที่เป็นเรื่องเฉพาะเจาะจง เพื่อแก้ปัญหาการให้บริการที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะการให้ข้อมูลข้างต้นทำให้ผู้ให้บริการทราบว่าผู้ให้บริการอยู่ที่ใด และมีสายเคเบิลโทรศัพท์อยู่ที่ไหน หรือกรณีหากสาย โทรศัพท์ที่มีปัญหาก็จะดำเนินการส่งช่างมาซ่อม หรือในกรณีที่มีบริการใหม่เกิดขึ้น ก็สามารถนำข้อมูลเหล่านั้นในการส่งข่าวสาร ระหว่างผู้ให้บริการและผู้ใช้บริการได้ ทั้งนี้ โดยทั่วไปมักจะมีการประกาศอย่างชัดเจนว่าจะไม่นำข้อมูลของผู้ขอใช้บริการไปให้บุคคลที่สาม

ตัวอย่างที่ 2 ในการขอใช้บริการต่างๆ ทางอินเทอร์เน็ต ปกติจะมีคำว่า “signing up” ซึ่งหมายถึงการที่ผู้ให้บริการของ website ต่างๆ กำหนดแบบฟอร์มเพื่อให้ผู้ที่สนใจจะใช้บริการกรอกรายละเอียดเกี่ยวกับ ชื่อ ที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์ในรูปแบบฟอร์ม หรือในกรณีการสั่งซื้อสินค้าหรือจองโรงแรม ต้องมีการกรอกหมายเลขบัตรเครดิต หรือในกรณีที่ขอใช้บริการฟรีต่างๆ เช่น ใช้บริการอีเมลฟรี จะต้องกรอกข้อมูลอื่นๆ มากมาย เช่น ที่อยู่ รายได้ พฤติกรรมการบริโภค อายุ ซึ่งบางครั้ง website เหล่านี้จะบอกชัดเจนว่าจะนำข้อมูลที่ได้อื่นไปใช้ในกิจกรรมของบริษัท หรืออาจต้องมีการส่งต่อให้กับผู้อื่น ในขณะที่บางแห่งประกาศว่าจะไม่นำข้อมูลไปใช้ที่อื่น

ตัวอย่างที่ 3 เมื่อมี e-Mail Address นั้นหมายความว่า ข้อมูล e-Mail และข้อมูลส่วนบุคคลจะถูกเก็บในเครื่องคอมพิวเตอร์ของผู้ให้บริการ ถ้าหากว่าข้อมูลภายใน Mail box ถูกเปิดอ่านโดยผู้อื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งพนักงานภายในหน่วยงานผู้ให้บริการ (insider) หรือพนักงานของผู้ให้บริการรายอื่น เพราะการรับส่ง e-Mail ในบางกรณีอาจต้องผ่านเครื่องคอมพิวเตอร์ของผู้ให้บริการรายอื่น ด้วย แม้เพียงชั่วขณะสั้นๆ ก็ตาม ข้อมูลต่างๆ ที่เดินทางผ่านเครื่องคอมพิวเตอร์เหล่านั้นอาจมีความเสี่ยงที่จะถูกเปิดอ่าน ได้ทั้งสิ้น

ตัวอย่างที่ 4 ปัจจุบันเว็บไซต์ในแต่ละแห่งจะมีการบันทึกสถิติการเข้าถึง web page เช่น มีคนมาเยี่ยมชม 400 ครั้ง และมาจากคอมพิวเตอร์เครื่องใดบ้าง (ดูจากหมายเลข IP number) และมีการบันทึกเวลาเข้าและออกเว็บไซต์นั้นๆ ด้วย สิ่งที่บันทึกไว้ในระบบคอมพิวเตอร์ เรียกว่า “log file” การบันทึกเหล่านี้ค่อนข้างจะเป็นแฟ้มข้อมูลที่มีความละเอียดมาก แล้วแต่ว่า log file เหล่านี้จะเก็บข้อมูลไว้เป็นระยะเวลาานเท่าใด หรือมีการนำไปประมวลผลหรือไม่

2.7.2 ความรู้เบื้องต้นด้านทรัพย์สินทางปัญญา

1. ทรัพย์สินทางปัญญาคืออะไร

ทรัพย์สินทางปัญญา หมายถึง ผลงานอันเกิดจากความคิดสร้างสรรค์ของมนุษย์ ทรัพย์สินทางปัญญาเป็นทรัพย์สินอีกชนิดหนึ่ง นอกเหนือจากสังหาริมทรัพย์ คือ ทรัพย์สินที่สามารถ

เคลื่อนย้ายได้ เช่น นาฬิกา รถยนต์ โต๊ะ เป็นต้น และอสังหาริมทรัพย์ คือ ทรัพย์สินที่ไม่สามารถเคลื่อนย้ายได้ เช่น บ้าน ที่ดิน เป็นต้น

2. ประเภทของทรัพย์สินทางปัญญา โดยทั่วไป คนไทยส่วนมากจะคุ้นเคยกับคำว่า “ลิขสิทธิ์” ซึ่งใช้เรียกทรัพย์สินทางปัญญาทุกประเภท โดยที่ถูกต้องแล้วทรัพย์สินทางปัญญา แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ที่เรียกว่า ทรัพย์สินทางอุตสาหกรรม (Industrial property) และลิขสิทธิ์ (Copyright)

ทรัพย์สินทางอุตสาหกรรม ไม่ใช่สังหาริมทรัพย์และอสังหาริมทรัพย์ที่ใช้ในการผลิตสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ทางอุตสาหกรรม แท้ที่จริงแล้ว ทรัพย์สินทางอุตสาหกรรมนี้ เป็นความคิดสร้างสรรค์ของมนุษย์ที่เกี่ยวกับสินค้าอุตสาหกรรม

3. ความหมายของทรัพย์สินทางปัญญาแต่ละประเภท

ลิขสิทธิ์ หมายถึง งานหรือความคิดสร้างสรรค์ในสาขาวรรณกรรม ศิลปกรรม ดนตรีกรรม งานภาพยนตร์ หรืองานด้านอื่นใดในแผนกวิทยาศาสตร์ ลิขสิทธิ์ยังรวมทั้งสิทธิข้างเคียง (Neighbouring Right) คือ การนำเอางานด้านลิขสิทธิ์ออกแสดง เช่น นักแสดง ผู้บันทึกเสียงวิทยุ และโทรทัศน์ในการบันทึกหรือถ่ายทอดเสียงหรือภาพ

โปรแกรมคอมพิวเตอร์ (Computer Programme หรือ Computer Software) คือ ชุดคำสั่งที่ใช้กับคอมพิวเตอร์ เพื่อกำหนดให้เครื่องคอมพิวเตอร์ทำงาน

งานฐานข้อมูล (Data Base) คือ ข้อมูลที่ได้เก็บรวบรวมขึ้นเพื่อใช้ประโยชน์ด้านต่างๆ

สิทธิบัตร หมายถึง หนังสือสำคัญที่รัฐออกให้เพื่อคุ้มครองการประดิษฐ์ (Invention) การออกแบบ

ผลิตภัณฑ์ (Product Design) หรือ ผลิตภัณฑ์อรรถประโยชน์ (Utility Model) ที่มีลักษณะตามที่กฎหมายกำหนด

การประดิษฐ์ คือ ความคิดสร้างสรรค์เกี่ยวกับ ลักษณะ องค์ประกอบ โครงสร้างหรือกลไกของผลิตภัณฑ์ รวมทั้งกรรมวิธีในการผลิต การรักษาหรือปรับปรุงคุณภาพของผลิตภัณฑ์

การออกแบบผลิตภัณฑ์ คือ การคิดสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับการทำให้รูปร่างลักษณะภายนอกของผลิตภัณฑ์เกิดความสวยงาม และแตกต่างกันไปจากเดิม

ผลิตภัณฑ์อรรถประโยชน์หรือที่เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า อนุสิทธิบัตร (Petty Patent) จะมีลักษณะคล้ายกับ การประดิษฐ์ แต่เป็นความคิดสร้างสรรค์ที่มีระดับเทคโนโลยีไม่สูงมาก หรือเป็นการประดิษฐ์คิดค้นเพียงเล็กน้อย

แบบผังภูมิของวงจรรวม หมายถึง แผนผังปรีอบแบบที่สร้างขึ้น เพื่อแสดงถึงการจัดวางและการเชื่อมต่อวงจร ไฟฟ้า เช่น ตัวนำไฟฟ้า หรือตัวต้านทาน

เครื่องหมายการค้า หมายถึง เครื่องหมายหรือสัญลักษณ์หรือตราที่ใช้กับสินค้า หรือบริการ ได้แก่

เครื่องหมายการค้า (Trade Mark) คือ เครื่องหมายที่ใช้เป็นที่หมายเกี่ยวข้องกับสินค้า เพื่อแสดงว่าสินค้าที่ใช้เครื่องหมายแตกต่างกับสินค้าที่ใช้เครื่องหมายการค้าของบุคคลอื่น เช่น โค้ก เป๊ปซี่ บรีส แพ๊ป เป็นต้น

เครื่องหมายบริการ (Service Mark) คือ เครื่องหมายที่ใช้เป็นที่หมายหรือเกี่ยวข้องกับบริการ เพื่อแสดงว่าบริการที่ใช้เครื่องหมายค่านั้นแตกต่างกับบริการที่ใช้เครื่องหมายการค้าของบุคคลอื่น เช่น เครื่องหมายของสายการบิน ธนาคาร โรงแรม เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เครื่องหมายรับรอง (Certification Mark) คือ เครื่องหมายการค้าที่เจ้าของเครื่องหมายรับรองใช้เป็นที่ยืนยัน หรือเกี่ยวข้องกับสินค้าหรือบริการของบุคคลอื่น เพื่อเป็นการรับรองสินค้า หรือบริการนั้น เช่น เซลล์ชวนชิม แม่ช้อยนางรำ เป็นต้น

เครื่องหมายร่วม (Collective Mark) คือ เครื่องหมายการค้าหรือเครื่องหมายบริการที่ใช้โดยบริษัทหรือรัฐวิสาหกิจในกลุ่มเดียวกัน หรือโดยสมาชิกของสมาคม กลุ่มบุคคล หรือองค์กรอื่นใดของรัฐหรือเอกชน เช่น ตราช้างของปูนซีเมนต์ไทย จำกัด เป็นต้น

ความลับทางการค้า หมายถึง ข้อมูลทางค้าที่ยังไม่เป็นที่รู้จักโดยทั่วไป และมีมูลค่าในเชิงพาณิชย์เนื่องจากข้อมูลนั้นเป็นความลับ และมีการดำเนินการตามสมควรเพื่อรักษาข้อมูลนั้นไว้เป็นความลับ

ชื่อทางการค้า หมายถึง ชื่อที่ใช้ในการประกอบกิจการ เช่น โกดัก พูจิ เป็นต้น

สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ หมายถึง ชื่อ สัญลักษณ์ หรือสิ่งอื่นใดที่ใช้เรียกหรือใช้ แทนแหล่งภูมิศาสตร์ และสามารถบ่งบอกว่าสินค้าที่เกิดจากแหล่งภูมิศาสตร์นั้นเป็นสินค้าคุณภาพ ชื่อเสียง หรือคุณลักษณะเฉพาะของแหล่งภูมิศาสตร์นั้น เช่น มีดอรัญญิก ส้มบางมด ผ้าไหมไทย แชมเปญ คอนนัค เป็นต้น

ในปัจจุบัน ประเทศไทยมีกฎหมายให้ความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา 4 ฉบับ คือ

1. พระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ.2522 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสิทธิบัตร (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2542
2. พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2543
3. พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537
4. พระราชบัญญัติคุ้มครองแบบแผนผังภูมิของวงจรรวม พ.ศ.2543

นอกจากนี้ ประเทศไทยยังมีพันธกรณีตามการเจรจาทางการค้าระหว่างประเทศ ที่จะต้องออกกฎหมายให้ความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาทุกประเภท ต่อไปในอนาคต (www.ipthailand.org) ที่มา: เอกสาร “ความรู้เบื้องต้นด้านทรัพย์สินทางปัญญา” โดย กรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์

2.7.3 กฎหมาย กฏระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 สามารถสรุปได้ดังนี้

มาตรา 5 ผู้ใดเข้าถึงโดยมิชอบซึ่งระบบคอมพิวเตอร์ที่มีมาตรการป้องกันการเข้าถึงโดยเฉพาะ และมาตรการนั้น มิได้มีไว้สำหรับตน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 6 ผู้ใดล่วงรู้มาตรการป้องกันการเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์ที่ผู้อื่นจัดทำขึ้นเป็นการเฉพาะ ถ้านำมาตรการดังกล่าวไปเปิดเผยโดยมิชอบในประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 7 ผู้ใดเข้าถึงโดยมิชอบซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่มีมาตรการป้องกันการเข้าถึงโดยเฉพาะ และมาตรการนั้นมิได้มีไว้สำหรับตน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปีหรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มาตรา 8 ผู้ใดกระทำด้วยประการใดโดยมิชอบด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์เพื่อดักจับไว้ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ของผู้อื่นที่อยู่ระหว่างการส่งในระบบคอมพิวเตอร์ และข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นมิได้มีไว้เพื่อประโยชน์สาธารณะหรือเพื่อให้บุคคลทั่วไปใช้ประโยชน์ได้ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 9 ผู้ใดทำให้เสียหาย ทำลาย แก้ไข เปลี่ยนแปลง หรือเพิ่มเติมไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ของผู้อื่นโดยมิชอบ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 10 ผู้ใดกระทำด้วยประการใดโดยมิชอบ เพื่อให้การทำงานของระบบคอมพิวเตอร์ของผู้อื่นถูกระงับชะลอ ชัดขวาง หรือรบกวนจนไม่สามารถทำงานตามปกติได้ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 11 ผู้ใดส่งข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือจดหมายอิเล็กทรอนิกส์แก่บุคคลอื่นโดยปกปิดหรือปลอมแปลงแหล่งที่มาของการส่งข้อมูลดังกล่าว อันเป็นการรบกวนการใช้ระบบคอมพิวเตอร์ของบุคคลอื่นโดยปกติสุข ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

มาตรา 12 ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา 9 หรือมาตรา 10

1. ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประชาชน ไม่ว่าความเสียหายนั้นจะเกิดขึ้นในทันทีหรือในภายหลังและไม่ว่าจะเกิดขึ้นพร้อมกันหรือไม่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี และปรับไม่เกินสองแสนบาท

2. เป็นการกระทำโดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายต่อข้อมูลคอมพิวเตอร์ หรือระบบคอมพิวเตอร์ที่เกี่ยวกับการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ หรือการบริการสาธารณะ หรือเป็นการกระทำต่อข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือระบบคอมพิวเตอร์ที่มีไว้เพื่อประโยชน์สาธารณะ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่หกหมื่นบาทถึงสามแสนบาท ถ้าการกระทำความผิดตาม (2) เป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตายต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบปีถึงยี่สิบปี

มาตรา 13 ผู้ใดจำหน่ายหรือเผยแพร่ชุดคำสั่งที่จัดทำขึ้นโดยเฉพาะเพื่อนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิดตามมาตรา 5 มาตรา 6 มาตรา 7 มาตรา 8 มาตรา 9 มาตรา 10 หรือมาตรา 11 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 14 ผู้ใดกระทำความผิดที่ระบุไว้ดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

1. นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ปลอมไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนหรือข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จ โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน

2. นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จ โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายต่อความมั่นคงของประเทศหรือก่อให้เกิดความตื่นตระหนกแก่ประชาชน

3. นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ใดๆ อันเป็นความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรหรือความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายตามประมวลกฎหมายอาญา

4. นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ใดๆ ที่มีลักษณะอันลามกและข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นประชาชนทั่วไปอาจเข้าถึงได้

5. เผยแพร่หรือส่งต่อซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์โดยรู้อยู่แล้วว่าเป็นข้อมูลคอมพิวเตอร์ตาม (1) (2) (3) หรือ (4)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มาตรา 15 ผู้ให้บริการผู้ใดจงใจสนับสนุนหรือยินยอมให้มีการกระทำความผิดตามมาตรา 14 ในระบบคอมพิวเตอร์ที่อยู่ในความควบคุมของตน ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับผู้กระทำความผิดตามมาตรา 14

มาตรา 16 ผู้ใดนำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ที่ประชาชนทั่วไปอาจเข้าถึงได้ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่ปรากฏเป็นภาพของผู้อื่น และภาพนั้นเป็นภาพที่เกิดจากการสร้างขึ้น ตัดต่อ เติม หรือดัดแปลงด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์หรือวิธีการอื่นใด ทั้งนี้ โดยประการที่น่าจะทำให้ผู้อื่นนั้นเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น ถูกเกลียดชัง หรือได้รับความอับอาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

2.8 ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการฝึกอบรม

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นสิ่งที่มีความสำคัญที่สุด ถือได้ว่าเป็นการลงทุนอย่างหนึ่งที่ได้ผลลัพธ์ ก็คือ ทำให้คนมีความรู้ความสามารถ มีทักษะ และความชำนาญในการทำงานให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์กร นอกจากจะทำให้คนมีความรู้ความสามารถแล้วยังสามารถปรับเปลี่ยนทัศนคติในการทำงาน ตลอดจนทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดี สามารถทำให้องค์กรดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสบผลสำเร็จตามที่ตั้งไว้

2.8.1 ความหมายของการฝึกอบรม

การฝึกอบรม เป็นการพัฒนาบุคคลในองค์กรให้มีความรู้ ความเข้าใจ แนวคิดใหม่ๆ ทักษะต่างๆ และเจตคติที่ดีในการทำงาน และเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากรให้มากขึ้น การฝึกอบรมจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่องค์กรจะต้องจัดให้กับบุคลากรอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ได้มีนักวิชาการให้ความหมายของการฝึกอบรมไว้ดังนี้

กูด (Good, 1973 : 163) กล่าวว่า การฝึกอบรมเป็นกระบวนการที่ช่วยให้บุคคลอื่นมีทักษะและความรู้ โดยจัดขึ้นภายใต้สภาวะเงื่อนไขบางประการ และการจัดฝึกอบรมก็ไม่ได้ทำให้ใหญ่โตเหมือนกับการจัดการศึกษาในสถาบันการศึกษาทั่วไป

บีช (Beach, 1980 : 3) กล่าวว่า การฝึกอบรม หมายถึง กระบวนการอย่างหนึ่งที่ตั้งขึ้นเพื่อเพิ่มความรู้ ความชำนาญให้แก่บุคลากรของหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่ง ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ มีการวางแผนกำหนดทิศทางไว้ล่วงหน้า ภายใต้เงื่อนไขบางประการ เช่น ระยะเวลาที่ใช้ในการอบรม กลุ่มเป้าหมาย งบประมาณ วิธีดำเนินการอบรม โดยมีหลักสูตรเป็นสิ่งที่กำหนดความรู้ ดังนั้นการฝึกอบรมจึงจัดได้ว่าเป็นกระบวนการจัดการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เกิดประโยชน์ต่อหน่วยงานมากที่สุด

ซาลแมน (Zalman, 1991 : 74) ได้ให้ความหมายในลักษณะที่คล้ายคลึงกันว่า การฝึกอบรมเป็นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ที่มุ่งให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างถาวร โดยเฉพาะในด้านทักษะ ความรู้ และพฤติกรรม ซึ่งจะช่วยให้การปรับปรุงศักยภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานมีประสิทธิภาพมากขึ้นกว่าเดิม

เบอร์นาดีน และรัสเซล (Bernadin and Russell, 1993 : 297) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การฝึกอบรม เป็นความพยายามในการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ เพื่อปรับปรุงและเปลี่ยนแปลง

กระบวนการการทำงานของผู้ปฏิบัติงานโดยออกแบบให้สอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็น เพื่อให้งานบรรลุวัตถุประสงค์

วิจิต สุรัตน์เรืองชัย (2534 : 47) กล่าวว่า การฝึกอบรมเป็นกระบวนการที่จัดขึ้นเพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้เกิดการเรียนรู้ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ภายในระยะเวลาที่ไม่ยาวนานนัก ส่วนใหญ่จะจัดขึ้นเพื่อแก้ปัญหาหรือเป็นความต้องการของหน่วยงานที่จะเพิ่มความรู้ ทักษะและประสบการณ์แก่บุคลากรของหน่วยงาน

ซารี มณีสรี (2538 : 89) ให้ความหมายว่า การฝึกอบรมเป็นกลวิธีที่จัดให้บุคคล เพื่อเพิ่มพูนความรู้ใหม่ ๆ ทักษะ มุ่งเปลี่ยนพฤติกรรมผู้ทำหน้าที่ให้มีประสิทธิภาพดีขึ้น อาจกล่าวได้ว่าการอบรมมุ่งปรับปรุงงานปัจจุบันให้ดีขึ้น มีขั้นตอนไม่ซับซ้อน จัดสำหรับบุคคล กลุ่มบุคคลหรือองค์การ โดยมีระยะเวลาดำเนินการตามวัตถุประสงค์และการพัฒนาหลักสูตรกำหนด

ชูชัย สมิทธิกร (2538 : 5-6) ได้ให้ความหมายของการฝึกอบรมว่า หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ซึ่งถูกจัดขึ้นอย่างเป็นระบบ โดยมีจุดประสงค์เพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะ ความสามารถ และการตระหนักรู้และแรงจูงใจของบุคคลเหล่านี้ที่มีผลการปฏิบัติงานดีขึ้นกว่าเดิม

เริงลักษณะ โรจน์พันธ์ (2539 : 20-21) ได้กล่าวว่า การฝึกอบรม คือ การทำให้บุคคลมีความรู้ ความสามารถ ความชำนาญ สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือการฝึกอบรม มุ่งทำให้คนเกิดการเปลี่ยนแปลงในตัวบุคคล ซึ่งสามารถแบ่งได้เป็น 3 ด้าน คือ

1. ด้านพัฒนาความรู้ (Knowledge) หมายถึง การศึกษา สั่งสอนให้มีความรู้ ความเข้าใจเพื่อปรับปรุงความรู้ เพื่อใช้ในการปฏิบัติงานระดับต่าง ๆ เช่น ความเข้าใจในเรื่องของกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ
2. ด้านทักษะ (Skills) หมายถึง ความชำนาญงานเพื่อเพิ่มทักษะและการทำงานในเรื่องใดเรื่องหนึ่งแก่บุคคลในระดับปฏิบัติการให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การพิมพ์ดีด การถ่ายเอกสาร รวมถึงการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ
3. ทศนคติ (Attitude) หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดที่ดีที่ถูกที่ควรและการสร้างสรรค์เพื่อจูงใจและพัฒนาทัศนคติแก่บุคลากรให้สามารถปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่ไม่ควรละเลยถึงแม้บุคลากรจะมีความรู้ความสามารถปฏิบัติงานได้ดีขึ้น แต่ถ้าขาดแรงจูงใจทุกอย่างก็ไม่ประสบความสำเร็จ

ไพโรจน์ ติรณธนากุล (2541 : 20-21) ได้กล่าวว่า การฝึกอบรม (Training) เป็นกระบวนการที่เพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของบุคคลเพื่อนำไปสู่การยกมาตรฐานการทำงานให้สูงและมีประสิทธิภาพมากขึ้น อีกทั้งเป็นการสร้างความเจริญก้าวหน้าให้กับองค์กร ดังนั้น การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์จะเน้นพัฒนาทักษะในการทำงาน และการฝึกอบรมจะสามารถดึงเอาความสามารถภายในตัวบุคคลให้ปรากฏแล้วพัฒนานำมาใช้ปฏิบัติในการทำงาน

ธัญญา ผลอนันต์ (2549 : 20-21) ได้กล่าวว่า การฝึกอบรม หมายถึง กระบวนการดำเนินงานขององค์กรในอันที่จะพัฒนาบุคคลหรือเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานให้มีความรู้ ความชำนาญ ตลอดจนมีทัศนคติที่ดีต่อองค์กร เพิ่มพูนประสิทธิผลขององค์กรทั้งในปัจจุบันและอนาคต

จากความหมายของการฝึกอบรมดังกล่าว สรุปได้ว่าการฝึกอบรม เป็นกระบวนการที่เสริมสร้างสมรรถภาพบุคลากร ให้สามารถปฏิบัติงานเฉพาะทางที่อยู่ในความรับผิดชอบ เพิ่มพูนความรู้ ทักษะหรือความชำนาญ ตลอดจนแรงจูงใจเพื่อปรับปรุงการทำงานของผู้ปฏิบัติงานหรือเจ้าหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้น อีกทั้งเป็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและเป็นกิจกรรมที่จะนำไปสู่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การแก้ไขปัญหาการทำงานขององค์กรให้มีประสิทธิภาพ ดังนั้น การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์จะเน้นพัฒนาทักษะในการทำงานและการฝึกอบรมจะสามารถดึงเอาความสามารถภายในตัวบุคคลให้ปรากฏแล้วพัฒนานำมาใช้ปฏิบัติในการทำงาน โดยมุ่งให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้รู้เรื่องใดเรื่องหนึ่งและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลไปในทางที่ต้องการ

2.8.2 ความสำคัญของการฝึกอบรม

การฝึกอบรมเป็นกรรมวิธีที่สำคัญและจำเป็นสำหรับหน่วยงานต่าง ๆ ที่จะบริหารงานด้านบุคลากรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ช่วยแก้ปัญหาการขาดแคลนผู้มีความรู้ความชำนาญเฉพาะอย่างให้แก่หน่วยงานได้ดี การฝึกอบรมมีความสำคัญหลายประการ ดังนี้

น้อย ศิริโชติ (2524 : 6-7) จำแนกความสำคัญของการฝึกอบรมไว้ดังนี้

1. การฝึกอบรมเป็นกรรมวิธีช่วยป้องกันปัญหา โดยเฉพาะผู้จบการศึกษาใหม่ และเริ่มปฏิบัติงาน ยังขาดความรู้ความเข้าใจ และความชำนาญในการปฏิบัติจริง
2. การฝึกอบรมเป็นกรรมวิธีช่วยแก้ปัญหาให้แก่บุคลากรในหน่วยงาน
3. การฝึกอบรมเป็นการเสริมสร้างวิทยาการที่ทันสมัยให้แก่บุคลากร
4. การฝึกอบรมเป็นการประหยัดรายจ่ายเพราะจัดขึ้นเฉพาะหัวข้อ และในระยะเวลาที่กำหนดชัดเจน
5. การฝึกอบรมเป็นกรรมวิธีช่วยให้บุคลากรมีการเรียนรู้เพิ่มเติมประสบการณ์ โดยเสียเวลาการทำงานปกติเพียงเล็กน้อย เพราะอาจจัดอบรมนอกเวลาทำงาน วันหยุดราชการ หรือใช้เวลาเพียงบางส่วนของการทำงานปกติ
6. การฝึกอบรมเป็นการสนับสนุนการศึกษาตลอดชีพ ซึ่งเป็นเป้าหมายของการศึกษาทั่วโลกในปัจจุบัน
7. การฝึกอบรมทำให้เกิดความสามัคคีของบุคลากรในหน่วยงานเดียวกัน เพราะการอบรมทำให้เกิดการประสานงาน แลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน
8. การฝึกอบรมช่วยให้บุคลากรได้แสดงออกในการแสดงความคิดเห็น เป็นการพัฒนาทักษะการคิด ให้เกิดความมั่นใจ กล้าตัดสินใจ และปฏิบัติงานด้วยความพร้อมมากขึ้น

ซารี มณีสรี (2538 : 89) ให้ความสำคัญว่า การฝึกอบรมเป็นสิ่งจำเป็น บุคคลที่ทำงานใหม่ย่อมต้องการทักษะในการทำงาน ต้องการเข้าใจนโยบายวิธีดำเนินงาน ในส่วนผู้ที่มีประสบการณ์ก็ต้องการความรู้ขั้นสูงเพื่อประยุกต์ใช้กับการทำงาน เรียนรู้วิทยาการสมัยใหม่ การเรียนรู้เพื่อป้องกันปัญหา การเรียนรู้จากกันและกัน ความคุ้นเคย มีโอกาสพบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทำให้เกิดการประสานสัมพันธ์ในการทำงานร่วมกัน

นักรบ ระวีการณ (2539 : 4) ได้กล่าวว่า การอบรมเป็นกระบวนการหนึ่งของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งมีขอบข่ายตั้งแต่การวางแผน การจัดทำโครงการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้บุคลากรในองค์กร ตลอดจนมีการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรมในการทำงานให้บรรลุเป้าประสงค์ขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ

จากความสำคัญของการฝึกอบรมดังกล่าว สรุปได้ว่า การฝึกอบรมจำเป็นต้องมีการวางแผนกำหนดโครงสร้างการฝึกอบรม ประกอบด้วยเนื้อหาสาระใด ระยะเวลาการฝึกอบรมที่เหมาะสมกับเนื้อหาและบุคลากร เทคนิควิธีการที่ใช้ในการอบรม เพื่อเสนอความมุ่งหมายที่ต้องการให้ผู้เข้ารับการอบรม มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เกิดความรู้ ความเข้าใจ เจตคติ ทักษะ และประสบการณ์แก่บุคลากร และสามารถนำความรู้และทักษะที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการทำงานปกติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.8.3 วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม

การฝึกอบรมเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญสำหรับสังคมปัจจุบัน การฝึกอบรมจะดำเนินไปเป็นผลสำเร็จหรือไม่นั้น ย่อมขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมเป็นสำคัญ มีนักการศึกษาได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมไว้ดังนี้ (ซารี มณีศรี. 2538 : 91) เสนอวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมไว้ดังนี้

1. เพื่อเข้าใจงานที่รับผิดชอบ หน้าที่ ความคาดหวัง ความรับผิดชอบ และอำนาจหน้าที่
2. เพื่อเข้าใจแผนงาน การประสานงาน โครงสร้างของหน่วยงาน
3. เพื่อเข้าใจนโยบาย หลักวิธีทำงาน การบริการและแหล่งสนับสนุนการทำงาน
4. เพื่อตั้งและบรรลุวัตถุประสงค์
5. เพื่อเข้าใจเพื่อนร่วมงานและหาทางสนับสนุนส่งเสริม
6. เพื่อปรับปรุงตนเองในด้านภาวะความเป็นผู้นำ
7. เพื่อปรับปรุงกระบวนการสื่อความหมายที่มีประสิทธิภาพกับบุคลากรในหน่วยงาน
8. เพื่อฝึกอบรม ปฐมนิเทศ ผู้ทำงานใหม่
9. เพื่อเข้าใจงานงบประมาณ ค่าใช้จ่าย
10. เพื่อเข้าใจหน่วยงานและความสัมพันธ์กับหน่วยงานอื่น
11. เพื่อรับฟังสภาพปัญหา ข้อร้องเรียน แก้ปัญหาข้อร้องทุกข์
12. เพื่อพัฒนาการทำงานอย่างมีระบบ มีหลักเกณฑ์ในการแก้ปัญหาเชิงกระบวนการและเทคนิคการตัดสินใจ
13. เพื่อวางแผนพัฒนาตนเอง ทั้งด้านเทคนิคและกระบวนการจัดการ

ภิญโญ สาร (2517 : 442-443) ได้กล่าวไว้ว่า จุดมุ่งหมายของการฝึกอบรม ก็เพื่อการที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการทำงานของบุคลากรผู้เข้ารับการอบรมทั้งในด้านทักษะการปฏิบัติงาน เทคนิคต่าง ๆ ความสามารถในการแก้ปัญหา และทัศนคติในการทำงาน โดยเป้าหมายสุดท้ายก็คือ ให้ผู้เข้ารับการอบรมนำความรู้ความชำนาญที่ได้รับนี้ไปใช้ปฏิบัติจริง ๆ นอกจากนี้การฝึกอบรมยังคาดหมายถึง ประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นใน 2 ทาง คือ ประโยชน์ที่จะเกิดแก่หน่วยงาน เนื่องจากเจ้าหน้าที่ได้รับการเสนอแนะวิธีปฏิบัติงาน และได้รับการฝึกฝนเพิ่มพูนความรู้ความสามารถในการทำงานจากการฝึกอบรม และประโยชน์ที่จะเกิดแก่ตัวผู้เข้ารับการฝึกอบรมเอง ซึ่งจะมีความเข้าใจในนโยบาย และวัตถุประสงค์ขององค์กรมากขึ้น มีความก้าวหน้าได้เลื่อนตำแหน่งฐานะ มีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน และเป็นการกระตุ้น จูงใจ ผู้ปฏิบัติงานในการทำงาน

วิน เชื้อโพธิ์หัก (2537 : 30) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม โดยทั่วไปแล้วมี 4 อย่าง คือ

1. เพื่อเพิ่มพูนความรู้และแนวคิดใหม่ ๆ วัตถุประสงค์ข้อนี้เน้นให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้รับความรู้ หลักการ ทฤษฎีในเรื่องที่เข้ารับการฝึกอบรม การฝึกอบรมจึงเป็นการบรรยายอภิปรายสรุปเนื้อหาสาระที่เกี่ยวกับความรู้ นั้น อบรมที่เกี่ยวกับความรู้ แนวคิดหรือทฤษฎีใหม่ ๆ ที่เกิดจากการทดลอง ค้นคว้า วิจัย แล้วนำความรู้ที่นำมาเผยแพร่ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ทราบเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับความรู้และแนวคิดใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้น

2. เพื่อเพิ่มทักษะและประสบการณ์ในการทำงาน วัตถุประสงค์ข้อนี้เน้นให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้มีความชำนาญ ความคล่องแคล่วในการปฏิบัติงาน การฝึกอบรมจึงเป็นการให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ลงมือปฏิบัติงานโดยใช้เครื่องมือ หรือวัสดุเกื้อหนุนเช่นเดียวหรือคล้ายคลึง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กับเครื่องมือ หรือวัสดุเกี่ยวพันเช่นเดียวกับที่ใช้อยู่ในองค์การ เช่น การฝึกอบรม การลงบัญชี ก็จะต้องให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ลงมือปฏิบัติการลงบัญชีในขณะที่ฝึกอบรม โดยใช้รูปแบบของบัญชี เช่นเดียวกับบัญชีที่ใช้ในองค์การ ก็จะทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความชำนาญความคล่องแคล่วในการปฏิบัติงาน

3. เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้เหมาะสม วัตถุประสงค์นี้เน้นให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมปรับเปลี่ยนความประพฤติ หรือพฤติกรรมของตนให้เป็นพฤติกรรมที่ดี เป็นที่ต้องการของสังคม บุคคลจำนวนมากมีความรู้ดี แต่ไม่นำความรู้มาใช้ในการดำรงชีวิต การกระทำบางอย่างของบุคคลเหล่านั้น มีผลกระทบต่อสังคม เช่น ผู้ขับขีรถยนต์ทุกคนมีความรู้เกี่ยวกับเครื่องหมายจราจร มีความรู้เกี่ยวกับสัญญาณไฟจราจร แต่ไม่ปฏิบัติตามเครื่องหมายจราจร หรือสัญญาณไฟจราจร บุคคลเหล่านี้มีความประพฤติไม่สอดคล้องกับความรู้ จึงต้องฝึกอบรมเพื่อโน้มน้าวจิตใจให้ประพฤติให้ถูกต้อง

4. เพื่อเปลี่ยนเจตคติให้สอดคล้องกับความต้องการขององค์การ การที่บุคลากรเข้ามาอยู่ในองค์การ บุคลากรจะต้องมีเจตคติตรงกับเจตคติขององค์การ องค์การที่ดีจะต้องมีบุคลากรที่มีความตั้งใจตรงกันในการจัดการองค์การให้บรรลุเป้าหมาย องค์การธุรกิจมีเป้าหมายบริการสังคมเพื่อหวังค่าตอบแทนสูง องค์การธุรกิจจึงมีเป้าหมายทางการเงิน บุคลากรในองค์การจึงต้องปฏิบัติงานให้ได้ผลผลิตสูง ซึ่งจะนำมาซึ่งเงินที่สูง เมื่อบุคลากรในองค์การเข้าใจเป้าหมายก็จะต้องปฏิบัติงานให้ได้ผลผลิตสูง จึงจะตรงกับความต้องการขององค์การ การเปลี่ยนแปลงเจตคติให้สอดคล้องกับความต้องการขององค์การ จึงเป็นสิ่งสำคัญ การฝึกอบรมเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเจตคติจึงเป็นการให้ผู้รับการฝึกอบรมที่เน้นทางด้านจิตใจ โดยถือเป้าหมายขององค์การเป็นเกณฑ์

ฉลอง มาปริดา (2538 : 11) ได้แบ่งวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมไว้ 2 ประเภท คือ

1. วัตถุประสงค์เฉพาะ เพื่อฝึกอบรมให้บุคคลสามารถที่จะทำงานในตำแหน่งหน้าที่เรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เช่น การฝึกอบรมปฏิบัติงานเกี่ยวกับเรื่องทำบัญชี งานจัดเก็บเอกสารในสำนักงาน เพื่อสอนแนะวิธีการปฏิบัติงานที่ดีที่สุด และเพื่อฝึกฝนให้ทันต่อเทคนิคใหม่ ๆ และให้องค์การมีความก้าวหน้า เป็นต้น

2. วัตถุประสงค์ทั่วไป นับว่ามีความสำคัญควบคู่กันกับวัตถุประสงค์เฉพาะ เพราะเป็นการฝึกฝนอบรมเพื่อพัฒนาบุคคลให้มีความรู้ ความสามารถ เพิ่มสมรรถภาพ ทักษะ เจตคติ และพฤติกรรมโดยทั่ว ๆ ไป แต่มิได้มีลักษณะเฉพาะเจาะจงเหมือนข้อ 1 วัตถุประสงค์ในข้อนี้ก็เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ทราบถึงข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับด้านนโยบาย มีเจตคติที่ดีต่อหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งมีลักษณะงานระบบระเบียบไม่เหมือนกัน จะได้ปรับตัวให้เข้ากับหน่วยงานต่าง ๆ ได้ดีตลอดจนหวังว่าจะเป็นการเพิ่มทักษะในการทำงานให้เกิดผลดีขึ้น เป็นต้น

จากวัตถุประสงค์ในการฝึกอบรมดังกล่าว สรุปได้ว่า วัตถุประสงค์จะเป็นอย่างไรขึ้นอยู่กับความจำเป็นในการฝึกอบรม และในการฝึกอบรมแต่ละครั้งอาจตั้งวัตถุประสงค์เพียงประการเดียวหรือหลายประการก็ได้

2.8.4 กระบวนการในการฝึกอบรม

ในการจัดการฝึกอบรมจะต้องมีระบบที่เหมาะสม เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้เรียนรู้จากการฝึกอบรม และเพื่อการปฏิบัติงานในหน้าที่ที่ดี ดังนั้นการจัดการอบรมจึงจำเป็นต้องดำเนินการอย่างมีกระบวนการ ซึ่งมีนักการศึกษาได้กล่าวถึงกระบวนการฝึกอบรมไว้ ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แคทท์ และมิลเลอร์ (Kat and Miller, 1991 : 39, อ้างถึงใน ชารี มณีศรี, 2542 : 92) ได้จำแนกกระบวนการไว้ดังนี้

1. เป้าหมาย (Goals) สัมพันธ์กับงานที่ต้องการเพิ่มความรู้ ทักษะ ความมั่นคงในหน้าที่การทำงาน การเลื่อนตำแหน่ง กระตุ้นให้ผู้เข้ารับการอบรมเกิดความสนใจและร่วมกิจกรรม

2. การจูงใจ (Motivation) เป้าหมายอย่างเดียว อาจมีไม่แรงจูงใจเพียงพอ ผู้เข้ารับการอบรมจะต้องได้รับผลประโยชน์โดยตรงจากโครงการ เช่น มีผลต่อการเลื่อนตำแหน่ง เงินเดือน การยอมรับทางสังคม เป็นต้น

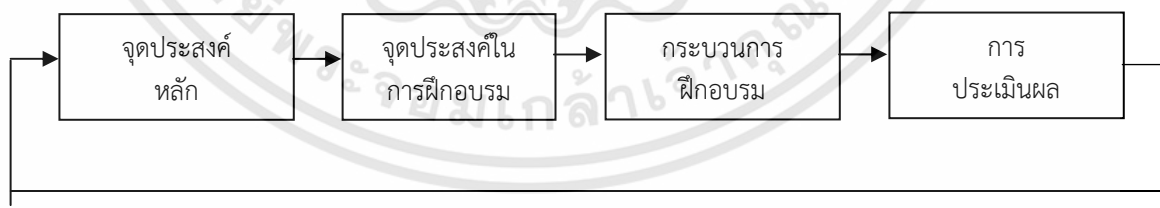
3. วิธีดำเนินการ (Methods)1 แตกต่างกันไปตามลักษณะการทำงาน หรือโครงการหลักสูตรที่เกี่ยวข้อง การสาธิตเหมาะสำหรับงานเทคนิคเครื่องจักรกล อุปกรณ์ทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี บทบาทสมมติเหมาะสำหรับเทคนิคการซื้อการขาย การบรรยายใช้อธิบายกฎเกณฑ์วิธีการเปิดโอกาสให้ถามตอบ

4. การฝึกหัด (Drilling and Repetition) มีคำกล่าวว่าการฝึกหัดทำให้สมบูรณ์ ทักษะคู่ปฏิบัติ ภาคปฏิบัติยากที่จะเกิดทักษะ รู้หลักการพิมพ์แต่ไม่เคยพิมพ์ดีด ยากที่จะมีทักษะพิมพ์ได้คล่อง การฝึกปฏิบัติและการทำซ้ำ จะทำให้พัฒนาทักษะขึ้นสูงได้

5. การยอมรับ (Recognition) การยอมรับในด้านบวก คือความเชื่อมั่น ผู้ผ่านการอบรมหลักสูตรโดยย่อมีความเชื่อมั่นในการทำงานมากกว่าผู้ไม่เคยผ่านการอบรม

6. การติดตามผล (Follow-up) ตรวจสอบผลหลังการฝึกอบรม เพื่อเป็นข้อมูลป้อนกลับสู่กระบวนการแรก

ธวัชชัย รัตตัญญู (2538 : 30) กล่าวว่า การฝึกอบรมเป็นกระบวนการหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับเรื่องต่าง ๆ คือ การเปลี่ยนแปลงความเข้าใจ และการปฏิบัติงาน และการจัดการฝึกอบรมก็เพื่อที่จะให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้เรียนรู้จากการฝึกอบรม เพื่อการปฏิบัติงานในหน้าที่ได้ผลดี ในการจัดการฝึกอบรมจะต้องมีระบบที่เหมาะสมหรือจะต้องประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการ คือ ปัจจัยหรือตัวป้อน (Input) กระบวนการ (Process) และผลที่ได้รับหรือตัวเปลี่ยน (Output) ในการฝึกอบรมจะต้องตั้งจุดประสงค์ให้ชัดเจนเสียก่อน แล้วจึงดำเนินการด้วยระบบที่เหมาะสม ต่อจากนั้นจึงประเมินผลการฝึกอบรม

ภาพที่ 2.2 กระบวนการฝึกอบรม

ที่มา : ธวัชชัย รัตตัญญู (2538 : 35)

นอกจากนั้น วิเชียร ชิวพินาย อ้างถึงใน(วิจิต สุรัตน์เรืองชัย. 2534 : 49) ได้กล่าวถึงกระบวนการฝึกอบรมว่า ประกอบด้วยภารกิจสำคัญ 3 ประการคือ

1. การสร้างหลักสูตรฝึกอบรม ซึ่งประกอบด้วย การวิเคราะห์หาปัญหา และความจำเป็นที่มีการฝึกอบรม กำหนดวัตถุประสงค์การฝึกอบรม เลือกเนื้อหาวิชาการฝึกอบรม และกำหนดกิจกรรมและสื่อการสอน

2. การกำหนดโครงการฝึกอบรม เมื่อวิเคราะห์การสร้างหลักสูตร การฝึกอบรมแล้วนำมา กำหนดเป็นโครงการฝึกอบรม ซึ่งจะประกอบด้วย ชื่อโครงการ หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ การพัฒนาหลักสูตร ระยะเวลาในการฝึกอบรม วิธีการฝึกอบรม วิทยากร สถานที่ ผู้ดำเนินการ ฝึกอบรม งบประมาณ ผลที่คาดว่าจะได้รับ และการประเมินติดตามผล

3. การประเมินผลการฝึกอบรม จำแนกเป็น 5 ระดับ คือ ระดับความรู้สึกรู้สึกและการตอบสนอง ต่อการจัดฝึกอบรม ระดับการเรียนรู้จากการฝึกอบรม ระดับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมระดับผลที่เกิดขึ้นกับองค์กร และระดับประสิทธิภาพ

จากกระบวนการในการฝึกอบรมดังกล่าว สรุปได้ว่า กระบวนการฝึกอบรม หมายถึงขั้นตอน การปฏิบัติเพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกิดความรู้ความเข้าใจ ทักษะ หรือความชำนาญ กระบวนการฝึกอบรม ควรประกอบด้วย การวิเคราะห์หาความจำเป็นในการฝึกอบรม การสร้าง หลักสูตรการฝึกอบรม การดำเนินการฝึกอบรม และการประเมินผลการฝึกอบรม ซึ่งผู้รับผิดชอบจัด โครงการฝึกอบรมจะต้องดำเนินการในแต่ละขั้นตอนอย่างครบถ้วน เพื่อให้การฝึกอบรมเป็นไปอย่างมี ระบบและมีความสมบูรณ์ก่อให้เกิดผลสำเร็จตรงตามเป้าหมาย

การฝึกอบรม (Training) เป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญของการพัฒนาบุคลากรระดับบุคคลจะ มุ่งเน้นในการพัฒนาความรู้ ทักษะ ที่ช่วยให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ ชูชัย สมบัติไกร (2549 :173-175) ได้จำแนกรูปแบบของการฝึกอบรมโดยแบ่งตามวัตถุประสงค์ และลักษณะของการเรียนรู้ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. การมุ่งเน้นเปลี่ยนแปลงด้านความรู้ (Knowledge)
2. การมุ่งเน้นเปลี่ยนแปลงด้านทักษะและความสามารถ (skill and abilities)
3. มุ่งเน้นการเปลี่ยนแปลงด้านทัศนคติ(Attitude)

ฝึกอบรมบุคลากรให้บรรลุวัตถุประสงค์ทั้ง 3 ด้านก็เพิ่ม สมรรถนะ (Competency)

ชัชรินทร์ ชวนวัน(2552) ได้ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาตาม หลักการสมรรถนะและได้ให้ความหมายของสมรรถนะว่าความสามารถบุคคลทั้งหมด (ความรู้+ ทักษะ+คุณสมบัติ/พฤติกรรม) ที่สะท้อนออกมาในรูปของพฤติกรรมการปฏิบัติตามภารกิจ พฤติกรรม การทำงานในบทบาทและสถานการณ์ต่างๆ ที่ทำให้เกิดผลลัพธ์ดีเยี่ยมต่อหน่วยงาน/องค์กรต้องการ

การฝึกอบรมเป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้มีความรู้ความเข้าใจ ความสามารถและเกิดทักษะจากประสบการณ์ตลอดจนเกิดเจตคติที่ดีและถูกต้องต่อกิจกรรมต่างๆ เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพของงานที่มีผลต่อความเจริญขององค์กร ตรงตามเป้าหมายของโครงสร้างที่ ปรากฏในระบบงานเหล่านั้น (อำนาจ เดชชัยศรี. 2542: 12)

การฝึกอบรม หมายถึง กระบวนการจัดกิจกรรมที่ตรงกับความเป็นจริงของปัญหา เพื่อพัฒนา ความรู้ ความเข้าใจ ทักษะและเปลี่ยนเจตคติของบุคลากร และสามารถนำประสบการณ์ทั้งหมดที่ ได้รับจากการฝึกอบรมไปใช้แก้ปัญหาของงานที่ทำอยู่ให้บรรลุความสำเร็จตามความต้องการของ องค์กร (กิตติ พิชร์วิชัย. 2544: 445)

การฝึกอบรม หมายถึง กระบวนการอย่างหนึ่งในการพัฒนาองค์กรโดยอาศัยการดำเนินงาน อย่างเป็นขั้นตอน มีการวางแผนที่ดี และเป็นการกระทำที่ต่อเนื่อง โดยไม่มีการหยุดยั้ง ซึ่งการกระทำ

ทั้งหมดก็เพื่อความมุ่งหมายในการเพิ่มพูนความรู้ และเพิ่มพูนทักษะ รวมถึงการปรับเปลี่ยนเจตคติ และพฤติกรรม (ยงยุทธ เกษสาคร. 2544: 7)

การฝึกอบรม หมายถึง กระบวนการที่จะทำให้ ผู้เข้ารับการอบรมเกิดความรู้ เกิดความเข้าใจ เกิดความชำนาญ และเกิดเจตคติที่ดีเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง จนกระทั่งสามารถทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกิดการเรียนรู้ หรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล (สมชาติ กิจยรรยง. 2545: 15)

การฝึกอบรม เป็นการจัดการกระบวนการเรียนรู้เฉพาะอย่างของบุคคล เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมอันเป็นการเพิ่มความสามารถในการทำงานของคน ทั้งในเรื่องของความรู้ ทักษะ ทักษะคติ ความชำนาญในการปฏิบัติงาน รวมทั้งความรับผิดชอบต่างๆ ที่บุคคลพึงมีต่อหน่วยงาน และสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับผู้ปฏิบัติงานและเพื่อยกมาตรฐานการปฏิบัติงานให้อยู่ในระดับสูงขึ้น และทำให้บุคลากรมีความเจริญก้าวหน้าในงาน(จงกลณี ชุตินาเทวินทร์. 2544: 1)

กระบวนการฝึกอบรม หมายถึงลำดับการกระทำซึ่งดำเนินการต่อเนื่องกันไปจนสำเร็จ ณ ระดับหนึ่ง และได้แบ่งกระบวนการฝึกอบรมเป็นขั้นตอนที่สำคัญ 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การพิจารณาความจำเป็นของการฝึกอบรม
2. การวางแผนฝึกอบรม
3. การดำเนินการฝึกอบรม
4. การประเมินผลการฝึกอบรม

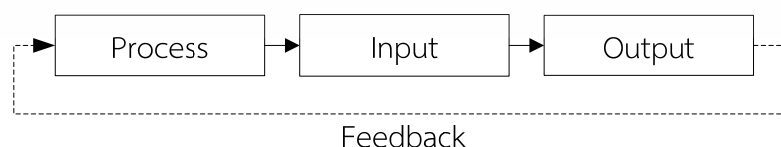
จากความหมายของการฝึกอบรมที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น สรุปได้ว่าการฝึกอบรมเป็นวิธีการในการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจ มีความสามารถ มีทักษะ เกิดเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติงาน โดยใช้กลวิธีที่เหมาะสมในการสร้างประสบการณ์จากการฝึกปฏิบัติจริงของผู้เข้ารับการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาตนเอง และหน่วยงานให้มีความก้าวหน้ายิ่งขึ้น (เพ็ญจันทร์ สังข์แก้ว. 2544)

2.8.5 แนวคิดในการพัฒนาบุคลากร

บุญเชิญ ดิษสมาน (2553) ได้อธิบายแนวคิดในการพัฒนาบุคลากรของหน่วยงาน ซึ่งแบ่งจุดประสงค์ในการพัฒนาบุคลากร ได้เป็น 3 ประการใหญ่ ๆ คือ

1. เพื่อให้บุคลากรทำงานได้ ทำงานดี ทำงานเก่ง และทำงานแทนกันได้
2. เพื่อเพิ่มคุณค่าของคน
3. เพื่อเพิ่มความก้าวหน้าในอาชีพ

ทั้งนี้ โดยอาจแบ่งแนวคิดในการพัฒนาบุคลากร ได้เป็น 2 รูปแบบ คือ

ภาพที่ 2.3 แนวคิดในการพัฒนาบุคลากรในเชิงระบบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. แนวคิดในการพัฒนาบุคลากรในเชิงระบบ แนวคิดนี้มองการพัฒนาบุคลากรในเชิงระบบ ประกอบด้วย 3 ส่วนหลัก คือ

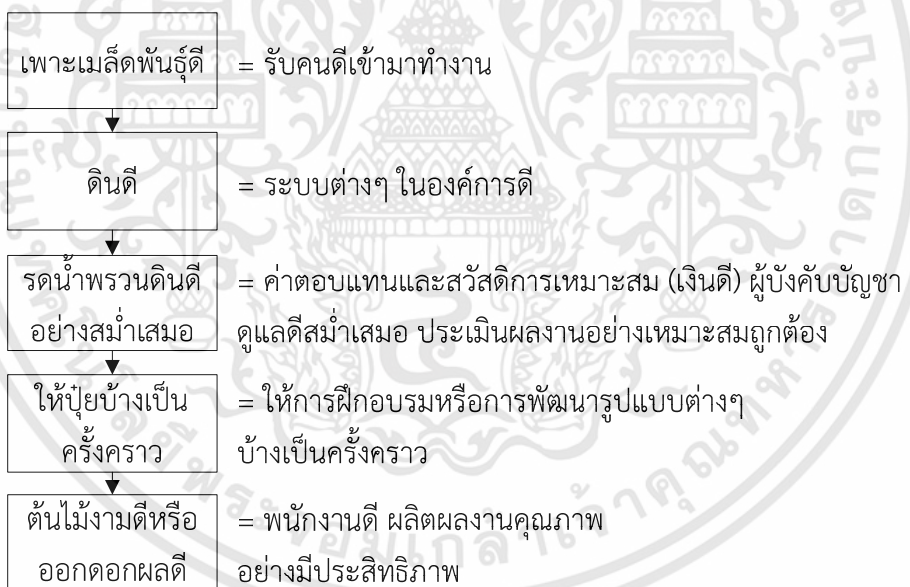
1.1 Inputs หรือสิ่งนำเข้า ซึ่งได้แก่ ทรัพยากรต่าง ๆ เช่น เงินงบประมาณ บุคคลวัสดุ อุปกรณ์ ตลอดจนนโยบายและแนวคิดในการบริหารงานการพัฒนาบุคลากร วิธีการที่ใช้ในการพัฒนาบุคลากร และเทคโนโลยีต่าง ๆ ฯลฯ ซึ่งหน่วยงานทุ่มเท หรือใส่เข้าไปในระบบการพัฒนาบุคลากร

1.2 Process หรือ กระบวนการพัฒนาบุคคล หมายถึง การฝึกอบรม การสัมมนา การประชุมเชิงปฏิบัติการ หรือการ ดำเนินการพัฒนาบุคลากรในลักษณะอื่น ๆ เช่น การมอบหมายงาน การหมุนเวียนหน้าที่การงาน (Job Rotation) เป็นต้น และ

1.3 Outputs หรือผลลัพธ์ คือบุคลากรที่ได้รับการพัฒนาแล้ว รวมทั้งข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับผลลัพธ์ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อ เป็นข้อมูลย้อนกลับ หรือ Feedback เพื่อใช้ในการปรับปรุงการพัฒนาบุคลากรต่อไปอีก

แนวคิดนี้ต้องการเน้นถึงประเด็นสำคัญว่า ถ้าต้องการผลลัพธ์ที่มีคุณภาพ ก็จำเป็นต้องใส่สิ่งนำเข้าที่สมบูรณ์ และมีคุณภาพ เข้าไปในระบบ และดูแลให้กระบวนการพัฒนาบุคลากรมีประสิทธิภาพด้วย

2. Agricultural Model หรือแนวคิดเชิงเกษตรกรรม ซึ่งเปรียบเทียบการพัฒนาบุคคล เช่นเดียวกับการปลูกต้นไม้ และเห็นว่าเราควรจะต้องดำเนินการพัฒนาบุคลากรในลักษณะ ดังนี้

ภาพที่ 2.4 แนวคิดในการพัฒนาบุคลากรในเชิงระบบ

2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ธนิกานต์ มาฆะศิริรานนท์ (2545) ได้ศึกษาเรื่องพฤติกรรมกรมการเสพติดอินเทอร์เน็ตและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเสพติดอินเทอร์เน็ตของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย ในงานวิจัยนี้แสดงถึงการรับรู้พฤติกรรมกรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของประชาชนที่มีการรับรู้ถึงพฤติกรรม แต่ในทางปฏิบัติก็ยังปฏิบัติอยู่ ซึ่งอาจส่งผลให้เกิดการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในทางรูปธรรมหรือกายภาพได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พัฒนรพี เล้าตระกูล (2549)มีการศึกษาเกี่ยวกับเรื่อง วัฒนธรรมไทยกับการรับรู้หลักการ และพฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของประชาชน พบว่า วัฒนธรรมไทยที่ส่งผลต่อพฤติกรรม การละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของประชาชน ได้แก่ การไม่ยึดมั่นในกฎเกณฑ์และวัฒนธรรมสิทธิร่วมกัน ประชาชนรับรู้ถึงพฤติกรรมละเมิดสิทธิส่วนบุคคล แต่ในทางปฏิบัติประชาชนก็ยังปฏิบัติอยู่ ประชาชนที่มีความแตกต่างเรื่องเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ และอาชีพไม่มีผลต่อการรับรู้เรื่อง การละเมิดสิทธิส่วนบุคคล แต่ในส่วนพฤติกรรมความแตกต่างด้านอายุ ระดับการศึกษา รายได้ และ อาชีพมีผลต่อพฤติกรรมละเมิดสิทธิส่วนบุคคล มีเพียงความแตกต่างทางเพศเท่านั้นที่ไม่มีผลต่อ พฤติกรรมละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของประชาชน

พรรณสุวัชร รติพงศ์สิทธิ์ (2550) ศึกษาเรื่อง อาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์: ศึกษาวิเคราะห์ หลักเกณฑ์ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. พบว่า ร่าง พระราชบัญญัติฯ นี้มีความผิดหลายฐานที่ยังไม่สมควรกำหนดให้เป็นความผิด เนื่องจากสามารถนำ กฎหมายที่มีอยู่มาใช้บังคับได้ และมีการกระทำความผิดที่ร่างกฎหมายไม่ครอบคลุมในการกำหนด โทษบางฐานความผิดยังขาดความเหมาะสม หากมีการแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ แล้ว ร่าง พระราชบัญญัติฯ จะเป็นประโยชน์ต่อการป้องกันและปราบปรามปัญหาอาชญากรรมทาง คอมพิวเตอร์ ซึ่งเป็นการรักษาสิทธิของประชาชนไทยได้เป็นอย่างดี

ธิภัทร พึ่งจันทร์ (2554) มีการศึกษาถึงแรงจูงใจของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ต่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของ www.Facebook.com พบว่า แรงจูงใจส่วนใหญ่เป็นเรื่องการ สนทนาออนไลน์โต้ตอบกันได้อย่างรวดเร็ว และมีโปรไฟล์นำเสนอข้อมูลส่วนตัว เช่นรูปภาพ วิดีโอ และยังพบปัญหาในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ อันดับแรก คือ สามารถปล่อยข่าวและทำให้เกิด การรวมตัวของกลุ่มในทางที่ดีและในทางที่ไม่ดีอย่างรวดเร็ว การโพสต์ข้อความหรือรูปภาพที่เราไม่พึง ประสงค์ ซึ่งปัญหาเหล่านี้สามารถนำไปสู่การละเมิดสิทธิส่วนบุคคลบนอินเทอร์เน็ตได้

คนาธิป ทองรวีวงศ์ (2555: 49) มีการศึกษามาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิใน ความเป็นอยู่ส่วนตัว:ศึกษารณการรบกวนสิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัวจากการใช้เว็บไซต์เครือข่าย สังคม. โดยเห็นว่ากรณีการเผยแพร่ภาพผู้อื่นทางเว็บไซต์เครือข่ายสังคมโดยผู้ใช้นั้นมิได้รับรู้และยินยอม ซึ่งอาจเกิดขึ้นทั้งกรณีที่ผู้ใช้นั้นเป็นผู้ใช้เว็บไซต์เครือข่ายสังคมหรือบุคคลอื่นที่ไม่ใช่ผู้ใช้เว็บไซต์เครือข่าย สังคม (Non-user) หากภาพนั้นเป็นภาพที่ไม่ใช่ภาพลามกตามมาตรา 14 (4) และไม่ใช่อุปถัมภ์ตาม มาตรา 16 แม้ว่าจะทำให้เกิดการรบกวนความเป็นอยู่ส่วนตัวของผู้อื่นก็ไม่สามารถปรับใช้กับ พระราชบัญญัตินี้ เพื่อคุ้มครองผู้ถูกรบกวนได้กรณีการเผยแพร่ข้อความหรือข้อมูลที่กระทบถึงบุคคล อื่น ทั้งกรณีผู้ใช้นั้นเป็นผู้ใช้เว็บไซต์เครือข่ายสังคมหรือบุคคลอื่นที่ไม่ใช่ผู้ใช้เว็บไซต์เครือข่ายสังคม (Nonuser) หากข้อความหรือข้อมูลดังกล่าวเป็นข้อมูลเท็จอาจ ปรับใช้มาตรา 14 แต่หากข้อมูล ดังกล่าวไม่ใช่ข้อมูลเท็จ

Tom Buchanan and Carina B. Paine Schofield (2010: 1-24) ได้ศึกษาความกังวล เกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้คน โดยศึกษาตัวแปรมาจากพฤติกรรมการเพิ่มความเป็นส่วนตัว ในขณะออนไลน์ ในการศึกษาขั้นที่ 1 จะมีการรวบรวมมาตรการของความกังวลเกี่ยวกับความเป็น ส่วนตัวหลังจาก 6 สัปดาห์ต่อมาโดยการร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลที่ล่วงล้ำไปพร้อมกับมาตรการของ ความไว้วางใจในผู้ร้องขอและการรับรู้ความเป็นส่วนตัวที่เกี่ยวข้องกับคำขอเฉพาะ ข้อกังวลด้านความ เป็นส่วนตัวของผู้เข้าร่วมถึงระดับความไว้วางใจในผู้ร้องขอและการรับรู้ความเป็นส่วนตัวระหว่าง การโต้ตอบคาดการณ์ว่าพวกเขาจะปฏิบัติตามคำขอข้อมูลส่วนบุคคลหรือไม่แม้ว่าผลกระทบของการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รับรู้ความเป็นส่วนตัวนั้น ในการศึกษาขั้นที่ 2 ความเป็นส่วนตัวและความน่าเชื่อถือได้รับการจัดการทดลองและวัดการเปิดเผย ($n = 180$) ผลการวิจัยพบว่าความเป็นส่วนตัวและความไว้วางใจในระดับสถานการณ์โต้ตอบซึ่งความไว้วางใจสูงจะชดเชยความเป็นส่วนตัวต่ำและในทางกลับกัน ผลกระทบของการทำความเข้าใจเกี่ยวกับการเชื่อมโยงระหว่างทัศนคติความเป็นส่วนตัว, ความไว้วางใจ, การออกแบบและพฤติกรรมจริง

Helen Nissenbaum (2011: 32-48) มีการศึกษาถึงการเปิดเผยล่าสุดของสื่อที่ได้แสดงให้เห็นถึงขอบเขตของการติดตามและตรวจสอบบุคคลที่สามทางออนไลน์ซึ่งส่วนใหญ่เกิดจากการรวบรวมข้อมูลการทำโปรไฟล์และการกำหนดเป้าหมายแบบเลือก วิธีการปกป้องความเป็นส่วนตัวทางออนไลน์เป็นคำถามที่พบบ่อยในการแสดงความเห็นสาธารณะและได้รับความสนใจจากอาชีพนักแสดง และบุคคลทางการเมืองรัฐบาล ในสหรัฐอเมริกาการแจ้งให้ทราบล่วงหน้าและการยินยอมยังคงเป็นวิธีทางเลือกในนโยบายความเป็นส่วนตัวออนไลน์แม้จะมีจุดอ่อน บทความนี้นำเสนอวิธีการทางเลือกซึ่งมีรากฐานมาจากทฤษฎีความสมบูรณ์ทางบริบท ข้อเสนอในการปรับปรุงและเสริมสร้างการแจ้งให้ทราบล่วงหน้าและยินยอมเช่นนโยบายความเป็นส่วนตัวที่ชัดเจนและการปฏิบัติข้อมูลที่เป็นธรรมจะไม่เอาชนะข้อบกพร่องพื้นฐานในรูปแบบคือสมมติฐานที่ว่าประชาชนสามารถเข้าใจข้อเท็จจริงทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับทางเลือกที่แท้จริงในขณะนี้ - ทำสัญญาระหว่างบุคคลกับผู้รวบรวมข้อมูล แต่เราต้องแสดงฉากหลังของบรรทัดฐานสำคัญเชิงบริบทเฉพาะซึ่ง จำกัด เว็บไซต์ข้อมูลใดที่สามารถรวบรวมได้ด้วยซึ่งพวกเขาสามารถแบ่งปันและภายใต้เงื่อนไขที่สามารถแบ่งปันได้ ในความป้องกันความเป็นส่วนตัวอย่างจริงจัง

Tamara Dinev and Paul Hart (2014: 7-29) การศึกษาครั้งนี้มุ่งเน้นไปที่สิ่งที่มาจากความกังวลเกี่ยวกับความเป็นส่วนตัวทางอินเทอร์เน็ตและความตั้งใจเชิงพฤติกรรมในการทำธุรกรรมออนไลน์ การรับรู้ถึงความเป็นส่วนตัวถูกสร้างขึ้นจากสังคมผ่านการสื่อสารและการทำธุรกรรมกับหน่วยงานทางสังคมในสภาพแวดล้อมเครือข่ายซึ่งเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับทักษะทางเทคนิคและการรู้หนังสือในระดับหนึ่ง รูปแบบการวิจัยระบุว่า การรับรู้ทางสังคมและความรู้ทางอินเทอร์เน็ตนั้นเกี่ยวข้องกับความเป็นส่วนตัวทางอินเทอร์เน็ตและความตั้งใจที่จะทำธุรกรรม ข้อมูลการสำรวจที่รวบรวมจากผู้ตอบแบบสอบถาม 422 คนถูกวิเคราะห์โดยใช้การสร้างแบบจำลองสมการโครงสร้าง (SEM) กับ LISREL และให้การสนับสนุนสำหรับความสัมพันธ์ที่ตั้งสมมติฐาน การรับรู้ทางสังคมนั้นมีความสัมพันธ์เชิงบวกและความรู้ทางอินเทอร์เน็ตนั้นเกี่ยวข้องกับความเป็นส่วนตัวทางอินเทอร์เน็ต นอกจากนี้ความกังวลเกี่ยวกับความเป็นส่วนตัวทางอินเทอร์เน็ตมีความสัมพันธ์ในเชิงลบและความรู้ทางอินเทอร์เน็ตเกี่ยวข้องในเชิงบวกกับความตั้งใจที่จะทำธุรกรรมออนไลน์ การวิจัยนี้สำรวจทางเลือกสองทางก่อนหน้าเกี่ยวกับความเป็นส่วนตัวทางอินเทอร์เน็ตและความตั้งใจที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมอีคอมเมิร์ซและก่อให้เกิดความเข้าใจของเราเกี่ยวกับความเป็นส่วนตัวทางอินเทอร์เน็ตและความสำคัญของมันในสภาพแวดล้อมข้อมูลทั่วโลก การสร้างความตระหนักทางสังคมสามารถขยายเพื่อพัฒนาโครงสร้างการรับรู้ที่จำเป็นมากในการวิจัย MIS ที่เกี่ยวข้องกับการใช้งานโดยสมัครใจของเทคโนโลยีสารสนเทศ นอกจากนี้ยังเสนอการแบ่งส่วนของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่เกี่ยวข้องกับความเป็นส่วนตัว

ในงานวิจัยนี้แสดงถึงการรับรู้พฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของประชาชนที่มีการรับรู้ถึงพฤติกรรม แต่ในทางปฏิบัติก็ยังปฏิบัติอยู่ ซึ่งอาจส่งผลให้เกิดการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในทางรูปธรรมหรือกายภาพได้ ได้ศึกษาเกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมายในการเยียวยาผู้เสียหายทางแพ่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลโดยสื่อมวลชน พบว่าผู้เสียหายที่ถูกละเมิดสิทธิส่วนบุคคลมีจำนวนมากขึ้น เพราะสื่อมวลชนต้องการขายข่าวให้ประชาชน จนบางครั้งการนำเสนอข่าวดังกล่าวเป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล เมื่อเกิดกรณีพิพาท สื่อมวลชนก็จะประนีประนอมกับผู้เสียหายได้ จนทำให้สื่อมวลชนมิได้สำนึกในการกระทำ เมื่อพิจารณาตามบทบัญญัติเรื่องการละเมิดนี้ ควรมุ่งใช้กฎหมายที่มีอยู่ให้เป็นประโยชน์ เพื่อคุ้มครองผู้เสียหายอย่างมีประสิทธิภาพ จากงานวิจัยดังกล่าวพบว่าสื่อมวลชนใช้สิทธิส่วนบุคคลเกินขอบเขต โดยมิได้คำนึงถึงสิทธิส่วนบุคคลของผู้เสียหายจนทำให้เกิดกรณีพิพาทขึ้นอย่างต่อเนื่อง

จากแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าว จะเห็นได้ว่าการสื่อสารบนอินเทอร์เน็ตเข้ามามีบทบาทสำคัญในชีวิตประจำวันมากขึ้น โดยเฉพาะเรื่องของการศึกษา การประกอบธุรกิจบนอินเทอร์เน็ต การใช้เว็บไซต์เครือข่ายสังคมในการสื่อสาร และการประกอบธุรกิจ มีการกำหนดกฎหมายและกฎบัญญัติไว้อย่างชัดเจนในเรื่องของการสื่อสารผ่านอินเทอร์เน็ต ในขณะที่ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตมีจำนวนเพิ่มสูงขึ้นในแต่ละปี มีระบบเครือข่ายสัญญาณอินเทอร์เน็ตรองรับ มีการพัฒนาของเทคโนโลยีการสื่อสารผ่านอินเทอร์เน็ต ทำให้ยากต่อการควบคุมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลบนอินเทอร์เน็ต แม้ปัจจุบันการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีในรูปแบบต่างๆจะก่อให้เกิดผลดี แต่ในทางกลับกันหากนำข้อมูลไปใช้โดยมิชอบนั้นก็อาจจะก่อให้เกิดผลเสียได้เช่นเดียวกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อมูลส่วนบุคคล หากมีการนำไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของข้อมูล หรือนำไปใช้โดยทุจริต เพื่อให้บุคคลที่เป็นเจ้าของข้อมูลนั้นเสียหายก็จะเข้าข่ายการกระทำโดยละเมิดจะอ้างว่าไม่รู้กฎหมายไม่ได้ตั้งเจตนานั้นหาเป็นข้อแก้ตัวให้พ้นผิด ดังนั้นทุกคนต้องตระหนักถึงความสำคัญ และควรต้องทราบพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญในการศึกษาและหาเครื่องมือเพื่อใช้ในการประกอบการศึกษาเรื่อง การพัฒนาระบบป้องกันพฤติกรรมละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาระบบป้องกันพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีรายละเอียดเกี่ยวกับการดำเนินการวิจัย โดยแบ่งเป็น 4 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 เพื่อศึกษาพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ระยะที่ 2 เพื่อพัฒนาระบบป้องกันพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ระยะที่ 3 เพื่อสร้างหลักสูตรป้องกันพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ระยะที่ 4 เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์การฝึกอบรมของระบบป้องกันพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ระยะที่ 1 เพื่อศึกษาพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

(1) ประชากร

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 8 คณะ 3 วิทยาลัย ประกอบด้วยคณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม คณะเทคโนโลยีการเกษตร คณะวิทยาศาสตร์ คณะอุตสาหกรรมเกษตร คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ วิทยาลัยนานาชาติ วิทยาลัยนาโนเทคโนโลยีพระจอมเกล้าลาดกระบัง วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการข้อมูล และคณะกรรมการบริหารและจัดการ จำนวน 3,957 คน (สำนักทะเบียนและประเมินผล. 2015)

(2) กลุ่มตัวอย่าง

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 8 คณะ 3 วิทยาลัย ซึ่งได้มาโดยการใช้สูตรคำนวณของ Yamane (1973) ที่ระดับความเชื่อมั่นในการเลือกตัวอย่าง 95 % ที่ระดับความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ จำนวน 400 คน

วิธีกำหนดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) กับกลุ่มนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ที่ใช้สื่อสังคมออนไลน์ตามสัดส่วนที่กำหนดไว้

1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามพฤติกรรมกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีขั้นตอนการพัฒนาดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลและทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัจจุบัน ผลกระทบ สาเหตุ พฤติกรรมการใช้งานสื่อสังคม การละเมิดสิทธิ์ ที่เกี่ยวข้องกับแบบสอบถามพฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา เพื่อนำมาพัฒนาร่างแบบสอบถามสำหรับรวบรวมข้อมูล

2. ร่างข้อคำถามและแบบสอบถามเพื่อใช้สอบถามนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

3. นำแบบสอบถามที่ร่างไปปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักและที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมเพื่อขอรับคำแนะนำและข้อเสนอแนะเบื้องต้น

4. ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) โดยนำแบบสอบถามสภาพปัญหาและพฤติกรรมกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ดังรายนามผู้เชี่ยวชาญต่อไปนี้

1. พ.ต.อ.ทรงธรรม ศรีกาญจนา	ผู้กำกับการ(สอบสวน)
กองบังคับการตำรวจนครบาล3
2. พ.ต.อ.ภูาสีขุฑ์ ศิริปริญญาพันธ์	ผู้กำกับการ(สอบสวน)
กองบังคับการตำรวจนครบาล3
3. พ.ต.อ.วีระชัย ปฤษฎางคเดชา	ผู้กำกับการ(สอบสวน)
กองบังคับการตำรวจนครบาล3
4. รศ.ดร.ภาสกร เรืองรอง	ภาควิชาเทคโนโลยีและการสื่อสารทางการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
5. อาจารย์เจษฎา ทองขาว	คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ของข้อคำถามและลงความเห็น ซึ่งมีหลักเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

คะแนน	+1	สำหรับข้อสอบที่แน่ใจว่ามีความสอดคล้องกับจุดประสงค์
คะแนน	0	สำหรับข้อสอบที่ไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้องกับจุดประสงค์
คะแนน	-1	สำหรับข้อสอบที่แน่ใจว่าไม่มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์

5. นำผลการพิจารณาแบบสอบถามพฤติกรรมกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังแต่ละข้อไปหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับผลการเรียนรู้เป็นรายข้อ (Index of Item-Objective Congruence : IOC) โดยใช้สูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมื่อ IOC แทน ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์
 ΣR แทน ผลรวมของคะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

6. คัดเลือกข้อคำถามแบบสอบถามพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป โดยผลการหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ของแบบสอบถามพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังที่พัฒนามีค่าเท่ากับ 1.00

7. นำแบบสอบถามไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เพื่อศึกษาพฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ซึ่งแบบสอบถามเป็นคำถามปลายปิด (Close-ended Questions) โดยแบ่งโครงสร้างคำถามออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับลักษณะประชากรของนักศึกษา

ตอนที่ 2 คำถามการควบคุมตนเองในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ โดยเป็นคำถามแบบเลือกตอบเพียงคำตอบเดียว (Multiple Choice Questions)

ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ โดยคำถามเป็นแบบวัดพฤติกรรม ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

แจกแจงระดับพฤติกรรมของผู้ทำแบบสอบถามในแต่ละข้อคำถาม ดังนี้

ระดับ 4 หมายถึง เคยมีพฤติกรรมการละเมิดมากกว่า 9 ครั้งขึ้นไป (มากที่สุด)

ระดับ 3 หมายถึง เคยมีพฤติกรรมการละเมิด 6 – 8 ครั้ง (มาก)

ระดับ 2 หมายถึง เคยมีพฤติกรรมการละเมิด 3 – 5 ครั้ง (น้อย)

ระดับ 1 หมายถึง เคยมีพฤติกรรมการละเมิด 0 – 2 ครั้ง (น้อยที่สุด)

8. วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วทำการเปรียบเทียบกับเกณฑ์และแปลความหมายตามเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย โดยการกำหนดเกณฑ์แนวประยุกต์ใช้แนวคิดของ Best and Kahn (1993 : 246)

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.00 หมายถึง ระดับคุณภาพมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง ระดับคุณภาพมาก

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง ระดับคุณภาพน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง ระดับคุณภาพน้อยที่สุด

1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยมีการปฏิบัติ ดังนี้

1. ผู้วิจัยดำเนินการนำแบบสอบถามพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่ลงทะเบียนเรียน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 8 คณะ 3 วิทยาลัย จำนวน 400 คน โดยแบ่งสัดส่วนจำนวนนักศึกษาแต่ละคณะตามจำนวนประชากร

2. นำผลการตอบแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูล

1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการศึกษาพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ใช้สูตร ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ระยะที่ 2 เพื่อพัฒนาระบบป้องกันพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินกรอบแนวคิดของระบบป้องกันพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา โดยเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมาย สิทธิมนุษยชน จำนวน 10 คน

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แนวคิดระบบป้องกันพฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

มีขั้นตอนการพัฒนาดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลและทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล พฤติกรรมการใช้งานสื่อสังคม ร่วมกับผลการศึกษาพฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่เก็บรวบรวมได้จากผลการวิจัยตามจุดประสงค์ที่ 1
2. วิเคราะห์ สังเคราะห์ และจำแนกองค์ประกอบของพฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคม ซึ่งประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่
 - 2.1 อาชญากรรมคอมพิวเตอร์ในการใช้สื่อสังคม
 - 2.2 การกลั่นแกล้งทางสื่อสังคม
 - 2.3 สิทธิความเป็นส่วนตัวและข้อมูลส่วนบุคคล
 - 2.4 ระบบป้องกันพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคม
3. กำหนดนิยามและขอบเขตพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับแต่ละองค์ประกอบ
4. นำแนวคิดไปปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อขอรับคำแนะนำและข้อเสนอแนะเบื้องต้น
5. สอบถามความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมาย เกี่ยวกับการละเมิดสิทธิ จำนวน 10 คน ซึ่งได้แก่

1. พ.ต.อ.ทรงธรรม ศรีกาญจนา	ผู้กำกับการ(สอบสวน)	กองบังคับการตำรวจนครบาล 3
2. พ.ต.อ.ภูวสิทธิ์ ศิริปริญญาพันธ์	ผู้กำกับการ(สอบสวน)	กองบังคับการตำรวจนครบาล 3
3. พ.ต.อ.มนัสพันธ์ กิ่งนอวงค์	ผู้กำกับการ(สอบสวน)	กองบังคับการตำรวจนครบาล 3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. พ.ต.อ.วีระชัย ปฤษฎางคเดชา	ผู้กำกับการ(สอบสวน)	กองบังคับการตำรวจนครบาล 3
5. พ.ต.อ.วิเชียร สว่างแจ้ง	ผู้กำกับการ(สอบสวน)	กองบังคับการตำรวจนครบาล 3
6. พ.ต.อ.สาโรช ขวัญบุญชัย	ผู้กำกับการสถานีตำรวจนครบาลลาดกระบัง	
7. พ.ต.อ.สายันต์ เพ็ชรยืนยง	รองผู้กำกับการสืบสวนสถานีตำรวจนครบาลลาดกระบัง	
8. พ.ต.อ.ภักธนา ลายลักษณ์	ผู้กำกับการ(สอบสวน)	กองบังคับการสืบสวนสอบสวนตำรวจภูธรภาค 1
9. พ.ต.ท.บุญเยี่ยม กันเกตุ	รองผู้กำกับการสอบสวน	สถานีตำรวจนครบาลมีนบุรี
10. พ.ต.ท.ธิตินพงษ์ วงศ์หนูพะเนาวิ	สารวัตรสอบสวน	สถานีตำรวจนครบาลจรเข้มน้อย

6. ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขแนวคิดตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ คณะห้องค้ประกอบของระบบป้องกันพฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จำนวน 4 เรื่อง

6.1 อาชญากรรมคอมพิวเตอร์ในการใช้สื่อสังคม หมายถึง การกระทำผิดทางอาญาในระบบคอมพิวเตอร์ หรือการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อกระทำผิดทางอาญา เช่น ทำลาย เปลี่ยนแปลง หรือขโมยข้อมูลต่าง ๆ เป็นต้นระบบคอมพิวเตอร์ในที่นี้ หมายถึงรวมถึงระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ที่เชื่อมกับระบบดังกล่าวด้วยสำหรับอาชญากรรมในระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต

6.2 การกลั่นแกล้งทางสื่อสังคม หมายถึง การรังแกในรูปแบบใหม่ ตามยุคดิจิทัล โดยการกลั่นแกล้งจะไม่ใช้การลงไม้ลงมือแบบการรังแกทั่วไป แต่จะใช้เครื่องมือสื่อสารเป็นเครื่องมือหลักในการรังแกและกลั่นแกล้งกันทางสื่อสังคม

6.3 สิทธิความเป็นส่วนตัวและข้อมูลส่วนบุคคล หมายถึง สิทธิของบุคคลที่ประกอบไปด้วยสิทธิของบุคคลในครอบครัว เกียรติยศ ชื่อเสียง หรือความเป็นอยู่ส่วนตัว

6.4 ระบบป้องกันพฤติกรรมละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคม หมายถึง การพัฒนาองค์ความรู้ ให้มีความรู้คู่คุณธรรม ในการเคารพความเป็นส่วนตัวของบุคคล และตระหนักถึงความผิด จริยธรรมตลอดจนบทลงโทษ

6.5 จริยธรรมสำหรับผู้ใช้สื่อสังคม

6.6 กฎหมายระเบียบข้อบังคับ

2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยมีการปฏิบัติ โดยผู้วิจัยนำแนวคิดระบบป้องกันพฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมาย เกี่ยวกับการละเมิดสิทธิ จำนวน 10 คน ประเมินแนวคิดและสอบถามความคิดเห็น

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการพัฒนาระบบป้องกันพฤติกรรมละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังโดยใช้สูตรค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระยะที่ 3 เพื่อสร้างหลักสูตรป้องกันพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

3.1 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินหลักสูตรฝึกอบรมระบบป้องกันพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ซึ่งมีความเชี่ยวชาญที่ด้านกฎหมายการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล และการจัดและพัฒนาหลักสูตร จำนวน 5 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

1. หลักสูตรระบบป้องกันพฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

2. แบบประเมินหลักสูตรระบบป้องกันพฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

3.2.1 หลักสูตรระบบป้องกันพฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีขั้นตอนการพัฒนา ดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลและทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล พฤติกรรมการใช้งานสื่อสังคม

2. พัฒนาวัตถุประสงค์และโครงสร้างเนื้อหาการฝึกอบรมระบบป้องกันพฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคม เรียบเรียงเนื้อหา ได้เนื้อหาจำนวน 4 เรื่อง ตามแนวคิดระบบป้องกันพฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคม ประกอบด้วย

2.1 อาชญากรรมคอมพิวเตอร์ในการใช้สื่อสังคม

2.2 การกลั่นแกล้งทางสื่อสังคม

2.3 สิทธิความเป็นส่วนตัวและข้อมูลส่วนบุคคล

2.4 ระบบป้องกันพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคม

3. นำหลักสูตรการอบรมที่พัฒนาไปปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อขอรับคำแนะนำและข้อเสนอแนะเบื้องต้น

4. ประเมินคุณภาพเนื้อหาด้วยแบบประเมินหลักสูตรระบบป้องกันพฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง โดยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา จำนวน 5 คน ได้แก่

4.1 พ.ต.อ.ทรงธรรม ศรีกาญจนา

ผู้กำกับการ(สอบสวน)

กองบังคับการตำรวจนครบาล3

4.2 พ.ต.อ.ภูวสิทธิ์ ศิริปริญญาพันธ์

ผู้กำกับการ(สอบสวน)

กองบังคับการตำรวจนครบาล3

4.3 พ.ต.อ.วีระชัย ปฤษฎางคเดชา

ผู้กำกับการ(สอบสวน)

กองบังคับการตำรวจนครบาล3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.4 รศ.ดร.ภาสกร เรืองรอง

ภาควิชาเทคโนโลยีและการสื่อสาร
ด้านการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยนเรศวร

4.5 อาจารย์เจษฎา ทองขาว

คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

5. แก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

6. แจกแจงความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในแต่ละข้อคำถาม ดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง มีความเหมาะสมระดับมาก

คะแนน 3 หมายถึง มีความเหมาะสมระดับปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง มีความเหมาะสมระดับน้อย

คะแนน 1 หมายถึง มีความเหมาะสมระดับน้อยที่สุด

7. วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วทำการเปรียบเทียบกับเกณฑ์และแปลความหมายตามเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย โดยการกำหนดเกณฑ์ใช้แนวคิดของ Best and Kahn (1993 : 246)

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง ระดับคุณภาพมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง ระดับคุณภาพมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง ระดับคุณภาพปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง ระดับคุณภาพน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง ระดับคุณภาพน้อยที่สุด

8. นำหลักสูตรฝึกอบรมไปทดลองใช้ที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขไปทดลองจริงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน ในระหว่างเรียนให้ทำแบบประเมินผลการฝึกอบรมระหว่างบทเรียน และแบบประเมินผลการฝึกอบรมหลังเรียน

9. หาประสิทธิภาพของหลักสูตรระบบป้องกันพฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จากคะแนนแบบทดสอบระหว่างเรียน และคะแนนแบบทดสอบหลังเรียน โดยใช้สูตรหาประสิทธิภาพของบทเรียน (E_1/E_2)

3.2.2 แบบประเมินหลักสูตรระบบป้องกันพฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือโดยมีขั้นตอนการสร้างและพัฒนา ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบประเมินหลักสูตรระบบป้องกันพฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

2. กำหนดหัวข้อที่ต้องการประเมิน

3. สร้างแบบประเมินหลักสูตรระบบป้องกันพฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง สำหรับผู้เชี่ยวชาญ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งมีเกณฑ์การให้ความหมาย ดังนี้

- ระดับ 5 หมายถึง คุณภาพของหลักสูตรอยู่ในระดับ ดีมาก
 ระดับ 4 หมายถึง คุณภาพของหลักสูตรอยู่ในระดับ ดี
 ระดับ 3 หมายถึง คุณภาพของหลักสูตรอยู่ในระดับ ปานกลาง
 ระดับ 2 หมายถึง คุณภาพของหลักสูตรอยู่ในระดับ พอใช้
 ระดับ 1 หมายถึง คุณภาพของหลักสูตรอยู่ในระดับ ควรปรับปรุง

4. นำแบบประเมินหลักสูตรระบบป้องกันพฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ พิจารณาตรวจสอบ และแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำ

5. นำแบบประเมินไปใช้เพื่อหลักสูตรระบบป้องกันพฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังตามรายการที่ระบุไว้ แล้วทำการเปรียบเทียบกับเกณฑ์ โดยการคำนวณหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และแปลความหมายตามเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย โดยการกำหนดเกณฑ์ใช้แนวคิดของ Best and Kahn (1993 : 246)

ค่าเฉลี่ย	4.50 – 5.00	หมายถึง	ระดับคุณภาพดีมาก
ค่าเฉลี่ย	3.50 – 4.49	หมายถึง	ระดับคุณภาพดี
ค่าเฉลี่ย	2.50 – 3.49	หมายถึง	ระดับคุณภาพปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50 – 2.49	หมายถึง	ระดับคุณภาพพอใช้
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.49	หมายถึง	ระดับคุณภาพควรปรับปรุง

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยมีการปฏิบัติ ดังนี้

1. ผู้วิจัยดำเนินการนำแบบประเมินหลักสูตรระบบป้องกันพฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง โดยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา จำนวน 5 คน

2. นำผลการตอบแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูล

3. ผู้วิจัยนำหลักสูตรฝึกอบรมไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน โดยชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับการวิจัยและการฝึกอบรมระบบป้องกันพฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

4. ผู้เข้ารับการฝึกอบรม รับการอบรมที่ละหัวข้อ และหลังจากการจบการฝึกอบรมในแต่ละหัวข้อผู้เข้ารับการอบรมจะต้องทำแบบประเมินผลการฝึกอบรมหลักสูตรระบบป้องกันพฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังทำเรื่อง เพื่อเก็บรวบรวมเป็นคะแนนระหว่างเรียน (E_1) ระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรมจำนวน 2 วัน วันละ 4 ชั่วโมง

5. หลังจากฝึกอบรมระบบป้องกันพฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังแล้ว ผู้เข้ารับการอบรมทำแบบประเมินผลการฝึกอบรมหลักสูตรระบบป้องกันพฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เพื่อเก็บรวบรวมเป็นคะแนนหลังเรียน (E_2)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. การรวบรวมข้อมูลจะนำผลจากคะแนนแบบประเมินผลการฝึกอบรมหลักสูตรระบบป้องกันพฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังทำเรื่อง และหลังเรียนไปทำการวิเคราะห์โดยใช้สูตรหาประสิทธิภาพ เทียบกับเกณฑ์ 80/80

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการพัฒนาและประเมินระบบป้องกันพฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ใช้สูตรหาประสิทธิภาพ (E_1/E_2) ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ระยะที่ 4 เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์การฝึกอบรมระบบป้องกันพฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 8 คณะ 3 วิทยาลัย ประกอบด้วยคณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม คณะเทคโนโลยีการเกษตร คณะวิทยาศาสตร์ คณะอุตสาหกรรมเกษตร คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ วิทยาลัยนานาชาติ วิทยาลัยนาโนเทคโนโลยีพระจอมเกล้าลาดกระบัง วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ ข้อมูล และคณะกรรมการบริหารและจัดการ จำนวน 3,957 คน (Office of the Registrar of King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang, 2015)

2. กลุ่มตัวอย่าง

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นรายวิชาที่เปิดให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาทุกคณะ ลงทะเบียนเรียน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 ได้มาโดยวิธีการเฉพาะเจาะจง

4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินผลสัมฤทธิ์การฝึกอบรมระบบป้องกันพฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

มีขั้นตอนการพัฒนาดังนี้

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบประเมินผลสัมฤทธิ์การฝึกอบรมระบบป้องกันพฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ ตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน ใช้เวลาทำแบบทดสอบ 30 นาที โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้า รวบรวมข้อมูลเอกสาร ตำรา บทเรียน บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์

2. วิเคราะห์วัตถุประสงค์ให้ครอบคลุมในหลักสูตร ได้แก่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 2.1 ตระหนักถึงอาชญากรรมคอมพิวเตอร์ในการใช้สื่อสังคม
 - 2.2 เข้าใจรูปแบบการกลั่นแกล้งทางสื่อสังคม
 - 2.3 ตระหนักถึงสิทธิความเป็นส่วนตัวและข้อมูลส่วนบุคคล
 - 2.4 เข้าใจระบบป้องกันพฤติกรรมกระทำความผิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคม
3. ระบุเงื่อนไขในการทดสอบ มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ ตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน ใช้เวลาทำแบบทดสอบ 30 นาที

ตารางที่ 3.1 แผนผังข้อสอบ (test blueprint) ของแบบประเมินผลสัมฤทธิ์การฝึกอบรมระบบป้องกันพฤติกรรมกระทำความผิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เรื่อง	จุดประสงค์	น้ำหนัก	จำนวนข้อ
1. อาชญากรรมคอมพิวเตอร์ในการใช้สื่อสังคม	ตระหนักถึงอาชญากรรมคอมพิวเตอร์ในการใช้สื่อสังคม	25	5
2. การกลั่นแกล้งทางสื่อสังคม	เข้าใจรูปแบบการกลั่นแกล้งทางสื่อสังคม	25	5
3. สิทธิความเป็นส่วนตัวและข้อมูลส่วนบุคคล	ตระหนักถึงสิทธิความเป็นส่วนตัวและข้อมูลส่วนบุคคล	25	5
4. ระบบป้องกันพฤติกรรมกระทำความผิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคม	เข้าใจระบบป้องกันพฤติกรรมกระทำความผิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคม	25	5
รวม		100	20

5. สร้างแบบประเมินผลสัมฤทธิ์การฝึกอบรมระบบป้องกันพฤติกรรมกระทำความผิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ให้สอดคล้องกับเนื้อหา และจุดประสงค์

6. ตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้นเกี่ยวกับโจทย์และตัวเลือก

7. ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) โดยนำแบบประเมินผลสัมฤทธิ์การฝึกอบรมระบบป้องกันพฤติกรรมกระทำความผิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ดังรายนามผู้เชี่ยวชาญต่อไปนี้

7.1 พ.ต.อ.ทรงธรรม ศรีกาญจนา	ผู้กำกับการ(สอบสวน)
กองบังคับการตำรวจนครบาล3
7.2 พ.ต.อ.ภูวสิทธิ์ ศิริปริญญาพันธ์	ผู้กำกับการ(สอบสวน)
กองบังคับการตำรวจนครบาล3
7.3 พ.ต.อ.มนัสพันธ์ กิ่งนอวงศ์	ผู้กำกับการ(สอบสวน)
กองบังคับการตำรวจนครบาล3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 7.4 พ.ต.อ.วีระชัย ปฤษฎาภคเดชา ผู้กำกับการ(สอบสวน)
กองบังคับการตำรวจนครบาล3
- 7.5 พ.ต.อ.วิเชียร สว่างแจ้ง ผู้กำกับการ(สอบสวน)
กองบังคับการตำรวจนครบาล3

ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ของประเมินผลสัมฤทธิ์และลงความเห็น ซึ่งมีหลักเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

- คะแนน +1 สำหรับข้อสอบที่แน่ใจว่ามีความสอดคล้องกับจุดประสงค์
คะแนน 0 สำหรับข้อสอบที่ไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้องกับจุดประสงค์
คะแนน -1 สำหรับข้อสอบที่แน่ใจว่าไม่มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์

8. นำผลการพิจารณาแบบประเมินผลสัมฤทธิ์การฝึกอบรมระบบป้องกันพฤติกรรมก่อกวนละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังแต่ละข้อ ไปหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับผลการเรียนรู้เป็นรายข้อ (Index of Item-Objective Congruence : IOC) โดยใช้สูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

- เมื่อ IOC แทน ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์
 $\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ
N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

9. คัดเลือกข้อสอบแบบประเมินผลสัมฤทธิ์การฝึกอบรมระบบป้องกันพฤติกรรมก่อกวนละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป โดยผลการหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ของแบบประเมินผลสัมฤทธิ์ที่พัฒนามีค่าเท่ากับ 1.00

10. นำแบบประเมินผลสัมฤทธิ์การฝึกอบรมระบบป้องกันพฤติกรรมก่อกวนละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

11. นำคำตอบของแบบทดสอบมาตรวจให้คะแนน โดยแบบทดสอบแบบเลือกตอบให้คะแนนข้อที่ถูก 1 คะแนน ข้อที่ผิด ไม่ได้ทำ หรือตอบมากกว่า 1 ตัวเลือก ให้ 0 คะแนน

12. นำคำตอบของนักเรียนมาทำการวิเคราะห์รายข้อ เพื่อหาความยากง่าย (difficulty : p) และอำนาจจำแนก (discrimination : r) โดยคำนวณจากสูตร

$$p = \frac{H+L}{N}$$

$$r = \frac{H-L}{N}$$

- เมื่อ p แทน ค่าความยากง่าย
r แทน ค่าอำนาจจำแนก
H แทน จำนวนที่ตอบถูกในกลุ่มสูง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

L แทน จำนวนที่ตอบถูกในกลุ่มต่ำ
N แทน จำนวนในกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำรวมกัน

12. คัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากง่ายตั้งแต่ 0.2 – 0.8 อำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.2 ขึ้นไป และสอดคล้องกับแผนผังข้อสอบ โดยคัดเลือกให้เหลือเพียง 20 ข้อ โดยผลการหาความยากง่าย (difficulty : p) มีค่าตั้งแต่ 0.20-0.77 และอำนาจจำแนก (discrimination : r) มีค่าตั้งแต่ 0.20-0.93

13. นำแบบประเมินผลสัมฤทธิ์การฝึกอบรมระบบป้องกันพฤติกรรมกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังไปหาความเชื่อมั่นทั้งฉบับ แบบความคงที่ภายใน (Internal consistency) โดยใช้สูตร KR-20 โดยใช้วิธีของ Kuder-Richardson (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2556 : 157)

$$r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum pq}{S^2} \right]$$

เมื่อ	r_{tt}	แทน สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
	n	แทน จำนวนข้อคำถาม
	S^2	แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับ
	p	แทน สัดส่วนของคนที่ทำถูกแต่ละข้อ
	q	แทน สัดส่วนของคนที่ทำผิดแต่ละข้อ ($q = 1 - p$)

โดยผลการหาความเชื่อมั่นของแบบประเมินผลสัมฤทธิ์การฝึกอบรมระบบป้องกันพฤติกรรมกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังที่พัฒนามีค่าเท่ากับ 0.71

14. นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแล้วไปใช้ในการวิจัย

4.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยมีการปฏิบัติ ดังนี้

1. ผู้วิจัยนำหลักสูตรฝึกอบรมไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน โดยชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับการวิจัยและการฝึกอบรมระบบป้องกันพฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

2. หลังจากอบรมเรียบร้อยแล้ว ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทำแบบประเมินสัมฤทธิ์การฝึกอบรมหลักสูตรระบบป้องกันพฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

3. การรวบรวมข้อมูลจะนำผลจากคะแนนผลสัมฤทธิ์การฝึกอบรมหลักสูตรระบบป้องกันพฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังไปทำการวิเคราะห์

4.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการประเมินผลสัมฤทธิ์การฝึกอบรมระบบป้องกันพฤติกรรมกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง โดยใช้สูตร One Sample t-test

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาระบบป้องกันพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ผู้วิจัยขอเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ผลการศึกษาพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
2. ผลการพัฒนาระบบป้องกันพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
3. ผลการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระบบป้องกันพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
4. ผลประเมินผลสัมฤทธิ์การฝึกอบรมระบบป้องกันพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ผลการวิเคราะห์แสดงรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.1 ผลการศึกษาพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

จากการเก็บรวบรวมด้วยแบบสอบถามพฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน แบ่งเป็น 4 ตอน

4.1.1 ผลการศึกษาประชากรของนักศึกษา

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลเกี่ยวกับประชากรของนักศึกษา เรื่องเพศ (n = 400)

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	216	54.00
หญิง	184	46.00
รวม	400	100.00

จากตาราง 4.1 พบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จำนวน 400 คน ที่ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชาย จำนวน 216 คน คิดเป็นร้อยละ 54 และเป็นเพศหญิง จำนวน 184 คน คิดเป็นร้อยละ 46

ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของข้อมูลเกี่ยวกับประชากรของนักศึกษา เรื่องอายุ (n = 400)

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
20 – 29 ปี	145	36.25
30 – 39 ปี	243	60.75
40 ขึ้นไป	12	3.00
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 4.2 พบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จำนวน 400 คน ที่ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีอายุ 30 – 39 ปี จำนวน 243 คน คิดเป็นร้อยละ 60.75

ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละของข้อมูลเกี่ยวกับประชากรของนักศึกษา เรื่องคณะ (n = 400)

คณะ	จำนวน	ร้อยละ
คณะวิศวกรรมศาสตร์	135	33.75
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์	27	6.75
คณะวิทยาศาสตร์	32	8.00
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม	69	17.25
คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ	41	10.25
คณะเทคโนโลยีการเกษตร	17	4.25
คณะอุตสาหกรรมเกษตร	14	3.50
คณะการบริหารและจัดการ	43	10.75
วิทยาลัยนานาชาติ	12	3.00
วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการข้อมูล	4	1.00
วิทยาลัยนาโนเทคโนโลยีพระจอมเกล้าลาดกระบัง	6	1.50
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 4.3 พบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จำนวน 400 คน ที่ตอบแบบสอบถามส่วนมากสังกัดคณะวิศวกรรมศาสตร์ จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 33.75

4.1.2 ผลการศึกษาการควบคุมตนเองในการใช้สื่อสังคมออนไลน์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้拿去ไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.4 จำนวนและร้อยละของพฤติกรรมการควบคุมตนเองในการใช้สื่อสังคมออนไลน์
(n = 400)

การควบคุมตนเองในการใช้สื่อสังคมออนไลน์	จำนวน	ร้อยละ
เปิดเผยข้อมูลส่วนตัวแบบสาธารณะ ทุกคนสามารถเข้าถึงข้อมูลได้	90	22.50
เปิดเผยข้อมูลส่วนตัวเฉพาะเพื่อน และเพื่อนของเพื่อนเท่านั้น	255	63.75
เปิดเผยข้อมูลส่วนตัวเฉพาะเพื่อน	55	13.75
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 4.4 พบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จำนวน 400 คน ที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เปิดเผยข้อมูลส่วนตัวเฉพาะเพื่อน และเพื่อนของเพื่อนเท่านั้น จำนวน 255 คน คิดเป็นร้อยละ 63.75 อันดับสองเปิดเผยข้อมูลส่วนตัวแบบสาธารณะ ทุกคนสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ 90 คน คิดเป็นร้อยละ 22.50 และเปิดเผยข้อมูลส่วนตัวเฉพาะเพื่อนจำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 13.75

4.1.3 ผลการศึกษาพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมออนไลน์

ตารางที่ 4.5 จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมออนไลน์กฎหมาย (n = 400)

รายการ	ระดับปฏิบัติ		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ท่านเคยใช้ชื่อผู้อื่นเพื่อแสดงตัวตนบนอินเทอร์เน็ต	0.64	1.06	มาก
2. ท่านเคยค้นหาแฟ้มประวัติของผู้อื่นผ่านทาง Search Engine	1.25	1.08	มาก
3. ท่านเคยดู คัดลอกรูปภาพของบุคคลอื่นใน เว็บไซต์ส่วนตัวของผู้อื่นที่ตนเองไม่รู้จัก	1.78	1.05	มาก
4. ท่านเคยคัดลอกข้อความของบุคคลอื่นโดยมิได้อ้างอิงแหล่งที่มา	1.00	1.11	มาก
5. ท่านเคยคัดลอกรูปภาพของบุคคลอื่นโดยมิได้อ้างอิงแหล่งที่มา	0.98	1.12	มาก
6. ท่านเคยแก้ไขเพิ่มเติมบทความของผู้อื่นโดยมิได้อ้างอิงต้นฉบับ	0.64	1.05	มาก
7. ท่านเคยตัดต่อ ตกแต่งรูปภาพของผู้อื่นโดยมิได้รับอนุญาต	0.47	0.99	น้อย
8. ท่านเคยเผยแพร่ข้อมูลของเพื่อนในเครือข่ายสังคมให้กับผู้อื่นโดยมิได้รับอนุญาต	0.48	0.92	น้อย
9. ท่านเคยโพสต์ภาพและข้อความของผู้อื่นบนเว็บไซต์ส่วนตัว	0.99	1.13	มาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

รายการ	ระดับปฏิบัติ		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
10. ท่านเคยส่งต่อ (tag) ภาพถ่ายของผู้อื่นโดยมิได้รับ รับการยินยอม	0.78	1.06	มาก
11. ท่านเคยส่งต่อ (tag) ภาพโฆษณาไปยังผู้อื่น	0.64	1.06	มาก
12. ท่านเคยส่งข้อความทักทาย ติดต่อกับผู้อื่นที่มีได้ เป็นเพื่อนในเครือข่ายสังคมของท่าน	0.96	1.12	มาก
13. ท่านเคยสร้างเครือข่ายสังคมออนไลน์โดยใช้ชื่อ ประวัติส่วนตัวของผู้อื่น	0.52	1.05	มาก
14. ท่านเคยสร้างเครือข่ายสังคมออนไลน์โดยใช้ รูปภาพของผู้อื่น	0.53	10.05	มาก
15. ท่านเคยติดตามความเคลื่อนไหวและพฤติกรรม ต่าง ๆ ของผู้อื่น	1.24	1.18	มาก
16. ท่านเคยใช้ข้อความพุดส่อเสียดผู้อื่นในขณะที่ใช้ อินเทอร์เน็ต	0.78	1.07	มาก
17. ท่านเคยอัปโหลด VDO ต่าง ๆ ที่บันทึก	0.77	1.09	มาก
18. ท่านเคยอัปโหลด VDO พฤติกรรมของผู้อื่นขึ้น บนอินเทอร์เน็ต	0.61	1.01	มาก
19. ท่านเคยวิพากษ์วิจารณ์ถึงชีวิตส่วนตัวผู้อื่น	0.65	0.97	มาก
20. ท่านเคยทราบและเพิกเฉยกับบทลงโทษทาง กฎหมายที่เกี่ยวกับการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลใน การใช้สื่อสังคม	1.41	1.11	มาก
ในภาพรวม	0.85	0.75	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จำนวน 400 คน ในภาพรวมพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมออนไลน์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 0.85$, S.D. = 0.45) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า พฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ที่มากที่สุด คือ การดู คัดลอกรูปภาพของบุคคลอื่นในเว็บไซต์ส่วนตัวของผู้อื่นที่ตนเองไม่รู้จัก ($\bar{X} = 1.78$, S.D. = 1.05) รองลงมา คือ ทราบและเพิกเฉยกับบทลงโทษทางกฎหมายที่เกี่ยวกับการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคม ($\bar{X} = 1.41$, S.D. = 1.11) พฤติกรรมการค้นหาเพิ่มประวัติของผู้อื่น ผ่านทาง search engine ($\bar{X} = 1.25$, S.D. = 1.08) ที่ตอบแบบสอบถามมีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายอยู่ในระดับเข้าใจบ้าง

4.2 ผลการพัฒนาาระบบป้องกันพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ผลการวิเคราะห์แนวคิดระบบป้องกันพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จากผู้เชี่ยวชาญ ดังตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์ผลการประเมินแนวคิดระบบป้องกันพฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จากผู้เชี่ยวชาญ 10 คน

ประเด็น	อาชญากรรมคอมพิวเตอร์ในการใช้สื่อสังคม		การกลั่นแกล้งทางสื่อสังคม		สิทธิความเป็นส่วนตัวและข้อมูลส่วนบุคคล		ระบบป้องกันพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคม	
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	ร้อยละ	100.00	0.00	90.00	10.00	100.00	0.00	90.00

จากตารางที่ 4.6 ผลการประเมินแนวคิดระบบป้องกันพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังจากผู้เชี่ยวชาญ มีความเห็นชอบองค์ประกอบ 4 เรื่อง ได้แก่ 1) อาชญากรรมคอมพิวเตอร์ในการใช้สื่อสังคม 2) การกลั่นแกล้งทางสื่อสังคม 3) สิทธิความเป็นส่วนตัวและข้อมูลส่วนบุคคล และ 4) ระบบป้องกันพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคม

นอกจากนี้ข้อเสนอแนะจากคำถามปลายเปิดสามารถสรุปได้ดังนี้

1. ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยกับแนวคิดและองค์ประกอบทั้ง 4 เรื่อง เนื่องจากสอดคล้องและครอบคลุมกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยการละเมิดและพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550
2. ควรยกตัวอย่างสถานการณ์สมมติเพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมเข้าใจถึงการนำไปใช้ และการนำไปปฏิบัติจริงได้

4.3 ผลการพัฒนาหลักสูตรจากระบบป้องกันพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ตารางที่ 4.7 ผลการประเมินหลักสูตรระบบป้องกันพฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ข้อความ	\bar{X}	S.D.	ระดับคุณภาพ
1. เนื้อหา มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์	4.80	0.45	ดีมาก
2. ความถูกต้องของเนื้อหา	4.00	0.71	ดี
3. การแบ่งเนื้อหา มีความเหมาะสม	5.00	0.00	ดีมาก
4. ความเหมาะสมในการจัดลำดับเนื้อหา	4.80	0.45	ดีมาก
5. ความชัดเจนในการอธิบายเนื้อหา	4.80	0.45	ดีมาก
6. เนื้อหา มีความยากง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน	5.00	0.00	ดีมาก
7. ความเหมาะสมของภาพในเนื้อหาบทเรียน	5.00	0.00	ดีมาก
8. เนื้อหาอ่านแล้วเข้าใจง่ายเหมาะสมที่จะศึกษาด้วยตนเอง	4.40	0.55	ดี
9. เนื้อหา มีความทันสมัยน่าเชื่อถือ และอ้างอิงที่มาชัดเจน	5.00	0.00	ดีมาก
10. เนื้อหาในบทเรียนเหมาะสมกับกิจกรรมและแบบฝึกหัด	4.40	0.55	ดี
ภาพรวม	4.72	0.50	ดีมาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่า หลักสูตรระบบป้องกันพฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง โดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.72$, S.D. = 0.50) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีคุณภาพมากที่สุด คือ การแบ่งเนื้อหา มีความเหมาะสม เนื้อหา มีความยากง่ายเหมาะสม ความเหมาะสมของภาพในเนื้อหาบทเรียน และเนื้อหามีความทันสมัยน่าเชื่อถือและอ้างอิงที่มาชัดเจน ($\bar{X} = 5.00$, S.D. = 0)

การหาประสิทธิภาพโดยใช้สูตร E_1/E_2 แสดงดังตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 แสดงผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมระบบป้องกันพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

การทดสอบ	จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม	\bar{X}	ค่าร้อยละ
คะแนนระหว่างฝึกอบรม (E_1)	30	20	16.10	80.50
คะแนนหลังฝึกอบรม (E_2)	30	20	17.03	85.17

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.8 พบว่าประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมระบบป้องกันพฤติกรรม การละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีค่าเท่ากับ 80.50/85.17 เป็นไปตามเกณฑ์ 80/80

4.4 ผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์การฝึกอบรมระบบป้องกันพฤติกรรม การละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์การฝึกอบรมระบบป้องกันพฤติกรรม การละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง (n = 30)

การทดสอบ	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	t	p
คะแนนผลสัมฤทธิ์การฝึกอบรม	20	17.03	0.79	6.36	2.98

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ผลสัมฤทธิ์การฝึกอบรมโดยใช้ระบบป้องกันพฤติกรรม การละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มากกว่าร้อยละ 80

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาระบบป้องกันพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ซึ่งมีจุดประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคม เพื่อพัฒนาและประเมินระบบป้องกันพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคม เพื่อสร้างหลักสูตรจากระบบป้องกันพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคม เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของระบบป้องกันพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง โดยผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะตามลำดับดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัย เรื่อง การพัฒนาระบบป้องกันพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ จากผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ส่วนใหญ่เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง มีอายุมีอายุ 30 – 39 ปี ส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ในคณะวิศวกรรมศาสตร์ จำนวน 400 คน ส่วนใหญ่เปิดเผยข้อมูลส่วนตัวเฉพาะเพื่อน และเพื่อนของเพื่อนเท่านั้น ในภาพรวมพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมออนไลน์อยู่ในระดับเคยบางครั้ง ($\bar{X} = 0.85, S.D. = 0.45$)

2. ผลการวิเคราะห์แนวคิดระบบป้องกันพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จากผู้เชี่ยวชาญด้วยแบบประเมินซึ่งแนวคิดระบบป้องกันพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ประกอบด้วยองค์ประกอบ 4 เรื่อง ได้แก่ 1) อาชญากรรมคอมพิวเตอร์ในการใช้สื่อสังคม 2) การกลั่นแกล้งทางสื่อสังคม 3) สิทธิความเป็นส่วนตัวและข้อมูลส่วนบุคคล และ 4) ระบบป้องกันพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคม

3. หลักสูตรระบบป้องกันพฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง โดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.72, S.D. = 0.50$) และประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมระบบป้องกันพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีค่าเท่ากับ 80.50/85.17 เป็นไปตามเกณฑ์ 80/80

4. ผลสัมฤทธิ์การฝึกอบรมโดยใช้ระบบป้องกันพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มากกว่าร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 6.36, p = 2.98$)

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย เรื่อง การพัฒนาระบบป้องกันพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ผู้วิจัยได้อภิปรายผลการวิจัยดังนี้

1. ลักษณะประชากรของนักศึกษาจำแนกตามเพศ อายุ คณะ ซึ่งนักศึกษาที่มีพฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ส่วนใหญ่ อยู่ในคณะวิศวกรรมศาสตร์ส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย เป็นคณะที่การเรียนการสอนมีการใช้สื่อสังคมออนไลน์มาเกี่ยวข้องตลอดเวลา รวมถึงด้านปฏิบัติการต่างๆ ซึ่งอาจเป็นสาเหตุให้เกิดความประมาท ใช้สิทธิเกินขอบเขต ล่วงล้ำความเป็นส่วนตัวตัวของผู้อื่นโดยไม่ได้ตั้งใจ จะมีพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลัดดาวรรณ สุวรรณเวก (2555) ตรงกันกับลักษณะประชากรด้านอายุ และอาชีพไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัฒน์รพี เล้าตะกุล (2549) ที่พบว่าวัฒนธรรมไทยกับการรับรู้หลักการและพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล แต่ในทางปฏิบัติประชาชนก็ยังปฏิบัติอยู่ ประชาชนที่มีความแตกต่างเรื่องเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ และไม่มีผลต่อการรับรู้เรื่องการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล มีเพียงความแตกต่างทางเพศเท่านั้นที่ไม่มีผลต่อพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลขอประชาชน

การควบคุมตนเองในการใช้สื่อสังคมออนไลน์การเปิดเผยข้อมูลส่วนตัวที่แตกต่างกันมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เปิดเผยข้อมูลแบบเพื่อนที่เปิดเผยข้อมูลส่วนตัวแบบสาธารณะ จะมีพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลมากกว่านักศึกษาที่เปิดเผยข้อมูลแบบเฉพาะเพื่อนและเพื่อนของเพื่อนเท่านั้น และนักศึกษาที่เปิดเผยข้อมูลแบบเฉพาะเท่านั้น เป็นสิ่งที่ต้องได้รับการพัฒนาการถ่ายทอดที่ถูกต้องชัดเจนอย่างแท้จริง ในเรื่องของการพัฒนาการรับรู้ วัตถุประสงค์ของการสื่อสารที่ต้องมีการเปลี่ยนแปลงด้านพฤติกรรมหรือการกระทำของบุคคล ตั้งแต่การลอกเลียนแบบ การลงมือทำตามแบบ การกระทำอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการกระทำอย่างเป็นธรรมชาติที่เราจำเป็นต้องเข้าใจร่วมกันว่า เว็บไซต์ประเภทเหล่านี้ไม่ใช่พื้นที่สื่อโดยธรรมชาติ แต่มีลักษณะความเป็นสาธารณะโดยส่วนตัว (Personic = Public+Person) ขึ้นอยู่กับการตั้งค่าของผู้ใช้แต่ละคน ซึ่งแตกต่างเป็นอย่างมากกับพื้นที่การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือบทความตามหนังสือพิมพ์ซึ่งเป็นการเขียนขนาดยาว แต่เมื่อเป็นเช่นนี้ก็ไม่ได้หมายความว่าเว็บไซต์เหล่านี้ซึ่งไม่ใช่สื่อโดยธรรมชาติจะไม่จำเป็นต้องมีจรรยาบรรณหรือมาตรฐานความเหมาะสมทางสังคมในการใช้งาน เนื่องจากความมีจรรยาบรรณจะนำมาสู่ความน่าเชื่อถือ และความน่าเชื่อถือนั้นก็ต้องวัดจากเนื้อหา มิใช่รูปแบบ เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะว่าผลลัพธ์ของสื่อสังคมนั้นขึ้นอยู่กับตัวผู้ใช้ หากผู้ใช้มีเจตนาที่จะบิดเบือนความจริงเพื่อปลุกปั่นหรือหวังผลทางการเมือง ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นย่อมจะเป็นด้านลบ แต่หากผู้ใช้เคารพในสิทธิเสรีภาพของผู้อื่นอย่างเสมอภาคกัน มีความเป็นกลางในการนำเสนอความคิดเห็น และนำเสนอให้เป็นข้อเท็จจริงที่ถูกต้อง แม่นยำ โปร่งใส ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นก็จะสร้างสรรค์ในเชิงบวกมากกว่านั่นเอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. แนวคิดระบบป้องกันพฤติกรรมกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ประกอบด้วย องค์ประกอบ 4 เรื่อง ได้แก่ 1) อาชญากรรมคอมพิวเตอร์ในการใช้สื่อสังคม 2) การกลั่นแกล้งทางสื่อสังคม 3) สิทธิความเป็นส่วนตัวและข้อมูลส่วนบุคคล และ 4) ระบบป้องกันพฤติกรรมกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคม ซึ่งผ่านสังเคราะห์มาจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ อีกทั้งผ่านการประเมินความเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 คน ซึ่งสอดคล้องกับการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล (จิรารัตน์ วรวัฒน์ อารัง. 2548 : 9-11) ซึ่งได้แก่ 1) สิทธิส่วนบุคคลภายนอก 2) สิทธิส่วนบุคคลเกี่ยวกับเกียรติยศชื่อเสียง 3) สิทธิส่วนบุคคลเกี่ยวกับความลับ 4) สิทธิส่วนบุคคลภายใน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับพฤติกรรมกรรมการใช้สื่อสังคมในพระราชบัญญัติการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ซึ่งสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้ 1) เข้าถึงระบบหรือข้อมูลของผู้อื่นโดยไม่ชอบ (มาตรา 5-8) 2) แก้ไข ดัดแปลง หรือทำให้ข้อมูลผู้อื่นเสียหาย (มาตรา 9-10) 3) ส่งข้อมูลหรืออีเมลก่อกวนผู้อื่น หรือส่งอีเมล สแปม (มาตรา 11) 4) เข้าถึงระบบ หรือข้อมูลทางด้านความมั่นคงโดยมิชอบ (มาตรา 12) 5) จำหน่ายหรือเผยแพร่ชุดคำสั่งเพื่อนำไปใช้กระทำความผิด (มาตรา 13) 6) นำข้อมูลที่ผิดพ.ร.บ.เข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ (มาตรา 14) 7) ให้ความร่วมมือ ยินยอม รู้เห็นเป็นใจกับผู้ร่วมกระทำความผิด (มาตรา 15) 8) ตัดต่อ เติม หรือดัดแปลงภาพ (มาตรา 16)

3. คุณภาพของหลักสูตรระบบป้องกันพฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง โดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.72$, S.D. = 0.50) ซึ่งมีเนื้อหาที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการในยุคปัจจุบันซึ่งสามารถดึงดูดความสนใจของผู้เข้ารับการอบรมได้ อีกทั้งมีการเรียบเรียงสถานการณ์และเนื้อหาอย่างเหมาะสม ปริมาณของเนื้อหาที่สอนในแต่ละครั้งเหมาะสม ไม่มากหรือน้อยเกินไป ยากหรือง่ายเกินไป ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ อรรถจริย์ ณ ตระกั่วทุ่ง (2543) ที่กล่าวว่า การวิเคราะห์เนื้อหาเป็นวิธีการแยกแยะแจกแจงเนื้อหาหรือแนวคิดที่ปรากฏในเอกสาร ข่าวสาร คำพูดหรือภาพ ทำให้ทราบโครงสร้างและขอบเขตเนื้อหาอย่างละเอียด และสามารถแบ่งเนื้อหาวิชาออกเป็นหัวเรื่อง หัวเรื่องย่อย และต้องทำความเข้าใจกับเนื้อหาสาระเพื่อกำหนดให้ชัดเจนว่าผู้เข้าอบรมควรเรียนเนื้อหาอะไรบ้างอะไรก่อนและหลัง และแนวคิดของ Bruner (1966) ซึ่งกล่าวว่า ในด้านการสื่อสารในชั้นเรียนถ้าผู้สอนทราบว่าผู้เข้าอบรมมีพัฒนาการทางปัญญาในระดับใด ผู้สอนก็นำเสนอวิชาให้เหมาะสมกับความสามารถในการรับรู้ของผู้เรียน ส่วนการจัดลำดับเนื้อหาวิชากับเวลาการสอนเป็นการจัดลำดับเนื้อหาให้เหมาะสมประหยัดเวลา ในการเรียนการสอนและทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ

4. ประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมระบบป้องกันพฤติกรรมกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีค่าเท่ากับ 80.50/85.17 เป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ซึ่งหลักสูตรฝึกอบรมสามารถทำให้ผู้เข้าอบรมเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ผ่านการประเมินประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรม ทั้งนี้ เพราะมีการวางแผนการฝึกอบรมอย่างเหมาะสม มีเนื้อหา กิจกรรม แบบทดสอบที่สอดคล้องและเหมาะสมสอดคล้องกัน สอดคล้องกับแนวคิดของรัชชัย รัตตัญญู (2538 : 30) กล่าวว่า การฝึกอบรมเป็นกระบวนการหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับเรื่องต่าง ๆ คือ การเปลี่ยนแปลงความเข้าใจ และการปฏิบัติงาน และการจัดการฝึกอบรมก็เพื่อที่จะให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้เรียนรู้จากการฝึกอบรมจะต้องตั้งจุดประสงค์ให้ชัดเจนเสียก่อน แล้วจึงดำเนินการด้วยระบบที่เหมาะสม ต่อจากนั้นจึง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประเมินผลการฝึกอบรม ซึ่งมีขั้นตอนการอบรม ได้แก่ 1) จุดประสงค์หลัก 2) จุดประสงค์ในการฝึกอบรม 3) กระบวนการฝึกอบรม และ 4) การประเมินผล

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะทั่วไป

5.3.1.1 สามารถนำแนวคิดระบบป้องกันพฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ไปใช้เพื่อเป็นกรอบแนวคิดในการพัฒนาระบบป้องกันพฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมกับกลุ่มอื่น ๆ ได้

5.3.1.2 สามารถนำหลักสูตรฝึกอบรมระบบป้องกันพฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับการฝึกอบรมในบริบทอื่น ๆ

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป

5.3.2.1 ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ตอบแบบสอบถามมีการตีความเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ที่แตกต่างกัน จึงควรนำผลวิจัยไปเป็นส่วนหนึ่งในการสนับสนุนการตีความเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ให้มีความชัดเจนถูกต้องตามหลักกฎหมาย

5.3.2.2 ควรมีการส่งเสริมกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดละเมิด ในรูปกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ด้านต่างๆในการชีวิตประจำวันเป็นการแนะนำกฎหมายน่ารู้ทั่วไปกับนักศึกษา ให้สามารถเข้าถึง เข้าใจได้ง่าย มีวิธีการถ่ายทอดการเรียนรู้ ด้วยสื่อในรูปแบบต่างๆ หลายๆด้านที่ทันสมัย ทันเหตุการณ์อย่างทั่วถึง รวมถึงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ปลูกฝังการพัฒนาศักยภาพด้านจิตใจส่งเสริมให้มีพฤติกรรมที่ส่งผลทางบวก เพื่อเป็นแนวทางการศึกษาเพื่อพัฒนางานวิจัยครั้งต่อไป

บรรณานุกรม

- กาญจนา แก้วเทพ. 2547. **เฟื่องพินิจและครุ่นคิดตามความบันเทิงในสื่อในสื่อบันเทิง**: อำนวยการแห่งความไร้สาระ. กรุงเทพมหานคร: ออล ออเบิร์ทพริ้นท์.
- กาญจนา แก้วเทพ. 2557. **การวิเคราะห์สื่อแนวคิดและเทคนิค**. กรุงเทพมหานคร: ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- กิดานันท์ มลิทอง. 2543. **เทคโนโลยีการศึกษาและนวัตกรรม**. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนอรุณการพิมพ์จำกัด.
- กิติมา สุรสุนธิ. 2548. **ความรู้ทางการสื่อสาร**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- คณาธิป ทองรวีวงศ์. 2553. **มาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัว: ศึกษากรณีการรบกวนสิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัวจากการใช้เว็บไซต์เครือข่ายสังคม**. รายงานการวิจัยกรุงเทพมหานคร: คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเซนต์จอร์จ.
- ครรชิต มาลัยวงศ์. 2534. **เทคโนโลยีสารสนเทศ**. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์อิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ.
- บทความจากไอทีไกด์. 2555. **คู่มือการใช้ Youtube เบื้องต้น**. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก http://www.thaicoperative.org/document/manual_youtube.pdf.
- จิระ จิตสุภา , ปรัชญนันท์ นิลสุข และพัลลภ พิริยะสุรวงศ์. **การสังเคราะห์เนื้อหาความมั่นคงปลอดภัยทางเทคโนโลยีสารสนเทศตามมาตรฐานสากล**. **วารสารเทคโนโลยีสารสนเทศ**. 8(1) (มกราคม - มิถุนายน 2555): 69-76.
- จินตวิริ์ คลายสังข์. 2555. **อีเลิร์นนิ่งคอร์สแวร์: แนวคิดสู่การปฏิบัติสำหรับการเรียนการสอนอีเลิร์นนิ่งในทุกกระดับ**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 140.
- เจนเนตร มณีนาค,ดร.ณรรัตน์ วิบุคศิลป์,ภาวิณี บุญเกษมสันติ และธน กัณธิพันธ์. (2545). **สอนคุณหนูเล่นเน็ต**. กรุงเทพมหานคร: ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- ใจทิพย์ ณ สงขลา. 2547. **สมรรถนะครูในยุคแห่งการเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์**. **วารสารครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**. 3 (2): 120-128.
- ฉันทนา วิริยเวชกุล 2550. **การควบคุมคุณภาพงาน**. กรุงเทพมหานคร: งานตำราและเอกสารการพิมพ์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- ฉันทนา วิริยเวชกุล 2558. **เทคนิคการสอนสำหรับครู**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชัชรินทร์ ชวนวัน. 2553. “รูปแบบการประเมินสมรรถนะข้าราชการสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.” **วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต**, มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. 2536. **การสังเคราะห์ระบบทางการศึกษา**. ประมวลสาระชุดวิชาการจัดระบบทางการศึกษา. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์ **ระบบสื่อการสอน**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.
- ชารี มณีศรี. 2538. **การนิเทศการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: บุรพาสาสาสน์.
- ชูชัย สมितिไกร. 2549. **การฝึกอบรมบุคลากรในองค์กร**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร:

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธวัชชัย รัตต์บุญ. 2538. “การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้นที่มีประสิทธิภาพสำหรับผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ธิภัทรา เพ็งจันทร์. 2554. “แรงจูงใจของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายต่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของ.” วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ธีระ ศรีธรรมรักษ์, ชูศักดิ์ ศิรินิล, เดชา ศิริเจริญ, ประเสริฐ ตัณศิริ. 2533. **ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายทั่วไป.** กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ธัชชัย จำลอง. 2546. **อินเทอร์เน็ตสำหรับมือใหม่.** กรุงเทพมหานคร: ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- ธนิกานต์ มาฆะศิริานนท์. 2545 “พฤติกรรมกรรมการเสพติดอินเทอร์เน็ตและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเสพติดอินเทอร์เน็ตของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นักรบ ระวังการณ์ และคณะ. 2539. **การจัดการอบรมและการเป็นวิทยากร.** นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยมหิดล
- น้อย ศรีโชติ. 2524. **เทคนิคการฝึกอบรม.** กรุงเทพมหานคร: พีระพัสณา.
- บุญเกื้อ ควรหาเวช. 2543. **นวัตกรรมการศึกษา.** นนทบุรี: ห้างหุ้นส่วนจำกัด อาร์เอส พรินท์ติ้ง.
- ปณิตา วรรณพิรุณ และปรัชญนันท์ นิลสุข. การพัฒนาเว็บฝึกอบรมสมรรถนะพนักงาน มหาวิทยาลัยสายวิชาการและสายสนับสนุนวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. **วารสารวิทยบริการ.** 23 (2) (พฤษภาคม-สิงหาคม 2555): 115-128.
- ปณิตา วรรณพิรุณ และวีระ สุภะ. **รูปแบบการเรียนรู้ร่วมกันผ่านสื่อสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนด้วยโครงการนิเทศศาสตร์ สำหรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา.** ในเอกสารประกอบการประชุมวิชาการระดับชาติด้านอิเล็กทรอนิกส์. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา, 14-15 สิงหาคม 2555:161-169.
- ประภาศรี บัวสุวรรณค์. 2549. “มาตรการทางกฎหมายและบทบาทขององค์การผู้มีความจุกุมครองลิขสิทธิ์ในประเทศไทย.” คุษุณีพนธ์นิติศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ประภาศรี บัวสุวรรณค์. 2558. **กฎหมายเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา1,** กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยความผิดฐานละเมิด. 2535. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา.
- ประมวลกฎหมายอาญา. 2549. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา.
- ปราวีณา สุวรรณณัฐโชติ. 2561. **วัคซีนคุ้มภัยคนยุคดิจิทัล: ประเด็นจริยธรรมและข้อควรระวังทางกฎหมาย.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ปรัชญา เวสารัชช. 2546. **หลักการจัดการศึกษา.** กรุงเทพมหานคร: สำนักงานปฏิรูปการศึกษา.
- พัฒนร์พี เล้าตระกูล. 2549. “วัฒนธรรมไทยกับการรับรู้หลักการและพฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของประชาชน.” วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิธูมา พันธุ์ทวี, ศรีดา ตันทะอติพานิช, สุจินดา สุขุม. 2544 . **ทำอย่างไรได้บ้างกับปัญหาภาพลามกและการล่อลวงบนอินเทอร์เน็ต.** กรุงเทพมหานคร: กระทรวงวิทยาศาสตร์และ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- เทคโนโลยี ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ.
 พรรณี ลีกิจวัฒน์. 2555. การวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 7. คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมสถาบัน
 เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. มีนเซอร์วิส ซัพพลาย.
 พรรณสุวัชร รติพงศ์สิทธิ์. 2550. อาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์: ศึกษาวิเคราะห์หลักเกณฑ์ร่าง
 พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ..., มหาวิทยาลัย
 รามคำแหง.
 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545.
 กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก:
<http://www.krisdika.go.th/wps/portal/general>.
 พระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐ พ.ศ.
 2549. 2549. ราชกิจจานุเบกษา, 124(4ก), 1-4.กรุงเทพมหานคร: สำนักงาน
 คณะกรรมการกฤษฎีกา. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก:
<http://www.krisdika.go.th/wps/portal/general>.
 พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา.
 พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ.2540. 2540. ราชกิจจานุเบกษา, 114(46ก),
 1-15.กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา.
 พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550. 2550.
 ราชกิจจานุเบกษา, 124(27ก), 4-13.กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา.
 พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ.2519. 2519. ราชกิจจานุเบกษา, 93(144),
 1-12.กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก:
<http://www.krisdika.go.th/wps/portal/general>.
 พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ.2544. 2544. ราชกิจจานุเบกษา,
 118(112ก), 81-97.กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา.
 พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่2) พ.ศ.2551. 2551. ราชกิจจานุเบกษา,
 125(33ก), 81-86.กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา.
 ไพจิตร สวัสดิ์สาร. 2558. กฎหมายที่เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์, กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์
 มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
 ภิญโญ สาธร. 2517. หลักการบริหารการศึกษา. วัฒนาพานิช.
 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย. 2550. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา.
 [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: <http://www.krisdika.go.th/wps/portal/general>.
 เรืองลักษณ์ โรจน์พันธ์. 2539. เทคนิคการฝึกอบรม. พิมพ์ครั้งที่ 3.กรุงเทพมหานคร: ภาควิชา
 เทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
 ลัดดาวรรณ สุวรรณเวก .2555. “พฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้เครือข่ายสังคม
 ออนไลน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง.” วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต,
 มหาวิทยาลัย รามคำแหง.
 วิจิต สุรัตน์เรืองชัย. 2534. “การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและควบคุม
 โรคเอดส์สำหรับครูประถมศึกษา.” ดุษฎีนิพนธ์บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
 วิโรจน์.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- วิน เชื้อโพธิ์หัก. 2537. **การพัฒนาบุคคลและการฝึกอบรม**. กรุงเทพมหานคร: โอ.เอส.พริ้นติงเฮ้าส์.
- วิษณุ สุวรรณเพิ่ม. 2549. **การวิจัยเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วิโรจน์ ชัยมูล และ สุพรรณษา ยวงทอง. 2556. **ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับเทคโนโลยี สารสนเทศ (ปรับปรุงใหม่)** กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จ.โปรวิชั่น.
- ศรีดา ตันทะอติพานิช. 2544. **ท่องเน็ตอย่างปลอดภัยและได้ประโยชน์ ข้อคิดสำหรับผู้ปกครอง และเยาวชน**. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ.
- ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ. 2557. **ประเทศไทยมีผู้ใช้อินเทอร์เน็ต Social Network**. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: <http://1991sailom2.blogspot.com/>.
- เศรษฐพงศ์ มะลิสุวรรณ. 2552. **การจัดการความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ**.
- สมชาติ กิจยรรยง. 2545. **เทคนิคการเป็นวิทยากรฝึกอบรม**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: มัลติอินฟอร์เมชั่นเทคโนโลยี.
- สมชาย กษิติประดิษฐ์. 2557. **สิทธิมนุษยชน**, กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง. สหกรณ์ไทย(2566).
- สมบัติ อารังธัญญวงศ์. 2548. **นโยบายสาธารณะ**. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพมหานคร: เสมาธรรม.
- สัมพันธ์ รัตนประดิษฐ์กุล. 2549. “มาตรการทางกฎหมายในการเยียวยาผู้เสียหายทางแพ่งจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลโดยสื่อมวลชน.” วิทยานิพนธ์นิติศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- สุรัตน์ ตรีสุกุล. 2549. **หลักนิติศาสตร์**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ พ.ศ.พัฒนา.
- สุรศักดิ์ ปาเฮ. 2559. **กระบวนทัศน์เทคโนโลยีการศึกษาในยุคดิจิทัล**, แพร่: ห้างหุ้นส่วนจำกัด แพร่ไทยอุตสาหกรรมพิมพ์.
- สมาคมโฆษณาดิจิทัล (ประเทศไทย). 2557. **การรวบรวมสถิติผู้ใช้เว็บไซต์ Facebook.com ในประเทศไทย** [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: <http://www.daat.in.th/index.php/thailand-social-media-landscape-2014>
- อารี พันธมณี. 2546. **จิตวิทยาสร้างสรรค์การเรียนการสอน**. กรุงเทพฯ: ไยใหม่ ครีเอทีฟ กรุ๊ป.
- อำนวยการศึกษาพื้นฐาน. 2542. **สื่อการศึกษาพื้นฐาน**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์พิสิทส์เซ็นเตอร์.
- Aydin, C. H., and Tasci, D. 2005. Measuring Readiness for e-Learning: Reflections from an Emerging Country. **Educational Technology & Society**, 8(4), 244-257.
- Beach, Dale S. 1980. **Personel: The Management of People at Work**. New Yoke: Mac Millian Publishing.
- Best, J.W. 1977. **Research in Education**. 3rd ed. New Jersey: Prentice-Hall.
- Birkinshaw, Patrick. 2010. **Freedom of Information: The Law, the practice and the Ideal**. New York: Cambridge University Press.
- Branson, R.K. (1990). Issue in the Design of Schooling: Changing the Paradigm. **Education Technology**.
- Eslaminejad, T., Masood, M. and Ngah N.A. 2010. Assessment of instructors' readiness for implementing e-learning in continuing medical education in Iran. **Med**

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- Teach. 2010; 32(10), e407-12.doi:10.3109/0142159X.2010.496006.
- Flasherty, David H. 1984. **Privacy edition, privacy and data protection: An international bibliography.** New York: Knowledge industry Publication.
- Good, Carter V. 1973. **Dictionary of Education.** 3rd ed. New York: MaGraw-Hill Book Co.
- Helen Nissenbaum. 2011. "A Contextual Approach to Privacy Online" [Online]. Available:https://www.mitpressjournals.org/doi/abs/10.1162/DAED_a_00113.
- Horton, W. 2012. **E-Learning by Design.** San Francisco: WILEY.
- Jeuajan, W., & Prachyanun, N.,(2013) **The e-Learning Readiness of PhD. Nursing Students.** : Prentice-Hall.
- Jira, J., Prachyanun , N., & Nualsri, S. 2003. **e-Learning Readiness of Undergraduate Students in Information Technology:** Prentice-Hall.
- Johnson, D. W., Johnson, R. T., and Holubec , E. J. 1990. **Circles of Learning: Cooperation in the classroom.** Edina, MN: Interaction Book Company.
- Klemm, W. R. 1994. **Using a Formal Collaborative Learning Paradigm of Veterinary Medical Education.** [online]. Available: <http://www.lgu.ac.uk/deliberations/collab.learning/wiersema.html>.
- Krisdika <http://www.krisdika.go.th/wps/portal/general>.
- laddavan Suvanwak. 2012. **Privacy violation behaviors of ramkhamhaenguniversity Students in using online social networks.** Theis Maeter of Arts, Ramkhamhaeng University.
- Office of the Council of State. **Computer - Related Crime Act B.E. 2550.** [online]. Available: <http://www.krisdika.go.th/wps/portal/general>.
- Office of the Registrar of King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang. **Number of Students King Mongkut's Institute of Technology Lat Krabang, Bangkok graduate one semester of academic year 2558.** [online]. Available: <http://www.reg.kmitl.ac.th/rule/index.php>.
- Phaisan, C., & Chitsanuphong, T., 2013.**The e-Learning Readiness of PhD. Students in Public and Private Management:** Prentice-Hall.
- Srida Tonthaatipanuh. 2544. **Surf the net safely get ideas for parents and youth.** Bangkok, Ministry of Science and Technology.
- So, T. and Swatman, P.M.C. 2006. **e-Learning Readiness of Hong Kong Teachers.** South Australia: University of South Australia.
- Tamara Dinev and Paul Hart. 2014. "**Privacy, Trust, and Self-Disclosure Online**" [Online]. Available: <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/07370020903586662>.
- Taro Yamane. 1973. **Statistics: An introductory analysis (3rd ed.).** New York: Harper & Row.

- Teerapat Augsuchawan. 2554. **Social and violation of privacy**. Thammasat University.
- [online]. Available: <http://www.publaw.net/publaw/view.aspx?id=1564>.
- The Statistics Portal. 2015. **Leading social networks worldwide as of March 2015**, ranked by number of active users (in millions), [online]. Available: <http://www.statista.com>.
- The Statistics Portal. 2015. **Number of monthly active Facebook users worldwide as of 1st quarter 2015 (in millions)**, [online]. Available: <http://www.statista.com>.
- Tom Buchanan and Carina B. Paine Schofield . 2010. **“Internet Privacy Concerns and Social Awareness as Determinants of Intention to Transact”** [Online]. Available: <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.2753/JEC1086-4415100201?src=recsys>.
- Tomeh, Aida K. “Sex-Role Orientation : An Analysis of Structural and Attitudinal Predictors. **“Journal of Marriage and the Family** (May 1978), p.341-355.
- Torrance, E.P. 1964. **Education and the Creative Potential. Minneapolis** : the Lund Pren.
- United Nations. 2015. **“Universal Declaration of Human Rights.”** United Nations. [online]. Available: https://www.un.org/en/udhrbook/pdf/udhr_booklet_en_web.pdf.
- Visana Suwannapreecha. 2549. **Research Communication technology**. Bangkok, Publisher Ramkhamhaeng university.
- Voss, Andresa S. 2002. **The Right to Privacy & Assisted Reproductive Technologies: A Comparative Study of Law of Germany and the U.S.**. New York Law Journal of International & Comparative Law, 2(21), 229 - 305.
- Watkins, R., Leigh, D., & Triner, D. 2006. **Assessing readiness for E-Learning**. Performance Improvement Quarterly.w.

ภาคผนวก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- แบบสอบถามพฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
- แนวคิดระบบป้องกันพฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
- แบบประเมินแนวคิดระบบป้องกันพฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
- แบบประเมินหลักสูตรระบบป้องกันพฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
- เอกสารประกอบการอบรมหลักสูตรระบบป้องกันพฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
- แบบประเมินผลการฝึกอบรมหลักสูตรระบบป้องกันพฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถามพฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของ
นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

สำหรับการวิจัยเรื่อง

การพัฒนาระบบป้องกันพฤติกรรมละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของ
นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

คำชี้แจง

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับประชากรของนักศึกษา

ตอนที่ 2 คำถามการควบคุมตนเองในการใช้สื่อสังคมออนไลน์

ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมออนไลน์

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่ง ในความอนุเคราะห์ทำแบบประเมินครั้งนี้

(นางสาวทัศนีย์ เงินสุข)

นักศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาครุศาสตร์อุตสาหกรรม (เทคโนโลยีการศึกษา)

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับประชากรของนักศึกษา

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ○

1. เพศ ○ ชาย ○ หญิง
2. อายุ ○ ต่ำกว่า 20 ○ 20 – 29
○ 30 - 39 ○ 40 ขึ้นไป
3. คณะ ○ คณะวิศวกรรมศาสตร์ ○ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
○ คณะวิทยาศาสตร์ ○ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
○ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ ○ คณะเทคโนโลยีการเกษตร
○ คณะอุตสาหกรรมเกษตร ○ วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการข้อมูล
○ วิทยาลัยนานาชาติ ○ คณะการบริหารและจัดการ
○ วิทยาลัยนาโนเทคโนโลยีพระจอมเกล้าลาดกระบัง

ตอนที่ 2 คำถามการควบคุมตนเองในการใช้สื่อสังคมออนไลน์

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ○ ที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่าน

วิธีการเปิดเผยข้อมูลในการใช้สื่อสังคมออนไลน์

- เปิดเผยข้อมูลส่วนตัวแบบสาธารณะ ทุกคนสามารถเข้าถึงข้อมูลได้
○เปิดเผยข้อมูลส่วนตัวเฉพาะเพื่อน และเพื่อนของเพื่อนเท่านั้น
○เปิดเผยข้อมูลส่วนตัวเฉพาะเพื่อน
○ไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนตัว

ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมออนไลน์

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่าน โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- ระดับ 4 หมายถึง เคยมีพฤติกรรมการละเมิดมากกว่า 8 ครั้งขึ้นไป (มากที่สุด)
ระดับ 3 หมายถึง เคยมีพฤติกรรมการละเมิด 6 – 8 ครั้ง (มาก)
ระดับ 2 หมายถึง เคยมีพฤติกรรมการละเมิด 3 – 5 ครั้ง (น้อย)
ระดับ 1 หมายถึง เคยมีพฤติกรรมการละเมิด 0 – 2 ครั้ง (น้อยที่สุด)

รายการ	ระดับปฏิบัติ			
	4	3	2	1
1. ท่านเคยใช้ชื่อผู้อื่นเพื่อแสดงตัวตนบนอินเทอร์เน็ต				
2. ท่านเคยค้นหาแฟ้มประวัติของผู้อื่นผ่านทาง Search Engine				
3. ท่านเคยดู คัดลอกรูปภาพของบุคคลอื่นในเว็บไซต์ส่วนตัวของผู้อื่นที่ตนเองไม่รู้จัก				
4. ท่านเคยคัดลอกข้อความของบุคคลอื่นโดยมิได้อ้างอิงแหล่งที่มา				
5. ท่านเคยคัดลอกรูปภาพของบุคคลอื่นโดยมิได้อ้างอิงแหล่งที่มา				
6. ท่านเคยแก้ไขเพิ่มเติมบทความของผู้อื่นโดยมิได้อ้างอิงต้นฉบับ				
7. ท่านเคยตัดต่อ ตกแต่งรูปภาพของผู้อื่นโดยมิได้รับอนุญาต				
8. ท่านเคยเผยแพร่ข้อมูลของผู้อื่นในเครือข่ายสังคมให้กับผู้อื่นโดย				

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายการ	ระดับปฏิบัติ			
	4	3	2	1
มิได้รับอนุญาต				
9. ท่านเคยโพสต์ภาพและข้อความของผู้อื่นบนเว็บไซต์ส่วนตัว				
10. ท่านเคยส่งต่อ (tag) ภาพถ่ายของผู้อื่นโดยมิได้รับการยินยอม				
11. ท่านเคยส่งต่อ (tag) ภาพโฆษณาไปยังผู้อื่น				
12. ท่านเคยส่งข้อความทักทาย ติดต่อกับผู้อื่นที่มีได้เป็นเพื่อนในเครือข่ายสังคมของท่าน				
13. ท่านเคยสร้างเครือข่ายสังคมออนไลน์โดยใช้ชื่อประวัติส่วนตัวของผู้อื่น				
14. ท่านเคยสร้างเครือข่ายสังคมออนไลน์โดยใช้รูปภาพของผู้อื่น				
15. ท่านเคยติดตามความเคลื่อนไหวและพฤติกรรมต่าง ๆ ของผู้อื่น				
16. ท่านเคยใช้ข้อความพุดส่อเสียดผู้อื่นในขณะที่ใช้อินเทอร์เน็ต				
17. ท่านเคยอัปโหลด VDO ต่าง ๆ ที่บันทึก				
18. ท่านเคยอัปโหลด VDO พฤติกรรมของผู้อื่นขึ้นบนอินเทอร์เน็ต				
19. ท่านเคยวิพากษ์วิจารณ์ถึงชีวิตส่วนตัวผู้อื่น				
20. ท่านเคยทราบและเพิกเฉยกับบทลงโทษทางกฎหมายที่เกี่ยวกับการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลบนอินเทอร์เน็ต				

ลงชื่อ (ผู้ประเมิน)

(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

**แนวคิระบบป้องกันพฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคม
ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง**

แนวคิระบบป้องกันพฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคม ประกอบด้วย 4 เรื่อง ได้แก่

1. อาชญากรรมคอมพิวเตอร์ในการใช้สื่อสังคม
2. การกลั่นแกล้งทางสื่อสังคม
3. สิทธิความเป็นส่วนตัวและข้อมูลส่วนบุคคล
4. ระบบป้องกันพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคม
 - 4.1 จริยธรรมสำหรับผู้ใช้อสื่อสังคม
 - 4.2 กฎหมายระเบียบข้อบังคับ

โดยแต่ละเรื่องมีนิยาม ดังต่อไปนี้

1. อาชญากรรมคอมพิวเตอร์ในการใช้สื่อสังคม หมายถึง การกระทำผิดทางอาญาในระบบคอมพิวเตอร์ หรือการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อกระทำผิดทางอาญา เช่น ทำลาย เปลี่ยนแปลง หรือขโมยข้อมูลต่าง ๆ เป็นต้นระบบคอมพิวเตอร์ในที่นี้ หมายถึงระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ที่เชื่อมกับระบบดังกล่าวด้วยสำหรับอาชญากรรมในระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต

2. การกลั่นแกล้งทางสื่อสังคม หมายถึง การรังแกในรูปแบบใหม่ตามยุคดิจิทัล โดยการกลั่นแกล้งจะไม่ใช้การลงไม้ลงมือแบบการรังแกทั่วไป แต่จะใช้เครื่องมือสื่อสารเป็นเครื่องมือหลักในการรังแกและกลั่นแกล้งกันทางสื่อสังคม

3. สิทธิความเป็นส่วนตัวและข้อมูลส่วนบุคคล หมายถึง สิทธิของบุคคลที่ประกอบไปด้วยสิทธิของบุคคลในครอบครัว เกียรติยศ ชื่อเสียง หรือความเป็นอยู่ส่วนตัว

4. ระบบป้องกันพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคม หมายถึง การพัฒนาองค์ความรู้ให้มีความรู้คู่คุณธรรม ในการเคารพความเป็นส่วนตัวของบุคคล และตระหนักถึงความผิด จริยธรรมตลอดจนบทลงโทษ

4.1 จริยธรรมสำหรับผู้ใช้อสื่อสังคม

- แนวทางการให้การศึกษาและพัฒนาทัศนคติ
- ร่วมด้วยช่วยกันลดสื่อดิจิทัลที่ไม่เหมาะสม

4.2 กฎหมายระเบียบข้อบังคับ

แบบประเมินแนวคิดระบบป้องกันพฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล
ในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

สำหรับการวิจัยเรื่อง

การพัฒนาระบบป้องกันพฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของ
นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้เป็นการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของแนวคิดระบบ
ป้องกันพฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง โดยแบบสอบถามได้กำหนดองค์ประกอบ
หลักของแบบกลยุทธ์ไว้ 4 องค์ประกอบเพื่อเป็นกรอบให้ผู้เชี่ยวชาญ ท่านสามารถเพิ่มหรือตัด
องค์ประกอบใด ๆ ได้ และองค์ประกอบหลักของแนวคิดระบบป้องกันพฤติกรรมในการละเมิดสิทธิ
ส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณ
ทหารลาดกระบัง ควรมีขั้นตอนอะไรบ้างเพื่อให้ครอบคลุมการฝึกอบรม โดยท่านสามารถเสนอแนะ
ความคิดเห็นในแบบประเมินฉบับนี้ ความคิดเห็นของท่านจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาแนวคิดระบบ
ป้องกันพฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่ง ในความอนุเคราะห์ทำแบบประเมินครั้งนี้

(นางสาวทัศนีย์ เงินสุข)

นักศึกษาปริญญาเอก สาขาครุศาสตร์อุตสาหกรรม (เทคโนโลยีการศึกษา)

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวคิดระบบป้องกันพฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้
สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ○ และเพิ่มเติมข้อเสนอแนะลงในช่องว่าง

1. อาชญากรรมคอมพิวเตอร์ในการใช้สื่อสังคม

เห็นด้วย

ไม่เห็นด้วย ควรปรับเป็น

ขั้นตอนเพิ่มเติม

.....

2. การกลั่นแกล้งทางสื่อสังคม

เห็นด้วย

ไม่เห็นด้วย ควรปรับเป็น

ขั้นตอนเพิ่มเติม

.....

3. สิทธิความเป็นส่วนตัวและข้อมูลส่วนบุคคล

เห็นด้วย

ไม่เห็นด้วย ควรปรับเป็น

ขั้นตอนเพิ่มเติม

.....

4. ระบบป้องกันพฤติกรรมละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคม

เห็นด้วย

ไม่เห็นด้วย ควรปรับเป็น

ขั้นตอนเพิ่มเติม

.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมการฝึกอบรมระบบป้องกันพฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

1. วิธีการฝึกอบรม

.....

.....

.....

.....

2. กิจกรรมก่อนการฝึกอบรม

.....

.....

.....

.....

3. กิจกรรมระหว่างการฝึกอบรม

.....

.....

.....

.....

4. กิจกรรมหลังการฝึกอบรม

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ (ผู้ประเมิน)
(.....)
วันที่ เดือน พ.ศ.

แบบประเมินหลักสูตรระบบป้องกันพฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล
ในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

สำหรับการวิจัยเรื่อง

การพัฒนาระบบป้องกันพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของ
นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้เป็นการสอบถามความคิดเห็นโดยมีข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณ (rating scale) 5 ระดับ เกี่ยวกับหลักสูตรระบบป้องกันพฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง โดยแบบสอบถามได้กำหนดรายการประเมินไว้จำนวน 10 ข้อ โดยท่านสามารถเสนอแนะความคิดเห็นในแบบประเมินฉบับนี้ ความคิดเห็นของท่านจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาแนวคิดระบบป้องกันพฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่ง ในความอนุเคราะห์ทำแบบประเมินครั้งนี้

(นางสาวทัศนีย์ เงินสุข)

นักศึกษาปริญญาเอก สาขาครุศาสตร์อุตสาหกรรม (เทคโนโลยีการศึกษา)

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นตามความคิดเห็นของท่าน

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. เนื้อหา มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์					
2. ความถูกต้องของเนื้อหา					
3. การแบ่งเนื้อหา มีความเหมาะสม					
4. ความเหมาะสมในการจัดลำดับเนื้อหา					
5. ความชัดเจนในการอธิบายเนื้อหา					
6. เนื้อหา มีความยากง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน					
7. ความเหมาะสมของภาพในเนื้อหาบทเรียน					
8. เนื้อหาอ่านแล้วเข้าใจง่ายเหมาะสมที่จะศึกษาด้วยตนเอง					
9. เนื้อหา มีความทันสมัยน่าเชื่อถือ และอ้างอิงที่มาชัดเจน					
10. เนื้อหาในบทเรียนเหมาะสมกับกิจกรรมและแบบฝึกหัด					

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ (ผู้ประเมิน)

(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารประกอบหลักสูตรฝึกอบรม ระบบป้องกันพฤติกรรมก่อกวนละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคม

มีหัวข้อได้แก่

- 1) อาชญากรรมคอมพิวเตอร์ในการใช้สื่อสังคม
- 2) การกลั่นแกล้งทางสื่อสังคม
- 3) สิทธิความเป็นส่วนตัวและข้อมูลส่วนบุคคล
- 4) ระบบป้องกันพฤติกรรมก่อกวนละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคม

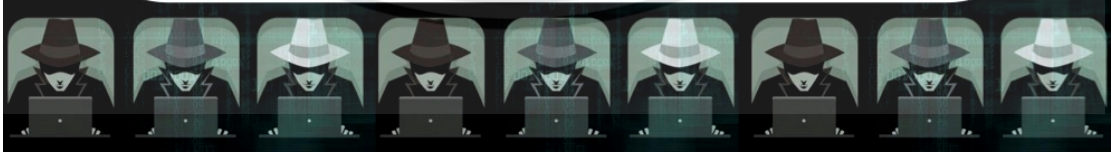
1) อาชญากรรมคอมพิวเตอร์ในการใช้สื่อสังคม

อาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ (Computer Crime)

รูปแบบของการก่ออาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ที่พบเห็นทั่วไป ยกตัวอย่างได้ดังนี้ การลักลอบเข้าถึงโดยไม่ได้รับอนุญาต (Unauthorized Access and Use) อาจมีผู้ไม่ประสงค์ดีเข้ามาลักลอบอ่านข้อมูลและนำไปใช้ในทางที่เสียหายได้ การลักลอบเข้าถึงข้อมูลโดยไม่อนุญาตมีทั้งที่เจตนาแค่เข้าไปดูข้อมูลอย่างเดียวและตั้งใจก่อให้เกิดความเสียหายต่างๆ กับข้อมูลด้วย

ภาพที่ 1 ตัวอย่างการเข้าไปแก้ไขข้อมูลเว็บเพจหน้าแรก (อาภาภรณ์ ศรีโหวะ. 2556)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กลุ่มคนที่ลักลอบเข้าถึงข้อมูลโดยไม่ได้รับอนุญาตสามารถแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มด้วยกันคือ

แฮกเกอร์ (Hacker) เป็นกลุ่มคนที่มีความรู้ความสามารถ

ทางด้านคอมพิวเตอร์และระบบเครือข่ายเป็นอย่างดี มักอาศัยช่องโหว่ของเทคโนโลยีลักลอบดูข้อมูลของผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต มักนิยมเรียกว่าเป็นพวก *กลุ่มคนหมวกขาว* หรือ white hat

แครกเกอร์ (Cracker) เป็นกลุ่มคนที่มีความรู้

ความสามารถเช่นเดียวกับแฮกเกอร์ แต่มีเจตนาที่แตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง มักเรียกว่าเป็น *กลุ่มคนหมวกดำ* หรือ black hat โดยปกติแครกเกอร์จะมุ่งทำลายระบบหรือลักลอบเข้าไปแก้ไข เปลี่ยนแปลงหรือทำลายข้อมูลในระบบ การกระทำของแครกเกอร์มีเจตนาให้เกิดความเสียหายของข้อมูลมากกว่าแฮกเกอร์

สคริปต์คิดดี (Script Kiddie) คนกลุ่มนี้มักเป็นเด็กวัยอยากรู้อยากเห็น หรือนักศึกษาจบใหม่ที่ไม่จำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับการเจาะระบบมากนัก เพียงแค่อาศัยโปรแกรมหรือเครื่องมือบางอย่างที่หามาได้ จากแหล่งข้อมูลบนอินเทอร์เน็ต และทำตามคู่มือการใช้งาน ก็สามารถเข้าไปก่อวินาศกรรมระบบคอมพิวเตอร์ผู้อื่นให้เกิดความเสียหายได้แล้ว

การขโมยและทำลายอุปกรณ์ (Hardware Theft and Vandalism) เช่น วางไว้บนโต๊ะทำงานโดยไม่มีใครอยู่ในห้อง หรือไม่มีระบบกฏดูแลป้องกันที่ดีพอ อาจทำให้ผู้ไม่ประสงค์ดีเข้ามาโจรกรรมได้ ในสถาบันการศึกษาบางแห่ง อาจพบเห็นการโจรกรรมเกี่ยวกับอุปกรณ์ภายในคอมพิวเตอร์ เช่น ฮาร์ดดิสก์ หรือ RAM ได้ หรือกรณีตู้เอทีเอ็มของธนาคารพาณิชย์ที่กระจายอยู่ทั่วประเทศซึ่งมีเงินอยู่ในตู้จำนวนมากในแต่ละวัน อาจเป็นเป้าหมายของผู้ไม่ประสงค์ดี โดยเฉพาะบริเวณที่ปลอดภัย

ภาพที่ 2 ตัวอย่างการป้องกันการขโมยอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ (อาภากรณ์ ศรีโหวะ. 2556)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การขโมยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ (Software Theft) กระทำเพื่อขโมยเอาข้อมูลของโปรแกรมรวมถึงคัดลอกข้อมูลโปรแกรมโดยผิดกฎหมาย โดยเฉพาะการทำซ้ำหรือการละเมิดลิขสิทธิ์ข้อมูล การละเมิดลิขสิทธิ์โปรแกรมใด ๆ ก็เหมือนกับการปล้นทรัพย์สินอันมีค่าของผู้อื่นเช่นเดียวกัน

บริษัทผู้ผลิตโปรแกรมและบริษัทคอมพิวเตอร์ที่เกี่ยวข้อง จึงได้ร่วมกันก่อตั้งองค์กรที่เรียกว่า BSA (Business Software Alliance) ขึ้นมา เพื่อควบคุมและดูแลเรื่องการละเมิดลิขสิทธิ์ รวมถึงการทำความเข้าใจกับผู้บริโภคให้ตระหนักถึงการใช้งานโปรแกรมที่ถูกต้อง ประกอบด้วยพันธมิตรที่เกี่ยวข้องมากกว่า 80 ประเทศทั่วโลก ซึ่งส่งผลให้ระดับการละเมิดลิขสิทธิ์โปรแกรมลดน้อยลงไปบ้าง

ภาพที่ 3 กลุ่มพันธมิตรธุรกิจซอฟต์แวร์หรือกลุ่ม BSA (อาพากรณ์ ศรีโหวะ. 2556)

การก่อวินาศกรรมด้วยโปรแกรมประสงค์ร้าย (Malicious Code) เป็นโปรแกรมที่มุ่งเน้นการก่อวินาศกรรมและทำลายระบบข้อมูลคอมพิวเตอร์ ซึ่งพอจะยกตัวอย่างของกลุ่มโปรแกรมต่าง ๆ ได้ดังนี้

ไวรัสคอมพิวเตอร์ (Computer Virus) จะอาศัยคำสั่งที่เขียนขึ้นภายในตัวโปรแกรม เพื่อกระจายไปยังเครื่องคอมพิวเตอร์เป้าหมาย โดยอาศัยคนกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งกับพาหะที่โปรแกรมไวรัสนั้นแฝงตัวอยู่เพื่อแพร่กระจาย

เวิร์มหรือหนอนอินเทอร์เน็ต (Worm) สร้างขึ้นเพื่อมุ่งเน้นการกระจายที่แพร่หลายและรุนแรงกว่าไวรัสแบบเดิม อาศัยเครือข่ายคอมพิวเตอร์เป็นหลักเพื่อการแพร่กระจาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ม้าโทรจัน (Trojan horses) อาศัยการฝังตัวอยู่ในระบบคอมพิวเตอร์เครื่องนั้น และจะไม่มีการแพร่กระจายตัวแต่อย่างใด โปรแกรมจะถูกตั้งเวลาการทำงานหรือควบคุมการทำงานระยะไกลจากผู้ไม่ประสงค์ดี

แนวทางการแก้ไขปัญหาที่จะถูกโจมตีด้วยวิธีการเหล่านี้ เราจึงควรติดตามข่าวสารใหม่ๆ เกี่ยวกับโปรแกรมประสงค์ร้ายอยู่อย่างสม่ำเสมอ ซึ่งจะช่วยให้ทราบถึงรูปแบบการแพร่กระจายของโปรแกรม วิธีการกำจัดและลบข้อมูล รวมถึงหลักการแก้ปัญหาเบื้องต้นได้ ซึ่งมีหน่วยงานที่ช่วยเหลือและให้ข้อมูลได้เป็นอย่างดี

ภาพที่ 4 เว็บไซต์ของศูนย์ ThaiCERT (อาภากรณ์ ศรีวิเศษ, 2556)

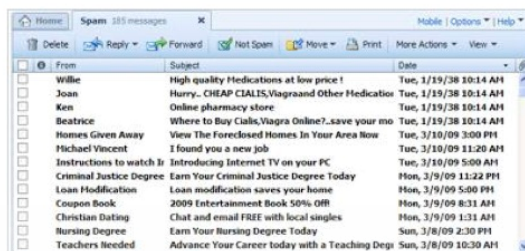
การก่อกวนระบบด้วยสปายแวร์ (Spyware) มักจะแฝงตัวอยู่กับเว็บไซต์ไม่พึงประสงค์บางประเภท รวมถึงโปรแกรมที่แจกฟรีทั้งหลาย สปายแวร์บางตัวอาจพ่วงแถมโฆษณาทั้งหลายที่เราไม่ต้องการให้เห็นอยู่บนหน้าเบราว์เซอร์ที่ใช้สำหรับท่องเว็บอยู่ตลอดเวลา บางโปรแกรมอาจเข้าไปเปลี่ยนหน้าแรกของเบราว์เซอร์ที่ตั้งไว้แล้วให้เป็นโฆษณาของเว็บอื่นๆ ที่เราไม่ต้องการด้วย

การก่อกวนระบบด้วยสแปมเมล (Spam Mail) เป็นรูปแบบของจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ที่เราไม่ต้องการ จะอาศัยการส่งอีเมลแบบหวนแหและส่งต่อให้กับผู้รับจำนวนมากให้ได้รับข้อมูลข่าวสารประเภทเชิญชวนให้ซื้อสินค้า หรือเลิกใช้บริการของเว็บไซต์นั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

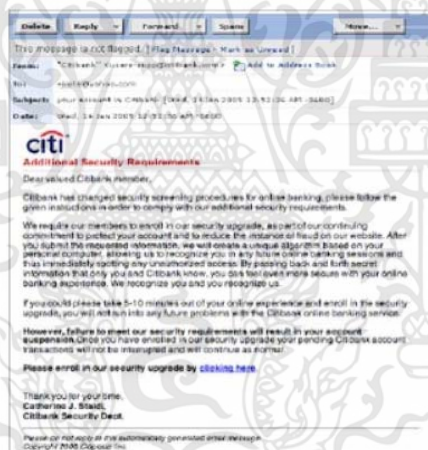

From	Subject	Date
Willie	High quality Medications at low price!	Tue, 1/19/38 10:14 AM
Joan	Hurry... CHEAP CIALIS,Viagraand Other Medication	Tue, 1/19/38 10:14 AM
Ken	Online pharmacy store	Tue, 1/19/38 10:14 AM
Beatrice	Where to Buy Cialis,Viagra Online?.save your mo	Tue, 1/19/38 10:14 AM
Homes Given Away	View The Foreclosed Homes In Your Area Now	Tue, 3/10/09 3:00 PM
Michael Vincent	I found you a new job	Tue, 3/10/09 11:20 AM
Instructions to watch fr	Introducing Internet TV on your PC	Tue, 3/10/09 5:00 AM
Criminal Justice Degree	Earn Your Criminal Justice Degree Today	Mon, 3/9/09 11:22 PM
Loan Modification	Loan modification saves your home	Mon, 3/9/09 5:00 PM
Coupon Book	2009 Entertainment Book 50% OFF	Mon, 3/9/09 8:31 AM
Christian Dating	Chat and email FREE with local singles	Mon, 3/9/09 1:31 AM
Nursing Degree	Earn Your Nursing Degree Today	Sun, 3/8/09 2:30 PM
Teachers Needed	Advance Your Career today with a Teaching Degi	Sun, 3/8/09 10:30 AM

ภาพที่ 5 การก่อกวนด้วยระบบสแปมเมล (Spam Mail) (อาภากรณ์ ศรีโหวะ. 2556)

การหลอกลวงเหยื่อเพื่อล้วงเอาข้อมูลส่วนตัว (Phishing)

วิธีการจะอาศัยกลวงโดยใช้ URL (Uniform resource locator หรือตำแหน่งที่ตั้งของไฟล์บนอินเทอร์เน็ต)ปลอมเพื่อหลอกล่อเหยื่อให้ตายใจเสมือนกับว่าเป็นของผู้ให้บริการตัวจริง แต่แท้จริงแล้วกลับเป็น URL ของผู้ไม่ประสงค์ดีที่ขี้หน้ามาเลียนแบบ

ภาพที่ 6 การหลอกลวงเหยื่อเพื่อล้วงเอาข้อมูลส่วนตัวหรือ Phishing (อาภากรณ์ ศรีโหวะ. 2556)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2) การกลั่นแกล้งทางสื่อสังคม

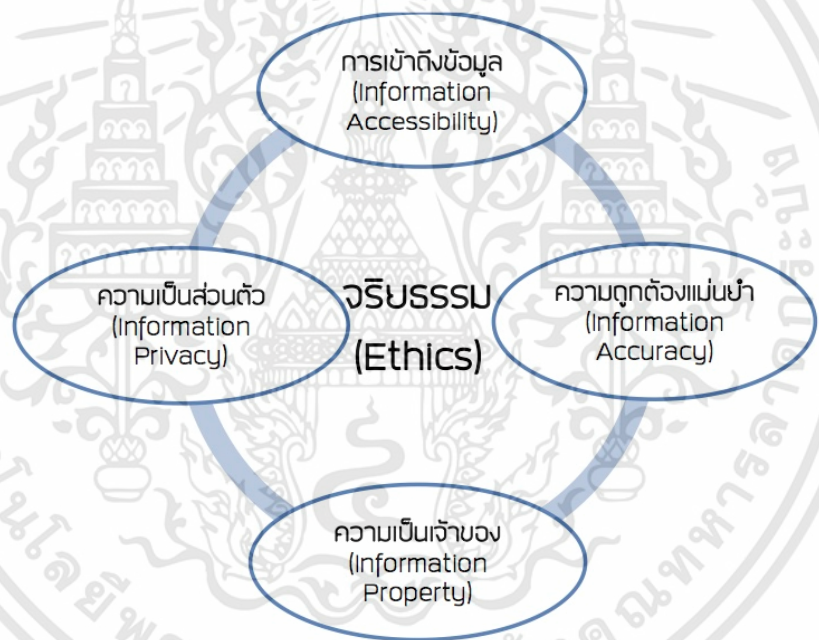
จริยธรรมและความปลอดภัย

จริยธรรม (Ethics) หมายถึง แบบแผนความประพฤติหรือความมีสำนึกต่อสังคมในทางที่ดี โดยไม่มีกฎเกณฑ์ตายตัว โดยส่วนใหญ่จริยธรรมจะเกี่ยวข้องกับการคิดและตัดสินใจได้ว่าสิ่งไหน ควร-ไม่ควร ถูก-ผิด

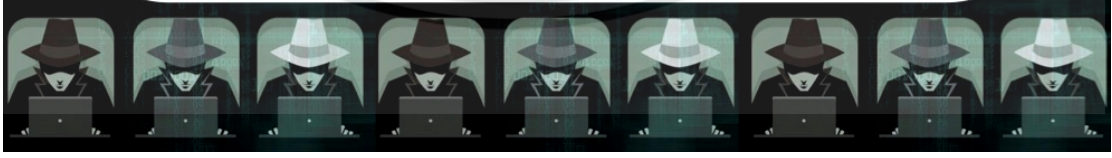
จริยธรรมกับกฎระเบียบ คนที่ “มีจริยธรรม” อาจหมายถึง คนที่ในกลุ่มสังคมยอมรับว่ามีสำนึกที่ดี มีความประพฤติปฏิบัติและไม่ก่อให้เกิดผลเสียหายต่อสังคมโดยรวม คนที่ “ขาดจริยธรรม” เป็นคนที่กลุ่มในสังคมไม่ยอมรับ การควบคุมให้คนมีจริยธรรมที่ดีนั้นอาจใช้ข้อบังคับกฎหรือระเบียบของสังคมมาเป็นส่วนสนับสนุน เพื่อชี้ชัดลงไปว่า ถูกหรือผิด

จริยธรรมกับสังคมยุคเทคโนโลยีสารสนเทศ

กล่าวถึงจริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับสังคมยุคเทคโนโลยีสารสนเทศ จะต้องกล่าวถึงประเด็นหรือกรอบแนวคิดทางด้านจริยธรรมที่ตั้งอยู่บนพื้นฐาน 4 ประเด็นด้วยกันคือ

ภาพที่ 7 กรอบแนวคิดทางด้านจริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับสังคมยุคเทคโนโลยีสารสนเทศ

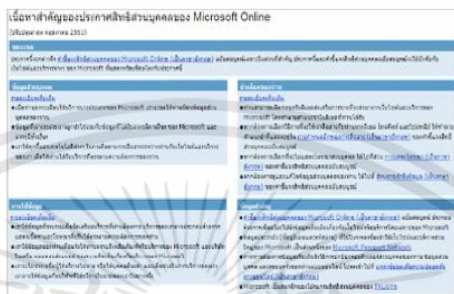

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความเป็นส่วนตัว (Information Privacy)

ความเป็นส่วนตัว (Information Privacy) หมายถึง สิทธิส่วนตัวของคุณ คนหน่วยงาน หรือองค์กรที่จะคงไว้ซึ่งสารสนเทศที่มีอยู่นั้น เพื่อตัดสินใจว่าสารสนเทศดังกล่าวสามารถเปิดเผยหรือยินยอมให้ผู้อื่นนำไปใช้ประโยชน์ต่อหรือเผยแพร่ได้หรือไม่ หากมีการนำไปใช้จะมีการจัดการกับสิทธิดังกล่าวอย่างไร ซึ่งเป็นสิ่งที่เจ้าของสิทธิ์ควรที่จะได้รับรู้

ภาพที่ 8 คำชี้แจงสิทธิส่วนบุคคลของ MSN (อาพาภรณ์ ศรีวิหะ. 2556)

ความเป็นส่วนตัวนี้ อาจหลีกเลี่ยงการละเมิดสิทธิดังกล่าวได้ เช่น ในกรณีของบางบริษัทที่ต้องการเข้าถึงข้อมูลส่วนตัวของลูกค้า อาจมีการประกาศแจ้งหรือสอบถามลูกค้าก่อนที่จะใช้บริการว่าจะยอมรับที่จะให้นำข้อมูลส่วนตัวไปเผยแพร่หรือนำไปให้กับบริษัทอื่นเพื่อใช้งานอย่างใดอย่างหนึ่งหรือไม่

ความถูกต้องแม่นยำ (Information Accuracy)

เป็นประเด็นที่มีการพูดถึงมากเช่นเดียวกัน ข้อมูลและสารสนเทศที่ผู้นำเสนอ เผยแพร่ มีการเข้าถึงและใช้งานได้ง่าย จริยธรรมสำหรับผู้ที่ทำหน้าที่เผยแพร่หรือนำเสนอข้อมูลต่างๆ เหล่านี้ จึงควรตระหนักอยู่เสมอว่าข้อมูลการนำเสนอนั้น ควรเป็นข้อมูลที่มีการกรองและตรวจสอบความถูกต้อง มีความแม่นยำและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ โดยไม่ส่งผลกระทบต่อผู้ใช้งานด้วย

ภาพที่ 9 ข้อมูลข่าวสารที่เผยแพร่บนอินเทอร์เน็ต (อาพาภรณ์ ศรีวิหะ. 2556)

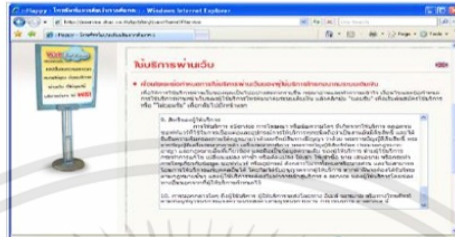
จริยธรรมในประเด็นของความถูกต้องแม่นยำ อาจเกิดขึ้นจากการขาดความรอบคอบของผู้ที่นำเสนอและเผยแพร่ข้อมูล การขาดการดูแลเอาใจใส่กับข้อมูลอย่างดีพอ ไม่มีการปรับปรุงข้อมูลต่างๆ ให้เป็นปัจจุบัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความเป็นเจ้าของ (Information Property)

การทำซ้ำหรือละเมิดลิขสิทธิ์ อันเป็นสิทธิ์โดยชอบในการแสดงความเป็นเจ้าของชิ้นงานนั้นๆ ของบุคคลหรือบริษัทผู้ทำการผลิต ตัวอย่างของการขาดจริยธรรมประเดีนี้ ได้แก่ การทำซ้ำหรือผลิตซีดีเพลง ซีดีภาพยนตร์ รวมถึงซีดีโปรแกรมละเมิดลิขสิทธิ์ออกมาจำหน่ายในตลาดมืดอย่างมากมาย

ภาพที่ 10 ข้อความประกาศแสดงความเป็นเจ้าของข้อมูลในเว็บไซต์ (อาภากรณ์ ศรีโหวะ, 2556)

Serial number:

อย่างไรก็ดี ปัจจุบันบริษัทผู้ผลิตอาจมีแนวทางป้องกันการซ้ำข้อมูลหรือเอาข้อมูลนั้นไปใช้ต่อโดยใช้เทคโนโลยีการป้องกันแบบต่างๆ เช่น มีการใช้ serial number เพื่อเอาไว้ตรวจสอบการใช้โปรแกรมของผู้ที่เอาไปใช้ว่ามีลิขสิทธิ์ที่ถูกต้องหรือไม่

การเข้าถึงข้อมูล (Information Accessibility)

โดยผู้ที่ทำหน้าที่ดูแลระบบจะเป็นผู้กำหนดสิทธิ์ในการเข้าถึงข้อมูลว่าใครควรใช้งานในระดับใด และใช้ในระดัใดบ้าง

ภาพที่ 11 การใช้ User ID และรหัสผ่านในการป้องกันการเข้าถึงข้อมูล (อาภากรณ์ ศรีโหวะ, 2556)

เราอาจพบเห็น “ผู้ไม่ประสงค์ดี” ในสังคมยุคสารสนเทศอยู่เสมอ โดยลักลอบเข้ามาใช้ข้อมูลที่ไม่ได้รับอนุญาตเพื่อนำไปใช้เพื่อประโยชน์บางอย่าง หรือเข้ามาก่อความระบบในองค์กรให้เกิดความเสียหาย

Username:

Password:

Remember Password

Login

Cancel

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3) สิทธิความเป็นส่วนตัวและข้อมูลส่วนบุคคล

ในบรรดาสิทธิที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชนทั้งหมด "ความเป็นส่วนตัว" นับเป็น "สิทธิ" ที่สังคมยุคใหม่เกือบทุกประเทศให้ความสำคัญอย่างมาก และเป็นสิทธิลักษณะหนึ่งที่ยากที่สุดในการบัญญัติความหมาย เพราะต้องพิจารณาเนื้อหา สภาพสังคม วัฒนธรรม และพฤติการณ์แวดล้อมประกอบด้วย ในบางประเทศแนวคิดของ "ความเป็นส่วนตัว" ได้รวมถึงการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งเป็นการตีความคำว่าความเป็นส่วนตัวในด้านจัดการข้อมูลส่วนบุคคล อย่างไรก็ตาม คำว่า "ความเป็นส่วนตัว" เป็นคำที่มีความหมายกว้างและครอบคลุมถึงสิทธิต่างๆ หลายประการ ได้แก่

1. ความเป็นส่วนตัวเกี่ยวกับข้อมูล (Information Privacy)

เป็นการให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลโดยการวางหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเก็บรวบรวมและการบริหารจัดการข้อมูลส่วนบุคคล

2 ความเป็นส่วนตัวในชีวิตร่างกาย (Bodily Privacy)

เป็นการให้ความคุ้มครองในชีวิตร่างกายของบุคคลทางกายภาพที่ไม่ถูกดำเนินการใด ๆ อันละเมิดความเป็นส่วนตัว อาทิ การทดลองทางพันธุกรรม การทดลองยา เป็นต้น

3. ความเป็นส่วนตัวในการติดต่อสื่อสาร (Communication Privacy)

เป็นการให้ความคุ้มครองในความปลอดภัยและความเป็นส่วนตัวในการติดต่อสื่อสารทางจดหมาย โทรศัพท์ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์หรือวิธีการติดต่อสื่อสารอื่นใดที่ผู้อื่นจะล่วงรู้มิได้

4. ความเป็นส่วนตัวในเคหสถาน (Territorial Privacy)

เป็นการกำหนดขอบเขตหรือข้อจำกัดที่บุคคลอื่นจะบุกรุกเข้าไปในสถานที่ส่วนตัวมิได้ ทั้งนี้ รวมถึงการติดกล้องวิดีโอ และการตรวจสอบรหัสประจำตัวบุคคล (ID checks)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แม้ว่า "ความเป็นส่วนตัว" จะครอบคลุมถึงสิทธิหลายประการแต่ความเป็นส่วนตัวที่นานาประเทศต่างให้ความสำคัญอย่างมากคือ ความเป็นส่วนตัวในข้อมูลส่วนบุคคล ทั้งนี้ เพราะความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่สามารถประมวลผลได้อย่างรวดเร็วและจัดเก็บข้อมูลได้อย่างเป็นระบบส่งผลให้การติดต่อสื่อสารและการเผยแพร่ข้อมูล สามารถเคลื่อนย้ายและเชื่อมโยงกันได้โดยสะดวกรวดเร็วไม่จำกัดเวลาและสถานที่อีกต่อไป ซึ่งเป็นได้ทั้งโอกาสและภัยคุกคาม จึงจำเป็นต้องจัดวางกลไกให้มีความสัมพันธ์ระหว่างสิทธิความเป็นส่วนตัว เสรีภาพในการเคลื่อนไหวของข้อมูล และการเปิดเผยข้อมูลให้มีความเหมาะสมเพื่อป้องกันการนำเทคโนโลยีสารสนเทศไปใช้ในทางมิชอบ อาทิการนำข้อมูลส่วนบุคคลไปแสวงหาผลประโยชน์ทางการค้าจากการขายข้อมูลส่วนบุคคลนั้น หรือนำไปใช้ในทางทุจริต จนทำให้บุคคลที่เป็นเจ้าของข้อมูลนั้นได้รับความเสียหาย อันเป็นการละเมิดและก้าวล่วงในความเป็นส่วนตัวของบุคคลอื่น หรือการแทรกแซงต่อข้อมูลส่วนบุคคล โดยไม่คำนึงถึงสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนอันเป็นการคุกคามความเป็นส่วนตัวของประชาชนซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความสงบสุขของสังคมได้ในที่สุด

องค์การเพื่อเศรษฐกิจและการพัฒนา (OECD) และสหภาพยุโรป จึงได้มีแนวคิดที่จะวางกรอบเพื่อคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลเพิ่มขึ้นจากหลักประกันขั้นพื้นฐานในการรับรองสิทธิความเป็นส่วนตัวของบุคคลที่ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ค.ศ. 1948 ได้มีไว้อย่างกว้างๆ โดยมีหลักการที่สำคัญ ดังนี้

องค์การพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจ หรือ Organization for Economic Cooperation and Development (OECD) ได้จัดทำ Guidelines on the Protection of Privacy and Transborder Flows of Personal Data ในปี ค.ศ. 1980 ซึ่งมีหลักการสำคัญ 8 ประการ ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. หลักข้อจำกัดในการรวบรวมข้อมูล: ในการจัดเก็บข้อมูลส่วนบุคคล ข้อมูลที่จัดเก็บจะต้องได้มาโดยวิธีการที่ถูกต้องและชอบด้วยกฎหมาย โดยต้องให้บุคคลผู้เป็นเจ้าของข้อมูลรับทราบและยินยอมในการจัดเก็บข้อมูลนั้น

2. หลักคุณภาพของข้อมูล: ข้อมูลส่วนบุคคลที่จัดเก็บควรเป็นข้อมูลที่มีความเกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ในการใช้ต้องเป็นข้อมูลที่สมบูรณ์ และปรับปรุงให้ตรงตามความเป็นจริงอยู่เสมอ

3. หลักการกำหนดวัตถุประสงค์: ต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดเก็บข้อมูลส่วนบุคคลก่อนที่จะมีการจัดเก็บข้อมูลส่วนบุคคลนั้น

4. หลักการจำกัดการใช้ข้อมูล: การใช้ข้อมูลจะกระทำโดยขัดต่อวัตถุประสงค์ในการจัดเก็บมิได้ เว้นแต่ได้รับความยินยอมจากบุคคลผู้เป็นเจ้าของข้อมูล หรือได้รับอนุญาตตามเงื่อนไขที่กฎหมาย

5. หลักการรักษาความปลอดภัย: ต้องจัดให้มีมาตรการรักษาความปลอดภัยในการจัดเก็บข้อมูลเพื่อป้องกันความเสี่ยงการเข้าถึงการทำให้เปลี่ยนแปลงแก้ไขหรือการเปิดเผยข้อมูลโดย

6. หลักการเปิดเผยข้อมูล: ต้องกำหนดวิธีการทั่วไปในการเปิดเผยข้อมูลรูปแบบของการเปิดเผยข้อมูลหลักเกณฑ์ในการขอให้มีการเปิดเผยข้อมูลซึ่งต้องไม่เป็นการกระทบต่อความเป็นส่วนตัวของเจ้าของข้อมูล

7. หลักการมีส่วนร่วมของปัจเจกบุคคล: กำหนดให้ปัจเจกชนมีสิทธิต่าง ๆ ได้แก่ ได้รับการแจ้งว่ามีข้อมูลของตนจัดเก็บอยู่ สามารถตรวจสอบข้อมูลของตนที่ผู้จัดเก็บ ขอให้แก้ไขข้อมูลที่ผิดถูกต้อง และปฏิเสธในการจัดเก็บข้อมูลของตนเมื่อมีเหตุอันควร

8. หลักความรับผิดชอบ: กำหนดความรับผิดชอบในกรณีที่มีการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

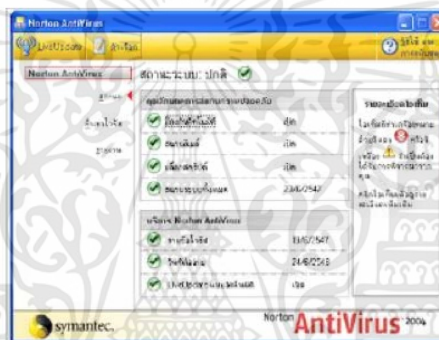
4) ระบบป้องกันพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดภัยคุกคามส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคม

การรักษาความปลอดภัยของระบบคอมพิวเตอร์

ตัวอย่างของการรักษาความปลอดภัยเบื้องต้นที่นิยมใช้กันในปัจจุบัน พอดียกตัวอย่างได้ดังนี้

การติดตั้งโปรแกรมป้องกันไวรัส (Antivirus Program) ซึ่งเปรียบเสมือนกับยามรักษาความปลอดภัยที่มาเฝ้าดูแลหน้าบ้าน หากใครที่แปลกปลอมหรือต้องสงสัยก็จะไม่สามารถเข้ามาได้ ยกเว้นว่าจะได้รับอนุญาตเสียก่อนเท่านั้น

โปรแกรมป้องกันไวรัสจะทำหน้าที่คอยตรวจสอบและติดตามการบุกรุกของโปรแกรมอันตรายประเภทไวรัส หนอนอินเทอร์เน็ต และม้าโทรจัน ตลอดจนโปรแกรมประสงค์ร้ายในรูปแบบอื่นๆ โดยที่จะแจ้งเตือนให้เจ้าของเครื่องทราบได้ว่า ขณะนี้มีโปรแกรมประสงค์ร้ายใดแปลกปลอมเข้ามาและจะให้กำจัดหรือลบทิ้งออกไปเลยหรือไม่

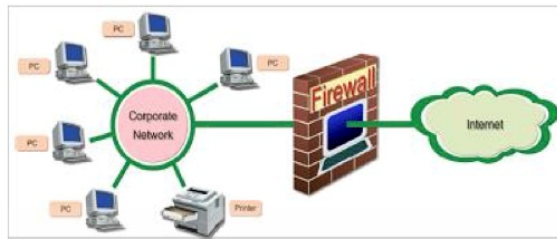

ภาพที่ 12 ตัวอย่างโปรแกรมป้องกันไวรัส (Antivirus Program) (อาภาภรณ์ ศรีโหวะ. 2556)

การใช้ระบบไฟร์วอลล์ (Firewall System) เป็นระบบรักษาความปลอดภัยที่ประกอบด้วยฮาร์ดแวร์หรือซอฟต์แวร์ก็ได้ การทำงานของระบบจะยอมให้ข้อมูลบางอย่างที่ได้รับการอนุญาตผ่านเข้าออกได้เท่านั้น หากไม่ตรงกับเงื่อนไขที่กำหนดไว้จะไม่สามารถผ่านเข้าออกไปมาในเครือข่ายคอมพิวเตอร์ขององค์กรได้

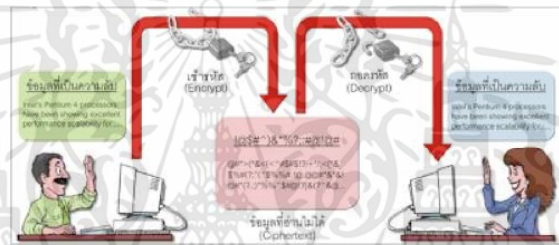

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 13 การติดตั้งระบบไฟร์วอลล์สำหรับเครือข่าย (อาพากรณ ศรีโหวะ. 2556)

การเข้ารหัสข้อมูล (Encryption) เป็นกรรมวิธีการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลโดยอาศัยสมการทางคณิตศาสตร์ที่ซับซ้อนทำการเปลี่ยนแปลง ข้อมูลที่อ่านได้ปกติ (plaintext) ให้ไปอยู่ในรูปแบบของ ข้อมูลที่ไม่สามารถอ่านได้ (ciphertext) ทำให้ข้อมูลมีความปลอดภัยยิ่งขึ้น

ภาพที่ 2.16 เทคนิคการเข้ารหัสและถอดรหัสของข้อมูล (อาพากรณ ศรีโหวะ. 2556)

การสำรองข้อมูล (Back up) คือ การทำซ้ำข้อมูล ไฟล์ หรือโปรแกรมที่เก็บอยู่ในพื้นที่เก็บข้อมูล เพื่อให้สามารถนำเอากลับมาใช้ได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตัวอย่างการกระทำที่มีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำ ความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550

- เข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์ที่มีมาตรการป้องกันเอาไว้ โดยไม่ได้รับอนุญาต มีโทษจำคุกสูงสุด 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน 1 หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
- เข้าถึงข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่มีมาตรการป้องกันเอาไว้ โดยไม่ได้รับอนุญาต มีโทษจำคุกสูงสุด 2 ปี หรือปรับไม่เกิน 4 หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
- ดักจับข้อมูลคอมพิวเตอร์ของผู้อื่นด้วยวิธีการทางเทคนิคต่างๆ เพื่อลักลอบดักฟัง ตรวจสอบ ติดตามเนื้อหาของข่าวสารที่ส่งถึงกันระหว่างบุคคล หรือแอบบันทึกข้อมูลที่อยู่ระหว่างการส่งในระบบคอมพิวเตอร์ ซึ่งเป็นข้อมูลส่วนบุคคล ไม่ใช่ข้อมูลสาธารณะ มีโทษจำคุกสูงสุด 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 6 หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
- โปสต์ข้อความเท็จเพื่อหลอกลวงผู้อ่านบนเว็บไซต์ เผยแพร่หรือส่งต่อข้อมูลลามกอนาจาร/ข้อความเท็จที่ส่งผลกระทบต่อประเทศ หรือทำให้ผู้อื่นเสียหาย มีโทษจำคุกสูงสุด 5 ปี หรือปรับไม่เกิน 1 แสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ที่มา หนังสือความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ. วิโรจ ชัยมูล, สุพรรณษา ยวงทอง)

เนื่องจากปัจจุบันมีจำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะ Social network ก็ใช้กันแพร่หลาย ในการติดต่อสื่อสารหาเพื่อน ๆ ตลอดจนคนตราใช้ติดต่อกับแฟนคลับจำนวนมาก แต่ก็มีหลายเหตุการณ์ที่ผู้ใช้งานอาจไม่ทราบว่า สิ่งที่ทำแบบนี้ อาจทำให้ตนเองนั้นได้กระทำความผิดตาม พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำ ความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 เริ่มบังคับใช้เมื่อ 10 มิถุนายน 2550 จนถึงเวลานี้ก็บังคับใช้มาถึง 8 ปีแล้ว ซึ่งมีหลายมาตรา ที่ผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตต้องทำความเข้าใจและปฏิบัติให้อยู่ในกรอบของกฎหมาย หากฝ่าฝืนอาจถูกดำเนินคดีได้ ตัวอย่างเช่น การกระทำโพสต์ข้อมูลปลอม ข้อมูลเท็จ อย่างกรณีของอดีตเนรค่าที่มีการโพสต์ข้อความแสดงอิทธิฤทธิ์อวดอ้างผ่านทางเว็บไซต์ให้คนหลงเชื่อ หรือ ให้ข้อมูลเท็จ ที่จะเกิดความเสียหายต่อความมั่นคงของประเทศ ประชาชนตื่นตระหนก, โปสต์ข้อมูลอันเป็นความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร หรือความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย รวมทั้งการเผยแพร่ข้อมูล ลามก อนาจาร ซึ่งกรณีความผิดที่มักจะกระทำการละเมิดกันนั้นจะสอดคล้องพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำ ความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 มาตรา 14 ผู้ใดกระทำความผิดที่ระบุไว้ดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- (1) นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ปลอมไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนหรือข้อมูลคอมพิวเตอร์อื่นเป็นเท็จ โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน
- (2) นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์อื่นเป็นเท็จ โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายต่อความมั่นคงของประเทศหรือก่อให้เกิดความตื่นตระหนกแก่ประชาชน
- (3) นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ใดๆ อันเป็นความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรหรือความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายตามประมวลกฎหมายอาญา
- (4) นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ใดๆ ที่มีลักษณะอันลามกและข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นประชาชนทั่วไปอาจเข้าถึงได้
- (5) เผยแพร่หรือส่งต่อซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์โดยรู้อยู่แล้วว่าเป็นข้อมูลคอมพิวเตอร์ตาม (1) (2) (3) หรือ (4)

กรณีที่ต้องพึงระวังการละเมิดสำหรับผู้ใช้ Social Network โดยเฉพาะกลุ่มคนที่ เจออะไร ขอแคแชร์ หรือส่งต่อ เช่น ได้ข้อความมาใน Line หรือทาง Facebook, Twitter เจอปุ๊บ share ปุ๊บ หรือส่งต่อให้กับเพื่อนๆ โดยที่ไม่ได้ตรวจสอบก่อนว่าข้อความนั้น เป็นความจริงหรือไม่อย่างไร หากกระทำการแชร์ทันที ทั้งๆ เป็นข้อมูลเท็จ การกระทำลักษณะแบบนี้ ผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 ผู้แชร์ก็อาจถูกดำเนินคดี และอาจถึงขั้นจำคุก หรือโดนปรับได้

ดังนั้น ก่อนส่งต่อ หรือแชร์ ลองตรวจสอบข้อมูลก่อนว่าเนื้อหาจริงหรือไม่ เพราะถ้าคุณส่งข้อมูลเท็จ ข้อมูลที่เกิดความเสียหายต่อผู้อื่น หรือต่อความมั่นคงของประเทศ ข้อมูลลามก อนาจาร ตามข้อมูลที่มีความผิดตาม พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 ผู้ที่ละเมิดก็จะมี ความผิดในมาตรา 14 วรรค 5 (เผยแพร่หรือส่งต่อซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์โดยรู้อยู่แล้วว่าเป็น ข้อมูลคอมพิวเตอร์ตามข้อเท็จจริง) ต้องโทษนั้นด้วยเช่นเดียวกัน

พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 เป็นเรื่องใกล้ตัวที่ผู้ใช้ อินเทอร์เน็ตต้องรู้ และปฏิบัติให้อยู่ในกฎหมายด้วย หากกระทำความผิด ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 ผู้กระทำความผิดก็จะถูกดำเนินคดี จำคุก และปรับได้ ซึ่งผู้กระทำความผิดจะอ้างเหตุไม่ได้ว่าคุณไม่รู้ ไม่ทราบข้อกฎหมายนั้นหาทำไม่ได้ เพราะคุณคือผู้ใช้อินเทอร์เน็ต ต้องอยู่ ภายใต้กฎหมาย ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

**แบบประเมินผลการฝึกอบรมหลักสูตรระบบป้องกันพฤติกรรม
ในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง**

เรื่องที่ 1 อาชญากรรมคอมพิวเตอร์ในการใช้สื่อสังคม (5 ข้อ)

ข้อ 1 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความผิดคอมพิวเตอร์ปัจจุบัน ชื่อว่าอะไร

- ก. พระราชบัญญัติกฎหมายความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550
- ข. พระราชบัญญัติความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550
- ค. พระราชบัญญัติกฎหมายว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550
- ง. พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550

ข้อ 2 พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์ มีทั้งหมด อะไรบ้าง

- ก. 2 หมวด ได้แก่ ความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์, พนักงานเจ้าหน้าที่
- ข. 2 หมวด ได้แก่ ความผิดเกี่ยวกับระบบคอมพิวเตอร์, เจ้าพนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการ
- ค. 3 หมวด ได้แก่ ความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์, พนักงานเจ้าหน้าที่
- ง. 3 หมวด ได้แก่ ความผิดเกี่ยวกับระบบคอมพิวเตอร์, เจ้าพนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการ

ข้อ 3 ข้อใดคือปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล

- ก. ปัญหาการเข้าถึงระบบ แก้ไข ดัดแปลง และข้อมูลของผู้อื่นโดยไม่ชอบ และเกิดความเสียหายหรือข้อมูลทางด้านความมั่นคงโดยมิชอบ
- ข. ปัญหาส่งข้อมูลหรืออีเมลก่อนผู้อื่น หรือส่งอีเมล สแปม
- ค. จำหน่ายหรือเผยแพร่ชุดคำสั่งเพื่อนำไปใช้กระทำความผิด หรือ นำข้อมูลที่ผิดพ.ร.บ.เข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์
- ง. ถูกทุกข้อ

ข้อ 4 ข้อใด คือ คำนิยามของ คำว่า ข้อมูล คอมพิวเตอร์

- ก. ข้อมูล ข้อความ คำสั่ง ชุดคำสั่ง หรือสิ่งอื่นใดบรรดาที่อยู่ในระบบคอมพิวเตอร์ในสภาพที่ระบบคอมพิวเตอร์อาจประมวลผลได้
- ข. ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ตามกฎหมายว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์
- ค. ถูก ทั้ง ข้อ ก. และ ข้อ ข.
- ง. ไม่มีข้อใดถูก

ข้อ 5 ข้อใดไม่ใช่อาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์

- ก. อาชญากรรมที่เป็นการขโมยข้อมูล
- ข. อาชญากรรมนำเอาการสื่อสารผ่านทางคอมพิวเตอร์มาขยายความสามารถในการกระทำความผิดของตน
- ค. การค้าขายหรือชวลงทุนโดยมิได้หลอกลวงผ่านทางเครือข่ายคอมพิวเตอร์
- ง. การเข้าแทรกแซงข้อมูลและนำเอาข้อมูลเหล่านั้นมาเป็นประโยชน์ต่อตนโดยมิชอบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เรื่องที่ 2 การกลั่นแกล้งทางสื่อสังคม (5 ข้อ)

ข้อ 6 ข้อใดไม่ใช่การกลั่นแกล้งทางสื่อสังคม

- ก. นาย ก ตามคอมเมนต์ว่าศิลปินที่ตัวเองชื่นชอบแสดงละครไม่ดีสงสัยเมฆา
- ข. นาย ก ตามคอมเมนต์ให้กำลังใจศิลปินที่ตัวเองชื่นชอบทาง IG
- ค. นาย ก แกล้งทำตัวเป็นเหยื่อเพื่อทำลายชื่อเสียงผู้อื่น
- ง. นาย ก นำโทรศัพท์เพื่อน มาพิมพ์ Line ต่อว่าผู้อื่น

ข้อ 7 ข้อใดไม่ใช่การแอบอ้างตัวตนผู้อื่นในการใช้สื่อสังคม

- ก. การใช้ชื่อนามสกุลจริงของตนเองทางสื่อสังคม
- ข. การขโมยรหัสผ่านบัญชีของผู้อื่น
- ค. การสวมรอยหรือแอบอ้างชื่อผู้อื่นในสื่อสังคม
- ง. การขโมยรูปภาพของผู้อื่นเพื่อสร้างบัญชีผู้ใช้ของตนเอง

ข้อ 8 ข้อใดไม่ใช่ความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์

- ก. ผู้ใดเข้าถึงโดยชอบซึ่งระบบคอมพิวเตอร์ที่มีมาตรการป้องกันการเข้าถึงโดยเฉพาะและมาตรการนั้นมีได้มีไว้สำหรับตน
- ข. ผู้ใดล่วงรู้มาตรการป้องกันการเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์ที่ผู้อื่นจัดทำขึ้นเป็นการเฉพาะ และมาตรการนั้นมีได้มีไว้สำหรับตน
- ค. ผู้ใดทำให้เสียหาย ทำลาย แก้ไข เปลี่ยนแปลง หรือเพิ่มเติมไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ของผู้อื่นโดยมิชอบ
- ง. ผู้ใดเข้าถึงโดยมิชอบซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่มีมาตรการป้องกันการเข้าถึงโดยเฉพาะและมาตรการนั้นมีได้มีไว้สำหรับตน

ข้อ 9 ข้อใดคือความหมายของ Cyberbullying

- ก. การโพสต์ แชร์ หรือส่งต่อข้อมูลอันเป็นเท็จของบุคคลอื่นทางสื่อสังคม
- ข. กระทำการอันใดที่ส่งผลให้เกิดความอับอายต่อผู้อื่นทางสื่อสังคม
- ค. การกระทำที่เลยเถิดถึงขั้นผิดต่อกฎหมาย จริยธรรม รวมไปถึงเป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของผู้อื่นด้วยทางสื่อสังคม
- ง. ถูกทุกข้อ

ข้อ 10 ข้อใดไม่ใช่การกลั่นแกล้งกันในสื่อสังคม

- ก. แชตเพชบุ๊กหรือไลน์มาต่อว่า ใช้ถ้อยคำในทางลบ โดยมีจุดประสงค์จะกู่ขาวโกลนย เรื่องที่ไม่เป็นความจริงให้เกิดกระแสพูดต่อ ๆ กันไป
- ข. ตั้งเฟลพเพชบุ๊กหรือไลน์ในการส่งข่าวคนในครอบครัวโดยตั้งค่าเฉพาะเพื่อน
- ค. คลิปที่เหยื่อถูกรุมทำร้าย รุมแกล้ง แล้วนำคลิปไปโพสต์บนโซเชียลมีเดีย ก่อให้เกิดคอมเมนต์เสีย ๆ หาย ๆ ต่อเหยื่อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ง. นำความลับหรือภาพลับของเพื่อนมาเปิดเผยผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ มีการแชร์ต่อกันไปอย่างกว้างขวาง หรือการใส่ร้ายป้ายสี

เรื่องที่ 3 สิทธิความเป็นส่วนตัวและข้อมูลส่วนบุคคล (5 ข้อ)

ข้อ 11 กฎหมายใดที่บัญญัติเกี่ยวกับความรับผิดทางการละเมิด

- ก. ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
ข. ประมวลกฎหมายอาญา
ค. ประมวลกฎหมายรัฐธรรมนูญ
ง. ประมวลกฎหมายปกครอง

ข้อ 12 ชื่อ เครื่องหมายการค้า ถือเป็น สิทธิส่วนบุคคลประเภทใด

- ก. สิทธิส่วนบุคคลเกี่ยวกับความลับ
ข. สิทธิส่วนบุคคลภายใน
ค. สิทธิส่วนบุคคลภายนอก
ง. สิทธิส่วนบุคคลเกี่ยวกับเกียรติยศชื่อเสียง

ข้อ 13 รัฐธรรมนูญ มาตรา 4 บัญญัติเรื่อง ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ว่าอย่างไร

- ก. ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ และความเสมอภาคของบุคคล ย่อมได้รับความคุ้มครอง ปวงชนชาวไทยย่อมได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญเหมือนกัน
ข. ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ได้รับความคุ้มครอง ตามแต่ละเขตจังหวัด ย่อมได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญเหมือนกัน
ค. ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคล ย่อมได้รับความคุ้มครอง ปวงชนชาวไทยย่อมได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญเหมือนกัน
ง. ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ ย่อมได้รับความคุ้มครอง ปวงชนชาวไทยย่อมได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญเหมือนกัน

ข้อ 14 ข้อใดคือพฤติกรรมที่เป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล

- ก. การอัฟโหลด VDO ต่างๆที่บ้านพักของตน
ข. การอัฟโหลด VDO พฤติกรรมของผู้อื่นขึ้นบนอินเทอร์เนต
ค. การอัฟโหลด VDO ที่ถูกลิขสิทธิ์
ง. การอัฟโหลด VDO ที่ระบุว่าโหลดฟรีไม่เสียเงิน

ข้อ 15 ข้อใดไม่ใช่พฤติกรรมที่เป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล

- ก. การอัฟรูปตนเองลงในสื่อสังคม
ข. การแสดงความเห็นทางวิชาการ
ค. การโพสต์วิจารณ์คนอื่นในทางลบ
ง. การเพิกเฉยต่อกฎหมายข้อห้ามบทลงโทษต่างๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เรื่องที่ 4 ระบบป้องกันพฤติกรรมกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคม (5 ข้อ)

ข้อ 16 ข้อใด คือความหมายของ ข้อมูล จราจรทางคอมพิวเตอร์

- ก. ข้อมูล ข้อความ คำสั่ง ชุดคำสั่ง หรือสิ่งอื่นใดบรรดาที่อยู่ในระบบคอมพิวเตอร์ในสภาพที่ระบบคอมพิวเตอร์อาจประมวลผลได้ และให้หมายความรวมถึงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ตามกฎหมายว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ด้วย
- ข. ข้อมูล ข้อความ ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ตามกฎหมายว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์
- ค. สิ่งอื่นใดบรรดาที่อยู่ในระบบคอมพิวเตอร์ในสภาพที่ระบบคอมพิวเตอร์อาจประมวลผลได้
- ง. ข้อมูล ข้อความ คำสั่ง ชุดคำสั่ง หรือสิ่งอื่นใดบรรดาที่อยู่ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ตามกฎหมายว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ด้วย

ข้อ 17 สาเหตุที่ทำให้พฤติกรรมกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมถูกละเลยและไม่ได้รับความสนใจเกิดจากหลายสาเหตุยกเว้นข้อใด

- ก. เป็นการกระทำที่ซับซ้อนยากแก่การตรวจสอบ
- ข. ไม่ได้เกิดขึ้นบ่อยจึงไม่มีกรณีตัวอย่าง
- ค. พนักงานเจ้าหน้าที่ไม่มีอำนาจสอบสวน
- ง. คนส่วนใหญ่ไม่รู้เรื่องเทคโนโลยี

ข้อ 18 ข้อใดเป็นพฤติกรรมกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคม

- ก. แสดงออกอย่างเสรี แล้วขอโทษเมื่อเกิดเรื่อง
- ข. มีวินัยในตนเอง เคารพสิทธิผู้อื่น
- ค. แสดงความเห็นต่างคัดค้านตามสื่อออนไลน์ของตน
- ง. ศึกษาข้อห้าม ข้อปฏิบัติ ข้อกฎหมาย

ข้อ 19 กระบวนการป้องกันพฤติกรรมกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคม คือ

- ก. การพัฒนาองค์ความรู้ด้านกฎหมาย
- ข. ให้ความเคารพความเป็นส่วนตัวของบุคคล
- ค. ตระหนักถึงความผิด จริยธรรมตลอดจน บทลงโทษ
- ง. ถูกทุกข้อ

ข้อ 20 ข้อใดไม่ใช่พฤติกรรมกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคม

- ก. การหมิ่นประมาททางสื่อสังคม
- ข. การปลอมตัวแอบอ้างชื่อหรือตัวตนของผู้อื่น
- ค. การคุกคามทางเพศผ่านอินเทอร์เน็ต
- ง. การโฆษณาผ่านสื่อสังคม

ภาคผนวก ข
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

- การวิเคราะห์ผลการประเมินแนวคิดระบบป้องกันพฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
- การวิเคราะห์ผลการประเมินหลักสูตรระบบป้องกันพฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

**การวิเคราะห์ผลการประเมินแนวคิดระบบป้องกันพฤติกรรม
ในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง**

ตารางที่ ข.1 ผลการวิเคราะห์ผลการประเมินแนวคิดระบบป้องกันพฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จากผู้เชี่ยวชาญ 10 คน

ผู้เชี่ยวชาญ	อาชญากรรมคอมพิวเตอร์ในการใช้สื่อสังคม		การกลั่นแกล้งทางสื่อสังคม		สิทธิความเป็นส่วนตัวและข้อมูลส่วนบุคคล		ระบบป้องกันพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคม	
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
1	✓		✓		✓		✓	
2	✓			✓	✓		✓	
3	✓		✓		✓		✓	
4	✓		✓		✓			✓
5	✓		✓		✓		✓	
6	✓		✓		✓		✓	
7	✓		✓		✓		✓	
8	✓		✓		✓		✓	
9	✓		✓		✓		✓	
10	✓		✓		✓		✓	
ร้อยละ	100.00	0.00	90.00	10.00	100.00	0.00	90.00	10.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

**การวิเคราะห์ผลการประเมินหลักสูตรระบบป้องกันพฤติกรรม
ในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง**

ตารางที่ ข.2 ผลการการวิเคราะห์ผลการประเมินหลักสูตรระบบป้องกันพฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ข้อความ	ผู้เชี่ยวชาญ					\bar{X}	S.D.	ระดับคุณภาพ
	1	2	3	4	5			
1. เนื้อหา มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์	5	5	4	5	5	4.80	0.45	ดีมาก
2. ความถูกต้องของเนื้อหา	4	4	3	5	4	4.00	0.71	ดี
3. การแบ่งเนื้อหา มีความเหมาะสม	5	5	5	5	5	5.00	0.00	ดีมาก
4. ความเหมาะสมในการจัดลำดับเนื้อหา	5	5	5	5	4	4.80	0.45	ดีมาก
5. ความชัดเจนในการอธิบายเนื้อหา	5	5	4	5	5	4.80	0.45	ดีมาก
6. เนื้อหา มีความง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน	5	5	5	5	5	5.00	0.00	ดีมาก
7. ความเหมาะสมของภาพในเนื้อหาบทเรียน	5	5	5	5	5	5.00	0.00	ดีมาก
8. เนื้อหาอ่านแล้วเข้าใจง่ายเหมาะสมที่จะศึกษาด้วยตนเอง	4	5	4	4	5	4.40	0.55	ดี
9. เนื้อหา มีความทันสมัยน่าเชื่อถือ และอ้างอิงที่มาชัดเจน	5	5	5	5	5	5.00	0.00	ดีมาก
10. เนื้อหาในบทเรียนเหมาะสมกับกิจกรรมและแบบฝึกหัด	5	4	4	4	5	4.40	0.55	ดี
รวม						4.72	0.50	ดีมาก

จากตารางที่ ข.2 พบว่า หลักสูตรระบบป้องกันพฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง โดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.72$, S.D. = 0.50) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีคุณภาพมากที่สุด คือ การแบ่งเนื้อหาที่มีความเหมาะสม เนื้อหาที่มีความง่ายเหมาะสม ความเหมาะสมของภาพในเนื้อหาบทเรียน และเนื้อหาที่มีความทันสมัยน่าเชื่อถือและอ้างอิงที่มาชัดเจน ($\bar{X} = 5.00$, S.D. = 0)

ภาคผนวก ค
ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

- การวิเคราะห์ผลการประเมินความสอดคล้องเหมาะสมของข้อคำถามในแบบประเมินผลการฝึกอบรมหลักสูตรระบบป้องกันพฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังจากผู้เชี่ยวชาญ (IOC)
- การวิเคราะห์ความยากง่าย (p) อำนาจจำแนก (r) และความเชื่อมั่นของแบบประเมินความสอดคล้องเหมาะสมของข้อคำถามในแบบประเมินผลการฝึกอบรมหลักสูตรระบบป้องกันพฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
- การวิเคราะห์ประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมหลักสูตรระบบป้องกันพฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

**การวิเคราะห์ผลการประเมินความสอดคล้องเหมาะสมของข้อคำถาม
ในแบบประเมินผลการฝึกอบรมหลักสูตรระบบป้องกันพฤติกรรม
ในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังจากผู้เชี่ยวชาญ (IOC)**

ตารางที่ ข.3 ผลการวิเคราะห์ผลการประเมินความสอดคล้องของข้อสอบกับจุดประสงค์จาก
ผู้เชี่ยวชาญ (IOC)

ข้อ	ผู้ทรงคุณวุฒิ					ΣX	IOC	ความหมาย
	1	2	3	4	5			
1	0	+1	+1	0	+1	3	0.6	สอดคล้อง
2	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	สอดคล้อง
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	สอดคล้อง
4	0	0	+1	+1	+1	3	0.6	สอดคล้อง
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	สอดคล้อง
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	สอดคล้อง
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	สอดคล้อง
8	+1	0	0	+1	+1	3	0.6	สอดคล้อง
9	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	สอดคล้อง
10	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	สอดคล้อง
11	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	สอดคล้อง
12	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	สอดคล้อง
13	0	+1	+1	+1	+1	5	1.0	สอดคล้อง
14	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	สอดคล้อง
15	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	สอดคล้อง
16	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	สอดคล้อง
17	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	สอดคล้อง
18	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	สอดคล้อง
19	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	สอดคล้อง
20	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	สอดคล้อง

จากตารางที่ ข.3 แสดงผลการประเมินความสอดคล้องของข้อสอบกับจุดประสงค์จาก
ผู้เชี่ยวชาญ (IOC) พบว่า ได้แบบประเมินที่ผ่านเกณฑ์ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป จำนวน 20 ข้อ พบว่า ความ
เที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ของแบบประเมินผลการฝึกอบรมหลักสูตรระบบป้องกัน
พฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบัน
เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังจากผู้เชี่ยวชาญ (IOC) มีค่าเท่ากับ 1.00

การวิเคราะห์ความยากง่าย (p) อำนาจจำแนก (r) และความเชื่อมั่นของแบบประเมิน
ความสอดคล้องเหมาะสมของข้อคำถาม
ในแบบประเมินผลการฝึกอบรมหลักสูตรระบบป้องกันพฤติกรรม
ในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ตารางที่ ข.4 ผลการวิเคราะห์ความยากง่าย (p) และอำนาจจำแนก (r) ของแบบประเมินผลการ
ฝึกอบรมหลักสูตรระบบป้องกันพฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อ
สังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร
ลาดกระบัง

ข้อที่	ตอบถูก กลุ่มเก่ง H	ตอบถูก กลุ่มอ่อน L	ความยากง่าย		อำนาจจำแนก		การ นำไปใช้
			p	แปลความ	r	แปลความ	
1	11	2	0.43	ค่อนข้างยาก (ดี)	0.60	จำแนกได้ดีมาก	ใช้ได้
2	12	7	0.63	ง่าย	0.33	จำแนกได้ดี	ใช้ได้
3	13	8	0.70	ง่าย	0.33	จำแนกได้ดี	ใช้ได้
4	8	3	0.37	ยาก	0.33	จำแนกได้ดี	ใช้ได้
5	12	7	0.63	ง่าย	0.33	จำแนกได้ดี	ใช้ได้
6	9	6	0.50	ยากง่ายพอเหมาะ (ดีมาก)	0.20	จำแนกได้พอใช้	ใช้ได้
7	14	6	0.67	ง่าย	0.53	จำแนกได้ดีมาก	ใช้ได้
8	10	7	0.57	ค่อนข้างง่าย (ดี)	0.20	จำแนกได้พอใช้	ใช้ได้
9	11	2	0.43	ค่อนข้างยาก (ดี)	0.60	จำแนกได้ดีมาก	ใช้ได้
10	14	9	0.77	ง่าย	0.33	จำแนกได้ดี	ใช้ได้
11	12	3	0.50	ยากง่ายพอเหมาะ (ดีมาก)	0.60	จำแนกได้ดีมาก	ใช้ได้
12	9	0	0.30	ยาก	0.60	จำแนกได้ดีมาก	ใช้ได้
13	10	2	0.40	ค่อนข้างยาก (ดี)	0.53	จำแนกได้ดีมาก	ใช้ได้
14	9	4	0.43	ค่อนข้างยาก (ดี)	0.33	จำแนกได้ดี	ใช้ได้
15	8	3	0.37	ยาก	0.33	จำแนกได้ดี	ใช้ได้
16	6	2	0.27	ยาก	0.27	จำแนกได้พอใช้	ใช้ได้
17	12	7	0.63	ง่าย	0.33	จำแนกได้ดี	ใช้ได้
18	15	1	0.53	ค่อนข้างง่าย (ดี)	0.93	จำแนกได้ดีมาก	ใช้ได้
19	16	2	0.60	ค่อนข้างง่าย (ดี)	0.93	จำแนกได้ดีมาก	ใช้ได้
20	13	6	0.63	ง่าย	0.47	จำแนกได้ดีมาก	ใช้ได้

จากตารางที่ ข.4 แสดงผลการวิเคราะห์ความยากง่าย (p) และอำนาจจำแนก (r) ของแบบ
ประเมินผลการฝึกอบรมหลักสูตรระบบป้องกันพฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อ
สังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังที่ผ่าน
การประเมินความสอดคล้องของข้อสอบกับผลการเรียนรู้จากผู้ทรงคุณวุฒิ (IOC) มาแล้วซึ่งมีจำนวน
20 ข้อ โดยนำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ได้แบบทดสอบที่ผ่านการวิเคราะห์หาค่า
ความยากง่าย (p) อำนาจจำแนก (r) และความสอดคล้องกับจุดประสงค์ตามแผนผังข้อสอบ (test

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

blueprint) ได้แบบทดสอบที่ผ่านการพิจารณาจำนวน 20 ข้อ โดยผลการหาความยากง่าย (difficulty : p) มีค่าตั้งแต่ 0.20-0.77 และอำนาจจำแนก (discrimination : r) มีค่าตั้งแต่ 0.20-0.93

ความเชื่อมั่น ค่าความเชื่อมั่น มีค่าเท่ากับ 0.71

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การวิเคราะห์ประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมหลักสูตรระบบป้องกันพฤติกรรม
ในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ตารางที่ ข.5 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมหลักสูตรระบบป้องกันพฤติกรรม
ในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จำนวน 30 คน

คนที่	แบบทดสอบระหว่างการฝึกอบรม รวม 20 คะแนน (E ₁)					แบบทดสอบหลังการ ฝึกอบรม 20 คะแนน (E ₂)
	1	2	3	4	รวม	
1	4	5	4	4	17	18
2	3	5	5	3	16	17
3	4	5	4	5	18	17
4	4	5	3	5	17	18
5	4	3	5	4	16	15
6	2	5	3	5	15	17
7	4	3	4	3	14	16
8	3	4	3	4	14	16
9	4	4	5	5	18	18
10	4	5	4	5	18	18
11	3	4	4	3	14	17
12	4	5	4	4	17	16
13	4	5	3	5	17	17
14	4	3	5	4	16	18
15	2	4	5	4	15	17
16	4	5	4	3	16	17
17	3	4	3	4	14	17
18	4	5	5	5	19	18
19	4	5	4	5	18	18
20	3	4	5	5	17	16

ตารางที่ ข.5 (ต่อ)

คนที่	แบบทดสอบระหว่างการฝึกอบรม รวม 20 คะแนน (E_1)					แบบทดสอบหลังการ ฝึกอบรม 20 คะแนน (E_2)
	1	2	3	4	รวม	
21	4	3	4	4	15	16
22	4	5	3	5	17	18
23	5	5	5	4	19	18
24	4	4	4	5	17	18
25	3	4	4	3	14	16
26	4	3	4	5	16	17
27	4	5	3	5	17	18
28	4	4	3	4	15	16
29	2	4	3	4	13	17
30	4	3	4	3	14	16
			$\sum x_1 = 483$			$\sum x_2 = 511$
			$\bar{X}_1 = 16.10$			$\bar{X}_2 = 17.03$
			$E_1 = 80.50$			$E_2 = 85.17$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ง
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
- ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ว่าด้วยการละเมิด
- พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

สมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

สยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร

ตราไว้ ณ วันที่ ๒๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๐

เป็นปีที่ ๖๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

ศุภมัสดุ พระพุทธศาสนกาลเป็นอดีตกาล ๒๕๕๐ พรรษา ปัจจุบันสมัย จันทรคตินิคม
สุกสมพัตสร สาวนมาส ชุณหปักษ์ เอกาทสัคคิถิ สุริยคคิกถล สิงหาคมมาส จตุวิศติมสุรทิน สุกรวรา
โดยกาลบริเฉท

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤบดินทร
สยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ประกาศว่า
ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้นำความกราบบังคมทูลว่า การปกครองของประเทศไทยในระบอบ
ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขได้ดำเนินพัฒนามากว่าเจ็ดสิบห้าปี ตลอดระยะเวลา
ที่ผ่านมา ได้มีการประกาศใช้ ยกเลิก และแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญหลายครั้ง เพื่อให้เหมาะสม
แก่สภาวะการณของบ้านเมืองและกาลสมัยที่เปลี่ยนแปลงไป และโดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
(ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๕ ได้บัญญัติให้มีสภาร่างรัฐธรรมนูญและคณะกรรมการ
ยกร่างรัฐธรรมนูญขึ้น มีหน้าที่จัดทำร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ทั้งฉบับสำหรับเป็นแนวทาง
การปกครองประเทศ โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นอย่างกว้างขวางทุกขั้นตอน
และนำความคิดเห็นเหล่านั้นมาเป็นข้อคำนึงพิเศษในการยกร่างและพิจารณาแปรญัตติโดยต่อเนื่อง

ร่างรัฐธรรมนูญฉบับที่จัดทำใหม่นี้มีสาระสำคัญเพื่อให้บรรลุดุติประสงคร่วมกันของ
ประชาชนชาวไทย ในการธำรงรักษาไว้ซึ่งเอกราชและความมั่นคงของชาติ การทำนุบำรุงรักษาศาสนา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทุกศาสนาให้สถิตสถาพร การเทิดทูนพระมหากษัตริย์เป็นประมุขและเป็นมิ่งขวัญของชาติ การยึดถือระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขเป็นวิถีทางในการปกครองประเทศ การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ให้ประชาชนมีบทบาทและมีส่วนร่วมในการปกครอง และตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐอย่างเป็นรูปธรรม การกำหนดกลไกสถาบันทางการเมืองทั้งฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหาร ให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพตามวิถีการปกครองแนวรัฐสภา รวมทั้งให้สถาบันศาลและองค์กรอิสระอื่นสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้โดยสุจริตเที่ยงธรรม

เมื่อจัดทำร่างรัฐธรรมนูญเสร็จแล้ว สภาร่างรัฐธรรมนูญได้เผยแพร่ให้ประชาชนทราบและจัดให้มีการออกเสียงประชามติเพื่อให้ความเห็นชอบแก่ร่างรัฐธรรมนูญทั้งฉบับ การออกเสียงลงประชามติปรากฏผลว่า ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งโดยเสียงข้างมากของผู้มาออกเสียงประชามติเห็นชอบให้นำร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่มาใช้บังคับ ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติจึงนำร่างรัฐธรรมนูญขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อทรงลงพระปรมาภิไธย ให้ประกาศใช้เป็นรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยสืบไป ทรงพระราชดำริว่าสมควรพระราชทานพระบรมราชานุมัติตามมติของมหาชน

จึงมีพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้าเหนือกระหม่อมให้ตรารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับนี้ขึ้นไว้ ให้ใช้แทนรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๘ ซึ่งได้ตราไว้ ณ วันที่ ๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๔๘ ตั้งแต่วันประกาศนี้เป็นต้นไป

ขอปวงชนชาวไทย จงมีความสมัครสมานเป็นเอกฉันท์ ในอันที่จะปฏิบัติตามและพิทักษ์รักษารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยนี้ เพื่อธำรงคงไว้ซึ่งระบอบประชาธิปไตยและอำนาจอธิปไตยของปวงชนชาวไทย และนำมาซึ่งความผาสุกสิริสวัสดิ์ที่พัฒนาขยับมงคตอเนกศุภผลสถลเกียรติยศสถาพร แก่อาณาประชาราษฎร์ทั่วสยามรัฐสีมา สมดังพระบรมราชปณิธานปรารถนาทุกประการ เทอญ

หมวด ๑

บททั่วไป

- มาตรา ๑ ประเทศไทยเป็นราชอาณาจักรอันหนึ่งอันเดียว จะแบ่งแยกไม่ได้
- มาตรา ๒ ประเทศไทยมีการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- มาตรา ๓ อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนชาวไทย พระมหากษัตริย์ผู้ทรงเป็นประมุขทรงใช้อำนาจนั้นทางรัฐสภา คณะรัฐมนตรี และศาล ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้

การปฏิบัติหน้าที่ของรัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล รวมทั้งองค์กรตามรัฐธรรมนูญ และหน่วยงานของรัฐ ต้องเป็นไปตามหลักนิติธรรม

มาตรา ๔ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคลย่อมได้รับความคุ้มครอง

มาตรา ๕ ประชาชนชาวไทยไม่ว่าเหล่ากำเนิด เพศ หรือศาสนาใด ย่อมอยู่ในความคุ้มครองแห่งรัฐธรรมนูญนี้เสมอกัน

มาตรา ๖ รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ บทบัญญัติใดของกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้ บทบัญญัตินั้นเป็นอันใช้บังคับมิได้

มาตรา ๗ ในเมื่อไม่มีบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้บังคับแก่กรณีใด ให้วินิจฉัยกรณีนั้นไปตามประเพณีการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

หมวด ๒
พระมหากษัตริย์

มาตรา ๘ องค์พระมหากษัตริย์ทรงดำรงอยู่ในฐานะอันเป็นที่เคารพสักการะ ผู้ใดจะละเมิดมิได้ ผู้ใดจะกล่าวหาหรือฟ้องร้องพระมหากษัตริย์ในทางใด ๆ มิได้

มาตรา ๙ พระมหากษัตริย์ทรงเป็นพุทธมามกะ และทรงเป็นอัครศาสนูปถัมภก

มาตรา ๑๐ พระมหากษัตริย์ทรงดำรงตำแหน่งจอมทัพไทย

มาตรา ๑๑ พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจที่จะสถาปนาฐานันดรศักดิ์และพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์

มาตรา ๑๒ พระมหากษัตริย์ทรงเลือกและทรงแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเป็นประธานองคมนตรีคนหนึ่งและองคมนตรีอื่นอีกไม่เกินสิบแปดคนประกอบเป็นคณะองคมนตรี

คณะองคมนตรีมีหน้าที่ถวายความเห็นต่อพระมหากษัตริย์ในพระราชกรณียกิจทั้งปวงที่พระมหากษัตริย์ทรงปรึกษา และมีหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติในรัฐธรรมนูญนี้

มาตรา ๑๓ การเลือกและแต่งตั้งองคมนตรีหรือการให้องคมนตรีพ้นจากตำแหน่ง ให้เป็นไปตามพระราชอัชฌาศัย

ให้ประธานรัฐสภาเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งประธานองคมนตรีหรือให้ประธานองคมนตรีพ้นจากตำแหน่ง

ให้ประธานองคมนตรีเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งองคมนตรีอื่นหรือให้องคมนตรีอื่นพ้นจากตำแหน่ง

มาตรา ๑๔ องคมนตรีต้องไม่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา กรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดิน กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลปกครอง กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ พนักงานรัฐวิสาหกิจ เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ หรือสมาชิกหรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง และต้องไม่แสดงการฝักใฝ่ในพรรคการเมืองใด ๆ

มาตรา ๑๕ ก่อนเข้ารับหน้าที่ องคมนตรีต้องถวายสัตย์ปฏิญาณต่อพระมหากษัตริย์ด้วยถ้อยคำ ดังต่อไปนี้

“ข้าพระพุทธเจ้า (ชื่อผู้ปฏิญาณ) ขอถวายสัตย์ปฏิญาณว่า ข้าพระพุทธเจ้าจะจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ และจะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อประโยชน์ของประเทศและประชาชน ทั้งจะรักษาไว้และปฏิบัติตามซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยทุกประการ”

มาตรา ๑๖ องคมนตรีพ้นจากตำแหน่งเมื่อตาย ลาออก หรือมีพระบรมราชโองการให้พ้นจากตำแหน่ง

มาตรา ๑๗ การแต่งตั้งและการให้ข้าราชการในพระองค์และสมุหราชองครักษ์พ้นจากตำแหน่ง ให้เป็นไปตามพระราชอัธยาศัย

มาตรา ๑๘ ในเมื่อพระมหากษัตริย์จะไม่ประทับอยู่ในราชอาณาจักร หรือจะทรงบริหารพระราชภาระไม่ได้ด้วยเหตุใดก็ตาม จะได้ทรงแต่งตั้งผู้ใดผู้หนึ่งเป็นผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ และให้ประธานรัฐสภาเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ

มาตรา ๑๙ ในกรณีที่พระมหากษัตริย์มิได้ทรงแต่งตั้งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ตามมาตรา ๑๘ หรือในกรณีที่พระมหากษัตริย์ไม่สามารถทรงแต่งตั้งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์เพราะยังไม่ทรงบรรลุนิติภาวะหรือเพราะเหตุอื่น ให้คณะองคมนตรีเสนอชื่อผู้ใดผู้หนึ่งซึ่งสมควรดำรงตำแหน่งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ต่อรัฐสภาเพื่อขอความเห็นชอบ เมื่อรัฐสภาให้ความเห็นชอบแล้ว ให้ประธานรัฐสภาประกาศในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ แต่งตั้งผู้นั้นเป็นผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

ในระหว่างที่สภาผู้แทนราษฎรสิ้นอายุหรือสภาผู้แทนราษฎรถูกยุบ ให้วุฒิสภำทำหน้าที่รัฐสภา ในการให้ความเห็นชอบตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๒๐ ในระหว่างที่ไม่มีผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๘ หรือมาตรา ๑๙ ให้ประธานองคมนตรีเป็นผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์เป็นการชั่วคราวไปพลางก่อน

ในกรณีที่ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ซึ่งได้รับการแต่งตั้งตามมาตรา ๑๘ หรือมาตรา ๑๙ ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ประธานองคมนตรีทำหน้าที่ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์เป็นการชั่วคราวไปพลางก่อน

ในระหว่างที่ประธานองคมนตรีเป็นผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ตามวรรคหนึ่ง หรือในระหว่างที่ประธานองคมนตรีทำหน้าที่ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ตามวรรคสอง ประธานองคมนตรีจะปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเป็นประธานองคมนตรีมิได้ ในกรณีเช่นว่านี้ ให้คณะองคมนตรีเลือกองคมนตรีคนหนึ่งขึ้นทำหน้าที่ประธานองคมนตรีเป็นการชั่วคราวไปพลางก่อน

มาตรา ๒๑ ก่อนเข้ารับหน้าที่ ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ซึ่งได้รับการแต่งตั้งตามมาตรา ๑๘ หรือมาตรา ๑๙ ต้องปฏิญาณตนในที่ประชุมรัฐสภาด้วยถ้อยคำ ดังต่อไปนี้

“ข้าพเจ้า (ชื่อผู้ปฏิญาณ) ขอปฏิญาณว่า ข้าพเจ้าจะจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ (พระปรมาภิไธย) และจะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อประโยชน์ของประเทศและประชาชน ทั้งจะรักษาไว้และปฏิบัติตามซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยทุกประการ”

ในระหว่างที่สภาผู้แทนราษฎรสิ้นอายุหรือสภาผู้แทนราษฎรถูกยุบ ให้วุฒิสภำทำหน้าที่รัฐสภา ตามมาตรานี้

มาตรา ๒๒ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๑ การสืบราชสมบัติให้เป็นไปโดยนัยแห่งกฎมณเฑียรบาลว่าด้วยการสืบราชสันตติวงศ์ พระพุทธศักราช ๒๔๖๗

การแก้ไขเพิ่มเติมกฎมณเฑียรบาลว่าด้วยการสืบราชสันตติวงศ์ พระพุทธศักราช ๒๔๖๗ เป็นพระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์โดยเฉพาะ เมื่อมีพระราชดำริประการใด ให้คณะองคมนตรีจัดทำร่างกฎมณเฑียรบาลแก้ไขเพิ่มเติมกฎมณเฑียรบาลเดิมขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อมีพระราชวินิจฉัย เมื่อทรงเห็นชอบและทรงลงพระปรมาภิไธยแล้ว ให้ประธานองคมนตรีดำเนินการแจ้งประธานรัฐสภาเพื่อให้ประธานรัฐสภาแจ้งให้รัฐสภาทราบ และให้ประธานรัฐสภาลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ และเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับเป็นกฎหมายได้

ในระหว่างที่สภาผู้แทนราษฎรสิ้นอายุหรือสภาผู้แทนราษฎรถูกยุบ ให้วุฒิสภำทำหน้าที่รัฐสภา ในการรับทราบตามวรรคสอง

มาตรา ๒๓ ในกรณีที่ราชบัลลังก์หากว่างลงและเป็นกรณีที่พระมหากษัตริย์ได้ทรงแต่งตั้ง พระรัชทายาทไว้ตามกฎมณเฑียรบาลว่าด้วยการสืบราชสันตติวงศ์ พระพุทธศักราช ๒๔๖๗ แล้ว ให้คณะรัฐมนตรีแจ้งให้ประธานรัฐสภาทราบ และให้ประธานรัฐสภาเรียกประชุมรัฐสภาเพื่อรับทราบ และให้ประธานรัฐสภาอัญเชิญองค์พระรัชทายาทขึ้นทรงราชย์เป็นพระมหากษัตริย์สืบไป แล้วให้ ประธานรัฐสภาประกาศให้ประชาชนทราบ

ในกรณีที่ราชบัลลังก์หากว่างลงและเป็นกรณีที่พระมหากษัตริย์มิได้ทรงแต่งตั้งพระรัชทายาทไว้ตามวรรคหนึ่ง ให้คณะองคมนตรีเสนอพระนามผู้สืบราชสันตติวงศ์ตามมาตรา ๒๒ ต่อ คณะรัฐมนตรีเพื่อเสนอต่อรัฐสภาเพื่อรัฐสภาให้ความเห็นชอบ ในการนี้ จะเสนอพระนามพระราชธิดา ก็ได้ เมื่อรัฐสภาให้ความเห็นชอบแล้ว ให้ประธานรัฐสภาอัญเชิญองค์ผู้สืบราชสันตติวงศ์ขึ้นทรงราชย์ เป็นพระมหากษัตริย์สืบไป แล้วให้ประธานรัฐสภาประกาศให้ประชาชนทราบ

ในระหว่างที่สภาผู้แทนราษฎรสิ้นอายุหรือสภาผู้แทนราษฎรถูกยุบ ให้วุฒิสภำทำหน้าที่รัฐสภา ในการรับทราบตามวรรคหนึ่งหรือให้ความเห็นชอบตามวรรคสอง

มาตรา ๒๔ ในระหว่างที่ยังไม่มีประกาศอัญเชิญองค์พระรัชทายาทหรือองค์ผู้สืบราชสันตติวงศ์ ขึ้นทรงราชย์เป็นพระมหากษัตริย์ตามมาตรา ๒๓ ให้ประธานองคมนตรีเป็นผู้สำเร็จราชการแทน พระองค์เป็นการชั่วคราวไปพลางก่อน แต่ในกรณีที่ราชบัลลังก์ว่างลงในระหว่างที่ได้แต่งตั้งผู้สำเร็จ ราชการแทนพระองค์ไว้ตามมาตรา ๑๘ หรือมาตรา ๑๕ หรือระหว่างเวลาที่ประธานองคมนตรีเป็น ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ตามมาตรา ๒๐ วรรคหนึ่ง ให้ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์นั้น ๆ แล้วแต่กรณี เป็นผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ต่อไป ทั้งนี้ จนกว่าจะได้ประกาศอัญเชิญองค์ พระรัชทายาทหรือองค์ผู้สืบราชสันตติวงศ์ขึ้นทรงราชย์เป็นพระมหากษัตริย์

ในกรณีที่ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ซึ่งได้รับการแต่งตั้งไว้และเป็นผู้สำเร็จราชการแทน พระองค์ต่อไปตามวรรคหนึ่งไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ประธานองคมนตรีทำหน้าที่ผู้สำเร็จ ราชการแทนพระองค์เป็นการชั่วคราวไปพลางก่อน

ในกรณีที่ประธานองคมนตรีเป็นผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ตามวรรคหนึ่ง หรือทำหน้าที่ ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์เป็นการชั่วคราวตามวรรคสอง ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๐ วรรคสาม มาใช้บังคับ

มาตรา ๒๕ ในกรณีที่คณะกรรมการจะต้องปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๑๕ หรือมาตรา ๒๓ วรรคสอง หรือประธานองคมนตรีจะต้องปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๒๐ วรรคหนึ่ง หรือวรรคสอง หรือมาตรา ๒๔ วรรคสอง และอยู่ในระหว่างที่ไม่มีประธานองคมนตรีหรือมีแต่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้คณะกรรมการที่เหลืออยู่เลือกองคมนตรีคนหนึ่งเพื่อทำหน้าที่ประธานองคมนตรี หรือปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๒๐ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง หรือตามมาตรา ๒๔ วรรคสาม แล้วแต่กรณี

หมวด ๓

สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย

ส่วนที่ ๑

บททั่วไป

มาตรา ๒๖ การใช้อำนาจโดยองค์กรของรัฐทุกองค์กร ต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพ ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้

มาตรา ๒๗ สิทธิและเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญนี้รับรองไว้โดยชัดแจ้ง โดยปริยายหรือโดยคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ บ่อมได้รับความคุ้มครองและผูกพันรัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล รวมทั้งองค์กรตามรัฐธรรมนูญ และหน่วยงานของรัฐโดยตรงในการตรากฎหมาย การใช้บังคับกฎหมาย และการตีความกฎหมายทั้งปวง

มาตรา ๒๘ บุคคลย่อมอ้างศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์หรือใช้สิทธิและเสรีภาพของตนได้เท่าที่ไม่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น ไม่เป็นในปฏิปักษ์ต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่ขัดต่อศีลธรรมอันดีของประชาชน

บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญนี้รับรองไว้ สามารถยกบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้เพื่อใช้สิทธิทางศาลหรือยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้คดีในศาลได้

บุคคลย่อมสามารถใช้สิทธิทางศาลเพื่อบังคับให้รัฐต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติในหมวดนี้ได้โดยตรง หากการใช้สิทธิและเสรีภาพในเรื่องใดมีกฎหมายบัญญัติรายละเอียดแห่งการใช้สิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญนี้รับรองไว้แล้ว ให้การใช้สิทธิและเสรีภาพในเรื่องนั้นเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับการส่งเสริม สนับสนุน และช่วยเหลือจากรัฐ ในการใช้สิทธิตามความในหมวดนี้

มาตรา ๒๕ การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้และเท่าที่จำเป็น และจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพนั้นมิได้

กฎหมายตามวรรคหนึ่งต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป และไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใด กรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง ทั้งต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนั้นด้วย

บทบัญญัติในวรรคหนึ่งและวรรคสองให้นำมาใช้บังคับกับกฎที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายด้วยโดยอนุโลม

ส่วนที่ ๒ ความเสมอภาค

มาตรา ๓๐ บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน

การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ จะกระทำมิได้

มาตรการที่รัฐกำหนดขึ้นเพื่อขจัดอุปสรรคหรือส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิและเสรีภาพได้ เช่นเดียวกับบุคคลอื่น ย่อมไม่ถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามวรรคสาม

มาตรา ๓๑ บุคคลผู้เป็นทหาร ตำรวจ ข้าราชการ เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ และพนักงานหรือลูกจ้างขององค์กรของรัฐ ย่อมมีสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญเช่นเดียวกับบุคคลทั่วไป เว้นแต่ที่จำกัดไว้ในกฎหมายหรือกฎที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการเมือง สมรรถภาพ วินัย หรือจริยธรรม

ส่วนที่ ๓ สิทธิและเสรีภาพส่วนบุคคล

มาตรา ๓๒ บุคคลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย

การทรมาน ทารุณกรรม หรือการลงโทษด้วยวิธีการโหดร้ายหรือไร้มนุษยธรรม จะกระทำมิได้ แต่การลงโทษตามคำพิพากษาของศาลหรือตามที่กฎหมายบัญญัติไม่ถือว่าเป็นการลงโทษด้วยวิธีการโหดร้ายหรือไร้มนุษยธรรมตามความในวรรคนี้

การจับและการคุมขังบุคคล จะกระทำมิได้ เว้นแต่มีคำสั่งหรือหมายของศาลหรือมีเหตุอย่างอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ

การกีดกันตัวบุคคลหรือการกระทำใดอันกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพตามวรรคหนึ่ง จะกระทำมิได้ เว้นแต่มีเหตุตามที่กฎหมายบัญญัติ

ในกรณีที่มีการกระทำซึ่งกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพตามวรรคหนึ่ง ผู้เสียหาย พนักงานอัยการ หรือบุคคลอื่นใดเพื่อประโยชน์ของผู้เสียหาย มีสิทธิร้องต่อศาลเพื่อให้สั่งระงับหรือเพิกถอนการกระทำ เช่นว่านั้น รวมทั้งจะกำหนดวิธีการตามสมควรหรือการเยียวยาความเสียหายที่เกิดขึ้นด้วยก็ได้

มาตรา ๓๓ บุคคลย่อมมีเสรีภาพในเคหสถาน

บุคคลย่อมได้รับความคุ้มครองในการที่จะอยู่อาศัยและครอบครองเคหสถานโดยปกติสุข

การเข้าไปในเคหสถานโดยปราศจากความยินยอมของผู้ครอบครอง หรือการตรวจค้น เคหสถานหรือในที่รโหฐาน จะกระทำมิได้ เว้นแต่มีคำสั่งหรือหมายของศาล หรือมีเหตุอย่างอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา ๓๔ บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการเดินทางและมีเสรีภาพในการเลือกถิ่นที่อยู่ภายในราชอาณาจักร

การจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่ง จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะเพื่อความมั่นคงของรัฐ ความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน การผังเมือง หรือเพื่อสวัสดิภาพของผู้เยาว์

การเนรเทศบุคคลผู้มีสัญชาติไทยออกนอกราชอาณาจักร หรือห้ามมิให้บุคคลผู้มีสัญชาติไทย เข้ามาในราชอาณาจักร จะกระทำมิได้

มาตรา ๓๕ สิทธิของบุคคลในครอบครัว เกียรติยศ ชื่อเสียง ตลอดจนความเป็นอยู่ส่วนตัว ย่อมได้รับความคุ้มครอง

การกล่าวหรือไขข่าวแพร่หลายซึ่งข้อความหรือภาพไม่ว่าด้วยวิธีใดไปยังสาธารณชน อันเป็นการละเมิดหรือกระทบถึงสิทธิของบุคคลในครอบครัว เกียรติยศ ชื่อเสียง หรือความเป็นอยู่ส่วนตัว จะกระทำมิได้ เว้นแต่กรณีที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ

บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับความคุ้มครองจากการแสวงประโยชน์โดยมิชอบจากข้อมูลส่วนบุคคลที่เกี่ยวข้องคน ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา ๓๖ บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการสื่อสารถึงกันโดยทางที่ชอบด้วยกฎหมาย การตรวจ การกัก หรือการเปิดเผยสิ่งสื่อสารที่บุคคลมีติดต่อกัน รวมทั้ง การกระทำด้วยประการอื่นใดเพื่อให้ล่วงรู้ถึงข้อความในสิ่งสื่อสารทั้งหลายที่บุคคลมีติดต่อกัน จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะเพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐ หรือเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

มาตรา ๓๗ บุคคลย่อมมีเสรีภาพปฏิรูปธรรมในการถือศาสนา นิกายของศาสนา หรือลัทธินิยมในทางศาสนา และย่อมมีเสรีภาพในการปฏิบัติตามศาสนธรรม ศาสนบัญญัติ หรือปฏิบัติพิธีกรรมตามความเชื่อถือของตน เมื่อไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อหน้าที่ของพลเมืองและไม่เป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

ในการใช้เสรีภาพตามวรรคหนึ่ง บุคคลย่อมได้รับความคุ้มครองมิให้รัฐกระทำการใด ๆ อันเป็นการรอนสิทธิหรือเสียประโยชน์อันควรมิควรได้ เพราะเหตุที่ถือศาสนา นิกายของศาสนา ลัทธินิยมในทางศาสนา หรือปฏิบัติตามศาสนธรรม ศาสนบัญญัติ หรือปฏิบัติพิธีกรรมตามความเชื่อถือ แตกต่างจากบุคคลอื่น

มาตรา ๓๘ การเกณฑ์แรงงานจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะเพื่อประโยชน์ในการป้องกันภัยพิบัติสาธารณะอันมีมาเป็นการฉุกเฉิน หรือโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายซึ่งให้กระทำได้ในระหว่างเวลาที่ประเทศอยู่ในภาวะสงคราม หรือการรบ หรือในระหว่างเวลาที่มีประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินหรือประกาศใช้กฎอัยการศึก

ส่วนที่ ๔

สิทธิในกระบวนการยุติธรรม

มาตรา ๓๙ บุคคลไม่ต้องรับโทษอาญา เว้นแต่ได้กระทำการอันกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำนั้นบัญญัติเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้ และโทษที่จะลงแก่บุคคลนั้นจะหนักกว่าโทษที่กำหนดไว้ในกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำความผิดมิได้

ในคดีอาญา ต้องสันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีความผิด

ก่อนมีคำพิพากษาอันถึงที่สุดแสดงว่าบุคคลใดได้กระทำความผิด จะปฏิบัติต่อบุคคลนั้นเสมือนเป็นผู้กระทำความผิดมิได้

มาตรา ๔๑๖ ค่าใช้จ่ายทั้งหลายอันควรแก่การเพื่อรักษาบำรุงหรือซ่อมแซมทรัพย์สินนั้น ท่านว่าต้องชดใช้แก่บุคคลผู้ค้ำทรัพย์สินนั้นเต็มจำนวน

แต่บุคคลเช่นนี้จะเรียกหรือให้ชดใช้ค่าใช้จ่ายตามธรรมดาเพื่อบำรุง ซ่อมแซมทรัพย์สินนั้น หรือค่าภาระติดพันที่ต้องเสียไปในระหว่างที่ตนคงเก็บดอกผลอยู่นั้นหาได้ไม่

มาตรา ๔๑๗ ในส่วนค่าใช้จ่ายอย่างอื่นนอกจากที่กล่าวมาในวรรคต้นแห่งมาตราก่อนนั้น บุคคลผู้ค้ำทรัพย์สินจะเรียกให้ชดใช้ได้แต่เฉพาะที่เสียไปในระหว่างที่ตนทำการโดยสุจริต และเมื่อทรัพย์สินนั้นได้มีราคาเพิ่มสูงขึ้นเพราะค่าใช้จ่ายนั้นในเวลาที่ดิน และจะเรียกได้ก็แต่เพียงเท่าราคาที่เพิ่มขึ้นเท่านั้น

อนึ่ง บทบัญญัติแห่งมาตรา ๔๑๕ วรรค ๒ นั้น ท่านให้นำมาใช้บังคับด้วย แล้วแต่กรณี

มาตรา ๔๑๘ ถ้าบุคคลรับทรัพย์สินอันมิควรได้ไว้โดยทุจริต และได้ทำการดัดแปลงหรือต่อเติมขึ้นในทรัพย์สินนั้น ท่านว่าบุคคลเช่นนั้นต้องจัดทำทรัพย์สินนั้นให้คืนคงสภาพเดิมด้วยค่าใช้จ่ายของตนเองแล้วจึงส่งคืน เว้นแต่เจ้าของทรัพย์สินจะเลือกให้ส่งคืนตามสภาพที่เป็นอยู่ ในกรณีเช่นนี้เจ้าของจะใช้ราคาค่าทำดัดแปลงหรือต่อเติม หรือใช้เงินจำนวนหนึ่งเป็นราคาทรัพย์สินเท่าที่เพิ่มขึ้นนั้นก็ได้ แล้วแต่จะเลือก

ถ้าในเวลาที่จะต้องคืนทรัพย์สินนั้นเป็นพันวิสัยจะทำให้ทรัพย์สินคืนคงสภาพเดิมได้ หรือถ้าทำไปทรัพย์สินนั้นจะบอบสลายไซ้ ท่านว่าบุคคลผู้ได้รับไว้จะต้องส่งคืนทรัพย์สินตามสภาพที่เป็นอยู่ และไม่มีสิทธิเรียกค่าสินไหมทดแทนเพื่อราคาทรัพย์สินที่เพิ่มขึ้นเพราะการดัดแปลงหรือต่อเติมนั้นได้

มาตรา ๔๑๙ ในเรื่องลาภมิควรได้นั้น ท่านห้ามมิให้ฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดปีหนึ่งนับแต่เวลาที่ฝ่ายผู้เสียหายรู้ว่าตนมีสิทธิเรียกคืน หรือเมื่อพ้นสิบปีนับแต่เวลาที่สิทธินั้นได้มีขึ้น

ลักษณะ ๕

ละเมิด

มาตรา ๔๒๐ ผู้ใดจงใจหรือประมาทเลินเล่อ ทำต่อบุคคลอื่นโดยผิดกฎหมายให้เขา

เสียหายถึงแก่ชีวิตก็ดี แก่ร่างกายก็ดี อนามัยก็ดี เสรีภาพก็ดี ทรัพย์สินหรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใดก็ดี ท่านว่าผู้นั้นทำละเมิดจำต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อการนั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มาตรา ๔๒๑ การใช้สิทธิซึ่งมีแต่จะให้เกิดเสียหายแก่บุคคลอื่นนั้น ท่านว่าเป็นการอันมิชอบด้วยกฎหมาย

มาตรา ๔๒๒ ถ้าความเสียหายเกิดแต่การฝ่าฝืนบทบังคับแห่งกฎหมายใดอันมีที่ประสงค์เพื่อจะปกป้องบุคคลอื่น ๆ ผู้ใดทำการฝ่าฝืนเช่นนั้น ท่านให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้นั้นเป็นผู้ผิด

มาตรา ๔๒๓ ผู้ใดกล่าวหรือไขข่าวแพร่หลายซึ่งข้อความอันฝ่าฝืนต่อความจริงเป็นที่เสียหายแก่ชื่อเสียงหรือเกียรติคุณของบุคคลอื่นก็ดี หรือเป็นที่เสียหายแก่ทางทำมาหาได้หรือทางเจริญของเขาโดยประการอื่นก็ดี ท่านว่าผู้นั้นจะต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่เขาเพื่อความเสียหายอย่างใด ๆ อันเกิดแต่การนั้น แม้ทั้งเมื่อตนมิได้รู้ว่าข้อความนั้นไม่จริง แต่หากควรจะได้

ผู้ใดส่งข่าวสารอันตนมิได้รู้ว่าเป็นความไม่จริง หากว่าตนเองหรือผู้รับข่าวสารนั้นมิทางได้เสียโดยชอบในการนั้นด้วยแล้ว ท่านว่าเพียงที่ส่งข่าวสารเช่นนั้นหาทำให้ผู้นั้นต้องรับผิดใช้ค่าสินไหมทดแทนไม่

มาตรา ๔๒๔ ในการพิพากษาคดีข้อความรับผิดเพื่อละเมิดและกำหนดค่าสินไหมทดแทนนั้น ท่านว่าศาลไม่จำเป็นต้องคำนึงตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายลักษณะอาญาอันว่าด้วยการที่จะต้องรับโทษ และไม่จำเป็นต้องพิจารณาถึงการที่ผู้กระทำความผิดต้องคำพิพากษาลงโทษทางอาญาหรือไม่

มาตรา ๔๒๕ นายจ้างต้องร่วมกันรับผิดกับลูกจ้างในผลแห่งละเมิด ซึ่งลูกจ้างได้กระทำไปในทางการที่จ้างนั้น

มาตรา ๔๒๖ นายจ้างซึ่งได้ใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่บุคคลภายนอกเพื่อละเมิดอันลูกจ้างได้ทำนั้น ชอบที่จะได้ชดใช้จากลูกจ้างนั้น

มาตรา ๔๒๗ บทบัญญัติในมาตราทั้งสองก่อนนั้น ท่านให้ใช้บังคับแก่ตัวการและตัวแทนด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๔๒๘ ผู้ว่าจ้างทำของไม่ต้องรับผิดเพื่อความเสียหายอันผู้รับจ้างได้ก่อให้เกิดขึ้นแก่บุคคลภายนอกในระหว่างทำการงานที่ว่าจ้าง เว้นแต่ผู้ว่าจ้างจะเป็นผู้ผิดในส่วนการงานที่สั่งให้ทำหรือในคำสั่งที่ตนให้ไว้ หรือในการเลือกหาผู้รับจ้าง

มาตรา ๔๒๙ บุคคลใดแม้ไร้ความสามารถเพราะเหตุเป็นผู้เยาว์หรือวิกลจริตก็ยังคงรับผิดในผลที่ตนทำละเมิด บิดามารดาหรือผู้อนุบาลของบุคคลเช่นว่านี้ย่อมต้องรับผิดร่วมกับเขาด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนได้ใช้ความระมัดระวังตามสมควรแก่หน้าที่ดูแลซึ่งทำอยู่นั้น

มาตรา ๔๓๐ ครูบาอาจารย์ นายจ้าง หรือบุคคลอื่นซึ่งรับดูแลบุคคลผู้ไร้ความสามารถอยู่เป็นนิตย์ก็ดี ชั่วครั้งคราวก็ดี จำต้องรับผิดร่วมกับผู้ไร้ความสามารถในการละเมิด ซึ่งเขาได้กระทำลงในระหว่างที่อยู่ในความดูแลของตน ถ้าหากพิสูจน์ได้ว่าบุคคลนั้น ๆ มิได้ใช้ความระมัดระวังตาม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พระราชบัญญัติ

ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์

พ.ศ. ๒๕๕๐

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๐

เป็นปีที่ ๖๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับ
คอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“ระบบคอมพิวเตอร์” หมายความว่า อุปกรณ์หรือชุดอุปกรณ์ของคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมการทำงาน
เข้าด้วยกัน โดยได้มีการกำหนดคำสั่ง ชุดคำสั่ง หรือสิ่งอื่นใด และแนวทางปฏิบัติงานให้อุปกรณ์
หรือชุดอุปกรณ์ทำหน้าที่ประมวลผลข้อมูลโดยอัตโนมัติ

“ข้อมูลคอมพิวเตอร์” หมายความว่า ข้อมูล ข้อความ คำสั่ง ชุดคำสั่ง หรือสิ่งอื่นใดบรรดาที่อยู่ในระบบคอมพิวเตอร์ในสภาพที่ระบบคอมพิวเตอร์อาจประมวลผลได้ และให้หมายความรวมถึงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ตามกฎหมายว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ด้วย

“ข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์” หมายความว่า ข้อมูลเกี่ยวกับการติดต่อสื่อสารของระบบคอมพิวเตอร์ ซึ่งแสดงถึงแหล่งกำเนิด ต้นทาง ปลายทาง เส้นทาง เวลา วันที่ ปริมาณ ระยะเวลา ชนิดของบริการ หรืออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การติดต่อสื่อสารของระบบคอมพิวเตอร์นั้น

“ผู้ให้บริการ” หมายความว่า

(๑) ผู้ให้บริการแก่บุคคลอื่นในการเข้าสู่อินเทอร์เน็ต หรือให้สามารถติดต่อถึงกันโดยประการอื่น โดยผ่านทางระบบคอมพิวเตอร์ ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็นการให้บริการในนามของตนเอง หรือในนามหรือเพื่อประโยชน์ของบุคคลอื่น

(๒) ผู้ให้บริการเก็บรักษาข้อมูลคอมพิวเตอร์เพื่อประโยชน์ของบุคคลอื่น

“ผู้ใช้บริการ” หมายความว่า ผู้ใช้บริการของผู้ให้บริการไม่ว่าต้องเสียค่าใช้บริการหรือไม่ก็ตาม

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

ความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์

มาตรา ๕ ผู้ใดเข้าถึงโดยมิชอบซึ่งระบบคอมพิวเตอร์ที่มีมาตรการป้องกันการเข้าถึงโดยเฉพาะและมาตรการนั้นมิได้มีไว้สำหรับตน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖ ผู้ใดล่วงรู้มาตรการป้องกันการเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์ที่ผู้อื่นจัดทำขึ้นเป็นการเฉพาะ ถ้านำมาตรการดังกล่าวไปเปิดเผยโดยมิชอบในประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗ ผู้ใดเข้าถึงโดยมิชอบซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่มีมาตรการป้องกันการเข้าถึงโดยเฉพาะ และมาตรการนั้นมิได้มีไว้สำหรับตน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปีหรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๘ ผู้ใดกระทำความผิดด้วยประการใดโดยมิชอบด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์เพื่อดักจับไว้ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ของผู้อื่นที่อยู่ระหว่างการส่งในระบบคอมพิวเตอร์ และข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นมิได้มีไว้เพื่อประโยชน์สาธารณะหรือเพื่อให้บุคคลทั่วไปใช้ประโยชน์ได้ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๙ ผู้ใดทำให้เสียหาย ทำลาย แก้ไข เปลี่ยนแปลง หรือเพิ่มเติมไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ของผู้อื่นโดยมิชอบ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๐ ผู้ใดกระทำความผิดด้วยประการใดโดยมิชอบ เพื่อให้การทำงานของระบบคอมพิวเตอร์ของผู้อื่นถูกระงับ ชะลอ ชัดขวาง หรือรบกวนจนไม่สามารถทำงานตามปกติได้ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๑ ผู้ใดส่งข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือจดหมายอิเล็กทรอนิกส์แก่บุคคลอื่นโดยปกปิดหรือปลอมแปลงแหล่งที่มาของการส่งข้อมูลดังกล่าว อันเป็นการรบกวนการใช้ระบบคอมพิวเตอร์ของบุคคลอื่นโดยปกติสุข ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๑๒ ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา ๙ หรือมาตรา ๑๐

(๑) ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประชาชน ไม่ว่าความเสียหายนั้นจะเกิดขึ้นในทันทีหรือในภายหลังและไม่ว่าจะเกิดขึ้นพร้อมกันหรือไม่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี และปรับไม่เกินสองแสนบาท

(๒) เป็นการกระทำโดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายต่อข้อมูลคอมพิวเตอร์ หรือระบบคอมพิวเตอร์ที่เกี่ยวกับการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ หรือการบริการสาธารณะ หรือเป็นการกระทำต่อข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือระบบคอมพิวเตอร์ที่มีไว้เพื่อประโยชน์สาธารณะ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่หกหมื่นบาทถึงสามแสนบาท

ถ้าการกระทำความผิดตาม (๒) เป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบปีถึงยี่สิบปี

- (๑) ผู้กระทำความผิดนั้นเป็นคนไทย และรัฐบาลแห่งประเทศที่ความผิดได้เกิดขึ้นหรือผู้เสียหายได้ร้องขอให้ลงโทษ หรือ
- (๒) ผู้กระทำความผิดนั้นเป็นคนต่างด้าว และรัฐบาลไทยหรือคนไทยเป็นผู้เสียหายและผู้เสียหายได้ร้องขอให้ลงโทษ
- จะต้องรับโทษภายในราชอาณาจักร

หมวด ๒

พนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๑๘ ภายใต้งบบังคับมาตรา ๑๕ เพื่อประโยชน์ในการสืบสวนและสอบสวนในกรณีที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่ามีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ เฉพาะที่จำเป็นเพื่อประโยชน์ในการใช้เป็นหลักฐานเกี่ยวกับการกระทำความผิดและหาตัวผู้กระทำความผิด

(๑) มีหนังสือสอบถามหรือเรียกบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้มาเพื่อให้ถ้อยคำ ส่งคำชี้แจงเป็นหนังสือ หรือส่งเอกสาร ข้อมูล หรือหลักฐานอื่นใดที่อยู่ในรูปแบบที่สามารถเข้าใจได้

(๒) เรียกข้อมูลจากรางคอมพิวเตอร์จากผู้ให้บริการเกี่ยวกับการติดต่อสื่อสารผ่านระบบคอมพิวเตอร์หรือจากบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง

(๓) สั่งให้ผู้ให้บริการส่งมอบข้อมูลเกี่ยวกับผู้ใช้บริการที่ต้องเก็บตามมาตรา ๒๖ หรือที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมของผู้ให้บริการให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่

(๔) ทำสำเนาข้อมูลคอมพิวเตอร์ ข้อมูลจากรางคอมพิวเตอร์ จากรบบคอมพิวเตอร์ที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่ามีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ในกรณีที่ระบบคอมพิวเตอร์นั้นยังมีได้อยู่ในความครอบครองของพนักงานเจ้าหน้าที่

(๕) สั่งให้บุคคลซึ่งครอบครองหรือควบคุมข้อมูลคอมพิวเตอร์ หรืออุปกรณ์ที่ใช้เก็บข้อมูลคอมพิวเตอร์ ส่งมอบข้อมูลคอมพิวเตอร์ หรืออุปกรณ์ดังกล่าวให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่

(๖) ตรวจสอบหรือเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์ ข้อมูลคอมพิวเตอร์ ข้อมูลจากรางคอมพิวเตอร์ หรืออุปกรณ์ที่ใช้เก็บข้อมูลคอมพิวเตอร์ของบุคคลใด อันเป็นหลักฐานหรืออาจใช้เป็นหลักฐานเกี่ยวกับการกระทำความผิด หรือเพื่อสืบสวนหาตัวผู้กระทำความผิดและสั่งให้บุคคลนั้นส่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ ข้อมูลจากรางคอมพิวเตอร์ ที่เกี่ยวข้องเท่าที่จำเป็นให้ด้วยก็ได้

มาตรา ๒๓ พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ใดกระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นล่วงรู้ข้อมูลคอมพิวเตอร์ ข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ หรือข้อมูลของผู้ใช้บริการ ที่ได้มาตามมาตรา ๑๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๔ ผู้ใดล่วงรู้ข้อมูลคอมพิวเตอร์ ข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์หรือข้อมูลของผู้ใช้บริการ ที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้มาตามมาตรา ๑๘ และเปิดเผยข้อมูลนั้นต่อผู้หนึ่งผู้ใด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๕ ข้อมูล ข้อมูลคอมพิวเตอร์ หรือข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้มาตามพระราชบัญญัตินี้ ให้อ้างและรับฟังเป็นพยานหลักฐานตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาหรือกฎหมายอื่นอันว่าด้วยการสืบพยานได้ แต่ต้องเป็นชนิดที่มีได้เกิดขึ้นจากการจงใจ มีคำมั่นสัญญา ชูเชิญ หลอกลวง หรือโดยมิชอบประการอื่น

มาตรา ๒๖ ผู้ให้บริการต้องเก็บรักษาข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ไว้ไม่น้อยกว่าเก้าสิบวัน นับแต่วันที่มีข้อมูลนั้นเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ แต่ในกรณีจำเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่จะสั่งให้ผู้ให้บริการผู้ใดเก็บรักษาข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ไว้เกินเก้าสิบวันแต่ไม่เกินหนึ่งปีเป็นกรณีพิเศษเฉพาะราย และเฉพาะคราวก็ได้

ผู้ให้บริการจะต้องเก็บรักษาข้อมูลของผู้ใช้บริการเท่าที่จำเป็นเพื่อให้สามารถระบุตัวผู้ให้บริการ นับตั้งแต่เริ่มใช้บริการและต้องเก็บรักษาไว้เป็นเวลาไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันนับตั้งแต่การให้บริการสิ้นสุดลง

ความในวรรคหนึ่งจะใช้กับผู้ให้บริการประเภทใด อย่างไร และเมื่อใด ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ผู้ให้บริการผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรานี้ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าแสนบาท

มาตรา ๒๗ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของศาลหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่สั่งตามมาตรา ๑๘ หรือมาตรา ๒๐ หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของศาลตามมาตรา ๒๑ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองแสนบาท และปรับเป็นรายวันอีกไม่เกินวันละห้าพันบาทจนกว่าจะปฏิบัติให้ถูกต้อง

มาตรา ๒๘ การแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ และความชำนาญเกี่ยวกับระบบคอมพิวเตอร์และมีคุณสมบัติตามที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๒๙ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามีอำนาจรับคำร้องทุกข์ หรือรับคำกล่าวโทษ และมีอำนาจในการสืบสวนสอบสวนเฉพาะความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๓ พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ใดกระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นล่วงรู้ข้อมูลคอมพิวเตอร์ ข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ หรือข้อมูลของผู้ใช้บริการ ที่ได้มาตามมาตรา ๑๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๔ ผู้ใดล่วงรู้ข้อมูลคอมพิวเตอร์ ข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ หรือข้อมูลของผู้ใช้บริการ ที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้มาตามมาตรา ๑๘ และเปิดเผยข้อมูลนั้นต่อผู้หนึ่งผู้ใด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๕ ข้อมูล ข้อมูลคอมพิวเตอร์ หรือข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้มาตามพระราชบัญญัตินี้ ให้อ้างและรับฟังเป็นพยานหลักฐานตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาหรือกฎหมายอื่นอันว่าด้วยการสืบพยานได้ แต่ต้องเป็นชนิดที่มีได้เกิดขึ้นจากการจริงใจ มีคำมั่นสัญญา ชูเชิญ หลอกลวง หรือโดยมิชอบประการอื่น

มาตรา ๒๖ ผู้ให้บริการต้องเก็บรักษาข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ไว้ไม่น้อยกว่าเก้าสิบวัน นับแต่วันที่มีข้อมูลนั้นเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ แต่ในกรณีจำเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่จะสั่งให้ผู้ให้บริการ ผู้ใดเก็บรักษาข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ไว้เกินเก้าสิบวันแต่ไม่เกินหนึ่งปีในกรณีพิเศษเฉพาะราย และเฉพาะคราวก็ได้

ผู้ให้บริการจะต้องเก็บรักษาข้อมูลของผู้ใช้บริการเท่าที่จำเป็นเพื่อให้สามารถระบุตัวผู้ให้บริการ นับตั้งแต่เริ่มใช้บริการและต้องเก็บรักษาไว้เป็นเวลาไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันนับตั้งแต่การให้บริการสิ้นสุดลง

ความในวรรคหนึ่งจะใช้กับผู้ให้บริการประเภทใดอย่างไร และเมื่อใด ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ผู้ให้บริการผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรานี้ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าแสนบาท

มาตรา ๒๖ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของศาลหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่สั่งตามมาตรา ๑๘ หรือมาตรา ๒๐ หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของศาลตามมาตรา ๒๑ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองแสนบาท และปรับเป็นรายวันอีกไม่เกินวันละห้าพันบาทจนกว่าจะปฏิบัติให้ถูกต้อง

มาตรา ๒๘ การแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ และความชำนาญเกี่ยวกับระบบคอมพิวเตอร์และมีคุณสมบัติตามที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๒๙ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามีอำนาจรับคำร้องทุกข์ หรือรับคำกล่าวโทษ และมีอำนาจในการสืบสวนสอบสวนเฉพาะความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

ในการจับ ควบคุม คืบ การทำสำนวนสอบสวนและดำเนินคดีผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ บรรดาที่เป็นอำนาจของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ หรือพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ประสานงานกับพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

ให้นายกรัฐมนตรีในฐานะผู้กำกับดูแลสำนักงานตำรวจแห่งชาติและรัฐมนตรีมีอำนาจร่วมกันกำหนดระเบียบเกี่ยวกับแนวทางและวิธีปฏิบัติในการดำเนินการตามวรรคสอง

มาตรา ๓๐ ในการปฏิบัติหน้าที่ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลซึ่งเกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวของพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์

นายกรัฐมนตรี

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ - ชื่อสกุล	นางสาวทัศนีย์ เงินสุข
วัน เดือน ปีเกิด	16 กรกฎาคม 2530
สถานที่เกิด	จังหวัดนนทบุรี
ประวัติการศึกษา	
- พ.ศ. 2552	นิติศาสตรบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- พ.ศ. 2555	นิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขากฎหมายมหาชน คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- พ.ศ. 2562	ครุศาสตรบัณฑิต สาขาศึกษาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตรบัณฑิตศึกษาศาสตร์ (เทคโนโลยีการศึกษา) คณะครุศาสตรบัณฑิตศึกษาศาสตร์และเทคโนโลยี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
สถานที่ทำงาน	
- พ.ศ. 2552-2559	ตำแหน่ง หัวหน้าผู้จัดการ ห้างหุ้นส่วนจำกัด 3ที. เงินสุข กรุงเทพมหานคร
- พ.ศ. 2559-2561	ตำแหน่ง กรรมการผู้จัดการ บริษัทรักษาความปลอดภัย 3ที. เงินสุข กรุงเทพมหานคร
- พ.ศ. 2561-ปัจจุบัน	ปฏิบัติงานด้านกฎหมาย(นิติกร) กระทรวงสาธารณสุข จังหวัดนนทบุรี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้